

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA ŚRODOWISKA

I GŁÓWNEGO INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

Załącznik do nru 4, poz. 72—74, 77—78, 80, 82—85 i 88
z dnia 30 grudnia 2010 r.

TEKSTY ZAŁĄCZNIKÓW DO ZARZĄDZEŃ MINISTRA ŚRODOWISKA

SPIS TREŚCI

Strona

1 — Załączniki do zarządzenia Nr 67 Ministra Środowiska z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Babiogórskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 72)	3
2 — Załączniki do zarządzenia Nr 68 Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 73)	17
3 — Załączniki do zarządzenia Nr 69 Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Parku Narodowego Gór Stołowych (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 74)	28
4 — Załączniki do zarządzenia Nr 72 Ministra Środowiska z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Ojcowskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 77)	48
5 — Załączniki do zarządzenia Nr 73 Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Drawieńskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 78)	62
6 — Załączniki do zarządzenia Nr 75 Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 80)	83
7 — Załączniki do zarządzenia Nr 77 Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Gorczańskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 82)	113
8 — Załączniki do zarządzenia Nr 78 Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Parku Narodowego Ujście Warty (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 83)	141
9 — Załączniki do zarządzenia Nr 79 Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 84)	151
10 — Załączniki do zarządzenia Nr 80 Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Białowieskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 85)	166
11 — Załączniki do zarządzenia Nr 83 Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Karkonoskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 4, poz. 88)	180

Wydawca: Minister Środowiska i Główny Inspektor Ochrony Środowiska
Redakcja: Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
tel. 22 579-23-34, e-mail: karolina.wisniewska@mos.gov.pl
Skład, druk i kolportaż: Centrum Usług Wspólnych — Wydział Wydawnictw i Poligrafii,
ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, tel. 22 694-67-52; faks 22 694-60-48
www.wydawnictwa.cuw.gov.pl
e-mail: wydawnictwa@cuw.gov.pl

Tłoczono z polecenia Ministra Środowiska i Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Centrum Usług Wspólnych
Wydział Wydawnictw i Poligrafii, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa

Załączniki do zarządzenia Nr 67 Ministra Środowiska
z dnia 16 listopada 2010 r. (poz. 72)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów	1. Regulacja składu gatunkowego i budowy drzewostanów poprzez wycinanie zbędnych drzew. 2. Zbiór nasion i hodowla sadzonek do odnowień drzewostanów. 3. Odnowienia sztuczne — sadzenia i podsiewy docelowymi gatunkami drzew. 4. Cięcia przebudowy. 5. Cięcia inicjujące i odsłaniające odnowienia naturalne o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem. 6. Pielęgnacja upraw i młodników
2	Podatność drzewostanów świerkowych pochodzenia sztucznego na szybkie zamieranie	1. Usuwanie drzew opanowanych przez owady mogące doprowadzić do gwałtownego rozpadu drzewostanów oraz wiatrowałów stanowiących zagrożenie wzmożonym rozwojem owadów. 2. Odłowy owadów w pułapki. 3. Zwalczanie owadów przez korowanie zasiedlonych świerków. 4. Kontrola liczebności wybranych gatunków owadów. 5. Kontrola masowego występowania grzybów pasożytniczych
3	Zmniejszenie ilości martwych drzew w ekosystemach leśnych wskutek wykonywania prac związanych z ograniczeniem liczebności owadów mogących doprowadzić do gwałtownego rozpadu drzewostanów	Pozostawienie do mineralizacji części drzew na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej
4	Uszkodzenia odnowień i młodników przez jeleniowate	Zabezpieczanie odnowień i młodników środkami mechanicznymi oraz przez stosowanie ogrodzeń
5	Zagrożenie bytowania głuszca i cietrzewia przez nadmierną populację lisa oraz zakłócanie spokoju w ostojach	Odstrzał redukcyjny lisów, wyznaczanie stref ochronnych, patrole inwentaryzacyjno-ochronne
6	Zmniejszająca się ilość żerowisk oraz szlaków migracji nietoperzy	Utrzymanie układów linearnych
7	Erozja nawierzchni szlaków turystycznych	Konserwacja i remonty szlaków turystycznych, czyszczenie przepustów, sączków, drobne naprawy
8	Wydeptywanie terenów sąsiadujących ze szlakami turystycznymi	1. Utrzymanie we właściwym stanie nawierzchni szlaków turystycznych. 2. Ustawianie i konserwacja tablic informacyjnych. 3. Konserwacja, naprawa i wymiana zniszczonych tyczek kierunkowych. 4. Udrażnianie szlaków w piętrze kosodrzewiny poprzez przycięcie pędów. 5. Usuwanie wiatrolomów ze szlaków turystycznych. 6. Utrzymywanie ogrodzeń w miejscach koncentracji ruchu turystycznego. 7. Edukacja zwiedzających

1	2	3
9	Niszczenie infrastruktury turystycznej spowodowane przez czynniki atmosferyczne i niewłaściwe postępowanie zwiedzających	Konserwacja, remonty i drobne naprawy infrastruktury turystycznej
10	Nieprzestrzeganie przez zwiedzających zasad ochrony przyrody, a zwłaszcza zaśmiecenie i zanieczyszczanie terenu Parku, zakłócania ciszy, uszkodzania roślin oraz grzybów	1. Usuwanie odpadów z obszaru Parku. 2. Ustawienie i systematyczne opróżnianie koszy na odpady przy głównych wejściach do Parku. 3. Ustawienie i bieżąca obsługa kabin sanitarnych przy ważniejszych wejściach do Parku. 4. Patrolowanie terenu. 5. Podnoszenie świadomości ekologicznej zwiedzających z wykorzystaniem wystawy stałej, ogrodu roślin babiogórskich, punktów informacji przyrodniczej i turystycznej. 6. Kształtowanie postaw proekologicznych — dokarmianie zimną ptaków przy osadach Parku
11	Duży ruch turystyczny na następujących szlakach: 1. czerwonym: Krowiarki—Sokolica—Diabłak—Przełęcz Brona—Markowe Szczawiny; 2. żółtym: Markowe Szczawiny—Diabłak; 3. zielonym: Zawoja Markowa—Markowe Szczawiny 4. niebieskim: Krowiarki—Markowe Szczawiny	1. Utrzymanie we właściwym stanie nawierzchni szlaków turystycznych. 2. Wprowadzenie opłat za wstęp do Parku, utrzymanie Punktów Informacji Przyrodniczej przy szlakach o dużym ruchu turystycznym
12	Duża koncentracja zwiedzających na Krowiarkach, Sokolicy, Diabłaku, Przełęczy Brona, Markowych Szczawinach	1. Patrolowanie miejsc o dużej koncentracji zwiedzających. 2. Utrzymywanie ogrodzeń na Krowiarkach, Markowych Szczawinach, Sokolicy
13	Gospodarcze użytkowanie borów górnoregłowych przez wspólnotę gruntową i leśną oraz osoby fizyczne, wpływ użytkowania borów na lasy w obszarze ochrony ścisłej	Wykup gruntów leśnych od osób fizycznych i wspólnoty lub wymiana na inne grunty leśne o niższej wartości przyrodniczej
14	Pobieranie drewna na opał przez osoby uprawnione do serwitutu opałowego, penetracja terenu Parku	Wykup lub wymiana serwitutu opałowego
15	Zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk przez właścicieli z powodów ekonomicznych	Wykup od osób fizycznych i wspólnot. Wykaszenie lub wypas łąk i pastwisk
16	Zmniejszenie bazy pokarmowej ptaków na terenach intensywnej gospodarki leśnej w minionym okresie	Wprowadzenie jarzębiny i krzewów we właściwych mikrosiedliskach
17	Brak warunków lokalowych na prowadzenie działalności edukacyjnej	Kontynuacja starań o doprowadzenie do budowy ośrodka dokumentacyjno-edukacyjnego

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Uszkodzenia drzewostanów świerkowych na nieodpowiednich siedliskach powodowane przez silne wiatry	Wzmocnienie odporności drzewostanów na wiatr przez doprowadzenie do optymalnego składu gatunkowego i struktury lasu

1	2	3
2	Zanikanie zbiorowisk roślinnych typowych dla polan reglowych z powodu zaprzestania użytkowania pasterskiego	1. Wykaszenie polan z wyniesieniem biomasy z ekosystemu. 2. Wypas zwierząt. 3. Usuwanie samosiewów drzew i krzewów. 4. Nawożenie organiczne
3	Zagrożenie niektórych gatunków ptaków w okresie mroźnych i śnieżnych zim oraz zagrożenie wynikające z ograniczonej ilości miejsc lęgowych	1. Pozostawianie drzew dziuplastych i o dużych wymiarach. 2. Dokarmianie ptaków w okresie mroźnych i śnieżnych zim. 3. Kontrola, czyszczenie i wywieszanie budek lęgowych
4	Zagrożenie niektórych gatunków ssaków wynikające z ograniczonej ilości miejsc lęgowych oraz braku dostatecznej bazy pokarmowej	1. Inwentaryzacje i kontrole siedlisk, pozostawianie starych i suchych drzew dziuplastych. 2. Kontrola budek lęgowych, ochrona zaewidencjonowanych gniazd i nor
5	Zagrożenie pożarowe	1. Utrzymanie dróg pożarowych zapewniające możliwości dojazdu pojazdami gaśniczymi. 2. Utrzymanie punktów poboru wody

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Pojawianie się niepożądanych gatunków roślin zielnych obcego pochodzenia	Usuwanie roślin inwazyjnych

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Zanik kultuwowania tradycji regionalnych i tradycyjnych form gospodarowania	1. Promowanie dziedzictwa kulturowego. 2. Organizowanie wystaw, imprez plenerowych, konkursów, przeglądów itp. o tematyce kulturowej oraz propagujące wspieranie tradycyjnych form gospodarki (gospodarka leśna, pasterska, budownictwo regionalne itp.)

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Działania ochronne na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zbiór szyszek jodły i nasion buka	Do 300 kg	Oddział 16a
2	Kontrolne poszukiwanie zasnui w ściółce i glebie	Według potrzeb	Miejsca żerowania zasnui na obszarze ochrony ścisłej
3	Kontrola liczebności kornika drukarza i rytownika pospolitego przy pomocy pułapek zapachowych (feromonowych)	Do 24 sztuk	Obszar objęty ochroną ścisłą

B. Ochrona terenów udostępnionych dla turystyki i edukacji

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Rozbiórka kamiennych murków wznoszonych przez turystów na kopule szczytowej Babiej Góry	Według potrzeb	Oddział 28a i 28b
2	Bieżąca konserwacja i naprawy szlaków turystycznych, tyczek kierunkowych i infrastruktury turystycznej, obiektów kulturowych, usuwanie ze szlaków turystycznych wiatrołomów, usuwanie odpadów	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną ścisłą
3	Budowa schronu turystycznego na Przełęczy Jałowieckiej	1 obiekt	Oddział 16b
4	Wytyczenie nowego szlaku turystycznego Winiarczykówka—Diablak (na terenie Parku)	1,8 km	Oddział 28
5	Przycięcie pędów kosodrzewiny na nowo wytyczonym fragmencie szlaku turystycznego Winiarczykówka—Diablak (na terenie Parku)	Do 1 km	Oddział 28

II. Działania ochronne na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Usuwanie drzew opanowanych przez owady mogące doprowadzić do gwałtownego rozpadu drzewostanów oraz posuszu i wiatrowałów stanowiących zagrożenie wzmożonym rozwojem owadów, korowanie świerków zasiedlonych przez korniki, pozostawienie do mineralizacji części ściętych drzew	2041,65 ha	Obszar objęty ochroną czynną

1	2	3	4
2	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach (czyszczenia wczesne i późne)	Do 22,87 ha ²⁾	Oddziały: 60a, 61a, 63a, 66b, 67a, 67b, 77a, 93b, 96d, g, 99a, g
3	Wykaszanie niepożądanych roślin na uprawach leśnych	Do 24,59 ha ²⁾	Uprawy na obszarze objętym ochroną czynną
4	Odnowienia sztuczne powierzchni leśnej pożądanymi gatunkami drzew (podsiewy)	Do 1,50 ha ²⁾	Oddziały: 38a, 91a, 101a
5	Hodowla sadzonek drzew w szkółkach leśnych	1,11 ha	Oddziały: 57f, 69d
6	Zbiór i przemieszczanie owoców jarzębiny i krzewów (głóg jednoszyjkowy, kalina i inne) z miejsc obfitego występowania do stref ekotonowych i do wybranych mikrosiedlisk leśnych	Według urodzaju i potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
7	Zabezpieczanie przed zwierzyną upraw, odnowień naturalnych poprzez stosowanie środków mechanicznych	Do 35,14 ha ²⁾	Uprawy na obszarze objętym ochroną czynną
8	Zabezpieczanie przed zwierzyną upraw, odnowień naturalnych poprzez stosowanie ogrodzeń (remont i konserwacja)	14,74 ha	Oddziały: 4a, 5b, 6a, b, 11b, 15a, 39a, 45c, 51d, 54c, 66c, 69f, 78b, c, 80a, 81b, c
9	Odłowy kornika drukarza, rytownika pospolitego i brudnicy mniszki do pułapek zapachowych (feromonowych)	196 sztuk	Obszar objęty ochroną czynną
10	Wykładanie drzew pułapkowych (pułapki klasyczne) na korniki zasiedlające świerki	63 sztuki	Obszar objęty ochroną czynną
11	Kontrolne poszukiwanie zasnu w ściółce i glebie	Według potrzeb	Miejsca żerowania zasnu na obszarze ochrony czynnej
12	Usuwanie z ekosystemów roślin inwazyjnych obcego pochodzenia – niecierpka gruczołowatego	Według potrzeb	Oddziały: 42a, 43d, 72d, i oraz w innych pododdziałach w razie stwierdzenia występowania okazów

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Prowadzenie ekstensywnej gospodarki łkowej (wypas bądź wykaszanie z usunięciem biomasy z ekosystemu)	Do 3,04 ha	Oddział: 99b
2	Usuwanie z ekosystemów roślin inwazyjnych obcego pochodzenia – niecierpka gruczołowatego	Według potrzeb	Oddział: 72h oraz w innych pododdziałach w razie stwierdzenia okazów

C. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykaszanie roślinności na terenie stacji meteorologicznej na Markowych Szczawinach	0,01 ha	Oddział: 12c
2	Usuwanie odpadów z potoków, ich bezpośredniego sąsiedztwa oraz z terenów przy granicy Parku	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną

D. Ochrona terenów udostępnionych dla turystyki i edukacji

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie wiatrołomów ze szlaków turystycznych	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
3	Bieżąca konserwacja i naprawa szlaków turystycznych, infrastruktury turystycznej, obiektów kulturowych, usuwanie odpadów	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
3	Utrzymywanie ogrodzeń w miejscach koncentracji ruchu turystycznego, budowa barier i drewnianych poręczy	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
4	Zainstalowanie i obsługa w okresie maj – październik kabin sanitarnych (WC) z własnym pojemnikiem na nieczystości	4 sztuki	Oddziały: 3c, 44b
6	Usunięcie odpadów powstałych podczas przebudowy schroniska, wyrównanie powierzchni	0,12 ha	Oddział: 12c
7	Budowa schronu turystycznego przy szlaku żółtym na Czatoży i przy rekonstrukcji pnia Grubej Jodły	2 obiekty	Oddziały: 81a, 82f
8	Odbudowa i odtworzenie nawierzchni szlaków turystycznych: Szlak czarny: Zawoja Czatoża – granica Parku	215 mb	Oddział: 82b.
9	Budowa kładki pieszej na potoku, na remontowanym odcinku szlaku czarnego Zawoja Czatoża – granica Parku	1 obiekt	Oddział: 82b

E. Ochrona i udostępnianie terenu Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie, konserwacja i remont dróg, naprawa istniejących i budowa nowych urządzeń odwadniających drogi (sączki, przepusty, rowy)	18 km ²⁾	Obszar objęty ochroną czynną
2	Naprawa i odbudowa mostków	Według potrzeb	
3	Wykonanie nawierzchni szlaków zrywkowych z żerdzi (dylówka)	Do 150 m ²⁾	
4	Wykaszanie roślinności z poboczy i rowów głównych dróg leśnych	1,6 km	Oddziały: 59 – 62
5	Bieżące utrzymanie punktów poboru wody	7 pkt	Oddziały: 3a, 44a, 60a, 63a, 69a, 72a, 90b

III. Działania ochronne na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Usuwanie drzew opanowanych przez owady mogące doprowadzić do gwałtownego rozpadu drzewostanów oraz posuszu czynnego i wiatrowałów stanowiących zagrożenie wzmożonym rozwojem owadów, korowanie świerków zasiedlonych przez korniki, pozostawienie części drzew do mineralizacji	22,43 ha	Oddziały: 1c, h, i, 72d, 88
2	Nadzór nad lasami niepaństwowymi, wyznaczanie drzew do wycięcia według oceny stanu lasu	94,76 ha	Oddziały: 8Aa, 9Aa, 11Aa, d, 21Aa, 24Aa – c, f – i

1	2	3	4
3	Odnowienia sztuczne powierzchnie leśnej pożądanymi gatunkami drzew (sadzenia, podsiewy)	Do 1,0 ha	Oddziały: 11Ad, 24Ac, h, i
4	Kontrolne poszukiwanie zasnu w ściółce i glebie	Według potrzeb	Miejsca żerowania zasnu na obszarze ochrony krajobrazowej
5	Wykaszanie niepożądanych roślin na uprawach leśnych	0,50 ha ²⁾	Oddział: 88a
6	Zabezpieczanie przed zwierzyną upraw poprzez stosowanie środków mechanicznych	0,50 ha ²⁾	Oddział: 88a
7	Usuwanie z ekosystemów roślin inwazyjnych obcego pochodzenia — niecierpka gruczołowatego	W miarę potrzeb	Oddziały: 1h, 72d oraz w innych pododdziałach w razie stwierdzenia występowania okazów

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ręczne lub mechaniczne koszenie łąk i pastwisk z usunięciem biomasy z ekosystemu	Do 1,31 ha	Oddziały: 57c, 72c, 90b
2	Prowadzenie ekstensywnej gospodarki łąkowej (wypas bądź wykaszanie z usunięciem biomasy z ekosystemu)	Do 3 ha	Oddziały: 1a, 43c, 90b
3	Usuwanie z ekosystemów roślin inwazyjnych obcego pochodzenia — niecierpka gruczołowatego	W miarę potrzeb	Oddziały: 1a, 72c, f oraz w innych pododdziałach w razie stwierdzenia okazów

C. Ochrona terenów udostępnionych dla turystyki i edukacji

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Bieżąca konserwacja i naprawy szlaków turystycznych, tyczek kierunkowych i infrastruktury turystycznej, usuwanie wiatrowałów ze szlaków turystycznych, usuwanie odpadów	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną krajobrazową
2	Zainstalowanie i obsługa w okresie maj— październik kabin sanitarnych (WC) z własnym pojemnikiem na nieczystości	4 obiekty	Oddziały: 42c, 69d, 72g
3	Odbudowa i odtworzenie nawierzchni szlaków turystycznych: Szlak zielony: Przełęcz Brona— Mała Babia—Żywieckie Rozstaje	Do 3840 mb ²⁾	Oddziały: 24 Aj, 24Ak, 24Al

D. Ochrona i udostępnianie terenu Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Remonty i konserwacje dróg oraz urządzeń odwadniających drogi (sączki, przepusty, rowy), wykaszanie roślinności z poboczy i rowów	1,80 km ²⁾	Oddziały: 90a, 96a, 99d, 101c
2	Utrzymanie i remonty składnic	16 sztuk ²⁾	Obszar objęty ochroną krajobrazową

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami lub liczbami i dużymi literami oraz pododdziały oznaczone małymi literami. Podział ten wynika z przepisów Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, twórców i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

²⁾ Rozmiar prac jest uwarunkowany posiadaniem środków finansowych.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary objęte ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Sikora bogatka, sikora modra, sikora sosnówka, sikora czarnogłowa, sikora czubątka, sikora uboga, kowalik, pełzacz, muchołówka żałobna, krętogłów i inne	Ochrona osobników i ich lęgów	Kontrola i czyszczenie budek lęgowych dla ptaków
2	Głuszc, cietrzew	Ochrona osobników i ich lęgów	Odstrzał redukcyjny lisów. Łączna liczba przeznaczona do odstrzału na terenie Parku — 3 sztuki
3	Mroczek posrebrzany, mroczek pozłocisty, mroczek późny, borowiec wielki, gacek brunatny, nocek natterera, nocek wąsatek, nocek rudy	Ochrona siedlisk	Usuwanie krzewów i drzew z linii oddziałowych w celu utrzymania żerowisk oraz szlaków migracji
4	Sichrawa karpacka	Ochrona osobników i ochrona stanowisk	Patrowanie stanowisk w czasie rójki

II. Obszary objęte ochroną krajobrazową

A. Ochrona zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Sikora bogatka, sikora modra, sikora sosnówka, sikora czarnogłowa, sikora czubątka, sikora uboga, kowalik, trznadel, dzięcioł duży, sówka	Podnoszenie świadomości ekologicznej, ochrona osobników	Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy w osadach parku
2	Puszczyk	Ochrona osobników i ich lęgów	Kontrola i czyszczenie budek dla sów w osadach Parku

III. Monitoring

A. Zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Sichrawa karpacka	Monitoring znanych stanowisk, ciąg dalszy Inwentaryzacji	1. Obserwacje w terenie. 2. Odłów kontrolny w celu oznaczenia gatunku i znakowania osobników
2	Głuszc, cietrzew, derkacz	Inwentaryzacja wybranych gatunków ptaków	Prowadzenie obserwacji w terenie, kontrola tokowisk, poszukiwanie nowych stanowisk lęgowych, wykonanie dokumentacji fotograficznej

1	2	3	4
3	Pilchowate — popielica, orzesznica, koszatka, żołędnicza	Inwentaryzacja wszystkich gatunków	Prowadzenie obserwacji w terenie, kontrola naturalnych schronień i rozwieszonych budek lęgowych dla ptaków w celu określenia stopnia ich wykorzystania przez popielicowate, wykonanie dokumentacji fotograficznej
4	Duże drapieżniki — niedźwiedź, wilk, ryś	Inwentaryzacja wybranych gatunków	1. Prowadzenie obserwacji w terenie. 2. Kontrola miejsc rozrodu i zimowania. 3. Inwentaryzacja wilków poprzez stymulację głosową

B. Roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Okrzyn jeleni	Ochrona gatunku — zachowanie puli genowej roślin poprzez ochronę <i>ex situ</i>	1. Kontrola stanowisk w terenie. 2. Utrzymanie hodowli okazów w ogrodzie roślin babiogórskich przy Dyrekcji Parku
2	Rogownica alpejska	Ochrona gatunku	Kontrola stanowisk w terenie

Załącznik nr 4

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ
ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały: 6d, 7, 9c, 10g, 11c, 12b, d, f, 14c, 16a, 18—28, 73, 74a, b	1124,51
2	Ochrona czynna	Oddziały: 2, 3, 4, 5, 6a, b, c, 8, 9a, b, 10a, b, c, d, f, 11a, b, d, 12a, c, 13, 14a, b, 15, 16b, 17, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38a, 39a, b, c, 40, 41, 42a, b, 43a, d, f, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53a, b, c, d, 54a, b, c, d, 55a, b, c, 56, 57a, g, 58a, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69a, c, f, 70, 71, 72a, b, h, i, l, 74c, 75, 76a, b, d, 77, 78, 79a, b, c, f, 80, 81, 82a, b, f, 89, 90d, f, g, h, 91, 92, 93, 94, 95, 96b, d, f, g, i, j, 97, 98, 99a, b, g, h, 100, 101a, b	2081,67
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały: 1, 38b, 39d, 42c, 43b, c, 53f, g, 54f, 55d, 57b, c, d, f, 69b, d, 72c, d, f, g, j, k, 76c, 79d, 82c, d, 88, 90a, b, c, 96a, c, h, 99c, d, f, 101c, d, 8A, 9A, 11A, 21A, 24A, 43A, 72A, 88A	184,36
	Razem		3390,54

¹⁾ Obszar Parku jest podzielony na oddziały oznaczone liczbami lub liczbami i dużymi literami oraz pododdziały oznaczone małymi literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Załącznik nr 5

WSKAZANIE OBSZARÓW UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH, SPOSOBÓW ICH UDOSTĘPNIANIA
ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

I. Obszary udostępniane w celach naukowych

Obszary udostępniane, nazwa miejsca ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar Parku	Za zgodą Dyrektora Parku wydawane po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej Parku. Opinia Rady nie jest konieczna przy pracach krótkoterminowych, niezwiązanych z ingerencją w środowisko przyrodnicze Parku, z wyjątkiem badań prowadzonych na terenie objętym ochroną ścisłą. Zamiar zakładania powierzchni badawczych wymaga uzgodnienia ich lokalizacji, oznakowania granic i obiektów pomiarowych	Według opinii Rady Naukowej Parku

II. Obszary udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępniane, nazwa miejsca ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Wystawa Stała (1f)	1. Zwiedzanie. 2. Spotkania edukacyjne	20
2	Ogród Roślin Babiogórskich i Ogród Zmysłów (1g)	1. Zwiedzanie. 2. Terenowe spotkania edukacyjne	60 w dwóch grupach
3	Ścieżka edukacyjna: „Śladami Wawrzyńca Szkolnika” Czatoża—Markowa (72, 76, 77)	1. Zwiedzanie. 2. Terenowe spotkania edukacyjne	Nie wprowadza się ograniczenia ²⁾
4	Ścieżka edukacyjna: „Echa pierwotnej puszczy karpackiej” Czatoża—Hala Czarnego—Czatoża (15, 16, 24, 24A, 81, 82)		
5	Ścieżka edukacyjna: „Jak chronimy przyrodę babiogórską” Markowa-Ryzowana—Wilczna—Widetki—Markowa (66, 69, 72)		
6	Ścieżka edukacyjna: „Doliną Rybnego Potoku” Ryzowana—Sulowa Cyrhel—Rybna (61, 62, 63, 66, 67, 68)		
7	Ścieżka edukacyjna: „W reglu dolnym” Rybna—Norczak—Policzne (60, 66, 61, 67, 62, 63, 55, 54, 53)		
8	Ścieżka edukacyjna: „U źródlisk Morza Czarnego” Krowiarki—Hala Śmietanowa—Gubernasówka—Zubrzyca Skansen (89, 91, 90, 97)		

1	2	3	4
9	Ścieżka edukacyjna: „Z Zawoi przez Diablak do Lipnicy” Zawoja—Markowe Szczawiny—Diablak—Lipnica Wielka (72, 75, 12, 11, 76, 11A, 23, 22, 27, 28)		
10	Ścieżka edukacyjna: „Polsko-słowacka ścieżka edukacyjna” Markowe Szczawiny—Brona—Diablak—Slana Voda (Słowacja) (23, 22, 27, 28)		
11	Punkt Informacji Turystycznej i Przyrodniczej na Przywarówce (101d)	Spotkania edukacyjne, sprzedaż pozycji wydawniczych	Nie wprowadza się ograniczenia ²⁾
12	Punkt Informacji Turystycznej i Przyrodniczej na Krowiarkach (3c)		
13	Punkt Informacji Turystycznej i Przyrodniczej na Markowej (72g)		
14	Krąg przy drodze na Sulową Cyrhel (60a)	Spotkania edukacyjne	30
15	Krąg ogniskowy w Zawoi Markowej (72b)		50
16	Krąg edukacyjny Markowe Rówienki (77a)		30
17	Krąg ogniskowy przy Hali Śmietanowej (90b)		50
18	Krąg ogniskowy na Przywarówce (101d)		100

III. Udostępnianie obszarów dla celów kulturowych

Lp.	Obszary udostępniane, nazwa miejsca ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Kapliczka NMP pod Diablakiem; tablica pamiątkowa (22c)	Przy szlaku turystycznym, miejsce zwiedzania, odpoczynku i modlitwy	Nie wprowadza się ograniczenia
2	Obelisk na Diablaku (28b)	Przy szlaku turystycznym, zwiedzanie	
3	Krzyż Czterech Narciarzy na południowym stoku Babiej Góry (28a)	Przy szlaku turystycznym, zwiedzanie	
4	Ślady po schronisku Beskidenverin pod Diablakiem na południowym stoku (28d)	Przy szlaku turystycznym. Tablica informacyjna na ścieżce edukacyjnej	
5	Schronisko PTTK na Markowych Szczawinach (w przebudowie) i Muzeum Turystyki Górskiej oraz Goprówka (11Ag)	Zwiedzanie, miejsce odpoczynku i noclegu, miejsce szkoleń i spotkań edukacyjnych; miejsce dyżurowania ratowników GOPR	
6	Krzyż przy schronisku na Markowych Szczawinach (11Ag)	Zwiedzanie, miejsce modlitwy	
7	Symboliczna płyta nagrobna poświęcona pamięci prof. Z. Klemensiewicza; Polana Krowiarki (3c)	Zwiedzanie, miejsce pamięci	

IV. Obszary udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniane, nazwa miejsca ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	A. Szlak czerwony na odcinku: granica Parku na Przełęczy Jałowieckiej—Żywieckie Rozstaje—Hala Czarne—Górny Płaj—Markowe Szczawiny—Przełęcz Brona—Diablak—Sokolica—Krowiarki—granica Parku pod Brożkami, przebiegający przez oddziały o numerach: 16, 15, 24, 13, 12, 23, 22, 28, 21, 27, 20, 26, 25, 19, 18, 17, 4, 3, 2; na odcinku Górny Płaj—Markowe Szczawiny szlak zamknięty do czasu zbudowania mostku nad osuwiskiem. B. Szlak zielony na odcinku: granica Parku na Przełęczy Jałowieckiej—Żywieckie Rozstaje—Cyl—Przełęcz Brona—Diablak—Ruiny schroniska Beskindenverein—Wielkie Pole—granica Parku, przebiegający przez oddziały o numerach: 16, 24A, 24, 23, 22, 28, 27. C. Szlak żółty na odcinku: Zawoja Czatoża od granicy Parku—Fickowe Rozstaje—Górny Płaj—Markowe Szczawiny—Skręt Ratowników—Diablak, przebiegający przez oddziały o numerach: 82, 15, 16, 24, 14, 13, 12, 11, 11A, 10, 23, 22; na odcinku Skręt Ratowników—Diablak ruch jest jednostronny z dołu do góry; odcinek szlaku jest zamknięty w okresie zimowym—od 1 XI do 30 IV. D. Szlak niebieski na odcinku: Zawoja Czatoża od granicy Parku—Zawoja Markowa—Ryzowana—Sulowa Cyrhel—Norczak—Policzne—droga wojewódzka nr 957—I Serpentina—Stara Droga—Krowiarki—Górny Płaj—Markowe Szczawiny, przebiegający przez oddziały o numerach: 77, 76, 72, 69, 66, 60, 67, 61, 62, 68, 63, 54, 55, 49, 42, 3, 43A. E. Szlak zielony na odcinku: Zawoja Markowa—Pośredni Bór—Suchy Groń—Markowe Szczawiny, przebiegający przez oddziały o numerach: 72, 75, 12, 11, 76, 11A. F. Szlak czarny na odcinku: granica Parku na Ryzowanej—Stary Groń—Markowe Szczawiny, przebiegający przez oddziały o numerach: 66, 60, 61, 62, 67, 68, 64, 65, 10, 11, 11A. G. Szlak zielony: Górny Płaj—Sokolica. Przebiegający przez oddziały o numerach: 18, 19. H. Szlak niebieski na odcinku: granica Parku przy Hali Śmietanowej—granica Parku przy Gubernasówce, przebiegający przez oddziały o numerach: 90, 96, 99, 101. I. Fragment szlaku czarnego z Czatoży na Przełęcz Jałowiecką, na odcinku przebiegającym w granicach Parku przez oddział o numerze 82.	Szlaki turystyczne piesze, wyznaczone dla ruchu pieszego	Nie wprowadza się ograniczenia ²⁾

1	2	3	4
	J. Fragment ścieżki edukacyjnej o znakach czerwonych z Krowiarek do Gubernasówki przebiegające przez oddziały o numerach: 90, 96, 99, 101. K. Fragment drogi leśnej od granicy Parku przy Rybnej do szlaku niebieskiego, przebiegające przez oddziały o numerach: 53, 54, 59, 60, 61, 62, 63. L. Nowy szlak turystyczny: Winiarczykówka—Diablak na odcinku przebiegającym przez BgPN przez oddział 28 (po oznakowaniu szlaku)		
2	Szlak niebieski na odcinku: granica Parku na Hali Śmietanowej—Gubernasówka—granica Parku, przebiegający przez oddziały o numerach: 90, 96, 99, 101	Szlaki turystyczne rowerowe, wyznaczone dla ruchu rowerowego	Nie wprowadza się ograniczenia ²⁾
3	A. Szlak zielony: Górny Płaj—Markowe Rówienki, przebiegający przez oddziały o numerach: 14, 76. B. Szlak czarny: Górny Płaj—Sulowa Cyrhel—Rybna—granica Parku przebiegający przez oddziały o numerach: 11, 10, 65, 68, 64, 63, 62, 61, 60, 54, 59, 53. C. Szlak czerwony: Sokolica—Krowiarki przebiegający przez oddziały o numerach: 25, 89	Szlaki turystyczne narciarskie (zimowe), wyznaczone dla ruchu narciarskiego	Nie wprowadza się ograniczenia ²⁾
4	Szlak niebieski na odcinku: granica Parku na Hali Śmietanowej—Gubernasówka—granica Parku przebiegający przez oddziały o numerach: 90, 96, 99, 101.	Szlaki turystyczne, wyznaczone do jazdy konnej wierzchem	Nie wprowadza się ograniczenia ²⁾
5	1. Krąg ogniskowy w Zawoi Markowej (72b)	Miejsca (kręgi ogniskowe), w których wolno palić ogniska	50
	2. Krąg ogniskowy na „Polu Biwakowym” w Zawoi Policzne (44b)		50
	3. Krąg ogniskowy na Przywarówce (101d)		100
	4. Schron turystyczny z paleniskiem na Śmietanowej (99b)		50
6	„Pole Biwakowe” w Zawoi Policzne (44b), przy drodze wojewódzkiej	Miejsce do biwakowania	50

¹⁾ Obszar Parku jest podzielony na oddziały oznaczone liczbami lub liczbami i dużymi literami oraz pododdziały oznaczone małymi literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

²⁾ Ze względu na odpowiedni stan nawierzchni szlaków turystycznych i infrastruktury turystycznej istniejący ruch turystyczny nie powoduje zagrożeń uzasadniających wprowadzenie ograniczeń, grupy zorganizowane są zobowiązane do zwiedzania pod kierunkiem przewodnika turystycznego posiadającego licencję Parku, przy czym ilość osób zwiedzających nie może przekraczać 35 na jednego przewodnika.

Załączniki do zarządzenia Nr 68 Ministra Środowiska
z dnia 19 listopada 2010 r. (poz. 73)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenie wód	Budowa wysokosprawnych oczyszczalni ścieków celem objęcia ich zasięgiem wszystkich obiektów na terenie Parku lub podłączenie ich do sieci kanalizacyjnej w miarę rozbudowy tej sieci
2	Zanieczyszczenie powietrza	Stosowanie paliw ekologicznych do ogrzewania budynków na terenie Parku i w jego otulinie
3	Zanieczyszczenie gleby	Likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci
4	Wydeptywanie pokrywy glebowej przez turystów	Konserwacja nawierzchni szlaków turystycznych; wdrożenie Parkowego Systemu Informacji przez wykonanie urządzeń turystycznych, zabezpieczeń technicznych (barier, palisad, kładek, ogrodzeń) oraz ustawienie tablic informacyjnych
5	Zniekształcenie powierzchni ziemi, erozja gleby wzdłuż szlaków zrywkowych, turystycznych i komunikacyjnych	Uzupełnianie ubytków poerozyjnych; kierowanie spływającej wody do wnętrza drzewostanów; zabudowa przeciwoerozyjna spowalniająca spływ powierzchniowy wód opadowych z dróg i ścieżek, likwidacja zbędnych szlaków zrywkowych i dróg
6	Zarastanie form skałkowych i stanowisk geologicznych	Usuwanie nadmiaru roślinności z form skałkowych i ich otoczenia; usuwanie zwietrzliny, gleby i roślinności ze stanowisk (odstłoneń) geologicznych
7	Zniekształcona struktura gatunkowa, wiekowa i warstwowa drzewostanów	Cięcia pielęgnacyjno-hodowlane, regulujące skład gatunkowy i strukturę przestrzenną drzewostanów, z dostosowaniem do siedliska; odslanianie wartościowych nalotów, podrostów oraz regulowanie warunków świetlnych w drzewostanach z odnowieniem zgodnym z docelowym składem gatunkowym
8	Sukcesja drzew i krzewów na cennych przyrodniczo łądowych ekosystemach nieleśnych i cennych stanowiskach florystycznych	Usuwanie zbędnych drzew i krzewów oraz wykaszanie lub wypas w celu powstrzymania sukcesji; wywóz części skoszonej biomasy; pielęgnowanie restytuowanych osobników cisa pospolitego
9	Zmiany ekosystemów w wyniku eutrofizacji	Wywóz skoszonej biomasy
10	Przesuszenie siedlisk i obniżanie się poziomu wód gruntowych w wyniku niewystarczających opadów	Wykonywanie zastawek z materiałów miejscowych na ciekach oraz likwidacja zbędnych rowów odwadniających
11	Zbyt mała ilość martwej materii organicznej w ekosystemach leśnych	Pozostawianie drzew złamanych, wywróconych, obumierających i martwych o ile nie zagraża to zdrowotności ekosystemów leśnych drzewostanów, bezpieczeństwu osób i mienia oraz wykonywaniu ochrony parku przed szkodnictwem leśnym

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Obumieranie drzew i drzewostanów w wyniku żeru owadów i występowania grzybów	Usuwanie w razie potrzeby drzew zasiedlonych uznanych za zagrażające zdrowotności drzewostanu lub lokalnie ich korowanie z pozostawieniem biomasy; wykładanie pułapek feromonowych; jesienne poszukiwania owadów w ściółce; wykonywanie prób fotoeklektorowych; prowadzenie okresowych ocen stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu
2	Zarastanie historycznych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej przez roślinność, niszczenie zabytkowych kapliczek	Wykaszanie roślinności, bieżące przeglądy stanu i remonty kapliczek

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Szkodnictwo leśne — kradzieże drewna, kłusownictwo, zbiór runa leśnego	Wykonanie nowych i konserwacja istniejących rowów granicznych; przekopywanie miejsc nielegalnych wjazdów; systematyczne patrolowanie terenu, montaż szlabanów uniemożliwiających wjazd do lasu; usuwanie części drzew złamanych, wywróconych oraz, wyjątkowo, martwych i obumierających drzew stojących ze stref uznanych za szczególnie narażone na kradzieże
2	Niszczenie roślin przez turystów i okoliczną ludność	Likwidacja nielegalnych zejść ze szlaków poprzez wykonanie ogrodzeń i barier oraz obsadzenie krzewami; prowadzenie działalności edukacyjnej i prewencyjnej
3	Mała świadomość dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego w społecznościach lokalnych	Edukacja społeczeństwa w zakresie podnoszenia świadomości dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego przez prowadzenie różnych form zajęć edukacyjnych, utrzymanie terenów ćwiczeń edukacyjnych, ścieżek poznawczych, utrzymanie i wymiana ekspozycji wystawy na Łysej Górze
4	Dewastacja panoramy Łysej Góry oraz zabytkowego zespołu klasztoru Świętego Krzyża przez wieżę telewizyjną i obiekty nieposiadające wartości zabytkowych	Minimalizacja skutków przez oprawę estetyki wieży i osłonowe zagospodarowanie przestrzeni pomiędzy wieżą a zespołem klasztornym oraz likwidacja obiektów nieposiadających wartości zabytkowej
5	Niszczenie form skałkowych i stanowisk geologicznych przez turystów i okoliczną ludność	Likwidacja nielegalnych zejść ze szlaków, konserwacja nawierzchni istniejących szlaków turystycznych, wykonanie barier lub ogrodzeń chroniących formy skalne i stanowiska geologiczne

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie ekosystemów leśnych i łąkowych przez pożary	Prowadzenie systematycznych działań edukacyjnych wśród mieszkańców otuliny Parku; remonty i utrzymanie dróg przeciwpożarowych; utrzymanie sieci łączności radiowej; utrzymanie magazynów sprzętu przeciwpożarowego

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM
RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Profilowanie szlaków turystycznych, uzupełnianie ubytków poerozyjnych, naprawa rowów odpływowych i przepustów; wykonanie rowków odpływowych kierujących wodę do wnętrza lasu, na stromych odcinkach szlaków turystycznych	Łącznie na długości 7 km	146b, c, f, C—2b, c, d, j, p, 172a, b, 171a, 170a, C—1d, 169a, 168a, 141d, g, 167a, 140c, d, 166a, 165a, b, c, 139f, 138b, 164a, 161a, b, 118h, 117k, 116g, 201a, 200a, b, d, h, g, i, j, 199d
2	Wdrożenie Parkowego Systemu Informacji zgodnie z odrębnym projektem przez budowę i remonty urządzeń turystycznych, zabezpieczeń technicznych i ustawienie tablic informacyjnych oraz urządzenie miejsc wypoczynku i obserwacji przyrody	Łącznie na długości 7 km	146b, c, f, C—2b, c, d, j, p, 172a, b, 171a, 170a, C—1d, 169a, 168a, 141d, g, 167a, 140c, d, 166a, 165a, b, c, 139f, 138b, 164a, 161a, b, 118h, 117k, 116g, 201a, 200a, b, d, h, g, i, j, 199d
3	Zapewnienie bezpieczeństwa osób na szlakach turystycznych przez usuwanie zagrożeń w postaci drzew złamanych i przewróconych tarasujących szlaki oraz obalanie części drzew obumierających i martwych położonych w odległości co najwyżej 1,5 wysokości drzewostanu od szlaku z pozostawieniem na miejscu całości biomasy	Łącznie na długości 7 km	146b, c, f, C—2b, c, d, j, p, 172a, b, 171a, 170a, C—1d, 169a, 168a, 141d, g, 167a, 140c, d, 166a, 165a, b, c, 139f, 138b, 164a, 161a, b, 118h, 117k, 116g, 201a, 200a, b, d, h, g, i, j, 199d

II. Na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanie celem zachowania cennych osobników populacji modrzewia polskiego na Chełmowej Górze	42,83 ha	A—3b, c, g, A—2a
2	Cięcia porządkowe w bukowych drzewostanach nasiennych z możliwością zbioru nasion dla zachowania cennych miejscowych populacji ex situ	48,11 ha	224a, 232a

1	2	3	4
3	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady oraz pasożytnicze grzyby, połamanych oraz wyrwanych z pozostawieniem części drzew niezagrażających zdrowotności drzewostanów lub lokalnie korowanie na miejscu z pozostawieniem biomasy	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
4	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na drwalnika paskowanego, cetyńca większego, kornika drukarza, kornika modrzewiowca, jodłowca krzywozębnego, zwójkę zieloneczkę i krobika modrzewiowca	115 sztuk	A—1b, f, j, A—3c, h, i, 2c, 5c, 6a, 7c, 9g, 10b, 12a, 14a, 16b, 17b, f, 18d, 19d, r, 20b, 23i, 24d, f, 27a, b, 28b, 31a, 35b, 38f, 39i, 54a, 60a, 64c, 65a, 71a, 72c, g, 76b, c, 78c, 79b, 85j, 88a, 91c, 94y, 96a, 99a, 100b, 112a, 147c, g, h, 148k, 171f, 176b, 179c, 181d, 183b, d, 185b, 188a, f, 189f, 191b, 194b, 195d, 202c, f, 203a, c, 204c, 209b, 221a, 222a, 223a, 229a, 238c, 239d, 241a, 245d, 247d, 249a, 251f, 255a, 256c, 257b, c, 258a, d, 262b, 264j, 266b, 267a
5	Kontrolne poszukiwania owadów w ściółce leśnej	7 prób	5c, 12a, 46c, 62g, 211a, 247b, 267a
6	Prognozowanie występowania zwójek jodlowych na podstawie wcześniej przygotowanych częściach gałązek jodlowych	15 prób	67a, 91d, 98a, 105b, 164b, 172d, 177a, 184b, 202b, c, f, 204a, 208b, 209b
7	Konserwacja istniejących rowów granicznych przez ich pogłębienie i naprawienie uszkodzonych skarp	2420 m	9c, f, 82a, 111a, b, d, f, 119i, j, k, 175a, c, d, 176c, 177d, 191f, 192f, g, 193f, B—1a
8	Wykopanie nowego rowu granicznego wraz z odnowieniem znaków granicznych	50 m	264j
9	Likwidacja zbędnych wjazdów do lasu przez wykopanie rowów poprzecznych	290 m	Obwody ochronne: Święty Krzyż, Dębno, Dąbrowa, Podgórze, Jastrzębi Dół, Święta Katarzyna, Klonów, Góra Chelmowa
10	Profilowanie szlaków turystycznych, uzupełnianie ubytków poerozyjnych, naprawa rowów odpływowych i przepustów; wykonanie rowków odpływowych kierujących wodę do wnętrza lasu, na stromych odcinkach szlaków turystycznych	Łącznie na długości 35 km	173c, d, 147a, b, c, d, f, g, j, C2h, i, 170b, 167b, 164b, 163c, 188b, d, g, 182f, g, h, j, 181b, f, 180d, 179c, d, f, 178a, b, c, 177d, 176c, 175b, c, d, 119f, g, h, i, l, 204a, b, 203a, b, c, d, f, g, 202k, n, o, 148k, m, n, s, t, 111b, g, j, 110f, g, h, i, j, k, l, 109a, b, c, f, g, 73i, 72c, d, k, 59a, c, j, p, 44j, 43a, c, d, h, 25a, b, 15a, c, 10d, f, 9a, b, d, f, 8a, 197a, b, c, d, f, g, 112c, 75c, f, 196s, 229a, 228a, b, 219a, 218a, 225a, 224a, 216b, c, 215a, b, c, 214a, c, 213i, k, l, m, n, 212b, c, 211d, f, 227a, b, 226a, b, A—3a, f, i, k, A—1a, b, d, f, h, i, 116f1, gl, 199a, 200al, bl, c, dl

1	2	3	4
11	Wdrożenie Parkowego Systemu Informacji zgodnie z odrębnym projektem przez budowę urządzeń turystycznych, zabezpieczeń technicznych i ustawienie tablic informacyjnych oraz urządzenie miejsc wypoczynku i obserwacji przyrody	Łącznie na długości 35 km	173c, d, 147a, b, c, d, f, g, j, C—2h, i, 170b, 167b, 164b, 163c, 188b, d, g, 182f, g, h, j, 181b, f, 180d, 179c, d, f, 178a, b, c, 177d, 176c, 175b, c, d, 119f, g, h, i, l, 204a, b, 203a, b, c, d, f, g, 202k, n, o, 148k, m, n, s, t, 111b, g, j, 110f, g, h, i, j, k, l, 109a, b, c, f, g, 73i, 72c, d, k, 59a, c, j, p, 44j, 43a, c, d, h, 25a, b, 15a, c, 10d, f, 9a, b, d, f, 8a, 197a, b, c, d, f, g, 112c, 75c, f, 196s, 229a, 228a, b, 219a, 218a, 225a, 224a, 216b, c, 215a, b, c, 214a, c, 213i, k, l, m, n, 212b, c, 211d, f, 227a, b, 226a, b, A—3a, f, i, k, A—la, b, d, f, h, i, 116fl, gl, 199a, 200al, bl, c, dl
12	Ręczne wykaszanie roślinności i utrzymanie porządku wokół mogił i pomników w miejscach pamięci narodowej	9 obiektów	Obwody ochronne: Święty Krzyż, Święta Katarzyna, Klonów
13	Wycięcie drzew i krzewów porastających pobocza i rowy wzdłuż drogi wewnątrzzakładowej	6,5 km	227a, 226c, d, 235a, 245a, b, 244a, b, c, d, 254b, c, 255a, f, 262a, b, c, 263a, d, 261c, a, 260b, a, 259a, d, f, 266c, a, 265a, 258g, i, f, d, a, 257c, d, a, f, g, 256c, d, 248 i, d, b, h, 247b, h, g, 246b

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykaszanie łąk śródleśnych wraz z wywozem ściętej biomasy	38,05 ha	11k, 22h, i, 29m, 39f, 40h, 41n, 56j, 59d, 60j, 62a, 115j

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykonanie zastawek na ciekach wodnych celem magazynowania wody	3 szt.	26a, c, 27b

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Wykaszanie łąk śródleśnych wraz z wywozem ściętej biomasy	30,03 ha	2Ph, 11h, 23Pb, d, 24Pa, 26Pa, c, 44Pg, h, j, k, o, n, 45Pa, b, c, d, f, g, h, i, 56Pc, 61Pb, d, 239P, 248P

1	2	3	4
2	Utrzymanie terenów ćwiczeń edukacyjnych	10 ha	8A
3	Profilowanie szlaków turystycznych, uzupełnianie ubytków poerozyjnych, naprawa rowów odpływowych i przepustów; wykonanie rowków odpływowych kierujących wodę do wnętrza lasu, na stromych odcinkach szlaków turystycznych	Łącznie na długości 2 km	148r, 115ax, bx, cx, 115P
4	Wdrożenie Parkowego Systemu Informacji zgodnie z odrębnym projektem przez budowę urządzeń turystycznych, zabezpieczeń technicznych i ustawienie tablic informacyjnych oraz urządzenie miejsc wypoczynku i obserwacji przyrody	Łącznie na długości 2 km	148r, 115ax, bx, cx, 115P

B. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Oczyszczenie brzegów stawu z krzewów i roślinności zielnej w celu utrzymania populacji traszki górskiej	0,10 ha	115 m

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą gospodarczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie w skali 1 : 5000, według stanu na dzień 1.01.1997 r., arkusze numer 1—19. Podział na obwody ochronne podano zgodnie z mapą przeglądową Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.1997 r.
Mapy znajdują się w siedzibie Świętokrzyskiego Parku Narodowego w miejscowości Bodzentyn.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

1. Na obszarach objętych ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobu ochrony
1	Cis pospolity	Ochrona stanowisk — 113 osobników	Usunięcie drzew i krzewów zakłócających wzrost oraz odchwaszczenie gleby na stanowiskach cisa pospolitego
2	Pełnik europejski	Ochrona stanowisk roślin objętych ochroną ścisłą — 0,64 ha	Zapobieganie pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), poprzez ich wykaszanie na stanowiskach i wokół stanowisk roślin chronionych oraz wywiezienie pokosu

2. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobu ochrony
1	Rosiczka okrągłolistna	Ochrona stanowisk roślin objętych ochroną ścisłą — 0,50 ha	Zapobieganie pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), poprzez ich wykaszanie na stanowiskach i wokół stanowisk roślin chronionych oraz wywiezienie pokosu

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobu ochrony
1	Przeplatka aurinia	Ochrona stanowisk zwierząt objętych ochroną ścisłą — 1,5 ha	Zapobieganie pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), poprzez częściowe, ręczne wykaszanie łąk w nieregularnych płatach z usunięciem biomasy oraz pozostawieniem części kopek na obrzeżach powierzchni

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	A—2i, j, A—4a, B—1, B—2, C—1, C—2a—g, j—p, 30h—1, 42m, p—a', 63a—c, 114, 115a—i, p—y, 116a—g, 117, 118, 123—146, 149—162, 163a, 164a, 165a—i, 166a—d, 167a, 168a, 169a, b, 170a, c, d, 171a, b, 172a, b, 199b—d, 200a, b, d j, 201a—f, 205, 206	1715,23
2	Ochrona czynna	A—1, A—2a—h, A—3, A—4b, c, f, h, A—5a—d, g, 1, C—2h, i, 1—10, 11i—p, 12a, c—f, 13, 14a, b, i—n, 15—18, 19f, g, m, n, p—y, 20—25, 26a—d, h, i, 1—o, 27—29, 30a—g, 31—37, 38a—f, 39—41, 42a—1, n, o, 43—53, 54a—g, i, k, n, 55—61, 62a—c, g—o, 63d, f, o, 64a—c, f, g, p, 65—79, 80a—c, 81—84, 85j, k, 86d, k, l, 87—90, 91a, c, d, 92, 93, 94d, i, r—a', 95—113, 115j, o, 115pl, tl, z, 116fl, gl, 119a—k, 120—122, 147, 148f, k—n, s—w, 163b, c, 164b—f, 165j, k, 166f, 167b—k, 168b—h, 169c—i, 170b, f—k, 171c—g, 172c—i, 173a—g, 174, 175a—d, 176—180, 181a—f, 182—184, 185a—d, o, r—t, 186—188, 189a—f, h, j, 190—194, 195a j, 196s—w, 197, 198, 199a, 200a1, bl, c, dl, 201a1, bl, 202, 203a—h, 204, 207—212, 213h—p, 214—228, 229a—d, 230h, l—n, 231—235, 236a—f, i—k, 237—268	5588,38
3	Ochrona krajobrazowa	A—4d, g, i, j, A—5f, h—k, m—x, 8A, 11a—h, 12b, g—1, 14c—h, 19a—d, h—l, o, 26f, g, j, k, 38g, 54h, j, 1, m, o, 62d, f, 63g—n, p—w, 64d, h—o, r—a', 80d—n, 85a—i, 86a—c, f—j, 91b, 94a—c, f—h, k—p, 115k—n, a'—c', 1191, 148a—d, g j, o—r, 173h, 175f—m, 181g—m, 185f—n, p, 189g, i, k—m, 195k—f, 196a—r, 203i—m, 213a—g, 229f—l, 230a—g, i—k, 236g, h, 2P, 11P, 12P, 13P, 14P, 20P, 23P, 24P, 26P, 30P, 39P, 40P, 41P, 42P, 43P, 44P, 45P, 56P, 57P, 59P, 60P, 61P, 62P, 64P, 71P, 72P, 73P, 115P, 148P, 189P, 198P, 202P, 239P, 240P, 246P, 248P, 251P, A8S, 230S, 240S, 115S, ASS, 181S, 196S, Działki o numerach 506, 509, 4037, 4038, 505, 427, 4014, 508, 4024, 4152, 4246, 176, 4302, 507, 503, 175, 4030/2, 202/2, 4029, 4255, 171	322,84
	Razem		7626,45

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą gospodarczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Warszawie w skali 1 : 5000, według stanu na dzień 1.01.1997 r., arkusze numer 1—19.
Mapy znajdują się w siedzibie Świętokrzyskiego Parku Narodowego w miejscowości Bodzentyn.

Załącznik nr 5

MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH, SPOSOBY ICH UDOSTĘPNIANIA,
ORAZ MAKSYMALNA LICZBA OSÓB
MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposób udostępniania	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Cały teren Parku; oddziały: A—1, A—2, A—3, A—4, A—5, B—1, B—2, C—1, C—2, 8A, 1—268, 2P, 11P—14P, 20P, 23P, 24P, 26P, 30P, 39P—45P, 56P, 57P, 59P—62P, 64P, 71P—73P, 115P, 148P, 189P, 198P, 202P, 239P, 240P, 246P, 248P, 251P, 5AS, 8AS, 115S, 181S, 196S, 230S, 240S; działki o numerach: 171, 175, 176, 202/2, 427, 503, 505, 506—508, 509, 4014, 4024, 4029, 4030/2, 4037, 4038, 4152, 4246, 4255, 4302	Prowadzenie badań naukowych — każdorazowo za pisemną zgodą Dyrektora Parku	100

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposób udostępniania	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Tereny ćwiczeń edukacyjnych w oddziale 8A	Prowadzenie zajęć edukacyjnych, miejsce na ognisko	200
2	Teren wystawy na Łysej Górze w oddziale 115ax	Zwiedzanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych	150
3	Ścieżka poznawcza w oddziałach C—2a, b, g, p, o	Prowadzenie zajęć edukacyjnych	50

C. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposób udostępniania	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Teren zabytkowego zespołu klasztorowego na Łysej Górze w oddziałach 113g, 115P, 1151, n, ax, bx, cx, 197g	Zwiedzanie	5000 (nie dotyczy uroczystości religijnych)
2	Teren pomnika „Krzyże Katyńskie” w Hucie Szklanej w oddziale 1191	Zwiedzanie	50

D. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposób udostępniania	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Szlak czerwony Święta Katarzyna—Trzcianka w oddziałach: 173c, d, 147a, b, c, d, f, g, j, 148n, r, s, t, 146b, c, f, C—2b, c, d, h, i, j, p, 172a, b, 171a, 170a, b, C—1d, 169a, 168a, 141d, g, 167a, b, 140c, d, 166a, 165a, b, c, 139f, 138b, 164a, b, 163c, 188b, d, g, 182f, g, h, j, 181b, f, 180d, 179c, d, f, 178a, b, c, 177d, 176c, 175b, c, d, 119f, g, h, i, 1, B—la, b, 118h, 117k, 116f1, gl, 116g, 201a, 200a, b, c, d, h, g, i, j, 115ax, bx, cx, 115P, 199d, 204a, b, 203a, b, c, d, f, g, 202k, n, o	Turystyka piesza, ścieżki poznawcze, dozwolone wprowadzanie psów na smyczy; na odcinku Huta Szklana—Łysa Góra przewozy turystów zaprzęgami konnymi i kolejką ekologiczną oraz turystyka rowerowa i samochodowa	3000
2	Szlak niebieski Święta Katarzyna—Bodzentyn w oddziałach: 148k, m, n, r, s, 147a, b, c, d, 146b, c, 111b, g, j, 110f, g, h, i, j, k, l, 109a, b, c, f, g, 73i, 72c, d, k, 59a, c, j, p, 44j, 43a, c, d, h, 25a, b, 15a, c, 10d, f; 9a, b, d, f, 8a	Turystyka piesza, dozwolone wprowadzanie psów na smyczy	1000
3	Szlak niebieski Łysa Góra—Nowa Słupia w oddziałach: 115ax, 197a, b, c, d, f, g, 199a, 200al, bl, c, dl, 112c, 75c, f, 196s	Turystyka piesza, Droga Krzyżowa, ścieżki poznawcze, dozwolone wprowadzanie psów na smyczy	1000 (nie dotyczy uroczystości religijnych)
4	Parking w oddziale 196j	Turystyka samochodowa; Prowadzenie działalności promocyjnej podczas gminnych imprez kulturowych	50 (nie dotyczy imprez gminnych)
5	Działki ewidencyjne o numerach: 1193/1, 1194/1, 1195/1, 1206/1, 1207/1, 1208/1, 1213/3, położone w miejscowości Nowa Słupia przy ul. Świętokrzyskiej	Impreza edukacyjno-kulturalna „Dymarki Świętokrzyskie”	2000
6	Teren schroniska Polskiego Towarzystwa-Krajoznawczego „Jodelka” w oddziale 148P	Turystyka piesza, rowerowa i samochodowa, miejsce na ognisko	300
7	Szlak zielony Łączna—Bodzentyn w oddziałach: 229a, 228a, b, 227a, 219a, 226a, b, 218a, 225a, 224a, 216b, c, 215a, b, c, 214a, c, 213i, k, l, m, n, 212b, c, 211d, f	Turystyka piesza, dozwolone wprowadzanie psów na smyczy	1000
8	Szlak żółty: Klonów—Bukowa Góra w oddziałach 227a, b, 226a, b	Turystyka piesza, dozwolone wprowadzanie psów na smyczy	500
9	Szlak czarny Chełmowa Góra w oddziałach A—3a, b, f, i, k, A—2a, A—1a, b, d, f, h, i	Turystyka piesza, dozwolone wprowadzanie psów na smyczy; na odcinku w oddziałach A—1d, A—2a, A—3b ścieżka poznawcza	500

1	2	3	4
10	Historyczna droga „Biały Gościńiec” w oddziałach 101b, c, d, 102c, d, 103g, f, 104g, 105c, f, g, 106b, g, h, 107c, 108b, d, g, 109c, h, i, 110j, 1, m, 111g, h, j	Udostępnienie podczas imprez kulturalno-edukacyjnych pod nadzorem Służby Parku	100
11	Płatne miejsca postojowe w oddziale 115ax, bx, cx na Świętym Krzyżu	Dojazd samochodem do miejsca postojowego i parkowanie	150
12	Teren w oddziale 115ax, bx, cx, 115 P na Świętym Krzyżu	Prowadzenie działalności promocyjnej i handlowej podczas imprez kulturowych, kulturalnych, edukacyjnych i promujących województwo świętokrzyskie	5000
13	Teren w oddziale 115ax, bx, cx, 115 P na Świętym Krzyżu	Prowadzenie działalności usługowej i handlowej na gruntach nieleśnych położonych na wzgórzu Święty Krzyż (całorocznie)	5000

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą gospodarczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Warszawie w skali 1 : 5000, według stanu na dzień 1.01.1997 r., arkusze numer 1—19. Mapy znajdują się w siedzibie Świętokrzyskiego Parku Narodowego w miejscowości Bodzentyn.

Załączniki do zarządzenia Nr 69 Ministra Środowiska
z dnia 23 listopada 2010 r. (poz. 74)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Zamieranie sztucznych drzewostanów będących monokulturami świerkowymi niedostosowanymi do siedliska, a stanowiącymi w Parku ok. 83% powierzchni drzewostanów	Usuwanie drzew chorych i obumierających, jeżeli zagrażają one trwałości drzewostanów, z pozostawieniem niezbędnej liczby drzew ze względu na ochronę różnorodności biologicznej; działania wykonane z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk i gatunków określonych w załącznikach do dyrektywy ptasiej i siedliskowej; zachowanie właściwego stanu zdrowotnego drzewostanów, przez: – wyznaczanie i eliminowanie oraz korowanie drzew opanowanych przez grzyby (głównie z rodzaju opieńki) i owady (głównie kornik drukarz) zagrażające trwałości drzewostanów; – prowadzenie czynności w zakresie ochrony lasu, w szczególności wykonywanie monitoringu zagrożenia drzewostanów poprzez jesienne poszukiwania larw zasnuś świerkowej; – prowadzenie czynności w zakresie ochrony lasu, w szczególności wykonywanie monitoringu zagrożenia drzewostanów poprzez wystawianie pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę; – prowadzenie czynności w zakresie ochrony lasu, w szczególności wykonywanie monitoringu zagrożenia drzewostanów poprzez wykładanie pułapek klasycznych i feromonowych na kornika drukarza
2	Niszczenie ekosystemów naskalnych	Ograniczanie penetracji ludzkiej, udostępnianie wybranych fragmentów Parku do wspinaczki, pobieranie opłat za korzystanie z walorów przyrodniczych Parku
3	Antropogenna erozja gleb na stokach	Ograniczanie penetracji ludzkiej, zabudowa przeciwoerozyjna istniejących szlaków
4	Niekontrolowana penetracja ludzka całego terenu Parku (niszczenie roślinności w pobliżu szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych, niszczenie runa leśnego)	Ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez budowę i konserwację infrastruktury turystycznej, konserwacja szlaków, zgodnie z potrzebą, wymiana słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, konserwacja szlaków rowerowych, konserwacja ścieżek dydaktycznych oraz wykonanie kolejnych, konserwacja wyposażenia miejsc odpoczynku oraz koszenie trawy w miejscach odpoczynku, ustawianie tablic informacyjnych z regulaminem Parku i piktogramów, konserwacja oznakowania granic Parku, pobieranie opłat za wstęp na wybrane obszary Parku oraz opłat za korzystanie z walorów przyrodniczych Parku, odłanianie form skalnych, oraz kontrola właściwego sposobu zbioru jagód i grzybów
5	Nie zgodność składu gatunkowego z siedliskiem, niewłaściwa struktura przestrzenna i wiekowa drzewostanów	Regulowanie składu gatunkowego drzewostanów z uwzględnieniem fazy rozwojowej drzewostanu, typu siedliska oraz typu zbiorowiska roślinnego i możliwych wariantów składu gatunkowego; działania wykonane z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk i gatunków określonych w załącznikach do dyrektywy ptasiej i siedliskowej; prowadzenie zabiegów

1	2	3
		pielęgnacyjno-hodowlanych w drzewostanach objętych programem przebudowy i renaturalizacji polegających na: – stosowaniu różnych rodzajów cięć dla potrzeb przebudowy składu gatunkowego drzewostanów; – odnawianiu drzewostanu pod osłoną, w lukach, na gniazdach oraz w poprawkach i uzupełnieniach; – ochrona odnowień poprzez składanie gałęzi; – wykaszaniu roślinności zielnej w odnowieniach; – pracach szkółkarskich; – zbiorze nasion i szyszek
6	Uszkodzanie odnowień i młodników przez zwierzynę płową	Zabezpieczanie drzewostanów przed nadmiernymi uszkodzeniami powodowanymi przez zwierzęta roślinożerne, przez: – regulację liczebności populacji zwierząt roślinożernych do poziomu odpowiadającego pojemności wyżywieniowej siedliska; – zabezpieczanie młodego pokolenia drzew poprzez grodzenie upraw siatką leśną; – zabezpieczenie młodego pokolenia drzew poprzez smarowanie drzew środkiem odstrasającym
7	Zarastanie ekosystemów trawiastych na skutek sukcesji	Koszenie łąk i pastwisk z usuwaniem biomasy lub wypas zwierząt, usuwanie naturalnego odnowienia drzew i krzewów z ekosystemów trawiastych
8	Deficyt potencjalnych miejsc lęgowych dla dziuplaków wtórnych (sowy) i popielicowatych	Zwiększanie liczby potencjalnych miejsc lęgowych poprzez wywieszanie budek lęgowych, rezygnacja z prac leśnych w strefach ochronnych ptaków
9	Zanikanie starych odmian drzew owocowych	Wegetatywne rozmnażanie drzew i krzewów owocowych z egzemplarzy rosnących na terenie Parku, pielęgnowanie sadu kolekcyjnego i starych sadów oraz drzew przydomowych
10	Zamieranie osobników lub kłopoty z naturalnym odbudowaniem populacji gatunków rzadkich i chronionych: sosny drzewokosej (<i>Pinus x rhaetica</i>), skalnicy zwodniczej (<i>Saxifraga sponhemica</i>), goryczuszki czeskiej (<i>Gentianella bohémica</i>), bagna zwyczajnego (<i>Ledum palustre</i>) i rojownika pospolitego (<i>Jovibarba sobolifera</i>)	Zbiór nasion i owoców; rozmnażanie wegetatywne; hodowla sadzonek, wprowadzanie wyhodowanych sadzonek na wybrane stanowiska, monitoring
11	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów stałych, likwidacja zbędnej infrastruktury turystycznej
12	Degradacja infrastruktury drogowej przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne, utrudniająca dojazd do powstałych zagrożeń np. pożarów, turystów, którzy ulegli wypadkowi itp.	Utrzymanie przejezdności dróg poprzez naprawę zniszczonych odcinków
13	Zmiana stosunków wodnych i szaty roślinnej oraz zubożenie siedlisk wilgotnych spowodowane odwodnieniem ekosystemów starymi rowami melioracyjnymi; zarastanie wysychających mokradeł nalotem świerka; nadmierny odpływ wody	Ochrona i odtwarzanie zagrożonych siedlisk hydrogenicznych w Parku poprzez ograniczenie nadmiernego odpływu wody, ograniczenie spływu po zboczach oraz usuwanie nalotów świerkowych

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Nadmierny ruch pojazdów na drodze do Błędnych Skał, skutkujący napływem dużej liczby turystów, powodując potencjalne zagrożenie dla przyrody Parku	Ograniczanie ruchu pojazdów drogą do Błędnych Skał poprzez zagospodarowanie edukacyjno-turystyczne obszaru Błędnych Skał i polany YMCA oraz obiektów powojkowych w rejonie Błędnych Skał
2	Koncentracja ruchu turystycznego na Szczelińcu Wielkim i Błędnych Skałach, powodująca potencjalne zagrożenie dla przyrody Parku	Zagospodarowanie edukacyjno-turystyczne obszaru Karłowa
3	Naturalne masowe ruchy skał, stanowiące zagrożenie dla ruchu turystycznego	Monitorowanie masowych ruchów skał — odczyty szczelinomierzy; wykonywanie działań zabezpieczających w rejonie szlaków turystycznych

III. Zagrożenia zewnętrzne

Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Presja zabudowy terenów obcych w Parku	Wykupy gruntów

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Działania ochronne na obszarach ochrony ścisłej

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Budowa, remonty i utrzymanie szlaków i urządzeń turystycznych	Naprawa i bieżąca konserwacja infrastruktury turystycznej w tym oznakowań, drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; remont lub wymiana tablic edukacyjnych i informacyjnych przy szlakach oraz miejscach odpoczynku, remont lub wymiana szlakowskazów (razem do 5 sztuk); konserwacje i remonty oznakowania oraz wyposażenia szlaków turystycznych (do 7 km); naprawa i bieżąca konserwacja nawierzchni szlaków turystycznych piaskowcem radkowskim (do 7 km)	Szlaki turystyczne i obiekty zlokalizowane przy szlakach turystycznych na obszarze Parku
		Odnowienie oznakowania szlaków rowerowych (do 5 km)	Szlaki rowerowe na obszarze Parku
		Przygotowanie szlaków turystycznych do sezonu turystycznego (udrożnianie szlaków przez usuwanie drzew tarasujących szlaki, usuwanie martwych drzew zagrażających turystom poruszającym się po szlakach) — do 7 km — według potrzeb	Szlaki turystyczne zlokalizowane na obszarze Parku
		Bieżące naprawy i konserwacje kładki edukacyjnej „Niknąca Łąka”	Pododdział 57b — przebieg po żółtym szlaku turystycznym
		Remont stanowisk „Ścieżki Skalnej Rzeźby” — wymiana tablic edukacyjnych (łącznie 14 stanowisk)	Oddz. 15, 16, 2 — przebieg po żółtym szlaku turystycznym
2	Usuwanie zanieczyszczeń stałych z obszaru Parku	Zbiórka i wywóz odpadów stałych w miejscach ich występowania	Szlaki turystyczne i miejsca odpoczynku zlokalizowane przy szlakach turystycznych na obszarze Parku
3	Oznakowanie granic obszarów objętych ochroną ścisłą	Do 10 km	obszar Parku w miejscach występowania

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Regulowanie składu gatunkowego drzewostanów z uwzględnieniem fazy rozwojowej drzewostanu, typu siedliska oraz typu zbiorowiska roślinnego i możliwych wariantów składu gatunkowego	Do 27 ha	Pododdziały: 2i, 6a, 7f,g 12b, 22b, 62d, 63m, 75c, 118d, 12g, 81d, 81i, 45b

1	2	3	4
2	Prowadzenie zabiegów pielęgnacyjno-hodowlanych w drzewostanach objętych programem przebudowy i renaturalizacji, po uwzględnieniu odnowień naturalnych, polegających na: stosowaniu różnych rodzajów cięć dla potrzeb przebudowy składu gatunkowego drzewostanów przygotowaniu powierzchni do odnawiania drzewostanu, odnawianie drzewostanu poprzez sadzenie drzew pod osłoną, w lukach, na gniazdach oraz w ramach poprawek i uzupełnień oraz poprzez siew ochronie odnowień poprzez składanie gałęzi wykasaniu roślinności zielnej w odnowieniach pracach szkółkarskich zbiorze nasion buka i szyszek jodły	Do 69 ha Do 43 ha Według potrzeb Do 60 ha 1,59 ha Do 1000 kg	Pododdziały: 11h, 12a, 82c, 8a, 82a, 82h, 24b, 45c, 67m, 129g, 129c, 142b, 67g, 68a, 89d, 126f Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Pododdziały: 10h, 15b, 25l, 39c, 43o, 51h, 80h, 118r, 143g, 144b Obszar Parku w miejscach występowania
3	Cięcia sanitarne — usuwanie powalonych, złamanych oraz zasiedlonych przez owady drzew z pozostawieniem części drzew niezagrożających zdrowotności drzewostanów	3000 ha, w miarę potrzeb i stopnia zagrożenia przez owady	Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina
4	Zachowanie właściwego stanu zdrowotnego drzewostanów, przez: korowanie części drzew, pozostawionych w ekosystemach do rozpadu, a zasiedlonych przez owady w drzewostanach zagrożonych masowym występowaniem kornika drukarza i gatunków towarzyszących prowadzenie czynności w zakresie ochrony lasu, w szczególności wykonywanie monitoringu zagrożenia drzewostanów poprzez jesienne poszukiwania larw zasnui świerkowej prowadzenie czynności w zakresie ochrony lasu, w szczególności wykonywanie monitoringu zagrożenia drzewostanów poprzez wystawianie pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę prowadzenie czynności w zakresie ochrony lasu, w szczególności wykonywanie monitoringu zagrożenia drzewostanów poprzez wykładanie pułapek klasycznych, feromonowych na kornika drukarza	3000 ha w miarę potrzeb i stopnia rozwoju owadów 65 prób 40 sztuk Według potrzeb	Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina

1	2	3	4
5	Zabezpieczanie drzewostanów przed nadmiernym uszkodzeniami powodowanymi przez zwierzęta roślinożerne, przez: regulację liczebności populacji zwierząt roślinożernych w celu ograniczenia szkód powstałych przez zgryzanie jodły i buka w odnowieniach sztucznych wprowadzanych jako przebudowa drzewostanów zabezpieczanie młodego pokolenia drzew poprzez grodzenie upraw siatką leśną zabezpieczanie młodego pokolenia drzew poprzez smarowanie drzew środkiem odstraszającym	Jeleń — do 60 sztuk Do 6400 m Do 126 ha	Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina Obwód Ochronny: Szczeliniec, Czerwona Woda, Bukowina

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Waloryzacja i zachowanie starych odmian drzew owocowych poprzez pielęgnowanie starych sadów i przydomowych drzew	Według potrzeb	Pododdziały: 18a, b, 21o, 22j, 99l, n,
2	Przeciwdziałanie procesom sukcesyjnym w ekosystemach trawiastych poprzez koszenie łąk, muraw i pastwisk z usuwaniem biomasy lub ekstensywny wypas zwierząt oraz usuwanie naturalnego odnowienia drzew i krzewów	1 ha	Pododdział: 17i

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja urządzeń hydrotechnicznych i przeciwpożarowych	Wykaszenie roślinności na grobli na powierzchni 0,024 ha, konserwacja tablic informacyjnych	Pododdział: 19l, r
2	Ochrona i odtwarzanie zagrożonych siedlisk hydrogenicznych w Parku — ograniczenie nadmiernego odpływu wody poprzez zatykanie rumoszem drzewnym starych rowów melioracyjnych, spowolnienie spływu po zboczach, usuwanie nalotów świerkowych oceniających mokradła, wykaszanie	Powierzchnia objęta projektem do 69 ha	Oddziały: 43, 57, 74, 77, 78, 80, 92, 93, 94, 97, 105, 115, 120, 127

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Budowa, remonty i utrzymanie szlaków i urządzeń turystycznych	Naprawa, i bieżąca konserwacja infrastruktury turystycznej, w tym oznakowań, drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; budowa wiat turystycznych — 3 sztuki; remont lub wymiana tablic edukacyjnych i informacyjnych przy szlakach oraz miejscach odpoczynku, remont lub wymiana szlakowskazów łącznie do 54 sztuk; konserwacje i remonty oznakowania oraz wyposażenia szlaków turystycznych — do 25 km; remont i wymiana ogrodzeń przy parkingach i polach wypoczynkowych; budowa kładek i pomostów na szlakach turystycznych; naprawa i bieżąca konserwacja nawierzchni szlaków turystycznych (piaskowiec radkowski) do 15 km	Szlaki turystyczne i obiekty zlokalizowane przy szlakach turystycznych, polach wypoczynkowych i parkingach na obszarze Parku
		Przygotowanie szlaków turystycznych do sezonu turystycznego (udrożnianie szlaków przez usuwanie drzew tarasujących szlaki, usuwanie martwych drzew zagrażających turystom poruszającym się po szlakach) — do 25 km — według potrzeb	Szlaki turystyczne zlokalizowane na obszarze Parku
		Remonty wyposażenia tras turystycznych na Szczelińcu Wielkim (wymiana balustrad przy schodach na Szczelińcu, wymiana kładek, remont nawierzchni szlaku, remont drobnej infrastruktury turystycznej, remont konstrukcji schodów na Fotelu Pradziada) i Błędnych Skałach (remonty ogrodzeń i kładek, wykonanie ogrodzeń zapobiegających niekontrolowanej penetracji turystycznej w rejonie Błędnych Skał) — razem do 5 km	Oddziały: 116, 121, 41
		Udostępnienie tarasu widokowego przy schronisku na Szczelińcu Wielkim (wyznaczenie dojścia, wykonanie konstrukcji zabezpieczających)	Oddział 41
		Bieżące naprawy nawierzchni szlaków rowerowych — do 5 km	Szlaki rowerowe na obszarze Parku
		Odnowienie oznakowania szlaków rowerowych — do 10 km	Szlaki rowerowe na obszarze Parku
		Remont stanowisk ścieżki edukacyjnej „Ochrona Ekosystemów w PNGS” — remont wyposażenia (kładki, balustrady, stanowiska edukacyjne (łącznie 12 stanowisk)	Oddziały 115, 116, 117, 118, 120, 121
		Remont stanowisk „Ścieżki Skalnej Rzeźby” — wymiana tablic edukacyjnych (łącznie 14 stanowisk)	Oddziały 2, 4, 19, 42, 41 — przebieg po żółtym szlaku turystycznym
		Połączenie szlaku turystycznego biegnącego po polskiej stronie wzdłuż granicy państwa ze szlakiem w Republice Czeskiej	Szlak zielony w pododdziale 21b
		Wykonanie stanowiska edukacyjnego „Radkowskie Baszty” (ścieżka geologiczna) obejmującego: — opracowanie pod względem merytorycznym i wykonanie tablicy informacyjnej (1 szt.) oraz jej drewnianej obudowy (podkładu) i postawienie (montaż) w terenie,	Pododdziały 29a, b, c

1	2	3	4
		— odsłonięcie form skalnych opisanych na tablicy poprzez podkrzesywanie i przycinanie gałęzi drzew — według bieżących potrzeb, przygotowanie dojścia do stanowiska edukacyjnego od istniejącego szlaku turystycznego (ok. 20 mb)	
		Wykonanie stanowisk edukacyjnych „Białe Ściany” (ścieżka geologiczna) obejmujących: — opracowanie pod względem merytorycznym i wykonanie tablic informacyjnych (3 sztuki) oraz ich drewnianej obudowy (podkładu) i postawienie (montaż) ich w terenie, — odsłonięcie form skalnych opisanych na tablicach poprzez podkrzesywanie i przycinanie gałęzi drzew — według bieżących potrzeb, przygotowanie dojścia do stanowisk edukacyjnych — w postaci stopni, kładek i platform (razem ok. 120 mb)	Pododdziały: 106d, 97f, 98, 79
		Bieżące naprawy i konserwacje kładki edukacyjnej „Niknąca Łąka”	Lokalizacja — pododdział 57a — przebieg po żółtym szlaku turystycznym
2	Ograniczanie niekontrolowanej penetracji ludzkiej obszaru Parku	Przygotowanie, oznakowanie i utrzymanie zimowych szlaków narciarstwa biegowego — do 30 km	Zimowe szlaki narciarstwa biegowego na obszarze Parku
		Odsłanianie form skalnych oraz punktów widokowych poprzez podkrzesywanie i przycinanie gałęzi drzew na „Skalnych Grzybach”, „Szczelińcu Wielkim” i „Błędnych Skałach” — według bieżących potrzeb	Oddziały: 46, 47, 41, 116
3	Usuwanie zanieczyszczeń stałych z obszaru Parku	Zbiórka i wywóz odpadów stałych w miejscach ich występowania	Szlaki turystyczne i miejsca odpoczynku zlokalizowane przy szlakach turystycznych na obszarze Parku
4	Oznakowanie granic Parku	Ustawienie tablic Parku — 30 sztuk przy wejściach do Parku oraz koszenie trawy przy tablicach, na powierzchni 18 m ²	Obwód Ochronny: Szczeliniec, Bukowina, Czerwona Woda
5	Utrzymanie dróg we właściwym stanie technicznym	Do 50 km	Na obszarze Parku

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W nieleśnych ekosystemach łądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Przeciwdziałanie procesom sukcesyjnym w ekosystemach trawiastych poprzez koszenie łąk, muraw i pastwisk z usuwaniem biomasy lub ekstensywny wypas zwierząt oraz usuwanie naturalnego odnowienia drzew i krzewów; (ochrona występujących na wskazanych obszarach siedlisk z listy Natura 2000 — kod: 6210, 6230, 6430, 6510, 6520)	Do 330 ha	Pododdziały: 1a, b, 5a, b, d, f, 6j, 7x, z, 8b, c, d, f, g, m, 9a, 17c, i, k, m, n, o, s, y, z, bx, cx, fx, 18i, n, 19d, 20l, m, n, o, p, s, t, w, x, y, ax, dx, bx, hx, kx, lx, 21a, m, p, 26a, 43n, w, 44b, d, g, h, i, l, o, 49d, 51g, 52i, 61g, i, k, 62m, 67j, o, 70a, 72h, i, m, 78h, i, k, l, o, 79i, 80g, 81a, 100bx, cx, 107d, i, j, m, o, p, r, s, 108c, i, 109f, 112l, 113f, g, p, 121p, s, t, 128w, x, y, ax, 130o, p, r, 131a, b, c, 132i, j, 137d, f, 138b, 139g, j, 141bx, cx, gx, hx, 143d, 146j, r, 151w, ax, cx

1	2	3	4
2	Waloryzacja i zachowanie starych odmian drzew owocowych poprzez: pielęgnowanie sadu kolekcyjnego; pielęgnowanie starych sadów i przydomowych drzew	2,5 ha Według potrzeb	Pododdział 152m Pododdział 21p

B. Inne, według specyfiki parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Budowa, remonty i utrzymanie szlaków oraz urządzeń turystycznych	Naprawa, i bieżąca konserwacja infrastruktury turystycznej w tym oznakowań, drogowskich na węzłach komunikacyjnych; wymiana tablic edukacyjnych i informacyjnych przy szlakach i miejscach odpoczynku, łącznie do 10 sztuk; konserwacje i remonty oznakowania oraz wyposażenia szlaków turystycznych, do 15 kilometrów; konserwacja wyposażenia miejsc odpoczynku oraz koszenie trawy w miejscach odpoczynku, budowa kładek i pomostów na szlakach turystycznych; naprawa i bieżąca konserwacja nawierzchni szlaków turystycznych (piaskowiec radkowski) do 15 km	Szlaki turystyczne i obiekty zlokalizowane przy: szlakach turystycznych, polach wypoczynkowych i parkingach, na obszarze Parku
		Przygotowanie szlaków turystycznych do sezonu turystycznego (udroźnianie szlaków przez usuwanie drzew tarasujących szlaki, usuwanie martwych drzew zagrażających turystom poruszającym się po szlakach) — do 5 km — według potrzeb	Szlaki turystyczne zlokalizowane na obszarze Parku
		Odnowienie oznakowania szlaku rowerowego (według potrzeb) — do 10 km	Szlaki rowerowe na obszarze Parku
		Budowa parkingu i budynków usługowo-turystycznych na Polanie YMCA wraz z mediami	Pododdziały: 118r, 133f, g, 136a, 142a
		Budowa Strzechy Edukacyjnej w Karłowie wraz z mediami (1 szt.)	Pododdział: 81a
		Budowa parkingu przy budynku Strzechy Edukacyjnej w Karłowie (1 szt.)	Pododdział: 81a
		Remont i zagospodarowanie obiektów przejętych od wojska w rejonie Błędnych Skał	pododdział: 12f
		Bieżące remonty i naprawy wyposażenia i nawierzchni parkingów: Kształna Łąka, YMCA, Wodospady Pośny, Batorówek, Droga nad Urwiskiem, pod Szczelińcem (według potrzeb)	Pododdziały: 50f, 133f, g, 35f, 62, 31c, 42g
		Koszenie trawy na parkingach i miejscach odpoczynku: Kształna Łąka, YMCA, Wodospady Pośny, Batorówek, Droga nad Urwiskiem, pod Szczelińcem, na powierzchni ok. 1 ha	Pododdziały: 50f, 133f, g, 35f, 62, 31c, 42g
		Remont i przebudowa obiektu wystawienniczego — Muzeum Żaby	Pododdział: 151t

1	2	3	4
		Wykonanie stanowiska edukacyjnego „Łąki Pasterskie” (ścieżka geologiczna) wraz z wyznaczeniem szlaku dojściowego (ok. 100 m) — opracowanie pod względem merytorycznym i wykonanie tablicy informacyjnej (1 szt.) oraz jej drewnianej obudowy (podkładu) i postawienie (montaż) w terenie, przygotowanie dojścia do stanowiska edukacyjnego od istniejącego szlaku turystycznego (ok. 100 m)	Pododdziały 44d, g, h
		Wykonanie stanowiska edukacyjnego „Czerwona Skała” (ścieżka geologiczna) — opracowanie pod względem merytorycznym i wykonanie tablicy informacyjnej (1 szt.) oraz jej drewnianej obudowy (podkładu) i postawienie (montaż) w terenie	Pododdział 148 c
		Naprawa stanowisk „Ścieżki Skalnej Rzeźby” — wymiana tablic edukacyjnych (łącznie 14 stanowisk)	pododdziały 17, 17A, 20A, 157A, 41A — przebieg po żółtym szlaku turystycznym
		Bieżąca naprawa wyposażenia ścieżki edukacyjnej „Plaży” (7 stanowisk oraz ławki, mostki i wiata), wykaszanie roślinności na grobli na powierzchni 0,10 ha; naprawa mnicha na zbiorniku wodnym	pododdziały: 151t, y, w, z, x, ax, bx, cx
2	Ograniczanie niekontrolowanej penetracji ludzkiej obszaru Parku	Przygotowanie, oznakowanie i utrzymanie zimowych szlaków narciarstwa biegowego — do 5 km	Zimowe szlaki narciarstwa biegowego, na obszarze Parku
3	Usuwanie zanieczyszczeń stałych z obszaru Parku	Zbiórka i wywóz odpadów stałych w miejscach ich występowania	Szlaki turystyczne i miejsca odpoczynku zlokalizowane przy szlakach turystycznych

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz obwody ochronne podano zgodnie z mapą przeglądową Parku Narodowego Gór Stołowych, w skali 1 : 15 000 według stanu na 1.01.2010 r.
Podział na pododdziały oznaczone literą oraz obszary objęte ochroną częściową przyjęto zgodnie z mapą obszarów ochronnych Parku Narodowego Gór Stołowych, w skali 1 : 15 000, według stanu na 1.01.2010 r.
Mapy znajdują się w siedzibie Parku Narodowego Gór Stołowych w miejscowości Kudowa-Zdrój.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Działania ochronne na obszarach ochrony ścisłej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Skalnica zwodnicza (<i>Saxifraga sponhemica</i>)	Ocena stanu populacji w rejonie Rogowej Kopy, na powierzchni 0,5 ha (jedyne stanowisko w kraju)	Coroczny monitoring liczebności i struktury populacji
2	Turzyca skąpokwiatowa (<i>Carex pauciflora</i>), bagno zwyczajne (<i>Ledum palustre</i>), modrzewnica zwyczajna (<i>Andromeda polifolia</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>)	Uaktualnienie miejsc występowania celem objęcia stanowisk szczególną ochroną	Monitoring miejsc występowania i liczebności stanowisk oraz wzmożony dozór terenu w celu zabezpieczenia istniejących populacji

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunków	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>), jarząbek (<i>Bonasa bonasia</i>), puchacz (<i>Bubo bubo</i>), sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>), włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>), bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania i rozrodu	Monitoring miejsc występowania, liczebności i parametrów rozrodczych poszczególnych gatunków, ograniczanie dostępu do miejsc rozrodu lub w ich bezpośrednie sąsiedztwo, wzmożony dozór terenu w celu ograniczenia płoszenia zwierząt, obrączkowanie
2	Popielicowate	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania i rozrodu, inwentaryzacja składu gatunkowego	Monitoring miejsc występowania, inwentaryzacja poprzez prowadzenie odłowów — oznakowanie numeryczne, pobranie włosów i uwalnianie
3	Nietoperze	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania; zarówno schronień zimowych i letnich (w tym miejsc rozrodu)	monitoring miejsc występowania i liczebności poszczególnych gatunków, ograniczanie dostępu do miejsc rozrodu lub w ich bezpośrednie sąsiedztwo, wzmożony dozór terenu w celu ograniczenia płoszenia zwierząt

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunków	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Rodzime gatunki roślin m.in. konietlica łąkowa (<i>Trisetum flavescens</i>), rajgras wyniosły	Monitoring obszarów ochrony czynnej w zakresie występowania inwazyjnych	W przypadku stwierdzenia inwazyjnych gatunków roślin ich koszenie, wykopywanie

1	2	3	4
	(<i>Arrhenatherum elatius</i>), lilia bulwkowata (<i>Lilium bulbiferum</i>), lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>), zerwa kulista (<i>Phyteuma orbiculare</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), świerżabek orzęsiony (<i>Chaerophyllum hirsutum</i>), ostrożeń warzywny (<i>Cirsium oleraceum</i>)	gatunków roślin takich jak: rdestowiec ostrokończysty (<i>Reynoutria japonica</i>), rdestowiec sachaliński (<i>Reynoutria sachalinensis</i>), rdestowiec pośredni (<i>Reynoutria x bohemica</i>), barszcz Sosnowskiego (<i>Heracleum sosnowskyi</i>), barszcz Mantegazziego (<i>Heracleum mantegazzianum</i>), niecierpek gruczołowaty (<i>Impatiens glandulifera</i>) wypierających gatunki rodzime	i wywiezienie poza granice Parku lub zniszczenie
2	Widłak jałowcowaty (<i>Lycopodium annotinum</i>), widłak goździsty (<i>Lycopodium clavatum</i>), widłak wroniec (<i>Huperzia selago</i>), zanokcica zielona (<i>Asplenium viride</i>), zanokcica północna (<i>Asplenium septentrionale</i>), podrzeń żebrowiec (<i>Blechnum spicant</i>), paprotnik kolczysty (<i>Polystichum aculeatum</i>), turzyca skąpokwiatowa (<i>Carex parvifolia</i>), turzyca zwisa (<i>Carex pendula</i>), dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i>), gruszychnik jednokwiatowy (<i>Moneses uniflora</i>), kukulka Fuchsa (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>), gnieźnik leśny (<i>Neotia nidus-avis</i>), kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>), przyłaszczka pospolita (<i>Hepatica nobilis</i>), zimowit jesienny (<i>Colchicum autumnale</i>), śnieżyca wiosenna (<i>Leucojum vernalis</i>), liczydło górskie (<i>Streptopus amplexifolius</i>), lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>), ciemiężca zielona (<i>Varatrum lobelianum</i>), czosnek niedźwiedzi (<i>Allium ursinum</i>), goryczuszka orzęsiona (<i>Gentianella ciliata</i>), bażyna czarna (<i>Empetrum nigrum</i>), welnianka pochwowata (<i>Eriophorum vaginatum</i>), parzydło leśne (<i>Aruncus sylvestris</i>), wawrzynek wilczczyko (<i>Daphne mezereum</i>)	Uaktualnienie miejsc występowania celem objęcia stanowisk szczególną ochroną	Monitoring miejsc występowania i liczebności stanowisk oraz wzmożony dozór terenu w celu zabezpieczenia istniejących populacji
3	Rojownik pospolity (<i>Jovibarba sobolifera</i>)	Monitoring populacji; działania zmierzające do powiększenia liczebności populacji i stanowisk	Rozmnażanie wegetatywne 5 osobników, następnie wprowadzenie na nowe stanowisko
4	Bagno zwyczajne (<i>Ledum palustre</i>),	Monitoring populacji; działania zmierzające do powiększenia liczebności populacji i stanowisk	Zbiór i wysiew nasion z około 4 osobników
5	Sosna drzewokosa (<i>Pinus x rhaetica</i>),	Monitoring populacji; działania zmierzające do powiększenia liczebności populacji i stanowisk	Zbiór szyszek z około 50 osobników i wysiew nasion

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunków	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Puchacz (<i>Bubo Bubo</i>), sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>), włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>), bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania i rozrodu	Monitoring miejsc występowania, liczebności i parametrów rozrodczych poszczególnych gatunków, ograniczanie dostępu do miejsc rozrodu lub w ich bezpośrednie sąsiedztwo, wzmożony dozór terenu w celu ograniczenia płoszenia zwierząt, obrączkowanie, czyszczenie gniazd
2	Sowy — włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>)	Zwiększenie ilości potencjalnych miejsc lęgowych	Wieszanie budek lęgowych (5 sztuk) po rozpoznaniu miejsc występowania
3	Popielicowate	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania i rozrodu, inwentaryzacja składu gatunkowego, zwiększenie ilości potencjalnych miejsc rozrodczych	Monitoring miejsc występowania, wieszanie budek przeznaczonych dla popielicowatych na terenie całego Parku, ich kontrole i czyszczenie; inwentaryzacja poprzez prowadzenie odłowów — oznakowanie numeryczne, pobranie włosów i uwalnianie
4	Nietoperze	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania; zarówno schronień zimowych i letnich (w tym miejsc rozrodu)	Monitoring miejsc występowania i liczebności poszczególnych gatunków, ograniczanie dostępu do miejsc rozrodu lub w ich bezpośrednie sąsiedztwo, wzmożony dozór terenu w celu ograniczenia płoszenia zwierząt
		Zwiększenie ilości potencjalnych schronień letnich (w tym miejsc rozrodu)	Wieszanie budek (8 sztuk) dla nietoperzy w drzewostanach Parku

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunków	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Rodzime gatunki roślin m.in. konietlica łąkowa (<i>Trisetum flavescens</i>), rajgras wyniosły (<i>Arrhenatherum elatius</i>), lilia bulwkowata (<i>Lilium bulbiferum</i>), lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>), zerwa kulista (<i>Phyteuma orbiculare</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), świerżąbek orzęsiony (<i>Chaerophyllum hirsutum</i>),	Monitoring obszarów ochrony krajobrazowej w zakresie występowania inwazyjnych gatunków roślin takich jak: rdestowiec ostrokończysty (<i>Reynoutria japonica</i>), rdestowiec sachaliński (<i>Reynoutria sachalinensis</i>), rdestowiec pośredni (<i>Reynoutria x Bohemia</i>), barszcz Sosnowskiego (<i>Heracleum</i>	W przypadku stwierdzenia inwazyjnych gatunków roślin ich koszenie, wykopywanie i wywiezienie poza granice Parku lub zniszczenie

1	2	3	4
	ostrożeń warzywny (<i>Cirsium oleraceum</i>)	Sosnowskiego (<i>Heracleum sosnowskyi</i>), barszcz Mantegazziego (<i>Heracleum mantegazzianum</i>), niecierpek gruczołowaty (<i>Impatiens glandulifera</i>) wypierających gatunki rodzime	
2	Goryczuszka czeska (<i>Gentianella bohemica</i>)	Monitoring populacji; działania zmierzające do powiększenia liczebności populacji	W okresie dojrzewania nasion ręczne wzruszanie niewielkich fragmentów gleby w pobliżu osobników gatunku, w celu zwiększenia możliwości rozprzestrzeniania
3	Arnika górską (<i>Arnica montana</i>), zerwa kulista (<i>Phyteuma orbiculare</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>), koniczyna kasztanowata (<i>Trifolium spadiceum</i>), zimowit jesienny (<i>Colchicum autumnale</i>), śnieżyca wiosenna (<i>Leucojum vernum</i>), lilia bulwkowata (<i>Lilium bulbiferum</i>), ciemiężca zielona (<i>Varatrum lobelianum</i>), mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>), goryczuszka orzęsiona (<i>Gentianella ciliata</i>), kukulka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), listera jajowata (<i>Listera ovata</i>), podkolan biały (<i>Platanthera bifolia</i>), storczyk męski (<i>Orchis mascula</i>), gółka długoostrogowa (<i>Gymnadenia conopsea</i>), storczyca kulista (<i>Traunsteinera globosa</i>)	Uaktualnienie miejsc występowania celem objęcia stanowisk szczególną ochroną	Monitoring miejsc występowania i liczebności stanowisk oraz wzmożony dozór terenu w celu zabezpieczenia istniejących populacji

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunków	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Derkacz (<i>Crex crex</i>)	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania i rozrodu	Monitoring miejsc występowania i liczebności poszczególnych gatunków, ograniczanie dostępu do miejsc rozrodu lub w ich bezpośrednie sąsiedztwo, wzmożony dozór terenu w celu ograniczenia płoszenia zwierząt
2	Sowy — sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>), włochatka (<i>Aegolius funereus</i>)	Zwiększenie ilości potencjalnych miejsc lęgowych	Wieszanie budek lęgowych (5 sztuk) po rozpoznaniu miejsc występowania, czyszczenie starych budek

1	2	3	4
3	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	Zwiększenie ilości potencjalnych miejsc lęgowych	Dostosowanie starych gniazd poprzez ich czyszczenie
4	Popielicowate	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania i rozrodu, inwentaryzacja składu gatunkowego, zwiększenie ilości potencjalnych miejsc rozrodczych	Monitoring miejsc występowania, wieszanie budek przeznaczonych dla popielicowatych na terenie całego Parku, ich kontrole i czyszczenie; inwentaryzacja poprzez prowadzenie odłowów — oznakowanie numeryczne, pobranie włosów i uwalnianie
5	Nietoperze	Rozpoznanie w terenie celem objęcia ochroną miejsc ich występowania; zarówno schronień zimowych i letnich (w tym miejsc rozrodu)	Monitoring miejsc występowania i liczebności poszczególnych gatunków, ograniczanie dostępu do miejsc rozrodu lub w ich bezpośrednie sąsiedztwo, wzmożony dozór terenu w celu ograniczenia płoszenia zwierząt
		Zwiększanie ilości potencjalnych schronień letnich (w tym miejsc rozrodu)	Wieszanie budek (10 sztuk) dla nietoperzy w drzewostanach Parku

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	1i, j, m, 2a—h, j, l, m, 7l—o, r, 15a, d, f, 16a—c, f—i, k, l, 17a, b, j, l, p, t, 18g, 19b, 20fx, gx, ix, 23a—c, m—o, z, ax, cx, 25f—j, 26g—i, 27a—d, 28d, 33b—f, h, 34a—h, j, 35a—d, g—w, 37a—k, 38d, f, 42h, 44n, p, r—t, 45d, 46c, 47d, f, 57b, c, 76a—n, 83a—d, g, bx, 88c, g—k, m—o, 103a—c, g, h, 111a, b, 112a, 132d—h, k, m, n, 133j, 134d, g, i—n, 135a—l, 136b, 137a—c, g, 138d, g, 139a, b, f, k, l, 140a—c	771,00
2	Ochrona czynna	1c—h, k, l, 2i, k, 3a—h, 4a—p, 5c, 6a—i, k, l 7a—k, p, s—w, y 8a, h—l, n, 9b—i, 10a—i, 11a—j, 12a—o, 13a—p, 14b—h, 15b, c, 16j, m, 17f, g, h, r, w, x, ax, dx, gx, hx 18a—f, h, j, k—m, 19a, c, f—r, 20a—c, f, j, k, r, cx, jx 21b—l, n, o, 22a—g, i—k, 23d—i, l, p—t, x, y 24a—c, 25b—d, k, l, 26b—f, 28a—c, f, 29a—j, 30a—f, h, i—m, o 31a, b, d—h, 32a—f, h—l, 34i, 36a—f, 37l—n, 38a—c, g, 39a—i, 40a—d, g—i, 41a—l, n—w, 42a, c, f, g, j, k, 43a—m, o—t, y, z 44a, c, f, k, m 45a—c, f, g, 46a, b, d—h, 47a—c, g—m, 48a—h, 49a—c, f—h, 50a, b, d, g—j, 51b—f, h, 52b—h, 53a—h, 54a—g, 55a—f, 56a—f, 57a, d—g, 58a—f, 59a—f, 60a—g, 61a—f, 62a—k, 63a—m, 64a—g, 65a—l, 66a—n, 67a—i, k—n, p, 68a—g, 69a—j, 70c—k, 71a—c, 72a—g, j—l, n—x, 73a—g, 74a—j, 75a—l, 77a—j, 78a, c—h, p—fx, 79a—h, 80a, c, d, h, i, k, m—s, 81b—k, m, n, p, 82a—h, 83h, j, l—o, r—w, x, y, ax, cx, fx, gx, 84a, b, d—k, 85a—l, 86a, c—j, 87a—p, s, w—bx, 88a, b, d, l, 89a—r, 90a—h, 91a—k, 92a—h, 93a—f, 94a—c, 95a—n, 96a—o, 97a—p, 98a—d, 99a—n, 100a—ax, 101a—d, 102a—g, 103d, f, 104a—f, 105a—l, 106a—k, 107a—c, f—h, k, l, n, 108a, b, d—h, 109a—d, g, 110a—h, j—t, 111c—h, 112b—k, 113a—d, i—o, r—t, 114a—d, 115a—d, 116a, c—i, k—o, 117a, c, d, g—dx, gx—ix, 118a—r, 119a—t, 120a—h, 121a—d, g—o, 122a—p, 123a—d, 124a—k, 125a—i, 126a—n, 127a—l, 128a—t, 129a—j, 130a—n, s, 132a, c, l, 133a—f, h, i, 134a, c, f, 136a, c, 137h—j, 138a, c, f, 139c, d, h, i, m, 140d—p, 141ab—ax, dx, 142a—d, 143a, b, c, f, g, 144a—g, 145a—r, 146a—i, k—p, s—z, 147a—g, 148a, b, d—j, 149a—n, 150a—h, 151a—l, 152a—l, n—p, 153a—j	4944,77
3	Ochrona krajobrazowa	1a, b, n, 5a, b, d, f, 5Aa—c, 6j, 7x, z, 8b—g, m, 8Aa, b, 9a, 9Aa, b, 14a, 15g, 16d, 17c, d, i, k, m—o, s, y, z, bx, cx, fx, 17Aa—g, 18i, n, 19d, 20d, l, m—p, s—bx, dx, hx, kx, lx, 20Aa—zx, ay—zy, 20Ba—zx, ay—ky, 20Ca—px, 20Da—h, 21a, m, p, 21Aa—c, 22h, 22Aa—r, 23j, k, w, bx, dx, 23Aa—m, 23Ba—s, 25a, 26a, 30g, n, 31c, 32g, 33a, g, 34k, l, 35f, 40f, 41m, x—z, 41Aa, 42b, d, 43n, w, x, ax, 43Aa, 44b, d, g—i, l, o, 44Aa—h, 49d, 50c, f, 51a, g, i, 52a, i, 61g—k, 62l, m, 67j, o, 68h, 70a, b, 72h, i, m, 78b, h—o, 78Aa, 79i, j, 80b, f, g, j, l, 81a, l, o, r, 83f, i, k, p, z, dx, hx, 83Aa—g, 84c, 85l, m, 86b, 87r, 88f, 89Aa, 99o, 100bx, cx, 103i, 106l, 107d, i, j, m, o—s, 108c, i, 109f, 110i, 112l, 112Aa, b, 113f—h, p, 113Aa—hx, 116b, j, 117b, f, fx, 121f, p—w, 128w—z, ax, 130o—r, 131a—c, 131Aa—m, 132b, i, j, 133g, 134b, h, 135Aa—n, 136d, 137d, f, k, 138b, h, 139g, j, 139Aa, 141bx—hx, 143d, 146j, r, 148c, 151m—dx, 152m, 154Aa—d, 155Aa, 156Aa, 157Aa—d, 158Aa, 159Aa—g, 160Aa, b, 161Aa—c, 162Aa, b	624,30
4	Razem		6340,07

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz obwody ochronne podano zgodnie z mapą przeglądową Parku Narodowego Gór Stołowych, w skali 1 : 15 000, według stanu na 1.01.2010 r.
Podział na pododdziały oznaczone literą oraz obszary objęte ochroną częściową przyjęto zgodnie z mapą obszarów ochronnych Parku Narodowego Gór Stołowych, w skali 1 : 15 000, według stanu na 1.01.2010 r.
Mapy znajdują się w siedzibie Parku Narodowego Gór Stołowych w miejscowości Kudowa-Zdrój.

Załącznik nr 5

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
KULTUROWYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH,
Z PODANIEM SPOSOBÓW ICH UDOSTĘPNIANIA ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB
MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania ²⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar całego Parku	Na podstawie pisemnej zgody dyrektora Parku	71 osób

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ośrodek edukacyjny w dyrekcji Parku oddział 151t	Prowadzenie całorocznej działalności edukacyjnej (prelekcje, warsztaty, konferencje, wykłady), działalność wydawnicza, prowadzenie działalności na zewnątrz ośrodka	40 osób
2	Muzeum Żaby oddział 151t	Czynne codziennie	20 osób
3	„Ścieżka Skalnej Rzeźby” na szlaku turystycznym Karlów — Radków oddziały: 15, 16, 2, 4, 19, 42, 41 17, 17A, 20A, 157A, 41A	Zwiedzanie i edukacja	80 osób/km
4	Ścieżka dydaktyczna „Niknąca łąka” pododdziały 57a, b	Zwiedzanie i edukacja	80 osób/km
5	Ścieżka edukacyjna „Czynna ochrona ekosystemów Gór Stołowych”, oddziały 115, 116, 117, 118, 120, 121	Zwiedzanie i edukacja	80 osób/km
6	Ścieżka dydaktyczna „Płazy” oddział 151 t, y, w, z, x, ax, bx, cx, gmina Kudowa-Zdrój, ul. Słoneczna	Zwiedzanie i edukacja	80 osób/km

C. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Krucza Kopa oddz. 145	Turystyka piesza	100 osób

D. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Błędne Skały oddziały: 116, 121	Turystyka piesza	400 osób
2	Szczeliniec Wielki oddziały: 41, 42	Turystyka piesza	500 osób
3	Szlak czerwony: łączna długość 19,5 km w tym po asfalcie 2,5 km — teren całego Parku	Turystyka piesza	80 osób
4	Szlak zielony: łączna długość 38,0 km w tym po asfalcie 4,5 km — teren całego parku	Turystyka piesza	80 osób
5	Szlak żółty: łączna długość 22,0 km w tym po asfalcie 3,5 km — teren całego parku	turystyka piesza	80 osób
6	Szlak niebieski: łączna długość 27,8 km w tym po asfalcie 3,6 km — teren całego parku	Turystyka piesza	80 osób
7	Szlak rowerowy „Szczeliniec”: łączna długość 24 km — oznakowanie — kolor zielony — teren Obwód Ochronny Czerwona Woda, Szczeliniec	Turystyka rowerowa, narciarska trasa biegowa	40 osób
8	Szlak rowerowy „TGM”: długość w obszarze Parku 3,6 km — oznakowanie — kolor zielony: — teren Obwód Ochronny Bukowina	Turystyka rowerowa	40 osób
9	Szlak rowerowy „Rtyne—Karlów”: długość w obszarze parku 7,2 km — oznakowanie — kolor czerwony; — teren Obwód Ochronny Bukowina, Czerwona Woda	Turystyka rowerowa	40 osób
10	Szlak rowerowy łącznikowy, długość w obszarze parku 5,0 km — oznakowanie — kolor żółty — teren Obwód Ochronny Bukowina	Turystyka rowerowa	40 osób
11	Trasa rowerowa „Ściany” — biegnie drogami publicznymi w obszarze PNGS — długość w obszarze parku 13,5 km — kolor czerwony — teren Obwód Ochronny Szczeliniec	Turystyka rowerowa	40 osób
12	Parking w oddz. 62I, m — Obwód Ochronny Czerwona Woda (Hutniczy Most); parking w oddz. 50 f — Obwód Szczeliniec (Kształtna Łąka), Parking w oddz. 133 g Obwód Ochronny Bukowina (polana YMCA)	Miejsca do palenia ognisk i wyrobów tytoniowych, używania urządzeń do grillowania oraz źródeł światła o otwartym płomieniu	50 osób
13	Wyznaczone piesze i rowerowe szlaki turystyczne na terenie Parku	Wprowadzanie psów na otoku i w kagańcu	5 osób

1	2	3	4
14	Wyznaczone szlaki narciarstwa biegowego na terenie Parku (kolory: czerwony, zielony, niebieski) — łączna długość do 35 km	Turystyka narciarska (narciarstwo biegowe)	40 osób
15	Wyznaczone miejsca postoju pojazdów na terenie Parku: parking w oddz. 148c — Obwód Ochronny Bukowina (Czerwona Skała); parking w oddz. 133g — Obwód Ochronny Bukowina (polana YMCA); parking w oddz. 116j — Obwód Ochronny Bukowina (parking przy Błędnych Skałach); parking w oddz. 121f — Obwód Ochronny Bukowina (teren byłej jednostki wojskowej); parking w oddz. 106l, f 79b — Obwód Ochronny Czerwona Woda (Parking Lisia Przełęcz I i II); parking w oddz. 42g — Obwód Ochronny Szczeliniec — (Parking pod Szczelińcem); parking w oddz. 50f — Obwód Ochronny Szczeliniec (Kształtna Łąka); parking w oddz. 31c — Obwód Ochronny Szczeliniec (Parking Droga nad Urwiskiem); parking w oddz. 35f — Obwód Ochronny Szczeliniec (Wodospady Pośny); parking w oddz. 62l,m — Obwód Ochronny Czerwona Woda (Hutniczy Most)	Turystyka zmotoryzowana	1600 osób
16	Wyznaczone miejsca prowadzenia obsługi ruchu turystycznego: trasa turystyczna w oddz. 116 — Obwód Ochronny Bukowina (parking przy Błędnych Skałach), obiekty związane z obsługą ruchu turystycznego (oddz. 121); parking w oddz. 121f — Obwód Ochronny Bukowina (teren byłej jednostki wojskowej); parking w oddz. 133g — Obwód Ochronny Bukowina (polana YMCA); miejsce odpoczynku turystów pod Szczelińcem Wielkim — oddz. 41t — Obwód Ochronny Szczeliniec	Turystyka piesza i zmotoryzowana	1600 osób

E. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Obszar całego Parku z wyjątkiem: upraw leśnych do 4 m wysokości; ogrodzonych powierzchni leśnych; terenów ochrony ścisłej; oznaczonych ostoi zwierzyny; ogrodzonych stref ochrony; bezpośredniej ujęć wody	Miejsca do zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części tj. jagód — owoców borówki brusznicy, czernicy, malin i jeżyn oraz grzybów jadalnych	20 osób

1	2	3	4
2	Szczeliniec Wielki — ściany południowo-wschodnie (od schodów wejściowych do południowego tarasu widokowego) — oddział 41h — Obwód Ochronny Szczeliniec; Narożnik — oddział 112a — Obwód Ochronny Czerwona Woda; Kopa Śmierci (od Narożnika do Trzmielowej Jamy) oddział 111a, b — Obwód Ochronny Czerwona Woda, Pod Starym Biwakiem — oddział 106b, c, i — Obwód Ochronny Czerwona Woda, Radkowskie Skały (Bazty) — ściany masywu wzdłuż zielonego szlaku z wyłączeniem skałek ostańcowych na wierzchołku — oddział 13 — Obwód Ochronny Szczeliniec, Filary Skalne (od Stroczeżo Zakrętu do Kamieniołomu) — w okresie od 15 lipca do 3 listopada — oddziały: 30b, f, 33b, c — Obwód Ochronny Szczeliniec	Miejsca do wspinaczki w skałach piaskowcowych zgodnie z regulaminem obowiązującym w Parku (do zapoznania w dyrekcji Parku)	10 osób
3	Szczeliniec Wielki — ściany południowo-wschodnie (od schodów wejściowych do południowego tarasu) — oddz. 41h oraz szlaki turystyczne na terenie całego Parku	Udostępnianie dla służb ratowniczych i mundurowych w celach szkoleniowych ²⁾	50 osób

F. Miejsca udostępniane w celach sportowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Wyznaczone piesze i rowerowe szlaki turystyczne na terenie Parku — po każdorazowym uzyskaniu zgody Dyrektora Parku	Organizacja zawodów sportowych ²⁾ : — międzynarodowy bieg Machov — Szczeliniec; — bieg narciarski im. F. Pabla; — mistrzostwa Polski w ratownictwie górskim; — puchar Parków Narodowych w narciarstwie wysokogórskim; — Maraton Gór Stołowych; — zawody Multi Sport Challenge; — Sztafeta Górską Doldy	80 osób

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz obwody ochronne podano zgodnie z mapą przeglądową Parku Narodowego Gór Stołowych, w skali 1 : 5000, według stanu na 1.01.2010 r.
Podział na pododdziały oznaczone literą oraz obszary objęte ochroną częściową przyjęto zgodnie z mapą obszarów ochronnych Parku Narodowego Gór Stołowych, w skali 1 : 15 000, według stanu na 1.01.2010 r.
Mapy znajdują się w siedzibie Parku Narodowego Gór Stołowych w miejscowości Kudowa-Zdrój.

²⁾ Za zgodą dyrektora Parku — po otrzymaniu pozytywnej decyzji Ministra Środowiska w zakresie wynikającym z art. 15 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

Załączniki do zarządzenia Nr 72 Ministra Środowiska
z dnia 7 grudnia 2010 r. (poz. 77)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące:

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Uszkodzanie i niszczenie nacieków, namulisk w jaskiniach, zaśmiecanie wnętrza jaskiń, niszczenie krat zabezpieczających otwory wejściowe, niepokojenie hibernujących nietoperzy	Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć, sprzątanie jaskiń, okresowa kontrola jaskiń, zamiana oświetlenia świecami na inne oświetlenie, zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopów archeologicznych w Jaskini Ciemnej
2	Niekorzystny wpływ turystyki; wydeptywanie i niszczenie roślinności przez pieszych i rowerzystów, zaśmiecanie i zanieczyszczanie	Organizacja ruchu turystycznego przez wyznaczenie parkingów i szlaków, budowa pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka, wykonanie zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych, zbieranie śmieci, budowa szaletu
3	Niezdgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów i związane z tym zmniejszenie odporności na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne	Zwiększenie odporności ekosystemów leśnych przez dostosowywanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych oraz wykonywanie cięć stabilizujących
4	Zmiana składu gatunkowego łąk, ubożenie zespołów roślinnych i populacji zwierzęcych, degradacja walorów krajobrazowych	Koszenie łąk ze zbiorem i wywozem biomasy
5	Zarastanie skał drzewami i krzewami, powodujące zanik gatunków kserotermicznych i naskalnych roślin i zwierząt i w konsekwencji ubożenie tych zbiorowisk, utrata walorów krajobrazowych	Usuwanie drzew, krzewów, odrośli, koszenie powierzchni łącznie z ewentualnym wykopywaniem części podziemnej niepożądanego roślinności
6	Zagrożenie walorów kulturowych i krajobrazowych Doliny Prądnika wynikające z zaniechania ponad stuletniej działalności hodowlanej ryb	Utrzymanie historycznych stawów rybnych w Ojcowie
7	Zanikanie stanowisk gatunków roślin specjalnej troski: zawilca wielkokwiatowego, pełnika europejskiego, wiśni karłowatej, chabry miękkowłosej, macierzanki wczesnej, astry gawędkowej, ośmiaka mniejszego, tojadu dziobatego, brzozy ojcowskiej, kosatki kielichowatej, ostnicy Jana i ostrożeńca pannońskiego	Usuwanie niepożądanych gatunków roślin ze stanowisk gatunków specjalnej troski. Monitoring zawilca wielkokwiatowego na stanowiskach po reintrodukcji. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej na terenie Parku poprzez dosadzanie w wybranych stanowiskach w wierzchwinowej części Doliny Sąpsowskiej (przys. Zabugaje) oraz w Młynniku (wawóz Pilny Dół). Zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce. Wykonanie badań związanych z możliwością reintrodukcji pełnika europejskiego, obejmujących dokonanie analizy warunków siedliskowych na jakie mógłby zostać wprowadzony (Dolina Zachwyty, dolina Sąpsowska). Reintrodukcja ostrożeńca pannońskiego i podsadzenie siewek w murawach kserotermicznych
8	Opanowywanie siedlisk rodzimych roślin przez gatunki obcego pochodzenia	Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych

1	2	3
		Ograniczenie ekspansji niecierpka gruczołowatego i likwidacja stanowisk rdestowca ostrokończystego poprzez koszenie i wrywanie okazów. Wykopywanie podziemnych kłączy nawłoci kanadyjskiej w obrębie najcenniejszych muraw kserotermicznych na Grodzisku i Górze Koronnej. Karczowanie okazów lilaka pospolitego w zbiorowiskach ciepłolubnych zarośli w obrębie masywów Skały Długiej i Skał Panieńskich. Ograniczenie ekspansji niecierpka drobnokwiatowego na stanowiskach chronionych i cennych dla flory Parku gatunków roślin. Ograniczenie ekspansji kolczurki w zbiorowiskach łęgowych. Wycinka dęba czerwonego i robinii akacjowej. Edukacja lokalnych społeczności
9	Śmiertelność płazów na drodze, w czasie ich wiosennych wędrówek do miejsc rozrodu	Zakładanie siatek ochronnych i wiader, ustawienie tablic informacyjnych w widocznych miejscach. Czyszczenie przepustów i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody
10	Szkody wyrządzane przez dziki w uprawach rolnych oraz ekosystemach leśnych i nieleśnych	Prowadzenie redukcji dzików i ich ewentualne przesiedlanie, odszkodowania wypłacane rolnikom
11	Zmniejszanie się ilości miejsc gniazdowania żądłówek	Odsłanianie wybranych skarp ziemnych
12	Niedobór siedlisk dla saproksylobiontów w drzewostanach obszarów ochrony częściowej	Pozostawianie uschniętych drzew w drzewostanie – tzw. posuszu jałowego (nie dotyczy terenów sąsiadujących z drogami, szlakami turystycznymi i innymi miejscami przebywania ludzi)
13	Zanikanie populacji niektórych gatunków dzikich pszczół	Reintrodukcja pszczoły <i>Osmia cerinthis</i> na stanowisku Góra Koronna
14	Obca własność gruntów występujących w szachownicy gruntów Parku. Brak możliwości prawidłowego zarządzania ochroną przyrody na tych obszarach	Wykupy gruntów prywatnych – wg możliwości i chęci sprzedaży przez właścicieli
15	Niszczenie zabytków budownictwa i architektury	Okresowa konserwacja, rewaloryzacja i remonty
16	Podcinanie brzegów potoków w czasie powodziowych wezbrań wód zagrażające istniejącym zabudowaniom i drogom lokalnym	Wzmacnianie brzegów (faszynowanie), udrażnianie koryta potoków w zagrożonych miejscach

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne:

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń
1	2	3
1	Choroby i defekty genetyczne w populacji sarny i dzika, przegęszczenie populacji	Prowadzenie redukcji ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt chorych
2	Niepokojenie nietoperzy podczas snu zimowego w jaskiniach	Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć w jaskiniach Doliny Sąpsowskiej i Wąwozu Jamki oraz w jaskiniach Łokietka i Ciemnej
3	Zanieczyszczenie wód	Rozbudowa systemu oczyszczalni ścieków – wg możliwości

1	2	3
4	Występowanie pożarów	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności i sprawnego sprzętu ppoż. — wg możliwości. Usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg ppoż. Coroczny przegląd dróg ppoż.
5	Utrata walorów krajobrazowych przez nadmierny rozwój drzew i krzewów oraz roślinności zielnej	Wycinka odrośli drzew i krzewów oraz wykaszanie roślin zielnych w miejscach o dużych walorach widokowych
6	Zagrożenie szlaków turystycznych, dróg, parkingów, budynków i budowli od drzew	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi, pojazdów, budynków i budowli
7	Zagrożenie pożarowe ekosystemów Parku	Ograniczanie ruchu turystycznego w razie zagrożenia pożarowego. utrzymanie przejezdnych dróg pożarowych. Patrole ppoż. zakup sprzętu i samochodów terenowych

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾:

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń
1	Presja urbanistyczna na teren Parku i w jego otulinie, zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód	Zapobieganie zagrożeniom poprzez: Dostosowanie planów zagospodarowania przestrzennego gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz warunków zabudowy do potrzeb ochrony przyrody Parku; Ograniczenie zabudowy korytarzy ekologicznych oraz kontrola ich funkcjonowania; Monitoring przyrodniczy korytarzy ekologicznych; Monitoring zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby.
2	Zamiar budowy osiedla Cianowice — ogród w otulinie Parku oraz próba zabudowy wzgórza Parnas w sąsiedztwie zamku w Pieskowej Skale	Dokumentowanie szkodliwości koncepcji budowy wskazanych osiedli dla przyrody Parku
3	Wkraczanie obcych gatunków roślin i zwierząt	Eliminowanie gatunków obcych i propagowanie gatunków rodzimych. Edukacja lokalnych społeczności

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne:

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Przerywanie powiązań przyrodniczych między obszarem Parku, a jego otoczeniem	Zapobieganie powstawaniu zwartej zabudowy w wyznaczonych korytarzach ekologicznych, poprzez proponowanie odpowiednich zapisów w dokumentach planistycznych. Prowadzenie monitoringu i dokumentowanie drożności korytarzy ekologicznych, kluczowych dla funkcjonowania Parku

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Na obszarach objętych ochroną ścisłą:

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Uzupełnienie tablic informacyjnych dla obszarów ochrony ścisłej o tekst „Ostoja zwierzyny. Wstęp wzbroniony”, „Obszar ochrony ścisłej”	7 sztuk	Oddziały: 24p, 27y, 29s, 29ax, 31c, 37d, 41k
2	Prowadzenie monitoringu procesów przyrodniczych	Wg potrzeb i możliwości	Obszar ochrony ścisłej

B. Inne według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona jaskiń jako siedlisk nietoperzy i dziedzictwa paleontologicznego poprzez zakładanie i konserwację krat oraz monitoring liczebności nietoperzy	4 jaskinie	Dolina Sąspowska i Wąwóz Jamki (oddziały: 27h, 31a, b)

II. Na obszarach objętych ochroną czynną:

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Hodowla sadzonek drzew i krzewów w szkółce leśnej	1 ha	Oddział 20n
2	Zbiór nasion buka, dębu, jodły, trześni, tarniny i głogu	Db — 100 kg Bk — 10 kg Jd — 30 kg Trz. — 5 kg Tarnina i Głóg — wg możliwości	Obszar ochrony czynnej
3	Wprowadzanie gatunków drzew występujących w niedoborze (założenie upraw podokapowych w drzewostanach, dolesienia luk)	2,0 ha/rok	2g, 6c, 19a, 31f, działka 265 Wielmoża
4	Pielęgnowanie gleby na uprawach leśnych przez wykaszanie roślinności zielnej i usuwanie odrośli dębu czerwonego	13,5 ha/rok	Oddziały: 3a, b, 4c, f, 6b, c, f, h, 9m, 18j, k, m, 19a, 21i, l, 26t, 35g, 37p, 40f, 41i Działka 1970 Pieskowa Skała Działka nr 822 Sąspów

1	2	3	4
5	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat (czyszczenia późne)	2011 r. — 0,7 ha 2012 r. — 5,8 ha	2011 r. — działka 1970 2012 r. — działki nr 11/26, 11/35, 11/37
6	Prognozowanie występowania owadów zagrażających drzewostanom poprzez kontrolne poszukiwania owadów na powierzchniach próbnych	4 powierzchnie rocznie	Oddziały: 20n, 14a, 26f, 32f, 33a, 35f,
7	Prognozowanie występowania owadów zagrażających drzewostanom poprzez kontrolne odłowy owadów przy pomocy drzew pułapkowych (sosna)	4 sztuki rocznie	Oddziały: 26p, 33a
8	Przeciwdziałanie szkodom w drzewostanach powodowanych przez zwierzęta poprzez zabezpieczanie upraw leśnych preparatem odstraszającym (repelentem)	13,5 ha/rok	Oddziały: 3a, b, 4c, f, 6b, c, f, h, 9m, 18j, k, n, 19a, 21i, l, 26t, 35g, 37p, 41c, i, Działka 1970 Pieskowa Skała Działka nr 822 Sąspów
9	Usuwanie gatunków obcych z drzewostanu (dębu czerwonego i robinii akacjowej)	Wycinka pojedynczych drzew	Oddziały: 2f, 27j, 35j, 42h, dodatkowo pojedyncze egzemplarze na terenie całego obszaru ochrony ścisłej
10	Stwarzanie warunków do odnowienia naturalnego i sztucznego przez usuwanie śniego- i wiatrolomów	Usuwanie części drzew powalonych i uszkodzonych	Obszar ochrony czynnej
11	Likwidacja zagrożeń ze strony owadów i grzybów oraz czynników abiotycznych przez usuwanie drzew opanowanych przez owady i grzyby, zagrażających trwałości i stabilności drzewostanów	Usuwanie posuszu czynnego	Obszar ochrony czynnej
12	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowlom oraz bezpieczeństwu ludzi poruszających się po drogach i szlakach turystycznych	Usuwanie lub podkrzesywanie drzew	Obszary ochrony ścisłej i czynnej
13	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki poprzez wyznaczanie parkingów i szlaków, wykonanie zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych, usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia, ustawianie kabin sanitarnych, okresowe konserwacje szlaków	Wg potrzeb	Obszary ochrony czynnej
14	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności i sprawnego sprzętu ppoż. — wg możliwości. Usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg ppoż. Coroczny przegląd dróg ppoż.	Wg potrzeb	Obszary ochrony czynnej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy	60,34 ha/rok	Oddziały: 5d, h, 6i, 8f, h, 9a, d, 10d, 17c, d, 17i, 18b, o, w, 20a, p, ax, 21A, b, r, t, w, 24 c, f, g, h, k, 25y, 26bx, 27a, 28l, h, m, n, 29a, c, d, f, o, bx, cx, 36c, f, h, 37a, d, l, 38b, 39h, 40a, r, 43f, h działki nr 456/1, 2, 3, 4 — Skąła, 915/1, 915/2, 933/1 — Sąspów, 34, 35, 36 — Wola Kalinowska, działka 266 — Wielmoża
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności, usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku, z wywozem biomasy oraz usuwanie odrośli na ścianach skalnych	18,24 ha/rok	Oddziały: 5c, 8k, m, n, 12a, 12g, 15b, c, o, 17f, 17l, 18a, 24a, 28i, 29h, 36c, 39c, 39o
3	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów i wykaszanie roślinności zielnej	0,30 ha/rok	Dz. 28/1 Skąła
4	Ochrona gruntów rolnych poprzez utrzymanie liczebności dzika i sarny na poziomie odpowiednio 30 i 200 szt.	Regulacja populacji, corocznie wg potrzeb	Teren Parku oraz Strefa Ochrony Zwierząt

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Udrażnianie koryt rzek i kanałów w celu zabezpieczenia przed powodzią	Corocznie wg potrzeb	Potoki Prądnik i Sąspówka oraz istniejące młynówki
2	Umacnianie brzegów rzek i kanałów	Wg potrzeb	Potoki Prądnik i Sąspówka
3	Utrzymanie stawów w Ojcowie i Pieskowej Skale	Wg potrzeb	29b, c, 9d, 8f, działka 1970 Pieskowa Skąła

D. Inne wg specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Ochrona osadów (namulisk) jaskiniowych przed zanieczyszczeniem poprzez zamianę oświetlenia świecami na inne oświetlenie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddz. 36)

1	2	3	4
2	Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopu archeologicznego	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddz. 36)
3	Ochrona namulisk i szaty naciekowej jaskiń poprzez naprawę istniejących i mocowanie nowych krat przy wejściach do jaskiń.	3 jaskinie	Wąwóz Jamki
4	Utrzymanie dróg prowadzących do powierzchni na których prowadzona jest ochrona czynna (naprawa mostów i brodów)	Wg potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki poprzez wyznaczanie parkingów i szlaków, wykonanie zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych, usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia, okresowe konserwacje szlaków	Wg potrzeb	Wzgórze zamkowe, Góra Koronna, Góra Chełmowa (oddziały: 24, 29, 36, 36c)

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową:

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy	0,25 ha/rok	Powierzchnia granicząca z oddziałem 37I — działka nr 73
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności oraz usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku, z wywozem biomasy	4,80 ha/rok	Ostoje: zbiorowisko między Grodziskiem a Wąwozem Pilny Dół, Grodzisko i zbocze Grodziska, skały Pochylce, Łamańce, Ciche, masyw ze skałą Baszta
3	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów i wykaszanie roślinności zielnej	1,20 ha/rok	Oddziały: 2c, 22c, 36i

B. Inne według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Usuwanie drzew zagrażających budynkom, budowlom oraz bezpieczeństwu ludzi poruszających się po drogach i szlakach turystycznych	Corocznie wg potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

1	2	3	4
2	Kształtowanie krajobrazu dolin przez ogławianie wierzb	Corocznie wg potrzeb	Dna dolin
3	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki poprzez wyznaczanie parkingów i szlaków, wykonanie zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych, usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia, ustawianie kabin sanitarnych, okresowe konserwacje szlaków	Corocznie wg potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
4	Utrzymanie dróg prowadzących do powierzchni na których prowadzona jest ochrona czynna (naprawa mostów i brodów)	Corocznie wg potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
5	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności i sprawnego sprzętu ppoż. — wg możliwości. Usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg ppoż. Coroczny przegląd dróg ppoż.	Corocznie wg potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Na obszarach objętych ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Zawilec wielkokwiatowy <i>Anemone sylvestris</i>	Monitoring na stanowiskach po reintrodukcji w 2005 roku	Kontrola liczebności populacji, usuwanie roślin ocieniających kępy zawilca
2	Pełnik europejski <i>Trollius europaeus</i>	Reintrodukcja na stanowisku w Parku	Przygotowanie dokumentacji (uzyskanie zezwoleń, badania siedliskowe w parku i na obszarze pozyskania)
3	Ostrożeń pannoński <i>Cirsium pannonicum</i>	Reintrodukcja na stanowisku w Parku	Podsadzanie w murawach kserotermicznych
4	Tojad dziobaty <i>Aconitum variegatum</i>	Prześwietlenie stanowiska	Usunięcie <i>Rubus idaeus</i> L. i <i>Urtica dioica</i> , rozprzestrzeniających się na stanowisku w Dolinie Paduch
5	Brzoza ojcowska <i>Betula x ojcoviensis</i>	Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej	Posadzenie brzozy ojcowskiej na terenie Parku, na stanowiska w wierzchowinowej części Doliny Sąpsowskiej (przys. Zabugaje) oraz w Młynniku (wąwóz Pilny Dół). Zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce
6	Chaber miękkowłosy <i>Centaurea mollis</i> , macierzanka wczesna <i>Thymus praecox</i> , aster gawędka <i>Aster amellus</i> , ostnica Jana <i>Stipa joannis</i> , kosatka kielichowa <i>Tofieldia calyculata</i> , dziewanna austriacka <i>Verbascum austriacum</i> , perlówka siedmiogrodzka <i>Melica transsylvanica</i> , wiśnia karłowata <i>Cerasus fruticosa</i>	Odsłanianie i utrzymanie stanowisk roślin	Usuwanie na stanowiskach drzew i krzewów, ze szczególnym uwzględnieniem ekspansywnych gatunków: <i>Syringa vulgaris</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Evonymus europaea</i> , <i>E. verrucosa</i>
7	Ośmiał mniejszy <i>Cerinth minor</i>	Monitoring liczebności i wzmacnianie lokalnej populacji	Podsiewanie nasion i podsadzanie siewek ośmiatu na piargu u podnóża Góry Koronnej, dla zwiększenia liczebności populacji, jako etap wstępny do introdukcji związanej z nim dzikiej pszczoły
8	Rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> , niecierpek wielkokwiatowy <i>Impatiens glandulifera</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> , kolczurka <i>Echinocystis lobata</i>	Eliminacja gatunków inwazyjnych we florze Parku zagrażających gatunkom rodzimym	Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych. Edukacja społeczności lokalnej

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Dzik, sarna, lis, jenot	Kontrola liczebności i dokumentowanie przemieszczania się zwierząt z Parku na zewnątrz i z otoczenia do Parku (monitoring i dokumentowanie korytarzy ekologicznych)	Liczenie zwierzyny metodą pędzeń i całorocznej obserwacji. Tropienia, dokumentacja fotograficzna
2	Dzik, sarna, lis	Zmniejszenie przegęszczenia populacji oraz eliminacja osobników ze szczególnym uwzględnieniem osobników chorych i z defektami genetycznymi	Prowadzenie redukcji
3	Płazy (żaba trawna <i>Rana temporaria</i> , ropucha szara <i>Bufo bufo</i> , traszki <i>Triturus</i>)	Ochrona i kontrola liczebności płazów w czasie ich wiosennej wędrówki na miejsca rozrodu	Zakładanie siatek ochronnych, utrzymanie stawów i przepustów, ustawienie tablic informacyjnych
4	Nietoperze <i>Chiroptera</i>	Kontrola liczebności	Liczenie nietoperzy w czasie ich hibernacji w jaskiniach
5	Żądłówki <i>Aculeata</i>	Zwiększanie bazy gniazdowej	Odślanianie wybranych skarp ziemnych i obrywów lessowych. Pozostawianie martwego drewna zwłaszcza na obrzeżach zbiorowisk leśnych w miejscach słonecznych

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Rodzaje ochrony	Lokalizacja ²⁾	Powierzchnia ogółem w ha
Ochrona ścisła	Oddziały: 24n, p, r, s, t, y, z, bx, 25r, s, t, w, x, 27h, i, l, m, n, 29r, s, t, w, x, y, z, ax, 30a, b, h, i, 31a, b, c, 32a, b, c, 33c, g, 34g, 37b, c, f, h, i, j, w, x, y, z, 38a, c, d, i, k, l, 40h, i, j, l, m, n, o, p, 41d, k, l, m, n, o	250,83 ha
Ochrona czynna	1. Obszary ochrony czynnej — zbiorowisk leśnych, oddziały: 1a, b, 2 b, g, h, i, j, k, 3a—n, 4a—j, l, m, 5a, b, c, f, g, i, j, 6a—h, 7a, b, 8 a—d, g, i, j—n, 9b, f, h, i, l, m, 10c, f, h, 11b—k, 12a, b, c, g, 13a—c, f, h—n, 14a—f, 15a, b, d—n, p, 16b, c, 17a, b, f, g, h, j—m, 18a, c—n, p, s, x—bx, 19a—c, g—m, 20 b—h, k, l, n, r—z, 21a, f—n, p, y, z, ax—hx, 22d—h, 23a, f—w, 24a, i, m, ax, 25a—p, 26a—k, m—ax, cx, dx, 27d, f, g, j, k, 28a—d, g, i, j, 29g, h, j, m, p, dx—jx, 30c, g, j—m, 31d—h, 32d—g, 33a, b, d, f, h, 34a—c, f, h, i, 35a, f—j, 36a—d, g, 37g, k, m—t, 38f—h, j, 39a—f, j—m, p, 40 c—g, k, s—y, 41a—c, f—j, 42a—m, 43a—c, i, j, l, m, 44a—h, 45a, b, 46a—d, g, i, 47a—c, 48a 2. Obszary ochrony czynnej — zbiorowisk nieleśnych: oddziały: 4n, 5d, h, 6i, 8f, h, 9g, k, 10a, b, d, g, 11a, 12d, f, 13d, g, 15c, o, r, 17c, d, i, 18b, o, r, 20ax, 21b, d, w, ix, 24b—f, h, j, k, cx, 25y, 26bx, 27a, c, 28f, h, m, n, 29a, d, f, i, l, n, o, bx, cx, 30d, f, 34d, 35k, 36f, h, i, 37a, d, l, 38b, 39g, h, n, o, 40a, b, 43k, 46f, h	968,45 ha
Ochrona krajobrazowa	Oddziały: 2a—d, 4k, 9a, c, d, j, 16a, 18t, w, 19d, f, 20a, i, j, m, o, p, 21c, o, r, s, t, x, jx, 22a, b, c, 23b, c, d, 24g, l, o, w, x, 26l, 27b, 28k, l, 29b, c, k, 35b, c, d, 39i, 40r, z, ax, 43d, f, g, h	926,34 ha
Razem	—	2145,62 ha

²⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Załącznik nr 5

MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, KULTUROWYCH
I TURYSTYCZNYCH, Z PODANIEM SPOSOBU ICH UDOSTĘPNIANIA, ORAZ MAKSYMALNĄ LICZBĄ OSÓB
MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar ochrony ścisłej	Pomiary, obserwacje i zbiór materiałów w uzasadnionych przypadkach, wyłącznie przez specjalistów, po uzyskaniu pisemnego zezwolenia od dyrektora Parku; nie zezwala się na użycie nieselektywnych metod połowu; ze zbioru wyłączone są gatunki reprezentowane w Parku przez niewielkie populacje; gatunki chronione — po uzyskaniu stosownych zezwoleń	5
2	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Jak wyżej	5
3	Pozostały obszar Parku	Pomiary, obserwacje i zbiór materiałów po uzyskaniu pisemnego zezwolenia od dyrektora Parku; ze zbioru wyłączone są gatunki reprezentowane w Parku przez niewielkie populacje; gatunki chronione — po uzyskaniu stosownych zezwoleń	15
4	Biblioteka OPN	Czytelnia	4

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ośrodek Edukacyjno-Dydaktyczny „Hotel pod Łokietkiem” — Muzeum im. Profesora W. Szafera, oddział 24g	Stała ekspozycja i wystawy czasowe. Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	Nie określa się
2	Ośrodek Edukacyjno-Dydaktyczny „Hotel pod Kazimierzem”, oddział 24g	Zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	50
3	„Chełmowa Góra” — ścieżka dydaktyczna, oddziały: 24, 24d, h, 29, 29h, 25, 30, 37c	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	160
4	„Jaskinia Ciemna — Góra Okopy” ścieżka dydaktyczna, oddziały: 36, 36c	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	120

C. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Lp.	Obszary udostępniania	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	Zwiedzanie z przewodnikiem lub indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	120
2	Kaplica na Wodzie, oddział 17	Miejsce kultu religijnego Budowla zabytkowa — architektura drewniana	300

D. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Szlak czerwony „Orlich Gniazd” Prądnik Korzkiewski—Pieskowa Skała — 13,5 km (na terenie OPN), oddziały: 45, 43k, 40, 39h, 36, 37c, 29p, h, 24a, t, s, n, h, f, 18p, o, b, 15m, b, 12f, a, c, 5c, d, 6g, f, 7d, f, c, a, 2g, 3h, j, k, i, m, 8, 9c, 4m	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie	1000
2	Szlak niebieski „Warowni Jurajskich”—Jaskinia Łokietka—Grodzisko — 8,6 km (na terenie OPN), oddziały: 35h, j, 34b, h, i, 32g, 31i, f, 30m, h, 29d, a, c, p, h, 24a, t, h, 18p, o, b, 15m, b, 12f, a, c, d	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie; Budowa nowego pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka	800
3	Szlak żółty „Dolinek Jurajskich” Prądnik Czajowski—Pieskowa Skała 8,1 km (na terenie OPN), oddziały: 40a, r, c, 39h, 36, 37c, 29p, h, d, 24b, s, 25m, 30h, 26, 20, 21, 9d, 8	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	600
4	Szlak zielony — Dolina Sąpsowska Jaskinia Ciemna—Wąwóz Smardzowidzki — 5,4 km	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	300
5	Szlak czarny — Ojców—Złota Góra—Jaskinia Łokietka — 3,9 km, oddziały: 19h, j, 24f, h, a, 29i, j, r, 30a	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie. Budowa nowego pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka	500
6	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	Stała ekspozycja i punkty widokowe. Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	120
7	Grodzisko—Kościół i otoczenie, oddział 12	Miejsce kultu religijnego i punkt widokowy	250
8	Grota Łokietka, oddział 30	Zwiedzanie z przewodnikiem i zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	100

1	2	3	4
9	Jaskinia Ciemna, oddział 36b	Zwiedzanie z przewodnikiem i zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	80
10	„Ogrojec” — przy Jaskini Ciemnej, oddział 36b	Stała ekspozycja, punkt widokowy, zwiedzanie z przewodnikiem i zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	40
11	Zajazd na Złotej Górze w Ojcowie, oddział 19f	Indywidualnie i zbiorowo	120
12	Willa „Chopin” — restauracja, oddział 4k	Indywidualnie i zbiorowo	40
13	„Domek na Postoju”, oddział 24f	Informacja turystyczna „BORT — PTTK”	20
14	Pole namiotowe — Złota Góra, oddział 19d	Camping, ogniska	120
15	Punkt widokowy — Skała Krukowskiego, oddział 36b	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	20
16	Punkt widokowy — Góra Koronna, oddział 36	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	15
17	Punkt widokowy — Skała Barania, oddział 36	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	20
18	Punkt widokowy — Góra Okopy, oddział 36	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	15
19	Punkt widokowy — Skała Jonaszówka, oddział 29h	Zwiedzanie z przewodnikiem, indywidualnie, zajęcia z udziałem lektorów edukacji środowiskowej	15
20	Parking pod Zamkiem w Ojcowie, oddział 24f	Parkowanie	400
21	Parking na Złotej Górze, oddział 26l	Parkowanie	1500
22	3 Parkingi w Pieskowej Skale, oddziały: 4, 9	Parkowanie	500
23	Toaleta kontenerowa — Grota Łokietka, oddział 30	Czynna od kwietnia do listopada	6
24	Toaleta kontenerowa — Złota Góra, oddział 19f	Czynna od kwietnia do października	8
25	Toaleta kontenerowa — koło „Hotelu pod Kazimierzem”, oddział 24g	Czynna od kwietnia do października	6

Załączniki do zarządzenia Nr 73 Ministra Środowiska
z dnia 9 grudnia 2010 r. (poz. 78)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Zarastanie lądowych ekosystemów nieleśnych drzewami i krzewami oraz niepożądanymi gatunkami roślin zielnych, powodujące obniżenie różnorodności biologicznej	Systematyczne usuwanie roślin drzewiastych, wykaszanie roślinności zielnej; działania mające na celu pielęgnację i poprawę warunków siedliskowych gatunków cennych florystycznie
2	Zachwianie równowagi stanu populacji zwierząt, zanik gatunków występujących na terenie Parku	Tworzenie stref ostoi, wykonywanie ekspertyz dotyczących stanu poszczególnych gatunków, wdrażanie programów ochrony gatunków oraz prowadzenie monitoringu wybranych gatunków
3	Proces eutrofizacji prowadzący do niekorzystnych zmian w zespołach ryb	Monitoring stanu czystości wód, programy ochrony i wspomagania gatunków, połowy regulacyjne, kontrolne, pozyskanie tarlaków, zarybienia
4	Zmiany degradacyjne ichtiofauny pod wpływem eutrofizacji w wyniku niewłaściwej organizacji wędkarstwa	Udostępnianie do amatorskiego połowu ryb na zasadach określonych w regulaminie
5	Zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej	Ekspozowanie śladów dawnej kultury materialnej, oznakowanie ich w terenie za pomocą tablic (dawne cmentarze, osady, obiekty hydrotechniczne); odtwarzanie elementów kultury niematerialnej (dawne nazwy, legendy, tradycja związana z dawnymi zawodami) w wydawnictwach i podczas zajęć edukacyjnych
6	Uszkodzanie odnowień naturalnych oraz upraw leśnych i młodników powodowane nadmierną ilością jeleni, saren i dzików	Zabezpieczanie drzewek środkami zapachowymi (repelentami), grodzenie powierzchni, pakulowanie drzewek; regulacja liczebności jeleniowatych i dzików w oparciu o dane z inwentaryzacji liczebności populacji
7	Ryzyko gradacyjnego rozwoju populacji owadów, w przypadku zagrożenia dla trwałości drzewostanów	Wykładanie pułapek feromonowych na owady, usuwanie drzew zasiedlonych przez owady w stopniu stwarzającym ryzyko gradacji zagrażającej trwałości drzewostanów, przy pozostawianiu w ekosystemach leśnych pozostałych drzew martwych i zamierających
8	Zagrożenie dla gatunków i siedlisk z uwagi na zaśmiecanie przez turystów rzeki Drawy wraz z terenem przyległym	Ograniczenie ruchu turystycznego na rzece Drawie w okresie letnim wraz z podejmowaniem działań edukacyjnych społeczeństwa; regulacja ruchu turystycznego; sprzątanie terenu; zabezpieczenia techniczne
9	Wydeptywanie pokrywy glebowej, uszkodzanie brzegów rzek i jezior przez pieszych	Wykonanie zabezpieczeń technicznych, polegających na naprawie kładek, poręczy i schodków oraz pomostów wędkarskich; oznakowanie i utrzymanie szlaków turystycznych, miejsc postoju i biwakowania, przystani wodnych i miejsc rekreacyjnych zgodnie z regulaminem; tworzenie nowych miejsc rekreacyjnych według potrzeb

1	2	3
10	Niepełne wykształcenie ekosystemów leśnych z drzewostanami pochodzącymi z dawnych nasadzeń, w tym na gruntach porolnych; degeneracja siedlisk przez drzewostany iglaste nasadzone na siedlisku lasów liściastych	Przebudowa drzewostanów przez sadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem oraz regulacja ich struktury przestrzennej
11	Niska liczebność niektórych gatunków ptaków	Wyznaczanie stref ochronnych, wywieszanie skrzynek lęgowych, ochrona i pozostawianie drzew dziuplastych i martwych
12	Niewłaściwy skład gatunkowy ryb w wodach Parku	Regulacja składu gatunkowego i struktury wiekowej populacji ryb poprzez odłowy regulacyjne, zarybienia, ochronę tarlisk i zimowisk
13	Zły stan populacji ryb łososiowatych; niewykorzystanie potencjalnych możliwości biotopu i tarlisk przez ryby łososiowate	Zarybienie, ochrona tarlisk, zimowisk, pozyskanie tarlaków, ograniczenia w udostępnieniu do amatorskiego połowu ryb
14	Negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin	Monitoring; eliminacja obcych gatunków zwierząt i roślin

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie pożarami	Orka pasów przeciwpożarowych, usuwanie martwych roślin z pasów przeciwpożarowych; utrzymanie sprawności punktów czerpania wody, przejezdności dróg pożarowych; zabezpieczenie miejsc wyznaczonych na ogniska
2	Oslabianie i obumieranie drzewostanów na skutek intensywnego żeru owadów foliofagicznych	Wykładanie pułapek feromonowych na owady, kontrola liczebności, ocena zagrożenia oraz zwalczanie masowego pojawu owadów w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla trwałości drzewostanów
3	Zagrożenie zwierząt w okresie zimowym	Dokarmianie w okresie śnieżnej i mroźnej zimy

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Dopływ zanieczyszczeń antropogenicznych i geogenicznych wnoszonych do Parku przez rzeki i inne ciek zlewni położone poza obszarem Parku	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji lokalnej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku
2	Wzrastający ruch turystyczny na rzece Drawie	Zmiana organizacji spływów kajakowych na rzece Drawie; okresowe i przestrzenne ograniczanie ruchu turystycznego; zorganizowanie Centrum Proekologicznego Zarządzania Ruchem Turystycznym
3	Nie w pełni drożna przepławka na Elektrowni Wodnej Kamienna na Drawie	Podjęcie starań zmierzających do polepszenia funkcjonowania przepławki

1	2	3
4	Zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej	Współpraca z samorządami lokalnymi, nadleśnictwami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego regionu; działalność edukacyjna
5	Konflikt pomiędzy udostępnieniem Parku a ochroną przyrody, brak akceptacji dla obowiązujących zakazów, niedostateczna wiedza o terenie Parku	Szerokie udostępnianie informacji na temat wartości przyrodniczych i kulturowych Parku oraz regionu, jego ochrony; prowadzenie działalności edukacyjnej i wydawniczej; montaż tablic informacyjnych poza granicami Parku; współpraca z podmiotami zainteresowanymi ochroną przyrody
6	Postępujące zanikanie regionalnych cech zabudowy	Propagowanie właściwych zapisów w dokumentach planistycznych (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, plany zagospodarowania przestrzennego gmin) uwzględniających przeciwdziałania zanikaniu regionalnych cech zabudowy

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Eutrofizacja wód rzeki Drawy oraz skażenie gleby na skutek nawożenia gnojowicą pól położonych w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki przez Fermę Tuczu Trzody Chlewnej w Chomętowie	Monitoring jakości gleb i wód; starania administracyjne o ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania fermy na ekosystemy Parku
2	Negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin	Monitoring; eliminacja obcych gatunków zwierząt i roślin

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

1. Działania ochronne na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Pielęgnacja pasów przeciwpożarowych (wzdłuż dróg publicznych) z pozostawieniem powierzchni gruntu oczyszczonego do warstwy mineralnej	1,3 km	Oddział 143j
2	Utrzymanie ścieżek dydaktycznych; konserwacja tablic dydaktycznych	3 ścieżki (Barnimie, Jezioro Ostrowieckie, Głusko)	Ścieżki dydaktyczne na odcinkach obszarów ochrony ścisłej: Dębina, Grabowy Jar, Drawski Matecznik, Zatom, Płociczna, Głuskie Ostępy
3	Konserwacja, remont infrastruktury turystycznej, pielęgnacja szlaków turystycznych	Według potrzeb	Szlaki turystyczne na odcinkach obszarów ochrony ścisłej: Dębina, Grabowy Jar, Drawski Matecznik, Zatom, Radęcin, Płociczna, Poziomkowy Las, Brzezina, Głodne Jeziorka, Wydrowe Łęgi
4	Ocena stanu siedlisk; monitorowanie siedlisk i gatunków leśnych podlegających ochronie na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ocena stanu siedlisk; monitorowanie siedlisk i gatunków nieleśnych lądowych podlegających ochronie, na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ocena stanu siedlisk; monitorowanie siedlisk i gatunków wodnych podlegających ochronie na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Szuwary, Sitno, Ostrowiec, Kamienna

D. Inne według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Montaż skal wodowskazowych	5 sztuk	Głodne Jeziorka
2	Naprawa infrastruktury technicznej dróg	Według potrzeb	Drogi lokalne i oddziałowe na terenie obwodów ochronnych: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

2. Sposoby ochrony czynnej na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Ocena stanu siedlisk; monitorowanie siedlisk i gatunków leśnych podlegających ochronie na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
2	Monitoring czynników biotycznych występujących w ekosystemach leśnych poprzez wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na następujące gatunki owadów: brudnica mniszka (<i>Lymantria monacha</i>) 240 sztuk, strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>) 140 sztuk, drwalnik paskowany (<i>Xyloterus lineatum</i>) 120 sztuk, cetyniec większy (<i>Tomicus piniperda</i>) 210 sztuk	— brudnica mniszka (<i>Lymantria monacha</i>) 240 sztuk, — strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>) 140 sztuk, — drwalnik paskowany (<i>Xyloterus lineatum</i>) 120 sztuk, — cetyniec większy (<i>Tomicus piniperda</i>) 210 sztuk	Drzewostany sosnowe na terenie obwodów ochronnych: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
3	Kontrola rozwoju owadów, mogących zagrażać drzewostanom w celu określenia skali zagrożeń	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
4	Kontrolne poszukiwanie owadów w ściółce	414 prób	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
5	Ograniczanie rozwoju owadów, które mogą powodować grupowe i powierzchniowe wydzielanie się posuszu poprzez wycięcie zasiedlonych drzew; dotyczy następujących gatunków owadów: cetyniec większy (<i>Tomicus piniperda</i>), cetyniec mniejszy (<i>T. minor</i>), kornik sześciózębny (<i>Ips sexdentatus</i>), kornik ostrozębny (<i>I. acuminatus</i>), smolik drągowinowiec (<i>Pissodes piniphilus</i>), smolik sosnowiec (<i>P. pinī</i>), rytownik dwuzębny (<i>Pityogenes bidentatus</i>), przyplaszczek granatek (<i>Phaenops cyanea</i>)	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
6	Budowa nowych ogrodzeń z siatki w celu ochrony młodego pokolenia lasu przed zniszczeniem przez jeleniowate i dziki	3990 mb	Oddziały: 51d, 62b, 84i, 91c, i, 96a, 97a, d, 98a, 99m, 227c
7	Naprawa istniejących ogrodzeń z siatki w celu ochrony młodego pokolenia lasu przed zniszczeniem przez jeleniowate i dziki	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
8	Demontaż starych ogrodzeń z siatki	10 390 mb	Oddziały: 12a, 15b, 18o, w, 19f, 20f, 24d, f, h, 42a, 97f, 99m, 137g, 142w, 225c, 301b, 302f, g, h, 304b, 322d
9	Ochrona upraw leśnych poprzez pakułowanie drzewek w celu ochrony przed zgryzaniem przez jeleniowate	122,80 ha	Oddziały: 10b, 16k, 24c, j, k, l, 26b, 27a, 35a, 36a, 66b

1	2	3	4
10	Zabezpieczanie upraw leśnych środkami zapachowymi (repelentami) przed jeleniowatymi	153,88 ha	Oddziały: 129i, 131a, 132j, 134b, j, 155b, 157d, g, 165c, 169d, 177h, 179b, c, f, 201b, 202f, g, i, 203d, 267l, 289a, b, c, j, 310j, 311b, f
11	Ochrona upraw leśnych przed gryzoniami poprzez późnojesienne wykaszanie roślinności	24,06 ha	Oddziały: 71g, 78g, 93d, 98b, 99s, 103g, 302f, g, h, 303c, 304b, 317d, f, 336d, 337d
12	Regulacja liczebności (redukcja) jeleniowatych i dzików ze względu na szkody powodowane w ekosystemach leśnych i nieleśnych; regulacja wykonywana w miejscach koncentracji szkód	— jelen (Cervus elaphus) (łanie i cielaki) do 180 sztuk — sarna (Capreolus capreolus) (kozy i koźlaki) do 100 sztuk, — dzik (Sus scrofa) (warchlaki, przelatki, wycinki, odyńce, lochy) do 180 sztuk	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
13	Likwidowanie skutków nagłych zjawisk atmosferycznych (usuwanie wiatrolomów, wywrotów, śniegołomów itp.) w przypadku zdarzeń o charakterze klęskowym, (wielkopowierzchniowym) wraz z pozostawieniem części biomasy drzew do naturalnego rozkładu	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
14	Przebudowa drzewostanów sosnowych poprzez poszerzenie istniejących luk w drzewostanie, umożliwiającą wprowadzenie właściwych gatunków drzew i krzewów; pozostawienie w drzewostanie drzew obumarłych zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie	3,05 ha	Oddziały: 96a, 98a
15	Przebudowa drzewostanów sosnowych poprzez częściowe wyjęcie sosny w celu odślonienia istniejącego, dolnego piętra liściastego; pozostawienie w drzewostanie drzew obumarłych zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie	37,31 ha	Oddziały: 108i, 109b, 255a, g, 301b, 302g, f, h, 358a, b
16	Pielęgnowanie upraw leśnych poprzez usuwanie drzew chorych, uszkodzonych oraz regulację zagęszczenia i składu gatunkowego (zabieg o charakterze czyszczeń wczesnych)	3,76 ha	Oddziały: 66h, 89b, 99m, 257k
17	Pielęgnowanie młodników poprzez usuwanie drzew chorych, uszkodzonych oraz regulację zagęszczenia (zabieg o charakterze czyszczeń późnych)	210,54 ha	Oddziały: 8b, c, d, 13d, 15a, b, f, h, 19 c, f, 20i, 39f, 40g, h, 41c, d, 45b, 50b, 51a, 62k, 66a, 67b, 74f, h, 82i, 83a, b, 84g, 92l, m, p, s, t, 96a, b, 133a, 135b1, 135b2, 140a, b, d, i, j, k, 179d, g, 180a, b, 181a, b, d, 182a, 201c, d, f, g, 202b, c, d, 225c, 263a, 322d

1	2	3	4
18	Regulacja składu gatunkowego, zagęszczenia drzew oraz stabilizacja drzewostanu poprzez wykonanie cięć pielęgnacyjnych; pozostawienie w drzewostanie drzew obumarłych zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie (zabieg o charakterze trzebieży w młodszych klasach wieku)	282,64 ha	Oddziały: 15c, d, 31g, 40f, h, m, 41b, 48c, f, g, h, j, k, m, n, 51d, 64b, k, 65 a, b, c, d, h, i, j, k, l, 80a, b, 81a, b, 83d, 84h, o, p, 92b, d, f, o, 99a, d, l, n, w, 108h 144i, 151h, i, 152l, 153b, 156a, d, f, h, i, j, 161i, 165a, 166b, c, d, 167a, 172b, c, 227c, f, 241c, 242h, l, 251b, 255b, c, d, 264b, 275g, 281h, 295n, o, 296i, j, 304b, 322a, b, c, f, 323a, 362d, f, 371c
19	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach poprzez wykonanie cięć pielęgnacyjnych; pozostawienie w drzewostanie drzew obumarłych i zamierających zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie oraz drzew dogodnych do potencjalnego rozwoju dziupli (zabieg o charakterze trzebieży w starszych klasach wieku)	176,85 ha	Oddziały: 40l, 41g, 80c, d, 84k, l, 88b, c, 91a, c, d, f, i, 99m, 135f, 137d, 147k, 151j, l, 152b, c, d, h, 153a, c, d, 172a, f, 189i, 196a, 242k, n, o, 268c, 276b, 281c, 336c, 340c, d, 353c, 364a, b, 373b, 397c
20	Przebudowa drzewostanu poprzez dosadzanie drzew pod osłoną drzewostanu (podsadzenia)	8,67 ha	Oddziały: 90b, 99m, 134b, 155b, 227c
21	Wprowadzanie gatunków liściastych w powstałych lukach — uzupełnianie luk i przerzedzeń w starszych drzewostanach	5,18 ha	Oddziały: 89b, 96a, 97a, b, d, 98a
22	Uzupełnianie gatunkami liściastymi w podsadzeniach i odnowieniach — poprawki	0,23 ha	Oddziały: 14d
23	Przygotowanie gleby do sadzenia drzew w roku następnym — wyoranie bruzd lub darcie talerzy	22,64 ha	Oddziały: 51d, 91c, i, 157f, h, 168a, 169a
24	Pielęgnacja upraw poprzez wykaszanie roślinności zielnej i krzewów	144,53 ha	Oddziały: 9a, b, 10b, g, 16k, m, 18o, x, 20i, 22a, 24 c, f, j, k, l, 46i, 69 p, 70f, 71g, 72b, c, f, 73d, 78g, i, 79j, 82i, 84i, 87c, 89b, 90b, d, 91b, 92n, 93d, 96a, 97a, b, d, f, 98 a, b, 99i, j, m, s, 102d, 103g, 104h, 117f, 129i, 131a, 134h, 201b, 202f, 203d, 227c, 242f, 257k, 301b, 317d, 318m, 336a, d, 337b
25	Oczyszczenie pasów przeciwpożarowych z elementów łatwopalnych oraz obcięcie części gałęzi i wyniesienie ich poza pas; pielęgnacja pasów przeciwpożarowych (wzdłuż dróg publicznych) z pozostawieniem powierzchni gruntu oczyszczonego do warstwy mineralnej	37,2 ha 39,1 km	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
26	Utrzymanie punktów czerpania wody dla celów gaśniczych, naprawa i konserwacja pomostów, odnawianie oznakowań, oraz utrzymanie przejezdności placów manewrowych, mijanek i dróg pożarowych do punktów czerpania wody	17 punktów	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

1	2	3	4
27	Modernizacja ścieżek dydaktycznych poprzez budowę wiaty edukacyjnej i punktu widokowego	2 ścieżki	Ścieżki: Barnimie, Międzybórz
28	Utrzymanie ścieżek dydaktycznych, konserwacja tablic dydaktycznych	5 ścieżek	Ścieżki: Barnimie, Międzybórz, Drawnik, Jezioro Ostrowieckie, Głusko
29	Pielęgnacja ścieżek dydaktycznych poprzez wykaszanie roślinności	5 ścieżek	Ścieżki: Barnimie, Międzybórz, Drawnik, Jezioro Ostrowieckie, Głusko
30	Konserwacja tablic dydaktycznych poza ścieżkami	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
31	Remont, konserwacja infrastruktury turystycznej; pielęgnacja szlaków turystycznych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
32	Utrzymanie miejsca odbioru kajaków	1 miejsce odbioru	Oddziały: 146p, r
33	Organizacja ptasiej ścieżki przyrodniczej	1 ścieżka	Obwody ochronne: Pustelnia, Ostrowiec 284, 306, 321
34	Organizacja miejsca postoju pojazdów	1 miejsce	Obwód ochronny Knieja; Oddział 144a

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykaszanie roślinności na bagnach ręcznie lub mechanicznie, w tym usunięcie pojedynczych drzew i zakrzaczeń wraz z usunięciem biomasy	18,30 ha	Oddziały: 142l, 228k, 230d, 294f, h, 353f, 392b2, 403d, 404f
2	Usunięcie zakrzaczeń ze źródeł wraz z usunięciem biomasy	0,43 ha	Oddziały: 295c
3	Wykaszanie roślinności łąkowej na mechowisku — ręcznie lub mechanicznie, w tym usunięcie pojedynczych drzew i zakrzaczeń wraz z usunięciem biomasy	0,64 ha	Oddziały: 103i
4	Ocena stanu siedlisk; monitorowanie siedlisk i gatunków nieleśnych lądowych podlegających ochronie na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Zarybienie smoltami łososia	Ilość sztuk według zaleceń Zespołu do spraw zarybiania przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Rzeka Drawa

1	2	3	4
2	Zarybienie narybkiem łososia	Ilość sztuk według zaleceń Zespołu do spraw zarybiania przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Rzeka Płociczna
3	Zarybienie narybkiem pstrąga potokowego	130 000 sztuk	Rzeki Drawa, Płociczna
4	Zarybienie narybkiem certy (forma stacjonarna)	40 000 sztuk	Jezioro Ostrowieckie
5	Zarybienie narybkiem szczupaka	700 000 sztuk	Jeziora: Jamno, Ostrowieckie, Płociczno, Sitno
6	Pozyskanie tarlaków certy lub ich materiału rozrodczego (ikra i mlecz)	Do 30 sztuk	Jezioro Ostrowieckie
7	Pozyskanie materiału rozrodczego szczupaka (ikra i mlecz)	Do 20 kg	Jezioro Ostrowieckie i Płociczno
8	Pozyskanie tarlaków/selektów pstrąga potokowego w celu uzupełnienia stada tarłowego	Do 50 sztuk	Rzeka Drawa i Płociczna
9	Pozyskanie tarlaków troci wędrowniej w ramach programu restytucji gatunku	Do 20 sztuk	Rzeka Drawa i Płociczna
10	Pozyskanie tarlaków/selektów brzany	Do 20 sztuk	Rzeka Drawa
11	Zarybienie narybkiem lipienia	30 000 sztuk	Rzeka Drawa i Płociczna
12	Połowcy tarlaków/selektów lipienia w celu stworzenia stada tarłowego	Do 40 sztuk	Rzeka Drawa i Płociczna
13	Zarybienie narybkiem brzany	8000 sztuk	Rzeka Drawa i Płociczna
14	Zarybienie jesiotrem	Stadium i ilość sztuk według zaleceń Zespołu do spraw zarybiania przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Rzeka Drawa
15	Połowcy regulacyjne ryb: — karpowatych (płoci, leszcza, wzdręgi, krąpia i klenia) — węgorza — okonia — szczupaka	W ilości łącznej nie mniejszej niż: — 9400 kg — do 100 kg — do 700 kg — do 200 kg	Jeziora Ostrowieckie i Sitno
16	Połowcy ryb w celu kontroli stanu ich populacji (elektropołowcy)	6 kontroli 3 kontrole 4 kontrole 4 kontrole	Jezioro Ostrowieckie Jezioro Sitno Jezioro Jamno Jezioro Płociczno
17	Połowcy ryb w celu kontroli stanu ich populacji (sieciowe)	10 kontroli 6 kontroli 6 kontroli 6 kontroli	Jezioro Ostrowieckie Jezioro Sitno Jezioro Jamno Jezioro Płociczno
18	Ocena stanu siedlisk, monitorowanie siedlisk i gatunków wodnych podlegających ochronie na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Szuwary, Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

D. Inne według specyfiki parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie i naprawa infrastruktury technicznej; budowa nowej infrastruktury technicznej; naprawa i konserwacja pomostów; odnawianie oznakowań oraz utrzymanie przejezdności dróg; usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ruchu kołowego i pieszego	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
2	Wyeksponowanie miejsc historycznych poprzez wykaszanie roślinności oraz usunięcie pojedynczych drzew i krzewów	5 obiektów	Barnimie I 128d, osada Martwica 17g, Leśniczówka Płociczna 52g, Binduga 3 Dęby 292g, Suchowski Młyn 394b
3	Utrzymanie baz sprzętu przeciwpożarowego dla celów gaśniczych	7 obiektów	Siedziba Dyrekcji Parku, siedziby obwodów ochronnych
4	Rozbiórka uszkodzonych urządzeń obserwacyjnych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
5	Zamontowanie piezometrów w celu wykonywania pomiarów poziomu wód gruntowych	Według wskazań ekspertyz	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
6	Zamontowanie czujników pyroelektrycznych (rejestratorów ruchu) na szlakach pieszych, rowerowych, konnych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
7	Zamontowanie czujników pyroelektrycznych (rejestratorów ruchu) na szlaku wodnym rzeki Drawy	Według potrzeb	Obwody ochronne: Knieja, Dębina, Kamienna
8	Konserwacja i remont infrastruktury turystycznej, prace porządkowe w miejscu biwakowania Kamienna	1 miejsce biwakowania	Oddział 393I
9	Utrzymanie miejsc postoju pojazdów	7 miejsc	Oddziały: 15, 42, 84, 87, 318, 323, 355
10	Utrzymanie miejsca postoju dla kajakarzy „Kładka Konotop”	1 miejsce postoju	Oddział 142I
11	Wykaszenie roślinności łąkowej ręcznie lub mechanicznie w miejscu biwakowania Kamienna	1 miejsce biwakowania	Obwód ochronny Kamienna

3. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Konserwacja i remont, budowa infrastruktury turystycznej, prace porządkowe	5 miejsc biwakowania	Drawnik, Barnimie, Bogdanka, Sitnica, Pstrąg
2	Utrzymanie ścieżek dydaktycznych, konserwacja tablic dydaktycznych	5 ścieżek	Ścieżki: Barnimie, Międzybórz, Drawnik, Jezioro Ostrowieckie, Głusko
3	Konserwacja tablic dydaktycznych poza ścieżkami	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

1	2	3	4
4	Utrzymanie miejsc postoju dla kajakarzy „most Barnimie”	1 miejsce postoju	Oddział 122b
5	Ocena stanu siedlisk; monitorowanie siedlisk i gatunków nieleśnych lądowych podlegających ochronie na stałych powierzchniach porównawczych	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ręczne lub mechaniczne wykaszanie roślinności łąkowej oraz usunięcie pojedynczych drzew i zakrzaczeń wraz z usunięciem biomasy	98,12 ha	Oddziały: 10i, 12d, l, 13a1, a2, b 17c, 19a1, 19b, 20a, 40j, 49f, k, 51f, 52d, 53i3, 56c, d, 78d, 126a, 144b, 149b, 200h, 204c, 213j, 226h, 360f, 393r, x, 394d, 401d, 402s, 403g, n
2	Ręczne lub mechaniczne wykaszanie roślinności pastwiskowej oraz usunięcie biomasy	32,60 ha	Oddziały: 16i, 21b, 31j, 142s, 143h, 145b, 154c, 219k, 232b, 312k, m, 318d, g, 385o, 386n, 394m, 397i, 398p, 402t, 404d, h, m
3	Ręczne lub mechaniczne wykaszanie roślinności na mechowisku oraz usunięcie biomasy	7,03 ha	Oddział: 103h

C. Inne według specyfiki parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Wyeksponowanie miejsc historycznych poprzez wykaszanie roślinności zielnej, usunięcie pojedynczych drzew lub krzewów	4 obiekty	Łąka Martwica (pastwisko) 16i, Binduga Okrągła 191c, cmentarz Ostrowite 303h, cmentarz Springe 312g
2	Ochrona walorów krajobrazowych poprzez utrzymanie terenów otwartych oraz poprzez wykaszanie roślinności zielnej	169,06 ha	Oddziały: 127a, 318f, k, 393o, w, 394g, k, 398n, 404n, działki obrębu ewidencyjnego Konotop nr 34/3, 36/2, 38/22)
3	Adaptacja do celów edukacyjnych parku podworskiego w Barnimiu	1 obiekt	Obwód ochronny Knieja, obręb Barnimie nr ewidencyjny 307/1—6
4	Adaptacja dawnego budynku mieszkalnego na Centrum Proekologicznego Zarządzania Ruchem Turystycznym w Drawieńskim Parku Narodowym	1 obiekt	Obwód ochronny Knieja, obręb Drawno nr ewidencyjny 303/3
5	Utrzymanie i remonty obiektów turystycznych	2 obiekty	Punkt Informacji Turystycznej — Przystań Wodna w Drawnie, Punkt Informacji Turystycznej w Głusku

1	2	3	4
6	Wykaszenie roślinności łąkowej ręcznie lub mechanicznie w miejscach biwakowania Drawnik, Barnimie, Bogdanka, Sitnica, Pstrąg	5 miejsc biwakowania	Obwody ochronne Knieja, Kamienna
7	Utrzymanie oraz naprawa innej infrastruktury technicznej; naprawa i konserwacja pomostów, odnawianie oznakowań, utrzymanie przejezdności dróg; usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ruchu kołowego i pieszego	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
8	Remont budynku Stacji Terenowej DPN	1 miejsce	Obwód ochronny Ostrowiec
9	Remont budynku „Pustelnia”	1 miejsce	Obwód ochronny Pustelnia
10	Rozpoczęcie przygotowania inwestycji „Centrum edukacji przyrodniczej DPN z zapleczem administracyjnym Parku”	1 miejsce	Obwód ochronny Knieja

¹⁾ Lokalizacja zgodna z mapą przeglądową Drawieńskiego Parku Narodowego wykonaną przez Zakład Usług Leśnych „Eko—Las—Projekt” S. C. Zielona Góra w 1998 r., zaewidencjonowaną w Drawieńskim Parku Narodowym.

²⁾ Działki rolne przejęte przez Park od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2010 r.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Storczykowate <i>Orchidaceae</i>	Wykaszenie łąk storczykowych i odkrzaczanie powierzchni cennych pod względem florystycznym	Ręczne lub mechaniczne wykaszanie łąk po wydaniu nasion przez storczyki z usunięciem biomasy
2	Lipiennik Loesela (<i>Liparis loeseli</i>)	Ochrona stanowiska poprzez usuwanie odrośli olszowych na torfowisku oraz zachowanie uwodnienia	Usuwanie odrośli olszowych na torfowisku oraz roślinności zielnej z otoczenia stanowisk lipiennika Loesela; udroźnienie przepływu wody przez wąski przesmyk wraz z montażem zastawki; montaż wodowskazu; umożliwienie dopływu wód zasobnych w węglan wapnia zgodnie z wykonaną ekspertyzą; monitoring populacji

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Sikory <i>Paridae</i> , Kowaliki <i>Sittidae</i> , Pelzacze <i>Certhidae</i> , Dzięcioły <i>Picidae</i> , Drozdzy <i>Turdidae</i> , Mucholówki <i>Muscicapidae</i> , Szpaki <i>Sturnidae</i> , Dudki <i>Upupidae</i> , Bażantowate <i>Phasianidae</i> , Krukowate <i>Corvidae</i>	Uzupełnienie bazy pokarmowej w ilości 4000 kg (nasiona roślin); udostępnianie miejsc żerowania na oziminach (grunty rolne Parku i Strefy Ochronnej Zwierząt); zwiększenie ilości miejsc lęgowych o 1500 sztuk; monitoring skuteczności zasiedlenia sztucznych gniazd w ilości do 9228 sztuk	Wykładanie karmy dla ptaków; kruszenie warstwy lodu na oziminach w okresie zimowym; wywieszenie nowych budek lęgowych; wykonanie inwentaryzacji, oczyszczenie i naprawa uszkodzonych budek lęgowych oraz ponowne ich zawieszenie
2	Ptaki środowisk wodno-błotnych i inne drobne zwierzęta	Zwiększenie ilości miejsc do rozrodu o 200 sztuk; zabezpieczenie drzew dziuplastych i istniejących budek lęgowych przed drapieżnictwem zwierząt lądowych (3000 mb obwodu drzew); ograniczanie liczebności obcych gatunków zwierząt wywierających negatywny wpływ na populację rodzime; kontrola presji drapieżników żerujących przy brzegach jezior i rzek	Zamontowanie nowych gniazd lęgowych; zamontowanie kołnierzy ochronnych pod dziuplami i budkami lęgowymi; prowadzenie monitoringu i inwentaryzacji zwierząt obcego pochodzenia; wykonywanie odstrzału redukcyjnego — jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>); redukcja osobników napływowych poprzez zastosowanie pułapek żywołownych — norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>) i szop praczy (<i>Procyon lotor</i>); wyłożenie i kontrola 100 tratw pływających do liczenia tropów norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), zamontowanie 10 sztuk fotopułapek

1	2	3	4
3	Monitoring chronionych gatunków zwierząt	Monitoring populacji	Zgodnie z zalecanymi metodykami badań monitoringowych
4	Zwierzęta preferujące zakrzaczenia i małe powierzchnie otwarte (w tym ptaki)	6,97 ha	Stworzenie naturalnej bazy żerowej dla zwierząt (w tym dla ptaków) poprzez wykonanie na części powierzchni nasadzeń krzewów rodzimych gatunków; wykaszanie pozostałej powierzchni otwartej
5	Jeleniowate <i>Cervidae</i> , Dziki (<i>Sus scrofa</i>), Zająca (<i>Lepus europaeus</i>)	Według potrzeb	Wyłożenie soli do lizawek, wykładanie karmy w czasie mroźnej zimy; monitoring populacji
6	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Monitoring i inwentaryzacja; regulacja populacji — według potrzeb	Prowadzenie monitoringu i inwentaryzacji; wykładanie szczepionki przeciwko wściekliźnie; wykonywanie odstrzału zwierząt chorych oraz redukcyjnego w obszarze ochrony kuraków polnych
7	Nietoperze <i>Chiroptera</i>	Realizacja programu ochrony gatunków ukierunkowana na zwiększanie ilości miejsc rozrodczych, zimowisk oraz dziennych schronień	Monitoring, inwentaryzacja letnia i zimowa; konserwacja miejsc wykorzystywanych do hibernacji oraz naprawa istniejących budek rozrodczych
8	Łosoś (<i>Salmo salar</i>), Pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>), Troć wędrowna (<i>Salmo trutta m. trutta</i>), Lipień (<i>Thymallus thymallus</i>), Brzana (<i>Barbus barbus</i>), Szczupak (<i>Esox lucius</i>), Jesiotr (<i>Acipenser oxyrhynchus</i>), Certa (<i>Vimba vimba</i>)	Odłowy kontrolne, zarybienia; pozyskanie tarlaków i materiału rozrodczego (mlecz i ikra)	Połowcy przy użyciu rybackich narzędzi połowu i zarybienia
9	Traszką zwyczajną (<i>Triturus vulgaris</i>), Traszką grzebieniastą (<i>Triturus cristatus</i>), Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>), Grzebiuszka ziemna (<i>Pelobates fuscus</i>), Ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>), Ropucha zielona (<i>Bufo viridis</i>), Ropucha paskówka (<i>Bufo calamita</i>), Rzekotka drzewna (<i>Hyla arborea</i>), Żaba jeziorkowa (<i>Rana lessonae</i>), Żaba wodna (<i>Rana esculenta</i>), Żaba śmieszka (<i>Rana ridibunda</i>), Żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>), Żaba moczarowa (<i>Rana arvalis</i>)	Odtworzenie dawnego stawu; montaż wodowskazów; utworzenie kopców do zimowania płazów; naprawa mnicha i grobli na dawnym stawie oraz usunięcie inwazyjnych gatunków roślin w pobliżu dawnych stawów	Prowadzenie monitoringu i inwentaryzacji płazów; ręczne usunięcie inwazyjnych gatunków roślin; mechaniczne lub ręczne odtworzenie dawnego stawu
10	Żółw błotny (<i>Emys orbicularis</i>)	Ochrona miejsc rozrodu oraz bytowania	Monitoring i inwentaryzacja; zakładanie siatki zabezpieczającej miejsca rozrodu; stworzenie miejsca do wygrzewania i odpoczynku gadów

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Rodzaj ochrony	Lokalizacja, oddział ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	2	3
Ochrona ścisła	Oddziały: 1b, g, h, i, j, 2b, j, k, l, 3b, 5a, c, g, 6a, b, c, d, f, 7a, b, 29b, d, 49b, c, g, h, 62n, 62o, p, 68b, 69b, d, k, 84c, n, 85b, 110h, i, j, k, 112c, 122c, d, 123a, d, k, 124d, 131d, h, j, 132g, 133c (z wyjątkiem bagna 0,15 ha w części południowo-zachodniej), 134g, i, 135c (z wyjątkiem bagna 0,10 ha w części południowo-zachodniej), d, 136b, c, d, f, 143i, j, k, 183i, l, 184i, 185n, o, 191b, f, 192b, c, 214b, c, d, f, g, h, i, j, k, 215b, c, d, f, g, h, i, j, 216b, c, d, 233h, 243b, c, d, f, g, h, 244a, 245a, b, 246a, b, c, 247a, b, 259l, 268g, i, 269b, j, l, 273i, 274o, 284d, 291b, c, d, g, i, k, l, m, n, 292b, c, h, l, m, 294a, b, c, d, g, i, 295d, f, 304h, 312r, 313b, d, k, l, m, 319c, 326d, f, g, h, j, k, 327b, f, g, 328b, c, 329g, 334g, h, 335c, f, g (z wyjątkiem rzeki), 336i (z wyjątkiem rzeki), 337j (z wyjątkiem rzeki), 338d, f, 344d, j, 345b, f, 349c, 350b, c, d, 351f, g, 353a, g, h, i, j, k, 359i, 360d, i, 365a, b, c, 366a, b, g, h, 369b, c, 374c, f, 375a, 382c, 383a, d, 384b, d, f, h, l, m, n, 391c, f, i, j, m, 392i, j, 417a, b, c, d	568,64
Ochrona czynna	Oddziały: 1a, c, d, f, 2a, c, d, f, g, h, i, 3a, c, d, f, g, h, 4, 5b, d, f, h, i, j, k, 6g, h, i, j, 8—9, 10a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, 11, 12a, b, c, f, h, i, j, k, m, 13c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 14—15, 16a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, 17a, b, d, f, g, h, i, j, 18, 19c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 20b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 21a, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 22—28, 29a, c, f, g, h, i, j, 30a, b, c, d, f, g, h, i, 31a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, 32—39, 40a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, m, 41—44, 45a, b, c, d, f, g, 46—48, 49a, d, i, j, l, 50, 51a, b, c, d, g, h, i, j, k, 52a, b, c, f, g, h, i, 53a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, 54, 55a, b, c, d, f, g, 56a, b, f, g, h, i, j, k, l, 57—58, 59a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 60—61, 62a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 63—67, 68a, c, d, f, g, h, i, 69a, c, f, g, h, i, j, l, m, n, o, p, r, 70—71, 72a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 73—75, 76a, b, c, d, 77a, b, c, d, f, g, h, i, 78a, b, c, f, g, h, i, j, l, m, 79—83, 84a, b, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, p, r, s, t, 85a, c, d, f, g, h, i, 86, 87a, b, c, d, f, g, 88—102, 103a, b, c, d, f, g, i, j, k, l, m, 104—109, 110a, b, d, f, g, l, m, r, x, y, 111, 112f, 113—116, 117a, b, c, d, f, g, h, i, 118b, c, d, f, g, h, i, 119a, b, c, d, g, 120a, b, c, d, f, g, h, i, 121c, d, f, m, n, o, p, r, s, y, z, Ax, Cx, 122a, f, g, 123b, c, f, g, h, i, j, l, m, 124a, b, c, f, 125a, c, h, k, 126b, 127b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 128—130, 131a, b, c, f, g, i, k, 132a, c, d, h, i, j, k, 133a, b, c (tylko bagno 0,15 ha w części południowo-zachodniej), 134a, b, c, d, f, h, j, 135a, b, c (tylko bagno 0,10 ha w części południowo-zachodniej), f, g, 136a, g, h, i, 137—141, 142b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, t, w, x, 143a, b, c, d, f, 144c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, 145a, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 146—148, 149a, c, d, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, w, 150a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 151—153, 154a, b, g, h, i, l, m, 155—162, 163f, g, h, i, j, k, l, m, n, 164—169, 170a, b, c, d, f, g, i, k, 171—182, 183a, b, c, d, f, g, h, j, k, 184a, b, d, f, g, h, 185a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, p, 186—190, 191a, d, g, h, 192a, d, f, g, h, i, 193—199, 200a, b, c, d, f, g, 201a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, 202—203, 204a, b, d, f, 205—212, 213a, b, c, d, f, g, 214a, 215a, 216a, 217—218, 219a, b, c, d, f, g, h, i, n, 220—225, 226a, b, c, d, f, g, i, j, k, 227—231, 232a, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 233a, b, c, d, f, g, 234—241, 242a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, o, p, 243a, 244b, c, 247c, d, 248—258, 259a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 260—267, 268a, b, c, d, f, h, j, 269a, c, d, g, h, i, k, 270—272, 273a, b, c, d, f, g, h, 274a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p, r, s, 275—283, 284a, b, c, 285—290, 291a, f, h, j, o, 292a, d, f, g, i, j, k, 293, 294f, h, j, k, 295a, b, c, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 296—302, 303a, b, c, d, f, g, 304a, b, c, d, f, g, 305—308, 309a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, 310a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, m, n, o, p, r, 311, 312a, b, c, d, f, h, i, j, l, n, o, p, t, w, y, 313a, c, f, g, h, i, j, n, o, p, r, w, x, y, 314—317, 318a, b, c, i, j, m, n, o, p, r, s, 319a, b, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 320—325, 326a, b, c, i, 327a, c, d, 328a, d, f, g, h, i, 329a, c, d, f, 330—332, 333a, b, c, d, f, g, h, i, j, 334a, b, c, d, f, i, j, 335a, b, d, g (tylko rzeka), 336a, b, c, d, f, g, h, i (tylko rzeka), 337a, b, c, d, f, g, h, i, j (tylko rzeka), 338a, b, c,	10 277,97

1	2	3
	339—343, 344a, b, c, f, g, h, i, 345a, c, d, 346—348, 349a, b, d, f, 350a, f, g, h, i, j, k, 351a, b, c, d, h, i, j, k, l, 352, 353b, c, d, f, l, m, n, 354—358, 359a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, 360a, b, c, g, h, j, 361—364, 366a, c, d, f, i, 367, 368a, b, c, d, f, g, 369a, d, g, h, i, j, k, l, 370a, b, c, d, f, h, j, k, l, m, 371—373, 374a, b, d, 375b, c, d, f, g, h; 376; 377a, b, c, d, f, h, i, j, 378—381, 382a, b, d, f, g, h, 383b, c, f, g, h, i, 384a, c, g, i, j, k, o, p, 385a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p; 386a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, o, p, r, s, 387—390, 391a, b, d, g, h, k, l, 392a, b, c, d, f, g, h, l, m, n, o, 393a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p, s, t, 394a, b, c, f, h, i, j, l, n, o, p, r, s, 395—396, 397a, b, c, d, f, g, h, j, 398a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, r, s, 399—400, 401a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, 402a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 403a, b, c, d, f, h, i, j, k, l, m, 404a, b, c, f, g, i, j, l, 405—413, 414a, 415—416, 418. Działki: 91/3, 92/4, 199/4, 199/5, 199/6, 199/7, 199/8, 307/1, 307/2, 307/5, 259/7, 279/4	
Ochrona krajobrazowa	Oddziały: 10i, 12d, g, l, 13a, b, 16i, 17c, 19a, b, 20a, 21b, 31j, 40j, 49f, k, 51f, 52d, 53i, 56c, d, 78d, k, n, o, 87g, h, i, j, k, l, m, 103h, 110c, n, o, p, s, t, w, 112a, b, d, 118a, 119f, 121a, b, g, h, i, j, k, l, t, w, x, Bx, 122b, 125b, d, f, g, i, j, 126a, c, d, 127a, 132b, f, 142a, s, 143g, h, 144a, b, n, 145b, 149b, f, s, t, 150l, 154c, d, f, j, k, 163a, b, c, d, 170h, j, 184c, 191c, 200h, 201j, 204c, 213h, i, j, 219j, k, l, m, o, 226h, 232b, 242i, 269f, 303h, 309t, 310l, 312g, k, m, s, x, 313s, t, z, 318d, f, g, h, k, l, 327h, 329b, 360f, 368h, 369f, 370g, i, 377g, 385o, 386d, n, 392k, 393o, r, w, x, 394d, g, k, m, 397i, 398n, p, 401d, 402s, t, 403g, n, 404d, h, k, m, n, o. Działki: 303/3, 305/3, 307/4, 307/6, 385/7, 412/3, 8120, 8130/4, 274, 258/3, 258/5, 311/2, 34/3, 36/2, 38/2. Grunty znajdujące się w granicach parku będące w innym zarządzie, grunty prywatne i pozostałe	685,34
Razem		11 531,95

¹⁾ Lokalizacja zgodna z mapą przeglądową Drawieńskiego Parku Narodowego wykonaną przez Zakład Usług Leśnych „Eko—Las—Projekt” S.C. Zielona Góra w 1998 r., zaewidencjonowaną w Drawieńskim Parku Narodowym.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, KULTUROWYCH, TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH,
Z PODANIEM SPOSOBÓW ICH UDOSTĘPNIANIA,
ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
Oddziały: 1—418	Za zgodą dyrektora Parku	Nie określa się

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposób udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
1	2	3	4
1	Ścieżka dydaktyczna Barnimie, oddziały: 122, 124, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 143	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
2	Ścieżka dydaktyczna Międzybórz, oddziały: 140, 141, 142, 143, 145	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
3	Ścieżka dydaktyczna Drawnik, oddziały: 110, 112, 114, 115, 116, 117	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
4	Ścieżka dydaktyczna jezioro Ostrowieckie, oddziały: 355, 356, 340, 321, 320, 319, 354, 337, 318, 303, 302, 281, 280	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
5	Ścieżka dydaktyczna Głusko, oddziały: 385, 393, 392, 384	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
6	„Ptasia ścieżka przyrodnicza”, oddziały: 284, 306, 321	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób

1	2	3	4
7	Ważne punkty widokowe przy szlakach: Węgornia oddział 218, Wydrzy Głaz oddział 215, Jezioro Ostrowieckie oddział 234, Tragankowe Urwisko oddział 141, 145 Drawa oddziały: 124, 130, wiata do obserwacji ptaków na jeziorze Ostrowieckim oddział 284, Śmiałkowe Wzgórza oddział 62, Mostniki oddział 404, wiata edukacyjna oddział 124	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
8	Sala edukacyjna w budynku dyrekcji Parku, oddział 110	Dla grup realizujących program edukacyjny pod opieką pracownika Parku	60 osób
9	Park podworski w Barnimiu, Obwód ochronny Knieja obręb Barnimie nr ewidencyjny 307/-1—6	Przez cały rok w porze dziennej; grupy zorganizowane pod opieką przewodnika Parku lub bez przewodnika po zgłoszeniu grupy do dyrekcji Parku	60 osób
10	Centrum Proekologicznego Zarządzania Turystyką w DPN, obręb Drawno nr ewidencyjny 303/3	Przez cały rok w porze dziennej	Nie określa się

C. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Sposób udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
1	Dawne cmentarze: Ostrowiec, Springe, oddziały: 303, 312,	Przy szlaku pieszym: przez cały rok, od świtu do zmierzchu	60 osób/1 obiekt
2	Dawne bindugi, jako obecne miejsca biwakowania: Barnimie II, Pstrąg, Kamienna Lewa, oddziały: 128, 132, 329, 393		60 osób/1 obiekt
3	Dawne bindugi: Barnimie I oddział 128d, Święta Hala oddział 215d, Trzy Dęby oddział 292g	Przy szlaku pieszym: przez cały rok, od świtu do zmierzchu	60 osób/1 obiekt
4	Dawne obiekty hydrotechniczne — Kanał Sicieński, oddziały: 355, 356, 340, 321, 306, 284, 260, 261, 234, 108, 100, 93	Przy szlaku pieszym: przez cały rok, od świtu do zmierzchu	60 osób

D. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane, oddział ¹⁾	Sposoby udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
1	2	3	4
1	Miejsce biwakowania „Barnimie”, oddział 132f	Cały rok, całą dobę	60 osób

1	2	3	4
2	Miejsce biwakowania „Bogdanka”, oddział 144n		200 osób
3	Miejsce biwakowania „Sitnica”, oddział 213h		80 osób
4	Miejsce biwakowania „Pstrąg”, oddziały: 327h, 329b		200 osób
5	Miejsce biwakowania „Kamienna”, oddział 393I		60 osób
6	Miejsce biwakowania „Drawnik”, oddział 112		50 osób
7	Miejsce postoju pojazdów „Sitno”, oddział 15	Cały rok, od świtu do zmierzchu	60 osób
8	Miejsce postoju pojazdów „Gwiazda”, oddział 42		60 osób
9	Miejsce postoju pojazdów „Ostrowiec”, oddział 318		60 osób
10	Miejsce postoju pojazdów „Zakręt Raka”, oddział 323		60 osób
11	Miejsce postoju pojazdów „Jezioro Głuche”, oddział 355		60 osób
12	Miejsce postoju pojazdów „Rogoźnica”, oddział 87		60 osób
13	Miejsce postoju pojazdów „Pustelnia”, oddział 84		60 osób
14	Szlak konny, oddziały: 149, 148, 147, 152, 160, 171, 185, 172, 173, 163, 186, 187, 188, 189, 190, 175, 115, 117, 119, 124, 128, 130, 321, 143, 138, 136, 134, 132, 122, 121, 118, 116, 113, 114	Cały rok, od świtu do zmierzchu, do jazdy wierzchem	3 osoby/1 km
15	Odcinek szlaku żółtego dookoła jezior drawieńskich, oddziały: 110, 111	Cały rok, od świtu do zmierzchu, do ruchu pieszego, rowerowego i narciarskiego	60 osób
16	Odcinki szlaku czerwonego Drawno—Stare Osieczno, oddziały: 112, 115, 117, 119, 122, 124, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 143, 175, 189, 188, 195, 194, 193, 207, 206, 217, 216, 215, 214, 243, 269, 270, 271, 292, 293, 328, 327, 329, 345, 360, 370, 369, 385, 392, 402, 401		60 osób
17	Odcinki szlaku żółtego Osieczno—Jagoda, oddziały: 401, 400, 390, 389, 381, 374, 365, 364, 352, 351, 350, 349, 333		60 osób
18	Szlak żółty Głusko—Pustelnia, oddziały: 355, 356, 340, 321, 306, 284, 260, 261, 234, 108, 100, 93, 85		60 osób
19	Szlak czarny Jezioro Głuche — osada Ostrowiec, oddziały: 355, 354, 338, 337, 318		120 osób

1	2	3	4
20	Odcinki szlaku niebieskiego Jagoda—Stara Huta, oddziały: 333, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 338, 319, 318, 303, 302, 281, 280, 257, 231, 229		60 osób
21	Odcinki szlaku czerwonego Załom—Martew, oddziały: 102, 103, 228, 229, 104, 105, 97, 98, 91, 92, 84		60 osób
22	Odcinek szlaku niebieskiego Miradz—Dolina Płocicznej, oddział 63		120 osób
23	Szlak niebieski Moczele—jezioro Ostrowiec, oddziały: 313, 312, 311, 310, 309, 287, 286, 285, 262, 261.		60 osób
24	Odcinek szlaku niebieskiego Martwica—Krępa Krajeńska, oddziały: 17, 10, 7, 6, 2, 1		60 osób
25	Odcinek szlaku zielonego Zatom—Międzybórz, oddziały: 143, 142, 141, 140, 145		60 osób
26	Szlak kajakowy Drawy, oddziały: 110, 112, 114, 116, 118, 119, 121, 122, 124, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 143, 149, 148, 147, 146, 151, 159, 171, 185, 192, 191, 204, 216, 215, 214, 243, 269, 292, 293, 313, 328, 327, 329, 345, 360, 370, 377, 386, 394, 404	Od 1 lipca do 15 marca, od świtu do zmierzchu	10 osób/1 km
27	Szlak kajakowy Korytnicy, oddział 144	Od 1 lipca do 15 marca, od świtu do zmierzchu	Bez ograniczeń
28	Punkt Informacji Turystycznej Przystań Wodna w Drawnie, oddział 110	Cały rok	Bez ograniczeń
29	Punkt Informacji Turystycznej w Głusku, oddział 368	Cały rok	Bez ograniczeń
30	Miejsca odbioru kajaków, oddział 146	Od 1 lipca do 15 marca, od świtu do zmierzchu	20 osób
31	Miejsca postoju dla kajakarzy kładka „Konotop”, oddział 142I, most na Drawie w miejscowości Barnimie, oddział 122b	Od 1 lipca do 15 marca od świtu do zmierzchu	20 osób
32	Centrum Proekologicznego Zarządzania Turystyką w DPN obręb Drawno nr ewidencyjny 303/3	Przez cały rok w porze dziennej	Nie określa się
33	Miejsca udostępnione w celach turystycznych (za wyjątkiem szlaków wodnych, konnych, punktów informacji turystycznej w Drawnie i Głusku)	Wprowadzanie psów na uwięzi	Zgodnie z maksymalną liczbą osób określoną dla danego miejsca udostępnionego w celach turystycznych

1	2	3	4
34	Miejsca biwakowe „Barnimie” oddział 132f, „Bogdanka” oddział 144n, „Sitnica” oddział 213h, „Pstrąg” oddziały: 327h, 329b, „Kamienna” oddział 393l, „Drawnik” oddział 112	Prowadzenie obsługi ruchu turystycznego po uzgodnieniu z dyrektorem parku narodowego	Bez ograniczeń

E. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Oddziały: 14, 15, (pomosty przy jeziorze Sitno), 93, 100, 108, 306, 321, 340, 355, (pomosty przy jeziorze Ostrowieckim), rzeka Drawa w oddziałach: 110, 112, 114, 116, 118, 119, 121, 122, 124, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 143, 149, 148, 147, 146, 151, 159, 171, 185, 192, 191, 204, 216, 215, 214, 243, 269, 292, 293, 313, 328, 327, 329, 345, 360, 370, do mostu	Amatorski połów ryb (dot. osób wędkujących jednocześnie)	Jezioro Ostrowieckie — 50 osób; jezioro Sitno — 20 osób; rzeka Drawa — 20 osób
2	Plaża nad jeziorem Ostrowieckim, Obwód ochronny Ostrowiec, oddział 355b	Dostępna przez cały rok od świtu do zmierzchu	87 osób

¹⁾ Lokalizacja zgodna z mapą przeglądową Drawieńskiego Parku Narodowego wykonaną przez Zakład Usług Leśnych „Eko—Las—Projekt” S.C. Zielona Góra w 1998 r., zaewidencjonowaną w Drawieńskim Parku Narodowym.

Załączniki do zarządzenia Nr 75 Ministra Środowiska
z dnia 9 grudnia 2010 r. (poz. 80)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA
TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Uszkodzenia w ekosystemach (niszczenie pokrywy roślinnej, erozja powierzchniowych warstw gleby) powodowane rozdeptywaniem powierzchni gruntu przy szlakach turystycznych	Wykonanie zabezpieczeń przed niepożądaną penetracją turystyczną w postaci: niskich barier ochronnych, siatki osłaniającej powierzchnię gruntu, wysokich barier drewnianych; renowacji nawierzchni i otoczenia szlaków poprzez wykonanie i konserwację: drewnianych nawierzchni (pomostów), odwodnień (drenów), drewniano-kamiennych zabezpieczeń (progów przeciwoerozyjnych)
2	Niszczenie stanowisk roślin wschodniokarpaccich i wysokogórskich poprzez wydeptywanie otoczenia szlaków, niekontrolowane poszerzanie szlaków, biwakowanie w miejscach niedozwolonych	Systematyczny nadzór; zbiór nasion roślin zagrożonych i wysiewanie ich na uprawach eksperymentalnych; zasilanie populacji gatunków lokalnych przez wprowadzanie wyhodowanych siewek
3	Presja turystyczna na stanowiskach rzadkich gatunków bezkręgowców	Systematyczny nadzór, monitoring stanowisk; wykonanie zabezpieczeń przed niepożądaną penetracją turystyczną w postaci: niskich barier ochronnych, siatki osłaniającej powierzchnię gruntu, wysokich barier drewnianych
4	Zmniejszanie się różnorodności gatunkowej i biocenotycznej zbiorowisk nieleśnych wskutek sukcesji wtórnej	Regularne koszenie łąk i prowadzenie ekstensywnego wypasu
5	Zanikanie w wyniku wtórnej sukcesji mozaiki zróżnicowanych stadiów sukcesyjnych (zarośli i zbiorowisk nieleśnych)	Kształtowanie struktury mozaikowej poprzez hamowanie sukcesji (koszenie, usuwanie krzewów)
6	Zanik stanowisk rzadkich i cennych gatunków roślin na skutek sukcesji wtórnej, zmian warunków siedliskowych i czynników losowych	Eliminacja zagrożenia przez odkrzacanie, wykaszanie albo wypas; renaturalizacja stosunków wodnych na stanowiskach gatunków wilgociolubnych, zbiór nasion roślin zagrożonych i wysiewanie ich na uprawach eksperymentalnych; zasilanie populacji lokalnych przez wprowadzanie wyhodowanych siewek
7	Zanikanie nieleśnych korytarzy ekologicznych łączących poszczególne powierzchnie ekosystemów łąk i pastwisk	Regularne koszenie; usuwanie krzewów, ekstensywny, regulowany wypas
8	Przyśpieszony odpływ płytkich wód gruntowych w zmeliorowanych obszarach torfowisk	Ograniczenie odpływu wód poprzez wykonanie zastawek na rowach melioracyjnych
9	Degradacja torfowisk i zbiorowisk roślinnych ziołorośli i młak	Odkrzaczanie; podnoszenie poziomu wód gruntowych poprzez stosowanie zastawek, progów i ekranów foliowych
10	Zanieczyszczenie wód płynących Parku z powodu wadliwie funkcjonujących oczyszczalni ścieków oraz dużej liczby turystów	Wdrażanie programu monitoringu hydrologicznego i hydrochemicznego: poprawa sprawności oczyszczania w istniejących oczyszczalniach ścieków, budowa nowych oczyszczalni ścieków

1	2	3
11	Niekorzystne zmiany w poszczególnych częściach ekosystemu leśnego (degradacja zbiorowisk roślinnych, przekształcanie gleb) wynikające z niedostosowania składu gatunkowego drzewostanów do siedliska (drzewostany świerkowe sztucznego pochodzenia)	Przebudowa drzewostanów przez wprowadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem; rozluźnienie górnej warstwy drzew dla poprawy warunków wzrostu i rozwoju młodych drzew
12	Negatywne oddziaływanie czynników atmosferycznych (wiatr, śnieg, okiść) na przegęszczane sztuczne drzewostany przeznaczone do przebudowy	Regulacja zagęszczenia drzew w drzewostanach młodszych klas wieku
13	Zamieranie drzewostanów świerkowych sztucznego pochodzenia powodowane przez czynniki biotyczne (owady, grzyby pasożytnicze)	Usuwanie drzew zaatakowanych przez pasożytnicze owady i grzyby; zakładanie pułapek na owady; korowanie ściętych drzew opanowanych przez owady
14	Uszkodzenia upraw leśnych i młodników przez jelenie i sarny; zgryzanie pędów i pączków w uprawach leśnych; zdzieranie kory z pni drzew w młodnikach (spalowanie)	Grodzenie i naprawy ogrodzeń upraw leśnych i młodników; zabezpieczenia drzew pakułami i stosowanie środków zapachowych (repelentów)
15	Brak ciągłości połączeń pomiędzy niektórymi kompleksami leśnymi	Tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych drogą dosadzania drzew na odcinkach, w których przewiduje się łączenie dużych kompleksów leśnych
16	Zgryzanie i zadeptywanie wrażliwych ekosystemów nieleśnych (szuwarów, ziołorośli, torfowisk) położonych w obszarach regulowanego wypasu	Grodzenie cennych zespołów roślinnych barierkami drewnianymi
17	Wypieranie półnaturalnych zbiorowisk roślinnych przez gatunki ekspansywne	Likwidacja lub ograniczanie liczebności populacji ekspansywnych gatunków
18	Wzrost śmiertelności dzikich zwierząt (głównie płazów i zwierzyny płowej) na ruchliwych drogach	Wykonywanie zabezpieczeń ograniczających wychodzenie płazów na drogi; budowa przejść pod drogami i ewentualne przenoszenie osobników; wystawienie znaków ostrzegawczych przy drogach publicznych przecinających kompleksy leśne
19	Zwiększona śmiertelność ptaków na liniach energetycznych	Likwidacja napowietrznych linii i zastąpienie ich kablem podziemnym
20	Zanik miejsc rozrodu płazów	Wykonywanie oczek wodnych oraz pogłębienie i oczyszczanie niektórych z nich w celu utrzymania odpowiednich warunków dla rozrodu płazów
21	Kłusownictwo w potokach górskich	Nadzorowanie potoków w miejscach szczególnie narażonych na kłusownictwo — tarliska
22	Kłusownictwo w strefie przygranicznej z Ukrainą (jeleń, żubr)	Nadzorowanie strefy przygranicznej; współpraca ze Strażą Graniczną
23	Zanik siedlisk ciepłolubnej fauny bezkręgowców	Koszenie i wycinanie krzewów, zapobiegające zarastaniu i zanikowi siedlisk bezkręgowców ciepłolubnych
24	Zanikanie dawnych sadów i grup zadrzewień owocowych; zamieranie rodzimych odmian o charakterze typowo górskim, odpornych na ostre warunki klimatyczne	Nasadenia drzew owocowych w strefie dawnych zabudowań i sadów przeprowadzane według historycznych map katastralnych
25	Zamieranie cennych, starych okazów drzew na terenie dawnych siedlisk ludzkich	Konserwacja starych drzew poprzez formowanie koron i usuwanie z nich suchych gałęzi
26	Zanikanie śladów po dawnych terenach osadniczych wskutek zachodzących procesów naturalnych	Odsłanianie pozostałości dawnej zabudowy poprzez usuwanie niepożądanego rośliności i prace o charakterze porządkowym

1	2	3
27	Zanikanie drzew i krzewów wzbogacających bazę pokarmową dla ptaków, ssaków i niektórych bezkręgowców	Wzbogacenie naturalnej bazy pokarmowej ptaków, ssaków oraz tworzenie siedlisk dla bezkręgowców przez nasadzenia drzew i krzewów owocowych oraz jarzębiny, głogu i dzikiej róży — w wybranych obszarach ochrony częściowej
28	Zagrożenie spowodowane przez narastający ruch samochodowy i brak odpowiedniej liczby miejsc parkingowych	Waloryzacja antropogenicznych barier liniowych (ciągi komunikacyjne) i punktowych (zabudowa) na obszarze Parku i otuliny oraz ich wpływu na drożność korytarzy migracyjnych zwierząt

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenia wynikające z istniejącej struktury własności	Wykup i zamiana niektórych obszarów Parku będących własnością komunalną i prywatną (w uzasadnionych przypadkach)
2	Projektowanie rozwiązań technicznych mogących przyczyniać się do przerwania ciągłości ekologicznej powierzchniowych wód płynących (budowa obiektów hydrotechnicznych, przegradzających rzeki i potoki w Parku i jego otulinie)	Ograniczanie niewłaściwych rozwiązań projektowych oraz budowy obiektów hydrotechnicznych, uniemożliwiających migrację fauny rzecznej
3	Niska liczebność rzadkich linii rodowych w populacji regionalnej rasy konia huculskiego	Zachowawcza hodowla konia huculskiego; utrzymanie cennych linii rodowych w stadninie w Wołosatem
4	Negatywne oddziaływanie warunków klimatycznych w okresie ostrych zim na populację żubra	Dokarmianie żubrów dobrej jakości karmą (liściarka, wysokiej jakości siano, kukurydza); właściwa lokalizacja paśników
5	Synantropizacja populacji niedźwiedzia	Prawidłowe gospodarowanie odpadami na terenie parku i jego otuliny (terminowy wywóz śmieci, zabezpieczanie śmietników); edukacja turystów i społeczności lokalnych

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i wód spowodowane intensywnym i długotrwałym wypalaniem węgla drzewnego	Ograniczanie skutków wypalania węgla drzewnego poprzez oddalenie od Parku miejsc lokalizacji wypalania (Hylaty, między Nasicznem a Caryńskiem)
2	Kłusownictwo żubrów poza granicą państwową	Przeciwdziałanie wędrownym żubrom bytującym na terenie Parku i nadleśnictwa Stuposiany na stronę ukraińską, poprzez modyfikację rejonów koncentracji stada poprzez nowo tworzone punkty dokarmiania

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Projekt przejścia granicznego na Przełęczy Beskid, którego realizacja stworzy barierę ekologiczną dla migracji wielu gatunków zwierząt przecinając dotychczasowy system korytarzy ekologicznych łączących przede wszystkim kompleksy leśne	Wspieranie działań na rzecz alternatywnego rozwiązania — utworzenia przejścia Żurawin—Boberka, które jest bardziej przyszłościowe dla regionu, a mniej kolizyjne w kontekście migracji zwierząt
2	Nadmierna śmiertelność zwierząt kopytnych spowodowana odstrzałami oraz kłusownictwem — zubażająca bazę żerową drapieżników (wilka, rysia i niedźwiedzia)	Śledzenie trendów i zmian w liczebności populacji na podstawie cyklicznych inwentaryzacji zwierząt kopytnych w oparciu o metody pozwalające na określenie zagęszczenia i miejsc koncentracji zwierząt

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ustawianie szlabanów uniemożliwiających niekontrolowany wjazd na drogi leśne w obszarach ochrony ścisłej	1 szt.	Obwód ochronny Moczarne

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Eksperymentalne, selektywne, punktowe usuwanie gatunków konkurencyjnych w celu poprawy warunków wzrostu niektórych zagrożonych gatunków roślin	3 stanowiska na powierzchni kilku m ²	1/137a, 1/93g, 1/35a

C. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Wykonanie niskich barier ochronnych drewnianych w otoczeniu szlaków turystycznych	30 m	2/16a
2	Wykonanie wysokich barier drewnianych, zabezpieczających przestrzeń szlaków turystycznych przed nadmiernym wydeptywaniem	780 m	2/168a, 1/168g, 1/167c, 1/138a, 1/137a, 1/136a, 1/107f
3	Wykonanie drewnianej nawierzchni (pomostów) na podmokłych odcinkach szlaków pieszych	15 m	1/138a
4	Wykonanie odwodnień (drenów) w miejscach podmokłych w obrębie szlaków pieszych	200 szt.	Piesze szlaki turystyczne
5	Rozmieszczenie tablic informujących o wykonanych zabiegach ochronnych w otoczeniu przyrodniczym szlaków pieszych	30 szt.	2/16a, 2/168a, 1/168g, 1/167c, 1/138a, 1/136a 1/137a, 2/91b, 2/26a, 1/162a,
6	Wykonanie drewniano-kamiennych zabezpieczeń (progów przeciwoerozyjnych) w celu ograniczenia erozji podłoża szlaku turystycznego	80 szt.	2/16a, 2/91b, 2/26a, 1/162a, 1/138a, 1/136a
7	Wykonanie i montaż schodków ziemno-kamiennych w celu ograniczenia erozji podłoża szlaku turystycznego	180 szt.	2/25a, 2/91b
8	Systematyczne oczyszczanie drenów	300 szt.	Piesze szlaki turystyczne
9	Konserwacja drewnianej nawierzchni (pomostów)	800 m	Piesze szlaki turystyczne
10	Konserwacja wysokich barier zabezpieczających	2000 m	Piesze szlaki turystyczne
11	Konserwacja niskich barier zabezpieczających	1000 m	Piesze szlaki turystyczne

1	2	3	4
12	Przełożenie lub poprawa umocowania siatek ochronnych	500 m	Piesze szlaki turystyczne
13	Demontaż siatek ochronnych w miejscach o dobrej regeneracji darni	800 m	Piesze szlaki turystyczne
14	Systematyczne sprzątanie odpadów pozostawianych przez turystów wzdłuż pieszych szlaków turystycznych	70 km	Piesze szlaki turystyczne

II. Na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Ustawienie szlabanów uniemożliwiających niekontrolowany wjazd na drogi leśne w obszarach ochrony czynnej	18 szt.	Obwody ochronne: Górny San, Tarnawa, Moczarne, Suche Rzeki
2	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanie (cięcia przebudowy składu gatunkowego oraz przemiany struktury drzewostanów)	949,24	1/24c, 1/25g, 1/36a, 1/37a, 1/37b, 1/38a, 1/48a, 1/48d, 1/49a, 1/51a, 1/54b, 1/56b, 1/59c, 1/59h, 1/74d, 1/74g, 1/78a, 1/78i, 1/79f, 1/80a, 1/81c, 1/83b, 1/84b, 1/87d, 1/87f, 1/89a, 1/90a, 1/129i, 1/130d, 2/5g, 2/7b, 2/18a, 2/57b, 2/102a, 2/119d, 2/167g, 2/168c, 2/169b, 2/170a, 2/170g, 2/182c, 2/185a, 2/185b, 2/188c, 2/188g, 2/208c, 2/208g
3	Przygotowanie powierzchni do odnowień sztucznych oraz pod sukcesję wtórną	7,00 ha	1/36a, 1/48d, 1/49a, 1/58b, 1/78a, 1/79f, 1/255a, 1/267a, 1/268a, 1/269a
4	Odnowienie sztuczne pożądanymi gatunkami drzew	3,50 ha	1/36a, 1/48d, 1/49a, 1/58b, 1/78a, 1/79f
5	Dosadzenia poświadanych gatunków drzew na uprawach leśnych (poprawki i uzupełnienia luk)	6,17 ha	1/25g, 1/36a, 1/36c, 1/37b, 1/37c, 1/38a, 1/48a, 1/48d, 1/50f, 1/78a, 1/79f, 1/85a, 1/85f, 1/129i, 1/249b, 1/260a, 1/265a, 1/265b, 1/276a, 2/5g, 2/7b, 2/169b, 2/170g, 2/182b, 2/182c, 2/188c, 2/188f, 2/191f, 2/194j, 2/209b, 2/210a
6	Usuwanie roślinności zielnej wokół sadzonek przez wykaszanie lub motyczenie (pielęgnacja odnowień)	118,04 ha	1/25g, 1/36a, 1/36c, 1/37b, 1/37c, 1/38a, 1/48a, 1/48d, 1/49a, 1/50f, 1/54b, 1/58b, 1/58g, 1/59c, 1/78a, 1/79f, 1/85a, 1/85f, 1/97c, 1/129b, 1/130c, 1/131c, 1/132k, 1/135c, 1/181c, 1/185b, 186c, 1/249b, 1/255a, 1/255f, 1/256a, 1/260a, 1/265a, 1/268a, 2/1dx, 2/2a, 2/2d, 2/5g, 2/7b, 2/48a, 2/55a, 2/110d, 2/126c, 2/168c, 2/169b, 2/170a, 2/170g, 2/174f, 2/174i, 2/182b, 2/182c, 2/188c, 2/188f, 2/191f, 2/194j, 2/209b, 2/210a

1	2	3	4
7	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia upraw leśnych (czyszczenia wczesne i czyszczenia późne)	26,64 ha	1/36c, 1/48a, 1/48c, 1/50a, 1/84f, 1/254d, 1/260a, 1/261c, 1/262a, 1/264a, 1/265a, 1/266a, 1/267a, 2/110d, 2/126c, 2/136a, 2/141a, 2/142a
8	Wspomaganie procesu tworzenia się warstwy próchnicznej przez wyściółkowanie powierzchni upraw rozdrobnioną substancją organiczną	4,91 ha	1/249b, 1/255a, 1/255f, 1/256a, 1/260a, 1/265a, 1/265b, 1/268a, 1/276a
9	Prace w szkółkach	0,51 ha	1/36d, 1/61d
10	Pozyskanie nasion buka, jodły, jaworu w celu wyhodowania sadzonek miejscowego pochodzenia do przebudowy drzewostanów		Obwody ochronne: Brzegi Górne, Caryńskie, Ustrzyki Górne, Osada, Tarnica, Suche Rzeki
11	Zabezpieczenie upraw leśnych przed zwierzętami łownymi za pomocą ogrodzeń, repelentów bądź środków mechanicznych	29,18 ha	1/24a, 1/36a, 1/36c, 1/37b, 1/37c, 1/38a, 1/48d, 1/49a, 1/54b, 1/58a, 1/58b, 1/58g, 1/59c, 1/59f, 1/61c, 1/61j, 1/62a, 1/69g, 1/70a, 1/78a, 1/79a, 1/79b, 1/79c, 1/79f, 1/80a, 1/80b, 1/81b, 1/85h, 1/90a, 2/5g, 2/7b, 2/205b, 2/206c, 2/208h
12	Zabezpieczenie upraw leśnych przed zwierzętami za pomocą ogrodzeń — naprawa ogrodzeń	5,06 km	Obwód Ochronny Górny San, Tarnawa, Osada
13	Zabezpieczenie upraw leśnych przed zwierzętami za pomocą ogrodzeń — rozbiórka ogrodzeń	3,04 km	Obwód Ochronny Górny San, Waryńskie
14	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	130 szt.	Obwód ochronny Górny San
15	Wykładanie drzew pułapkowych oraz ich korowanie (pułapki klasyczne)	20 szt.	Obwód ochronny Górny San
16	Poprawa nawierzchni i odwodnień szlaków zrywkowych i dróg leśnych	15 km	Obwód Ochronny Górny San, Osada, Suche Rzeki
17	Konserwacja pomnikowej jodły pospolitej <i>Abies alba</i> (Mill.) przez założenie opasek w celu zahamowania rozchylania się wierzchołków	1 szt.	1/65a
18	Usunięcie pozostałości dawnych budynków i rekultywacja terenu	2 szt.	2/119a, 2/137b

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Mechaniczne koszenie łąk z uprzętnięciem biomasy (koszenia obejmują siedlisko łąk świeżych i stanowiska <i>Campanula serrata</i>)	989 ha	1/132l, 1/132m, 1/133a, 1/133b, 1/133j, 1/134b, 1/134h, 1/180a, 1/180f, 1/180h, 1/180i, 1/181a, 1/181f, 1/181g, 1/181h, 1/182c, 1/182g, 1/182h, 1/182o, 1/183a, 1/183f, 1/184f, 1/185f, 1/185k, 1/185l, 1/185m, 1/185n, 1/186d, 1/187j, 1/187m, 1/188i, 1/213a, 1/213d, 1/217f, 1/217h, 1/217o, 1/217p, 1/242d, 1/245a, 1/246a, 1/248b, 1/248g, 1/249b, 1/249c, 1/249d, 1/249f, 1/250d, 1/251d, 1/251h, 1/252d, 1/252f, 1/252g, 1/253c, 1/253d, 1/254f, 1/255a, 1/255b, 1/255c, 1/256a, 1/256b, 1/256c, 1/256d, 1/258b, 1/258c, 1/258d, 1/259a, 1/259b, 1/259c, 1/263a, 1/263b, 1/264b, 1/264c,

1	2	3	4
			1/264d, 1/264f, 1/264g, 1/266a, 1/266b, 1/268a, 1/268d, 1/268f, 1/269a, 1/269d, 1/270a, 1/270b, 1/271a, 1/271b, 1/271c, 1/272b, 1/273a, 1/273b, 1/274b, 1/274c, 1/275b, 1/275c, 1/276b, 1/276c, 1/278a, 1/278b, 1/278c, 1/279a, 1/279b, 1/279c, 1/279d, 1/280a, 1/280b, 1/281a, 1/281b, 1/281c, 1/282a, 2/1ax, 2/1c, 2/1cx, 2/1g, 2/1hx, 2/1i, 2/1m, 2/1n, 2/1p, 2/1r, 2/1w, 2/1x, 2/1z, 2/24j, 2/24k, 2/24m, 2/66b, 2/66c, 2/66g, 2/66o, 2/66p, 2/66s, 2/67m, 2/67p, 2/70f, 2/70g, 2/70i, 2/84b, 2/84j, 2/85b, 2/85h, 2/85i, 2/86b, 2/87a, 2/87b, 2/87g, 2/88b, 2/89a, 2/89b, 2/90a, 2/90b, 2/90c, 2/90d, 2/171i, 2/172a, 2/172f, 2/173h, 2/173i, 2/280a, 2/280b, 2/280c, 2/280f, 2/280g, 2/280h, 2/280i, 2/280j, 2/280k, 2/280l, 2/280m, 2/280n, 2/280p, 2/280r, 2/280t, 2/280w, 2/280x, 2/280y, 2/280z, 2/281c, 2/281f, 2/282b, 2/285c, 2/285d, 2/287b, 2/288b, 2/288c, 2/288d, 2/290b, 2/290d, 2/290f, 2/291b, 2/291c
2	Ręczne koszenie łąk i ziołorośli z częściowym uprzątnięciem biomasy; (koszenia obejmują siedliska: — łąki świeże i torfowiska przejściowe oraz stanowiska <i>Campanula serrata</i>)	29 ha	1/132f, 1/132m, 1/135i, 1/181a, 1/181i, 1/181k, 1/181n, 1/182c, 1/185f, 1/185s, 1/248c, 1/248d, 1/248f, 1/249b, 1/249c, 1/250b, 1/250c, 1/252a, 1/252b, 1/252c, 1/253b, 1/254b, 1/254c, 1/268a, 1/268b, 1/268c, 1/269a, 1/269b, 1/269c, 2/67m, 2/86b, 2/86d, 2/126c
3	Koszenie ręczne wybranych płatów połoninowych; (koszenia obejmują siedlisko: ziołorośla górskie)	1 ha	2/166a
4	Koszenia roślinności towarzyszącej obiektom kulturowym	4,20 ha	1/36a, 1/74c, 1/75a, 1/87b, 1/181f, 1/250d, 1/258c, 1/263a, 1/265a, 1/266a, 1/267a, 1/268a, 1/268d, 1/268f, 1/268g, 2/67f, 2/274b, 2/275a, 2/275c, 2/277b, 2/281a, 1/281c, 2/286c
5	Wypas owiec i koni huculskich (lub wypas z koszeniem) w celu zachowania roślinności o charakterze pastwiskowym (zabieg obejmuje siedliska: murawy bliźniczkowe i łąki świeże)	790 ha	1/132l, 1/132m, 1/133a, 1/133b, 1/133j, 1/134b, 1/182g, 1/183f, 1/185f, 1/185l, 1/185n, 1/255c, 1/256c, 1/258b, 1/258c, 1/259b, 1/259d, 1/261a, 1/261b, 1/263b, 1/264g, 1/264d, 2/1ax, 2/1c, 2/1g, 2/1i, 2/1m, 2/1p, 2/1w, 2/24j, 2/24k, 2/66o, 2/67m, 2/67p, 2/70f, 2/70g, 2/70i, 2/84b, 2/84j, 2/85b, 2/85h, 2/85i, 2/86b, 2/87a, 2/87b, 2/87g, 2/88b, 2/89a, 2/89b, 2/90a, 2/90b, 2/90c, 2/90d, 2/172f, 2/173h, 2/173i, 2/173h, 2/174i, 2/281c, 2/281f, 2/282b, 2/283c, 2/285c, 2/285d, 2/286c, 2/287b, 2/288b, 2/288d, 2/290b, 2/290d, 2/290f, 2/291b, 2/291c

1	2	3	4
6	Ekstensywne nawożenie łąk obornikiem	25 ha (maks. 200 ton obornika)	1/182g, 1/180h, 1/185n, 1/256c, 1/259b
7	Usuwanie drzew i krzewów z ekosystemów nieleśnych (zabieg obejmujący siedliska naturalne: łąki świeże, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, torfowiska wysokie zdegradowane, torfowiska przejściowe i trzęsawiska)	10 ha	1/132f, 1/182c, 1/185f, 1/185g, 1/185r, 1/187d, 1/188d, 1/188f, 1/249b, 1/249c, 1/250c, 1/252a, 1/252b, 1/252c, 1/254b, 1/254c, 1/269b, 1/269c, 2/24m, 2/84b
8	Likwidacja gatunków ekspansywnych — barszcz Sosnowskiego	0,4 ha	1/258d, 1/259b
9	Utrzymanie pasów przeciwpożarowych na granicy między łąkami Parku a drzewostanami świerkowymi Nadleśnictwa Stuposiany poprzez mechaniczne koszenie łąk z uprzętnięciem biomasy	30 ha	1/248a, 1/248b, 1/248c, 1/248g, 1/249a, 1/249f, 1/252f, 1/252g, 1/255c, 1/256c, 1/257a, 1/263a, 1/263g, 1/264g, 1/264d, 1/266a, 1/267a, 1/271b, 1/273a, 1/273b, 1/278a, 1/280a, 1/280b, 1/282a
10	Eksperymentalne, selektywne, punktowe usuwanie gatunków konkurencyjnych w celu poprawy warunków wzrostu zagrożonych gatunków roślin	4 stanowiska na powierzchni kilku m ²	1/85j, 1/50h, 1/69h, 1/76a
11	Zabezpieczenie młodych upraw gatunków drzew i krzewów owocowych przed zwierzętami — naprawa ogrodzeń	0,13 km	1/261b, 1/267a

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Kontrola funkcjonowania i bieżące naprawy systemu zastawek na dawnych rowach melioracyjnych oraz na potokach w dolinie Wołosatego i w dolinie górnego Sanu	300 szt.	Obwód ochronny Tarnawa i Wołosate

D. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Wykonanie wysokich barier ograniczających w otoczeniu szlaków turystycznych	200 m	2/191c, 2/190f, 2/210n
2	Wykonanie odwodnień (drenów) w miejscach podmokłych w obrębie szlaków pieszych	150 szt.	Piesze szlaki turystyczne
3	Wykonanie drewniano-kamiennych zabezpieczeń (progów) w celu ograniczenia erozji podłoża szlaku turystycznego	75 szt.	2/191c, 2/190f, 2/210n, 2/24b
4	Wykonanie i montaż schodków ziemno-kamiennych w celu ograniczenia erozji podłoża szlaku turystycznego	20 szt.	2/85b
5	Rozmieszczenie tablic informujących o wykonanych zabiegach ochronnych w otoczeniu przyrodniczym szlaków pieszych	25 szt.	2/191c, 2/190f, 2/210n, 2/24b
6	Wykonanie drewnianej nawierzchni (pomostów) na podmokłych odcinkach ścieżek przyrodniczych i spacerowych	465 m	1/263a, 1/86a, 1/87d, 1/74c, 1/75c, 1/75b, 1/61f, 1/61d, 1/61b, 1/61a, 1/61c, 1/264b, 1/262a

1	2	3	4
7	Systematyczne oczyszczanie drenów	150 szt.	Piesze szlaki turystyczne
8	Konserwacja drewnianej nawierzchni szlaków (pomostów, kładek)	500 m	Piesze szlaki turystyczne
9	Konserwacja wysokich barier zabezpieczających	1000 m	Piesze szlaki turystyczne
10	Konserwacja niskich barier zabezpieczających	250 m	Piesze szlaki turystyczne
11	Przełożenie lub poprawa umocowania siatek ochronnych metalowych	300 m	Piesze szlaki turystyczne
12	Demontaż siatek ochronnych w miejscach o dobrej regeneracji darni	200 m	Piesze szlaki turystyczne
13	Systematyczne sprzątanie odpadów pozostawianych przez turystów wzdłuż pieszych szlaków turystycznych	60 km	Piesze szlaki turystyczne

E. Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykaszenie roślinności w obrębie dawnych zespołów osadniczych (cmentarze, cerkwiska, miejsca po zagrodach)	4,20 ha	1/36a, 1/74c, 1/75a, 1/87b, 1/181f, 1/250d, 1/258b, c, 1/263a, 1/265a, 1/266a, 1/267a, 1/268a, 1/268d, 1/268f, 1/268g, 2/67f, 2/274b, 2/275a, 2/275c, 2/277b, 2/281a, 1/281c, 2/286c
2	Odkrzaczanie w obrębie dawnych zespołów osadniczych (cmentarze, cerkwiska, miejsca po zagrodach)	0,80 ha	1/249/d, 1/273a
3	Prace porządkowe na cmentarzach i cerkwiskach — wykonanie nowego zadaszenia Kaplicy Stroińskich	1 szt.	1/87b
4	Prace porządkowe na cmentarzach i cerkwiskach — konserwacja nagrobków	30 szt.	1/181, 2/67f, 2/286c, 1/268g, f, 2/274b, 1/281a

F. Turystyka

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Uzupełnienie oznakowania odcinka ścieżki spacerowej Tarnawa Niżna—Dźwiniacz	1,05 km	1/267a, 1/267b
2	Poprawa oznakowania szlaków rowerowych i konnych w obszarze Parku	155 km	Ciąg szlaków rowerowych i konnych
3	Zabezpieczenie olejem skalnym wiat (deszczochronów) przy szlakach pieszych i wiat typu brogowego na parkingach	17 szt.	Przy pieszych szlakach turystycznych i parkingach
4	Konserwacja urządzeń turystycznych: znaki, słupki, tablice, drogowskazy; oznakowanie ścieżek przyrodniczych — systematyczne usuwanie braków	140 km	Piesze szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze
5	Wykonanie i wymiana pomostów na torfowiskach	1200 mb	1/185g, 1/185r, 1/252a, 1/252b, 1/252c, 1/253b, 1/253c, 1/253d, 1/254b, 1/254c

G. Ochrona granic Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymywanie i systematyczne odnawianie oznakowania granic Parku		Stosownie do potrzeb na całej granicy Parku

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne, lądowe i wodne podzielone są na obręby ochronne oznaczone liczbami, oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajo-
brazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 95, poz. 794) i jest zgodny z mapą przeglądową Bieszczadzkiego Parku Narodowego (nr inw. BdPN-M.Przegl.-Pl.ochr.-2005), przechowy-
waną w siedzibie Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Górnych.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Arnika górską — <i>Arnica montana</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
2	Chaber Kotschyego — <i>Centaurea kotschyana</i> HEUFF. ex W. D. J. KOCH	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
3	Ciemniak purpurowy — <i>Helleborus purpurascens</i> WALDST. & KIT.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
4	Czeremcha skalna — <i>Padus petraea</i> TAUSCH	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach
5	Driakiew lśniąca — <i>Scabiosa lucida</i> VILL.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach
6	Dzwonek szerokolistny <i>Campanula latifolia</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
7	Goryczka wczesna — <i>Gentianella lutescens</i> (VELEN.) HOLUB subsp. <i>lutescens</i>	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach
8	Goryczka wąskolistna — <i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
9	Goździk kartuzek skalny — <i>Dianthus carthusianorum</i> L. var. <i>saxigenus</i> Schur	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
10	Groszek wschodniokarpacki — <i>Lathyrus laevigatus</i> (WALDST. & KIT.) GREIN.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach

1	2	3	4
11	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych i ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
12	Lepnica karpacka — <i>Silene dubia</i> HERBICH	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
13	Mieczczyk dachówkowaty — <i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
14	Ostrożeń wschodniokarpcki — <i>Cirsium waldsteinii</i> ROUY	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w ogródku w Suchych Rzekach
15	Ostróżka wyniosła — <i>Delphinium elatum</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w ogródku w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
16	Pełnik alpejski — <i>Trollius altissimus</i> CRANTZ	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
17	Pełnik europejski — <i>Trollius europaeus</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
18	Powojnik alpejski — <i>Clematis alpina</i> (L.) MILL.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w ogródku w Suchych Rzekach
19	Rdest żywородny <i>Polygonum viviparum</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
20	Rosiczka okrągłolistna — <i>Drosera rotundifolia</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
21	Różeniec górski — <i>Rhodiola rosea</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
22	Sesleria Bielza — <i>Sesleria bielzii</i> SCHUR	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych

1	2	3	4
23	Tojad bukowiński (tauryjski karłowaty) — <i>Aconitum bucovinense</i> ZAPAL.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
24	Tojad wschodniokarpacki — <i>Aconitum lasiocarpum</i> (RCHB.) GÁYER	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w ogródku w Suchych Rzekach
25	Turzyca skąpokwiatowa — <i>Carex pauciflora</i> LIGHTF.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
26	Zawilec narcyzowy <i>Anemone narcissifolia</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
27	Zerwa kulista — <i>Phyteuma orbiculare</i> L.	Wzmacnianie trwałości populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach; zbiór nasion na stanowiskach macierzystych w celu wyhodowania siewek do zasilenia populacji macierzystych
28	Arnika górską — <i>Arnica montana</i> L.	Poprawa warunków siedliskowych gatunków zagrożonych	Selektywne, punktowe usuwanie gatunków konkurencyjnych w celu poprawy warunków wzrostu gatunków zagrożonych
29	Podejrzon rutolistny <i>Botrychium multifidum</i> (S. G. GMEL.) RUPR.	Poprawa warunków siedliskowych gatunków zagrożonych	Odkrzaczanie stanowisk
30	Dzwonek piłkowany — <i>Campanula serrata</i> (KIT.) Hendrych	Poprawa warunków siedliskowych gatunków zagrożonych	Wykaszenie łąk z populacjami <i>Campanula serrata</i> ; usuwanie krzewów z powierzchni o intensywnym zarastaniu samosiewem drzew

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	<i>Aulacidea trapogonis celata</i> Kier., <i>Hilara carpathica</i> Nies., <i>Rhithrogena wolosatkae</i> Klon., <i>Miramella ebeneri carpathica</i> Cejch., <i>Chaetopteryx</i> sp. n. Szcz.	Ochrona bezkręgowców	Nadzór nad stanowiskami dokumentacyjnymi (loci typici): 5 stanowisk; ochrona zachowawcza: kontrola i utrzymanie siedlisk typowych dla gatunków
2	<i>Phyllobius scutellaris</i> , <i>Donus elegans</i> , <i>Pholicodes pancaucasicus</i> , <i>Agriope bruenichi</i>	Ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców cieplolubnych	Koszenia zapobiegające zarastaniu fragmentów łąk o charakterze kserotermicznym

1	2	3	4
3	Stanowiska gatunków górskich i endemitów wschodniokarpackich	Ochrona bezkręgowców	Nadzór nad skupiskami rzadkich i endemicznych gatunków bezkręgowców oraz patrolowanie stanowisk w wyznaczonych miejscach wzdłuż szlaków
4	Pstrąg potokowy <i>Salmo trutta m. fario</i>	Ochrona ryb	Ograniczenie nielegalnego połowu pstrąga — oraz szczególny nadzór w okresie wiosennym (IV, V), w okresie niskiego stanu wód (miesiące: VII, VIII, IX) i w okresie tarła (miesiące: X, XI)
5	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> , traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i> , traszka górska <i>Triturus alpestris</i> i bezkręgowce: <i>Dytiscus marginalis</i> , <i>Platetrum depressum</i> , <i>Calopteryx virgo</i> , <i>Nepa cinerea</i> , <i>Notonecta glauca</i>	Ochrona płazów i bezkręgowców wodnych	Zabezpieczenie miejsc rozrodu i bytowania płazów oraz bezkręgowców wodnych poprzez pogłębienie i oczyszczanie względnie powiększenie istniejących oczek wodnych
6	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> , traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i> , traszka górska <i>Triturus alpestris</i> , żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	Ochrona płazów	Przeciwdziałanie zwiększonej śmiertelności płazów na drogach w okresie wiosennej i jesiennej migracji poprzez montaż płotków ograniczających wychodzenie na ruchliwe odcinki dróg
7	Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i> , m. białoszyja <i>F. albicollis</i> , kowalik <i>Sitta europaea</i> oraz gatunki z rodz. sikora <i>Parus</i>	Ochrona ptaków	Kształtowanie siedlisk dla gniazdowania — zachowanie starych dziuplastych drzew. Wywieszenie budek lęgowych w młodszych drzewostanach, gdzie brakuje naturalnych schronień.
8	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> , myszolów <i>Buteo buteo</i> , trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> , pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	Ochrona ptaków drapieżnych	Utrzymanie terenów otwartych poprzez wykaszanie i wypasanie. Wyznaczenie stref ochronnych wokół gniazd gatunków z rodzaju <i>Aquila</i> ; monitoring gatunków — w tym określenie nowych miejsc gniazdowania ptaków drapieżnych w celu aktualizacji bazy danych o gatunkach
9	Jeleń <i>Cervus elaphus</i> , sarna <i>Capreolus capreolus</i> , dzik <i>Sus scopa</i>	Ochrona jelenia, sarny i dzika	Kontynuacja monitoringu w zakresie określenia zagęszczeń zwierząt kopytnych na wyznaczonych transektach w siatce ATPOL na terenie BdPN i otuliny; docelowo rozszerzenie działań na cały obszar PLC 180001 w celu uchwycenia trendów zmian liczebności populacji i wytypowania miejsc koncentracji zwierząt jako podstawy do racjonalnej gospodarki łowieckiej realizowanej poza obszarem Parku i podejmowania ewentualnych decyzji odnośnie redukcji wielkości populacji; współpraca z Lasami Państwowymi w zakresie gospodarowania populacją jelenia, sarny i dzika zmierzająca do optymalizacji zagęszczenia zwierząt kopytnych oraz utrzymanie wielkości populacji tych zwierząt

1	2	3	4
			na odpowiednio wysokim poziomie, co umożliwi jednocześnie utrzymanie i dalszy rozwój populacji drapieżników (wilka, rysia i niedźwiedzia)
10	Żubr <i>Bison bonasus</i>	Ochrona żubra	Dokarmianie w okresie szczególnie trudnych zim (wykładanie dobrej jakościowo karmy: liściarka, siano, kukurydza, marchew); Długoterminowy monitoring zmian liczebności, struktury i rozmieszczenia populacji; Wzbogacenia puli genowej miejscowego stada poprzez wprowadzenie genetycznie wyselekcjonowanych osobników z innych populacji z linii białowiesko-kaukaskiej; Wyposażenie kilku osobników introdukowanych w obroże telemetryczne w celu śledzenia migracji stada i przechodzenia przez granicę państwową
11	Wilk <i>Canis lupus</i>	Ochrona wilka	Kontynuacja monitoringu zmian liczebności watah przebywających na terenie BdPN; wprowadzenie bezinwazyjnych metod genetycznych dla określania liczebności, wielkości arealów watah i wykrywania migracji; Określenie strefy ochrony okresowej w promieniu 500 m od nor w okresie rozrodu, tj. od 1.IV—15.VII, w trakcie opiniowania planów łowieckich dążenie do utrzymania odpowiedniej liczebności populacji jeleni i innych kopytnych
12	Ryś <i>Felis lynx</i>	Ochrona rysia	Monitoring lokalizacji zwierząt na podstawie zimowych tropień, w trakcie opiniowania planów łowieckich dążenie do utrzymania odpowiedniej liczebności populacji sarny (podstawowa baza pokarmowa rysia)
13	Niedźwiedź <i>Ursus arctos</i>	Ochrona niedźwiedzia	Zapobieganie synantropizacji poprzez prawidłowe gospodarowanie odpadami na terenie parku i otuliny — terminowy wywóz śmieci; Określenie strefy ochrony gawr w okresie rozrodu (1.XI—31.III) w promieniu 500 m; Zabezpieczenie bazy pokarmowej przez utrzymanie dostatecznie wysokiego stanu zwierząt kopytnych, zachowanie borówczysk, łasków leszczynowych i starych sadów, dostarczających latem i jesienią owoców Monitoring — działania w zakresie lokalizacji zwierząt, miejsc gawrowania — podczas zimowych tropień dla określenia ich liczebności oraz sposobu użytkowania arealów
14	Koń huculski	Zachowawcza hodowla konia huculskiego — ochrona rzadkiej regionalnej rasy	Zakup paszy treściwej, pozyskanie siana i podściółki (słoma) oraz zakup usług w ramach opieki weterynaryjnej
15	Bóbr <i>Castor fiber</i>	Ochrona bobra	Monitoring na stałych powierzchniach w celu określenia wpływu bobra na ekosystemy BdPN

C. Ochrona zwierząt rzadkich

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Ochrona populacji żubrów — utrzymanie lokalnej populacji żubrów na obszarze Parku; dokarmianie w okresie zimy — zakup lub wykonanie paszy, transport • pasza objętościowa (marchew, owies) • siano • kukurydza • sianokiszonka	1 t 2 t 150 kg 10 t	Górny San, Tarnawa
2	Ochrona populacji żubrów — zakup soli lizawkowej	2 t	Tarnawa 1/266a, 1/272a, 1/281a
3	Ochrona populacji żubrów — zakup preparatu uatrakcyjniającego pokarm	500 ml	Górny San, Tarnawa
4	Ochrona populacji żubrów — naprawy, sprzątanie i dezynfekcja istniejących paśników z usuwaniem starego i wykładaniem świeżego siana	5 szt.	Tarnawa 1/259c, 1/256a, 1/266a, 1/272a, 1/281a
5	Ochrona populacji żubra — wykonanie lizawek przy paśnikach	5 szt.	Tarnawa 1/259c, 1/256a, 1/266a, 1/272a, 1/281a
6	Ochrona populacji żubrów — modernizacja zagrody aklimatyzacyjnej	1 szt.	Górny San
7	Ochrona zwierząt kopytnych (jeleń, sarna, dzik, żubr) — inwentaryzacja na transektach w siatce ATPOL	Raz w roku na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
8	Ochrona zwierząt kopytnych (jeleń) — inwentaryzacja byków w okresie rykowiska	Raz w roku na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
9	Ochrona dużych drapieżników — tropienia zimowe (wilk, niedźwiedź, ryś)	3 razy w roku na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
10	Ochrona dużych drapieżników — montaż fotopułapek (wilk, niedźwiedź, ryś)	Na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
11	Ochrona dużych drapieżników — zbiór materiału genetycznego, analizy genetyczne (wilk)	Na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
12	Ochrona dużych drapieżników — inwentaryzacja miejsc gawrowania (niedźwiedź)	Na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
13	Ochrona dużych drapieżników — waloryzacja środowiska pod względem występujących barier pochodzenia antropogenicznego (wilk, niedźwiedź, ryś)	Na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
14	Ochrona ptaków — dokarmianie ptaków w okresie zimy (zakup karmy dla ptaków)	200 kg	Wołosate, Tarnawa, Ustrzyki Górne
15	Ochrona ptaków — zakup i wywieszanie budek lęgowych	20 szt.	Wołosate
16	Ochrona ptaków — koszenie i odkrzaczanie zarastających fragmentów łąkowych stanowiących areale łowieckie ptaków drapieżnych	12 ha	Tarnawa 1/267a, 1/267b

1	2	3	4
17	Ochrona ptaków — inwentaryzacja miejsc lęgowych rzadkich gatunków ptaków drapieżnych	Na całym obszarze Parku	Cały obszar Parku
18	Ochrona ptaków — uzupełnianie remiz gatunkami owocujących krzewów w celu wzbogacenia naturalnej bazy żerowej	600 szt.	Obwód Ochronny Tarnawa, Osada
19	Ochrona gadów — wykonanie przyzm kompostowych dla rozrodu gadów jajorodnych (zaskroniec, jaszczurka zwinka, wąż Eskulapa)	40 szt.	1/255a, 1/258c, 1/252a, 1/250a, 1/258c
20	Ochrona płazów — ograniczenie śmiertelności płazów na drogach poprzez montaż barier wzdłuż dróg oraz nadzór i ocena stanu populacji	0,4 km	1/132, 1/185, 1/217,
21	Ochrona płazów i bezkręgowców wodnych — pogłębienie i oczyszczenie oczek wodnych	6 szt.	Tarnawa, Ustrzyki Górne
22	Ograniczanie nielegalnego połowu ryb — nadzór w okresie niskiego stanu wód VII, VIII, IX	112 km	System rzeczny na terenie BdPN — rzeki i potoki: Rzeczyca, Górna Solinka, Nasiczniański, Wołosaty, Wołosatka, Halicz, San
23	Ochrona ryb — nadzór nad tarliskami w okresie X, XI, XII oraz ocena stanu populacji	112 km	System rzeczny na terenie BdPN — rzeki i potoki: Rzeczyca, Górna Solinka, Nasiczniański, Wołosaty, Wołosatka, Halicz, San
24	Zabezpieczenie stanowisk cennych gatunków bezkręgowców — nadzór nad stanowiskami dokumentacyjnymi (<i>loci typici</i>)	5 stanowisk	Górny San — oddz. 1/76a, 1/69b, Wołosate — oddz. 1/180, 1/185, Ustrzyki Górne — oddz. 1/98, 1/99, 1/186, 1/226, 1/229, Brzegi Górne — oddz. 2/12, 2/13, 2/17, 2/18, Osada — oddz. 2/177, 2/179, 2/180b
25	Koszenia zapobiegające zarastaniu stanowisk rzadkich gatunków bezkręgowców Coleoptera	2 ha	1/181f, 1/181n, 1/182g,h, 1/185f, 1/217f Realizacja w ramach ochrony ekosystemów nieleśnych
26	Koszenia zapobiegające zarastaniu stanowisk rzadkich bezkręgowców chronionych (<i>Hymenoptera</i> , <i>Coleoptera</i> , <i>Lepidoptera</i>)	0,5 ha	1/183a, 1/184a, 1/184g, 1/185n
27	Ochrona i monitoring lokalnej populacji nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> w wybranych lokalizacjach na terenie Parku	6 stanowisk	Leśnictwa: Wołosate Ustrzyki Górne, Suche Rzeki, Brzegi Górne, Osada, Caryńskie
28	Ocena występowania rzadkich gatunków motyli dziennych <i>Rhopalocera</i>	3 stanowiska	Wołosate, Brzegi Górne, Ustrzyki Górne
29	Monitoring ważek <i>Odonata</i> w pobliżu oczek wodnych w celu aktualizacji listy gatunków występujących w BdPN w tym ocena występowania gatunków rzadkich i chronionych oraz gatunków ujętych w załączniku Dyrektywy Siedliskowej	20 stanowisk	Cały obszar Parku

Załącznik nr 4

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	2	3	4
1	Ochrona ścisła	Obwód ochronny Górny San — oddziały: 26a, 26b, 26c, 26d, 26f, 26g, 27, 27a, 27b, 27c, 27d, 27f, 27g, 27h, 27i, 28a, 28b, 28c, 28d, 28f, 28g, 29, 29a, 29b, 29c, 29d, 29f, 29g, 29h, 29i, 29j, 29k, 29l, 30a, 30b, 30c, 30d, 30f, 30g, 30h, 30i, 30j, 31, 31a, 31b, 31c, 31d, 31f, 32, 32a, 32b, 33a, 34a, 35a, 39, 39a, 39b, 39c, 39d, 40, 40a, 40b, 40c, 40d, 41, 41a, 41b, 41c, 41d, 41f, 42a, 42b, 42c, 42d, 42f, 43, 43a, 43b, 43c, 43d, 43f, 43g, 44, 44a, 44b, 45, 45a, 45b, 46, 46a, 47a, 52a, 52b, 52c, 53a, 53b, 53c, 53d, 55, 55a, 55b, 55c, 55d, 57a, 57b, 57c, 57d, 57f, 60a, 60b, 60c, 60d, 60f, 60g, 63a, 63b, 63c, 63d, 64a, 64b, 64c, 64d, 64f, 64g, 65a, 65b, 65c, 66, 66a, 66b, 66c, 66d, 67, 67a, 67b, 67c, 67d, 68a, 71, 71a, 71b, 71c, 71d, 72, 72a, 72b, 82, 82a, 82b, 82c, 82d, 91, 91a, 91b, 92, 92a, 92b, 93, 93a, 93b, 93c, 93d, 93f, 93g, 94, 94a, 94b, 94c; Obwód ochronny Tarnica — oddziały: 1, 1a, 1b, 1c, 1d, 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 4a, 4b, 4c, 4d, 4f, 5, 5a, 5b, 5c, 5d, 5f, 6, 6a, 6b, 6c, 7, 7a, 7b, 8a, 8b, 8c, 8d, 8f, 9a, 9b, 9c, 9d, 9f, 10a, 10b, 10c, 11a, 11b, 11c, 11d, 12a, 13, 13a, 13b, 14, 14a, 15a, 15b, 16a, 16b, 17a, 17b, 18a, 18b, 18c, 19a, 19b, 19c, 19d, 20a, 20b, 20c, 20d, 20f, 20g, 21a, 21b, 21c, 21d, 21f, 21g, 21h, 22a, 22b, 23a, 23b, 23c, 23d, 23f, 23g, 105a, 106a, 106b, 106c, 107a, 107b, 107c, 107d, 107f, 108a, 108b, 108c, 108d, 109a, 109b, 109c, 110a, 110b, 110c, 110d, 110f, 110g, 110h, 110i, 111, 111a, 111b, 111c, 111d, 111f, 111g, 111h, 112, 112a, 112b, 112c, 112d, 112f, 112g, 115, 115a, 115b, 115c, 115d, 116, 116a, 116b, 116c, 117a, 117b, 118, 118a, 119, 119a, 119b, 119c, 119d, 124a, 125a, 136a, 137a, 138, 138a, 139, 139a, 139b, 139c, 140, 140a, 140b, 140c, 140d, 140f, 140g, 140h, 140i, 140j, 140k, 140l, 140m, 141a, 141b, 141c, 141d, 141f, 141g, 142a, 142b, 142c, 142d, 142f, 143, 143a, 143b, 143c, 143d, 144, 144a, 144b, 144c, 144d, 144f, 144g, 144h, 144i, 144j, 144k, 145, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 145h, 145i, 145j, 145k, 145l, 145m, 145n, 145o, 146, 146a, 146b, 146c, 146d, 146f, 146g, 146h, 146i, 146j, 146k, 146l, 146m, 147, 147a, 147b, 147c, 147d, 147f, 147g, 147h, 147i, 147j, 147k, 147l, 147m, 147n, 148, 148a, 148b, 148c, 148d, 148f, 148g, 148h, 148i, 148j, 148k, 149, 149a, 149b, 149c, 149d, 149f, 149g, 150a, 151, 151a, 151b, 151c, 151d, 152, 152a, 152b, 152c, 153, 153a, 153b, 154a, 154b, 154c, 154d, 154f, 154g, 155a, 155b, 155c, 155d, 155f, 155g, 156a, 156b, 156c, 156d, 156f, 156g, 156h, 156i, 157, 157a, 157b, 157c, 157d, 157f, 157g, 157h, 157i, 158, 158a, 158b, 158c, 158d, 158f, 158g, 159, 159a, 159b, 159c, 159d, 159f, 159g, 159h, 159i, 159j, 159k, 159l, 159m, 159n, 159o, 159p, 159r, 159s, 159t, 160, 160a, 160b, 160c, 160d, 160f, 160g, 160h, 160i, 161, 161a, 161b, 161c, 161d, 161f, 161g, 162a, 165, 165a, 165b, 165c, 165d, 165f, 165g, 165h, 165i; Obwód ochronny Wołosate — oddziały: 163a, 164a, 166a, 166b, 166c, 166d, 166f, 166g, 166h, 166i, 166j, 167a, 167b, 167c, 167d, 167f, 168, 168a, 168b, 168c, 168d, 168f, 168g, 168h, 168i, 169, 169a, 169b, 169c,	18 553,6482

1	2	3	4
		169d, 169f, 169g, 169h, 169i, 169j, 170a, 170b, 170c, 170d, 170f, 170g, 170h, 170i, 170j, 170k, 170l, 171a, 171b, 171c, 171d, 171f, 171g, 171h, 171i, 171j, 171k, 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i, 172j, 172k, 172l, 173a, 173b, 173c, 174a, 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j, 176a, 176b, 177a, 177b, 177c, 177d, 177f, 177g, 177h, 177i, 178, 178a, 178b, 178c, 178d, 178f, 179, 179a, 179b, 179c, 179d, 189, 189a, 189b, 189c, 190, 190a, 190b, 190c, 191, 191a, 192, 192a, 192b, 192c, 192d, 193, 193a, 193b, 193c, 193d, 194, 194a, 194b, 195, 195a, 195b, 195c, 196, 196a, 196b, 196c, 197, 197a, 197b, 198a, 198b, 198c, 199, 199a, 200, 200a, 200b, 200c, 201, 201a, 202, 202a, 202b, 203, 203a, 204, 204a, 204b, 204c, 204d, 204f, 204g, 204h, 204i, 205, 205a, 205b, 206, 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206g, 206h, 206i, 206j, 206k, 206l, 207, 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 208, 208a, 208b, 208c, 209, 209a, 209b, 209c, 210, 210a, 210b, 210c, 210d, 210f, 212, 212a, 212b, 212c, 212d, 216, 216a, 216b, 216c, 216d, 216f; Obwód ochronny Ustrzyki Górne — oddziały: 100a, 100b, 100c, 101a, 101b, 101c, 102a, 102b, 102c, 102d, 103, 103a, 104, 104a, 104b, 104c, 113, 113a, 113b, 113c, 113d, 113f, 114a, 114b, 114c, 120, 120a, 120b, 120c, 120d, 120f, 121a, 121b, 121c, 121d, 122, 122a, 122b, 122c, 122d, 122f, 122g, 123, 123a, 123b, 123c, 123d, 123f, 123g, 126, 126a, 126b, 127a, 127c, 127d, 127f, 127g, 127h, 127i, 127j, 128a, 128b, 128c, 128d, 128f, 128g, 128h, 128i, 214a, 214b, 214c, 214d, 214f, 215a, 215b, 219a, 219b, 219c, 219d, 219f, 219g, 219h, 220, 220a, 220b, 220c, 221, 221a, 221b, 221c, 222, 222a, 222b, 223, 223a, 223c, 223d, 223f, 223g, 223h, 223i, 223j, 224, 224a, 224b, 224c, 225, 225a, 225b, 226, 226a, 226c, 226d, 226f, 226g, 227, 227a, 227c, 227d, 227f, 227g, 227h, 228, 228a, 229, 229b, 229d, 230a, 231, 231a, 231b, 231c, 232a, 232b, 232c, 233, 233a, 233b, 233c, 234a, 234b, 235, 235a, 236, 236a, 236b, 236c, 236d, 236f, 237a, 237b, 238a, 238b, 239a, 239b, 239c, 239d, 239f, 240, 240a, 240b, 240c, 240d, 240f, 240g, 241a, 241b, 241c, 241d, 241f, 241g, 242a, 242b, 242c, 242f, 243a, 243d, 243f, 244a; Obwód ochronny Caryńskie — oddziały: 3, 3a, 3b, 3c, 3d, 3f, 3g, 4, 4a, 4b, 4c, 4d, 4f, 27a, 28a, 28b, 28c, 28d, 29a, 29b, 30a, 30b, 30c, 30d, 31a, 31b, 31c, 31d, 32a, 32b, 33, 33a, 33b, 33c, 33d, 34, 34a, 34b, 34c, 34d, 34f, 34g, 34h, 35a, 36a, 36b, 36c, 36d, 36f, 37a, 37b, 37c, 39a, 39b, 39c, 41, 41a, 41b, 41c, 41d, 43, 43a, 43b, 43c, 43d, 44a, 44b, 44c, 44d, 46, 46a, 46b, 46c, 46d, 46f, 46g, 46h, 47a, 47b, 47c, 49, 49a, 49b, 49c, 49d, 52, 52a, 52b, 52c, 52d, 53, 53a, 53b, 53c, 53d, 53f, 54a, 58a, 58b, 58c, 58d, 58f, 59, 59a, 59b, 59c, 59d, 59f, 59g, 59h, 59i, 60a, 60b, 60c, 60d, 60f, 60g, 61, 61a, 61b, 61c, 61d, 61f, 61g, 62, 62a, 62b, 62c, 62d, 62f, 63, 63a, 63b, 63c, 63d, 63f, 63g, 63h, 63i, 63j, 63k, 74, 74a, 74b, 75, 75a, 75b, 75c, 75d, 76, 76a, 76b, 76c, 76d, 76f, 76g, 76h, 76i, 76j, 77, 77a, 77b, 77c, 77d, 77f, 78, 78a, 78b, 78c, 79, 79a, 79b, 79c, 79d, 80, 80a, 80b, 80c, 80d, 80f, 80g, 80h, 81, 81a, 81b, 81c, 81d, 81f, 81g, 81h; Obwód ochronny Brzegi Górne — oddziały: 6a, 6b, 6c, 6d, 6f, 8, 8a, 8b, 8c, 9, 9a, 9b, 11a, 11b, 11c, 11d, 11f, 11g, 11h, 14a, 14b, 15a, 15b, 15c, 15d, 16a, 21a, 21b, 21c, 22a, 23, 23b, 23c, 23d, 23f, 23h, 23i, 25a, 25b, 25c, 26a, 64a, 65a, 68, 68a, 68b, 68c, 69a, 69b, 69c, 91, 91a, 91b, 91c, 91d, 91f, 91g, 91h, 91i, 92, 92a, 92b, 92c, 92d, 92f, 92g, 92h, 93, 93a, 93b, 93c, 93d, 93f, 94, 94a, 94b, 94c, 94d, 94f, 94g, 95, 95a, 95b, 95c, 95d, 95f, 95g, 95h;	

1	2	3	4
		Obwód ochronny Moczarnie — oddziały: 211, 211a, 211b, 211c, 211d, 211f, 211g, 211i, 212, 212a, 212b, 212c, 212d, 212f, 212g, 212h, 212i, 212j, 213a, 213b, 213c, 213d, 213f, 214, 214a, 214b, 214c, 214d, 215, 215a, 215b, 216a, 217a, 217b, 217c, 217d, 217f, 217g, 217h, 217i, 217j, 218, 218a, 218b, 218c, 218d, 219, 219a, 219b, 220, 220a, 220b, 221, 221a, 221b, 221c, 222a, 223, 223a, 224, 224a, 225, 225a, 225b, 225c, 226, 226a, 226b, 226c, 227, 227a, 227b, 228, 228a, 228b, 228d, 229, 229a, 229b, 230, 230a, 230b, 230c, 230d, 230f, 230g, 231, 231c, 231d, 231f, 231g, 232, 232c, 232d, 232f, 232g, 232h, 233, 233c, 233d, 233f, 233g, 233h, 234, 234c, 234d, 234f, 234g, 234h, 234i, 235, 235b, 235c, 236, 236a, 236b, 236c, 237, 237a, 237b, 237c, 237d, 238, 238a, 238b, 238c, 238d, 239, 239a, 239b, 239c, 239d, 240, 240a, 240b, 240c, 240d, 241, 241a, 241b, 242, 242a, 242b, 243, 243a, 243b, 243c, 243d, 243f, 244, 244a, 244b, 245, 245a, 246, 246a, 246b, 246c, 246d, 246f, 247, 247a, 247b, 247c, 248, 248a, 248b, 248c, 249, 249a, 249b, 249c, 250, 250a, 250b, 251, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 251g, 251h, 251i, 251j, 251k, 251l, 251m, 252, 252a, 252b, 252c, 252d, 253, 253a, 254, 254a, 254b, 255, 255a, 255b, 255c, 256, 256a, 256b, 256c, 257, 257a, 257b, 257c, 257d, 257f, 257g, 258, 258a, 258b, 259, 259a, 259b, 259c, 259d, 259f, 259g, 259h, 260, 260a, 260b, 260c, 260d, 261, 261a, 261b, 261c, 262, 262a, 263, 263a, 264, 264a, 264b, 264c, 265, 265a, 265b, 266a, 266b, 266c, 266d, 266f, 267, 267a, 267b, 267c, 267d, 267f, 267g, 267h, 267i, 268a, 268b, 268c, 268d, 268f, 269, 269a, 269b, 269c, 269d, 270, 270a, 270b, 270c, 270d, 271, 271a, 271b, 271c, 271d, 271f, 272, 272a, 273a, 274, 274a, 274b, 275, 275a, 276, 276a, 277, 277a, 277b, 278, 278a, 278b, 278c; Obwód ochronny Osada — oddziały: 160a, 160b, 160c, 160d, 160f, 160g, 161a, 161b, 162a, 163, 163a, 163b, 163c, 163d, 163f, 164a, 164b, 164c, 164d, 165, 165a, 165b, 165c, 165d, 165f, 165g, 175b, 176, 176a, 176b, 176c, 177a, 177b, 177c, 177d, 177f, 179, 179a, 179b, 179c, 179d, 179f, 179g, 183, 183a, 183b, 183c, 183d, 183f, 183g, 184, 184a, 184b, 184c, 186a, 186b, 186c, 186d, 186f, 186g, 186h, 186i, 187, 187a, 187b, 187c, 187d, 187f, 187g, 187h, 189a, 190a, 190b, 190c, 190d, 190f, 190g, 192a, 192b, 192c, 192d, 195, 195a, 195b, 195c, 195d, 195f, 195g, 197a, 197b, 197c, 197d, 203, 203a, 203b, 203c, 203d, 203f, 203g, 203h, 204, 204a, 205, 205a, 205b, 205c, 205d, 205f, 205g, 205h; Obwód ochronny Suche Rzeki — oddziały: 97, 97a, 97b, 97c, 97d, 98, 98a, 98b, 99, 99a, 100, 100a, 100b, 100c, 100d, 101a, 101b, 101c, 101d, 101f, 103, 103a, 104, 104a, 104b, 104c, 104d, 104f, 108, 108a, 108b, 108c, 113, 113a, 113b, 113c, 113d, 113f, 115, 115a, 115b, 115c, 115d, 116b, 118a, 118b, 118c, 118d, 118f, 120, 120a, 120b, 120c, 120d, 120f, 120g, 120h, 122a, 122b, 122c, 122d, 124, 124a, 124b, 124c, 124d, 131, 131a, 131b, 132a, 138a, 138b, 144, 144a, 145, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 145h, 145i, 146a, 146b, 146c, 146d, 146f, 146g, 147a, 148a, 148b, 148c, 148d, 149, 149a, 149b, 149c, 150a, 150b, 150c, 150d, 150f, 151a, 151b, 152a, 153a, 153b, 154a, 154b, 155, 155a, 155b, 155c, 155d, 156, 156a, 156b, 156c, 156d, 157, 157a, 157b, 157c, 157d, 157f, 158, 158a, 158b, 158c, 158d, 159, 159a, 159b, 159c, 159d	

1	2	3	4
2	Ochrona czynna	Obwód ochronny Górny San — oddziały: 24, 24a, 24b, 24c, 25, 25a, 25b, 25c, 25d, 25f, 25g, 25h, 25i, 36, 36a, 36b, 36c, 36d, 36f, 36g, 37, 37a, 37b, 37c, 38, 38a, 48a, 48b, 48c, 48d, 48f, 48g, 48h, 49a, 49b, 50a, 50b, 50c, 50d, 50f, 50g, 50h, 51a, 51b, 51c, 54, 54a, 54b, 54c, 54d, 56, 56a, 56b, 56c, 56d, 56f, 56g, 56h, 56i, 56j, 58a, 58b, 58c, 58d, 58f, 58g, 59, 59a, 59b, 59c, 59d, 59f, 59g, 59h, 61, 61a, 61b, 61c, 61d, 61f, 61g, 61h, 61i, 61j, 61k, 61l, 61m, 62, 62a, 62b, 62c, 69, 69a, 69b, 69c, 69d, 69f, 69g, 69h, 69i, 69j, 70, 70a, 70b, 70c, 70d, 70f, 73, 73a, 73b, 74a, 74b, 74c, 74d, 74f, 74g, 75, 75a, 75b, 75c, 75d, 75f, 76, 76a, 76b, 76c, 76d, 76f, 77, 77a, 77b, 78, 78a, 78b, 78c, 78d, 78f, 78g, 78h, 78i, 78j, 79, 79a, 79b, 79c, 79d, 79f, 80a, 80b, 80c, 81a, 81b, 81c, 83, 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 84, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 85, 85a, 85b, 85c, 85d, 85f, 85g, 85h, 85i, 85j, 85k, 85l, 86a, 87a, 87b, 87c, 87d, 87f, 87g, 88, 88a, 88b, 88c, 88d, 88f, 89, 89a, 89b, 89c, 90a, 90b, 90c; Obwód ochronny Tarnica — oddział: 150b; Obwód ochronny Wołosate — oddziały: 175a, 175b, 175c, 180, 180a, 180b, 180c, 180d, 180f, 180g, 180h, 180i, 180j, 180k, 180l, 180m, 180n, 181a, 181b, 181c, 181d, 181f, 181g, 181h, 181i, 181j, 181k, 181l, 181m, 181n, 182, 182a, 182b, 182c, 182d, 182f, 182g, 182h, 182i, 182j, 182k, 182l, 182m, 182n, 182o, 183a, 183b, 183c, 183d, 183f, 183g, 183h, 183i, 183j, 183k, 183l, 183m, 184a, 184b, 184c, 184d, 184f, 184g, 184h, 184i, 184j, 184k, 185a, 185ax, 185b, 185c, 185d, 185f, 185g, 185h, 185i, 185j, 185k, 185l, 185m, 185n, 185o, 185p, 185r, 185s, 185t, 185w, 185x, 185y, 185z, 186, 186a, 186b, 186c, 186d, 186f, 186g, 186h, 186i, 186j, 187, 187a, 187b, 187c, 187d, 187f, 187g, 187h, 187i, 187j, 187k, 187l, 187m, 187n, 187o, 188a, 188b, 188c, 188d, 188f, 188g, 188h, 188i, 188j, 188k, 188l, 211a, 211b, 211c, 211d, 211f, 211g, 211h, 211i, 211j; Obwód ochronny Ustrzyki Górne — oddziały: 95, 95a, 95b, 95c, 95d, 95f, 96, 96a, 96b, 96c, 96d, 96f, 96g, 97, 97a, 97b, 97c, 97d, 97f, 97g, 97h, 97i, 97j, 98a, 98b, 98c, 98d, 99, 99a, 99b, 99c, 99d, 126c, 127b, 129, 129a, 129b, 129c, 129d, 129f, 129g, 129h, 129i, 129j, 129k, 129l, 129m, 129n, 129o, 130, 130a, 130b, 130c, 130d, 131a, 131b, 131c, 131d, 132a, 132b, 132c, 132d, 132f, 132g, 132h, 132i, 132j, 132k, 132l, 132m, 132n, 133, 133a, 133b, 133c, 133d, 133f, 133g, 133h, 133i, 133j, 133k, 134, 134a, 134b, 134c, 134d, 134f, 134g, 134h, 134i, 134j, 135a, 135b, 135c, 135d, 135f, 135g, 135h, 135i, 135j, 135k, 135l, 213a, 213b, 213c, 213d, 213f, 217, 217a, 217b, 217c, 217d, 217f, 217g, 217h, 217i, 217j, 217k, 217l, 217m, 217n, 217o, 217p, 217r, 217s, 217t, 217w, 218, 218a, 218b, 218c, 218d, 218f, 218g, 223b, 226b, 227b, 229a, 229c, 242d, 243b, 243c; Obwód ochronny Caryńskie — oddziały: 1a, 1ax, 1b, 1bx, 1c, 1cx, 1d, 1dx, 1f, 1fx, 1g, 1gx, 1h, 1hx, 1i, 1ix, 1j, 1k, 1l, 1m, 1n, 1o, 1p, 1r, 1s, 1t, 1w, 1x, 1y, 1z, 2a, 2b, 2c, 2d, 2f, 3h, 4g, 38a, 38b, 38c, 38d, 39d, 40, 40a, 40b, 40c, 42, 42a, 42b, 42c, 42d, 45, 45a, 45b, 45c, 45d, 45f, 45g, 48, 48a, 48b, 48c, 48d, 50, 50a, 51, 51a, 51b, 55a, 55b, 55c, 55d, 55f, 55g, 55h, 56, 56a, 56b, 56c, 56d, 57, 57a, 57b, 57c, 57d, 57f, 57g, 57h, 71, 71a, 71b, 71c, 71d, 71f, 71g, 71h, 71i, 71j, 71k, 71l, 71m, 72, 72a, 72b, 72c, 72d, 72f, 73, 73a, 73b, 82a, 82b, 82c, 281, 281a, 281b, 281c, 281d, 281f, 282a, 282b, 282c, 283, 283a, 283b, 283c, 284, 284a, 285, 285a, 285b, 285c, 285d, 286, 286a, 286b, 286c, 287, 287a, 287b, 287c, 288, 288a, 288b, 288c, 288d, 288f,	10 555,9813

1	2	3	4
		289a, 290, 290a, 290b, 290c, 290d, 290f, 291a, 291b, 291c, 291d; Obwód ochronny Brzegi Górne — oddziały: 5a, 5b, 5c, 5d, 5f, 5g, 5h, 5i, 7, 7a, 7b, 7c, 7d, 10a, 10b, 10c, 10d, 10f, 10g, 12, 12a, 12b, 12c, 12d, 12f, 12g, 12h, 12i, 13, 13a, 13b, 13c, 13d, 13f, 13g, 17, 17a, 18a, 18b, 18c, 19, 19a, 19b, 19c, 19d, 19f, 20a, 20b, 20c, 23a, 23g, 24a, 24b, 24c, 24d, 24f, 24g, 24h, 24i, 24j, 24k, 24l, 24m, 66a, 66b, 66c, 66d, 66f, 66g, 66h, 66i, 66j, 66k, 66l, 66m, 66n, 66o, 66p, 66r, 66s, 66t, 66w, 66x, 66y, 67, 67a, 67b, 67c, 67d, 67f, 67g, 67h, 67i, 67j, 67k, 67l, 67m, 67n, 67o, 67p, 70a, 70b, 70c, 70d, 70f, 70g, 70h, 70i, 70j, 70k, 70l, 83a, 83b, 83c, 83d, 84, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 84i, 84j, 85a, 85b, 85c, 85d, 85f, 85g, 85h, 85i, 86, 86a, 86b, 86c, 86d, 87, 87a, 87b, 87c, 87d, 87f, 87g, 87h, 87i, 87j, 88, 88a, 88b, 88c, 88d, 88f, 88g, 88h, 89, 89a, 89b, 89c, 89d, 89f, 90, 90a, 90b, 90c, 90d, 90f, 90g, 90h, 90i, 90j, 90k, 90l; Obwód ochronny Moczarnie — oddziały: 211h, 211j, 228c, 231a, 231b, 232a, 232b, 233a, 233b, 234a, 234b, 235a; Obwód ochronny Osada — oddziały: 166a, 167, 167a, 167b, 167c, 167d, 167f, 167g, 167h, 168, 168a, 168b, 168c, 169, 169a, 169b, 169c, 170, 170a, 170b, 170c, 170d, 170f, 170g, 170h, 171a, 171b, 171c, 171d, 171f, 171g, 171h, 171i, 171j, 171k, 172, 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i, 172j, 172k, 172l, 172m, 172n, 173, 173a, 173b, 173c, 173d, 173f, 173g, 173h, 173i, 173j, 173k, 174, 174a, 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j, 174k, 174l, 174m, 175a, 178, 178a, 178b, 178c, 178d, 180, 180a, 180b, 180c, 181a, 181b, 181c, 181d, 182, 182a, 182b, 182c, 185, 185a, 185b, 188, 188a, 188b, 188c, 188d, 188f, 188g, 188h, 188i, 188j, 188k, 188l, 188m, 191, 191a, 191b, 191c, 191d, 191f, 191g, 191h, 191i, 191j, 191k, 193, 193a, 193b, 194a, 194b, 194c, 194d, 194f, 194g, 194h, 194i, 194j, 196, 196a, 198a, 198b, 199a, 199b, 199c, 199d, 200, 200a, 200b, 200c, 200d, 201, 201a, 201b, 201c, 201d, 201f, 201g, 201h, 201i, 202, 202a, 202b, 202c, 202d, 202f, 203i, 205i, 205j, 206, 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 207, 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 207h, 208, 208a, 208b, 208c, 208d, 208f, 208g, 208h, 208i, 209, 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 210, 210a, 210b, 210c, 210d, 210f, 210g, 210h, 210i, 210j, 210k, 210l, 210m, 210n, 210o, 279a, 279b, 279c, 279d, 279f, 279g, 279h, 279i, 280a, 280ax, 280b, 280c, 280d, 280f, 280g, 280h, 280i, 280j, 280k, 280l, 280m, 280n, 280o, 280p, 280r, 280s, 280t, 280w, 280x, 280y, 280z; Obwód ochronny Suche Rzeki — oddziały: 96a, 96b, 96c, 102, 102a, 102b, 102c, 102d, 105a, 105b, 106, 106a, 107a, 109a, 110a, 110b, 110c, 110d, 111, 111a, 111b, 111c, 111d, 111f, 111g, 111h, 112, 112a, 112b, 112c, 112d, 112f, 114, 114a, 114b, 114c, 116a, 117, 117a, 117b, 117c, 117d, 117f, 119, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 119g, 119h, 121, 121a, 121b, 121c, 121d, 121f, 121g, 123, 123a, 123b, 123c, 123d, 125, 125a, 125b, 125c, 125d, 125f, 125g, 126, 126a, 126b, 126c, 126d, 126f, 126g, 127, 127a, 127b, 128, 128a, 129, 129a, 129b, 130, 130a, 133a, 133b, 133c, 134a, 134b, 134c, 135a, 136, 136a, 136b, 136c, 137, 137a, 137b, 139, 139a, 139b, 139c, 139d, 140, 140a, 140b, 140c, 140d, 141, 141a, 141b, 141c, 141d, 142, 142a, 142b, 142c, 142d, 142f, 142g, 143, 143a, 143b, 143c; Obwód ochronny Tarnawa — oddziały: 245a, 246a, 247a, 248a, 248b, 248c, 248d, 248f, 248g, 249, 249a, 249b, 249c, 249d, 249f, 249g, 250, 250a, 250b, 250c,	

1	2	3	4
		250d, 251, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 251g, 251h, 251i, 252, 252a, 252b, 252c, 252d, 252f, 252g, 252h, 253, 253a, 253b, 253c, 253d, 254, 254a, 254b, 254c, 254d, 254f, 255, 255a, 255b, 255c, 255d, 255f, 256, 256a, 256b, 256c, 256d, 257, 257a, 258, 258a, 258b, 258c, 258d, 259a, 259b, 259c, 260a, 261, 261a, 261b, 261c, 261d, 262, 262a, 262b, 262c, 262d, 262f, 263, 263a, 263b, 264, 264a, 264b, 264c, 264d, 264f, 264g, 264h, 265, 265a, 265b, 266, 266a, 266b, 266c, 266d, 267, 267a, 267b, 268, 268a, 268b, 268c, 268d, 268f, 268g, 269, 269a, 269b, 269c, 269d, 270, 270a, 270b, 271, 271a, 271b, 271c, 272, 272a, 272b, 273, 273a, 273b, 273c, 273d, 273f, 273g, 273h, 273i, 273j, 273k, 274, 274a, 274b, 274c, 274d, 274f, 274g, 275, 275a, 275b, 275c, 275d, 276, 276a, 276b, 276c, 276d, 277a, 277b, 278a, 278b, 278c, 279a, 279b, 279c, 279d, 280, 280a, 280b, 280c, 281, 281a, 281b, 281c, 282, 282a; Grunty innej własności lub w innym zarządzie: – obręb ewidencyjny Beniowa — działki: 2/pół, 3/pół, 5, 6, 8; – obręb ewidencyjny Bukowiec — działki: 11, 13, 15, 18, 2, 28, 8; – obręb ewidencyjny Brzegi Górne — działki: 3, 6, 7; – obręb ewidencyjny Caryńskie — działki: 2, 47, 59, 9; – obręb ewidencyjny Dzwiniacz Górny — działki: 1/pół, 11, 16, 19, 22, 23, 25, 30; – obręb ewidencyjny Łokieć — działki: 1/pół; – obręb ewidencyjny Nasiczne — działki: 1/2, 7; – obręb ewidencyjny Ustrzyki Górne — działki: 1/2, 5/15, 5/5, 5/6, 5/7; – obręb ewidencyjny Sianki — działki: 1/pół; – obręb ewidencyjny Sokoliki — działki: 1/pół; – obręb ewidencyjny Tarnawa Niżna — działki: 1/pół; – obręb ewidencyjny Tarnawa Wyżna — działki: 1/pół. – obręb ewidencyjny Wołosate — działki: 12, 24, 358/9, 3, 8	
3	Ochrona krajobrazowa	Grunty innej własności lub w innym zarządzie: – obręb ewidencyjny Brzegi Górne — działki: 12, 22/1, 22/2, 22/3, 22/5, 22/6, 23, 24, 30/2, 31, 32, 33, 4, 5; – obręb ewidencyjny Caryńskie — działki: 18, 3, 4/1, 4/2, 65; – obręb ewidencyjny Nasiczne — działki: 5, 8; — obręb ewidencyjny Sokoliki — działki: 4, 8; – obręb ewidencyjny Stuposiany — działki: 5; – obręb ewidencyjny Tarnawa Niżna — działki: 2/11, 2/12, 2/13, 2/5, 2/6, 2/7, 2/8, 2/9, 23, 27, 30, 36, 4, 5/1, 8; – obręb ewidencyjny Tarnawa Wyżna — działki: 5, 6; – obręb ewidencyjny Ustrzyki Górne — działki: 1/1, 10, 13/1, 13/3, 13/4, 13/5, 13/7, 13/8, 134/2/375/2, 14/1, 14/2, 17, 18, 19/2, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 30/1, 354/2, 4, 5/1, 5/10, 5/11, 5/12, 5/13, 5/14, 5/18, 5/19, 5/20, 5/21, 5/22, 5/4, 5/8, 5/9, 56, 6, 7, 8/1, 8/2, 8/3, 9; – obręb ewidencyjny Wetlina — działki: 617/1, 621; – obręb ewidencyjny Wołosate — działki: 10, 19/1, 25/A	85,4617
		Razem	29 195,0912

¹⁾ Obszary Bieszczadzkiego Parku Narodowego objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową podzielone są na obwody ochronne, oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami i zaznaczone są na mapie kategorii ochronnych Bieszczadzkiego Parku Narodowego (nr inw. BdPN-M.Kat. Ochr.-PI.ochr.-2007), przechowywanej w siedzibie Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Górnych.

Załącznik nr 5

MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH,
SPOSOBY ICH UDOSTĘPNIANIA ORAZ MAKSYMALNA LICZBA OSÓB
MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ^{1),2)}	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszary ochrony ścisłej i czynnej Bieszczadzkiego Parku Narodowego	Po każdorazowym otrzymaniu zgody dyrekcji Parku lub osoby przez nią upoważnionej, z uwzględnieniem: okresu badań, obszaru, charakteru pobieranych prób i zakładanych powierzchni badawczych i monitoringowych oraz formy sprawozdawczości (publikacja, sprawozdanie pisemne itp.); wszystkie tematy badawcze realizowane na terenie Parku podlegają rejestracji	Bez ograniczeń

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ^{1),2)}	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Oddziały o numerach: 1/181, 1/182, 1/168, 1/167, 1/162 (Ścieżka historyczno-przyrodnicza „Wołosate – Tarnica”) Oddziały o numerach: 1/2, 1/3, 1/9, 1/96, 1/97, 1/98, 1/100, 1/105, 1/106, 1/107, 1/12 (Ścieżka przyrodnicza „Bukowe Berdo”) Oddziały o numerach: 1/150, 1/136, 1/137, 1/138, 1/140, 1/146, 1/156, 1/157, 1/158, 1/180, 1/181) (Ścieżka przyrodnicza „Rozsypaniec – Krzemień”) Oddziały o numerach: 1/133, 1/130, 1/129, 1/123, 1/174, 1/176, 1/164, 1/163 (Ścieżka przyrodnicza „Ustrzyki Górne – Szeroki Wierch”).	Ścieżki udostępnione do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	2100 (łącznie ze szlakami turystycznymi)
2	Oddziały o numerach: 2/132, 2/124, 2/121, 2/123, 2/119, 2/111, 2/125, 2/126, 2/165, 2/164, 2/162, 2/189 (Ścieżka przyrodnicza „Suche Rzeki – Smerek”) Oddziały o numerach: 2/191, 2/190, 2/189, 2/186, 2/116, 2/175, 2/166, 2/82, 2/83, 2/84, 2/85, 2/172, 2/171, 2/170, 2/169, 2/168 (Ścieżka przyrodnicza „Połonina Wetlińska”) Oddziały o numerach: 2/132, 2/146, 2/147, 2/157, 2/158, 2/159 (Ścieżka przyrodnicza – „Przełęcz Orłowicza – Jaworzec”)	Ścieżki udostępnione do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	1100 osób w rejonie Smereka 1900 osób w rejonie Połoniny Wetlińskiej (łącznie ze szlakami turystycznymi)

1	2	3	4
3	Oddziały o numerach: 2/67, 2/66, 2/65, 2/26, 2/22, 2/16, 2/14, 2/11, 2/12, 2/10, 2/70, 2/69, 1/24, 1/25, 1/26 (Ścieżka przyrodnicza „Połonina Caryńska”) Oddziały o numerach: 2/44, 2/39, 2/38, 2/36, 2/37, 2/33, 2/1 (Ścieżka przyrodnicza — Połonina Caryńska (w kierunku Przysłupia i Bereżek)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	1100 osób (łącznie ze szlakami turystycznymi)
4	Oddziały o numerach: 1/237, 1/239, 1/244, 1/243, 1/237, 1/236, 1/232, 1/234, 1/229, 2/86, 2/91, 2/244, 1/233, 2/18, 1/231, 2/70, 1/242, 2/210, 2/209, 2/208, 2/207, 2/206, 2/205, 2/204, 2/95, 2/94, 2/93, 2/92, 2/91, 1/244 (Ścieżka przyrodnicza „Wielka Rawka” — łącznie z Działem) Oddziały o numerach: 2/212, 2/236, 2/237, 2/239, 2/240, 2/244, 2/250, 2/252, 2/254, 2/255, 2/256, 2/260, 2/266, 2/274, 2/275, 2/276, 2/277, 2/278, 2/280 (Ścieżka przyrodnicza — Jawornik—Paportna — Rabia Skala—Krzemieniec Wielka Rawka)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	1200 osób (łącznie ze szlakami turystycznymi)
5	Oddziały o numerach: 1/280, 1/36, 1/277, 1/276, 1/275, 1/274, 1/61, 1/69, 1/76, 1/75, 1/74, 1/83, 1/86, 1/87, 1/88 (Ścieżka historyczno-przyrodnicza „W dolinie górnego Sanu”)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	1350 osób (łącznie ze szlakami turystycznymi)
6	Oddziały o numerach: 1/217, 1/135, 1/185 (Ścieżka przyrodnicza „Ustrzyki Górne—Wołosate”)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	15 osób (w grupach co 30 min)
7	Oddziały o numerach: 2/109, 2/110, 2/111 (Ścieżka przyrodnicza „Jaworniki”)	Ścieżka prowadzi przez ostoję fauny puszczańskiej, służy do obserwacji dużych ssaków, wymaga poruszania się w ciszy, dziennie nie może jej zwiedzać więcej niż 2 grupy — zawsze pod opieką pracowników ds. edukacji	30 osób (2 grupy po 15 osób)
8	Oddziały o numerach: 1/242, 2/24, 2/70, 2/68, 2/67, 2/89, 2/84, 2/85, 2/90 (Ścieżka historyczno-dendrologiczna w Berehach Górnych)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	15 osób (w grupach co 30 minut)
9	Ścieżka przyrodnicza po torfowisku wysokim w Tarnawie Niżnej 1/254b, 253b, c; 252a, b, c	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	15 osób (w grupach co 30 minut)
10	Oddziały o numerach: 1/97, 1/98, 1/99 (Ścieżka przyrodnicza „W dolinie potoku Zwór” — w fazie projektowania)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	15 osób (w grupach co 30 minut)

C. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ^{1),2)}	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Sieć pieszych szlaków turystycznych w kompleksie grupy górskiej Tarnicy i Halicza Szlak: Wołosate—Tarnica (oddziały: 1/181, 1/182, 1/168, 1/167, 1/162)	Sieć połączonych szlaków udostępniana jest poprzez 4 wejścia (punkty kontrolne), gdzie sprzedawane są bilety. Turyści docierają do 5 miejsc	2100 osób (łącznie ze ścieżkami przyrodniczymi)

1	2	3	4
	Szlak: Ustrzyki Górne—Szeroki Wierch—Siodło pod Tarnicą (oddziały: 1/133, 1/130, 1/129, 1/123, 1/174, 1/176, 1/164, 1/163) Szlak: Pszczeliny—Bukowe Berdo—Krzemień—Siodło pod Tarnicą (oddziały: 1/96, 1/97, 1/98, 1/100, 1/105, 1/106, 1/107, 1/12) Szlak: Muczne—Bukowe Berdo: (oddziały: 1/2, 1/3, 1/9) Szlak: Wołosate—Rozsypaniec—Halicz—Siodło pod Tarnicą (oddziały: 1/150, 1/136, 1/137, 1/138, 1/140, 1/146, 1/156, 1/157, 1/158, 1/180, 1/181)	widokowych z kilku kierunków w różnym czasie	
2	Sieć pieszych szlaków turystycznych w kompleksie Połoniny Wetlińskiej i Smereka Szlak: Przełęcz Orłowicza—Stare Sioło (oddziały: 2/191, 2/190, 2/189) Szlak: Przełęcz Orłowicza—Krysowa—Jaworzec (oddziały: 2/132, 2/147, 2/146, 2/161, 2/160, 2/159, 2/158, 2/157, 2/156) Szlak: Camping Górna Wetlinka—Połonina Wetlińska (oddziały: 2/172, 2/171, 2/169, 2/168) Szlak: Przełęcz Orłowicza—Suche Rzeki (oddziały: 2/132, 2/124, 2/121, 2/123, 2/119, 2/111, 2/125, 2/126) Szlak: Przełęcz Wyżna—Połonina Wetlińska (oddziały: 2/170, 2/169, 2/168, 2/166) Szlak: Berehy Górne—Połonina Wetlińska—Przełęcz Orłowicza (oddziały: 2/186, 2/116, 2/175, 2/166, 2/82, 2/83, 2/84, 2/85) Szlak: Smerek wieś—Smerek (1222 m) — Przełęcz Orłowicza (oddziały: 2/165, 2/164, 2/162, 2/189, 2/132)	Sieć połączonych szlaków udostępniana jest poprzez 7 wejść (punkty kontrolne), gdzie sprzedawane są bilety. Turyści docierają do 3 miejsc widokowych z kilku kierunków w różnym czasie	1100 osób w rejonie Smereka 1900 osób w rejonie Połoniny Wetlińskiej (łącznie ze ścieżkami przyrodniczymi)
3	Sieć pieszych szlaków turystycznych w kompleksie Połoniny Caryńskiej Ustrzyki Górne—Połonina Caryńska (1297 m) (oddziały: 2/12, 2/10, 2/11, 2/14, 2/16, 2/22, 2/26, 2/65) Berehy Górne—Połonina Caryńska (1297 m) (oddziały: 2/67, 2/66, 2/65) Przełęcz Przysłup—Połonina Caryńska (1237 m) (oddziały: 2/44, 2/36, 2/39, 2/38, 2/282, 2/281) Wyżniański Wierch—Połonina Caryńska (oddziały: 2/24, 2/25, 2/26, 2/70, 2/69, 2/65)	Sieć połączonych szlaków udostępniana jest poprzez 4 wejścia — punkty kontrolne, gdzie sprzedawane są bilety i wypełniane ankiety charakteryzujące ruch turystyczny (monitoring); turyści docierają do 2 miejsc widokowych z kilku kierunków w różnym czasie	1100 osób (łącznie ze ścieżkami przyrodniczymi)
4	Sieć pieszych szlaków turystycznych w kompleksie Wielkiej i Małej Rawki (wraz z Wielkim Działem i pasmem granicznym) Szlak: Ustrzyki Górne—Wielka Rawka (oddziały: 1/237, 1/236, 1/232, 1/231, 1/234, 1/229, 1/227, 1/233, 2/18) Szlak: Przełęcz Wyżniańska—Mała Rawka—Wielka Rawka (oddziały: 2/70, 2/91, 2/86, 1/242, 1/243, 1/244, 1/239, 1/237) Szlak: Wetlina—Dział—Mała Rawka (oddziały: 2/210, 2/209, 2/208, 2/207, 2/206, 2/205, 2/204, 2/95, 2/94, 2/93, 2/92, 2/91, 1/244)	Sieć połączonych szlaków udostępniana jest poprzez 4 wejścia — punkty kontrolne, gdzie sprzedawane są bilety i wypełniane ankiety charakteryzujące ruch turystyczny (monitoring); turyści docierają do 2 miejsc widokowych z kilku kierunków w różnym czasie	1200 osób (łącznie ze ścieżkami przyrodniczymi)

1	2	3	4
	Szlak: Wetlina—pasmo graniczne—Wielka Rawka (oddziały: 2/274—2/278, 2/266, 2/260, 2/252, 2/254, 2/255, 2/256, 2/250, 2/244, 2/243, 2/240, 2/239, 2/238, 2/237, 2/236, 2/212, 1/237)		
5	Ścieżka spacerowa wokół Ustrzyk Górnych (oddziały: 1/132—1/133)	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	200 osób
6	Ścieżka spacerowa Tarnawa—Dzwiniacz 1/262—1/268	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	200 osób
7	Ścieżka spacerowa w Bukowcu 1/281a, c; 1/280c	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	200 osób
8	Ścieżka spacerowa w Beniowej 1/274b, c, d	Ścieżka udostępniona do zwiedzania wyłącznie w porze dziennej	200 osób
9	Trasy przeznaczone dojazd bryczkami konnymi: Tarnawa—Dzwiniacz 1/262—1/268 Tarnawa—Bukowiec (droga publiczna) Bukowiec—Dol. Potoku Niedźwiedzi 1/36, 1/48—50, 1/59, 1/274, 1/58, 1/61, 1/69, 1/73, 1/76, 1/78 Bukowiec—Beniowa—Bukowiec 1/281, 1/280, 1/277, 1/276, 1/275, 1/274, 1/59, 1/56, 1/50, 1/48, 1/36 Wołosate — 4 km odcinek drogi w kierunku Przełęczy Bukowskiej (1/183, 1/182, 1/181, 1/180, 1/156, 1/157, 1/158) Wołosate—Ustrzyki Górne (wzdłuż drogi publicznej) Wołosate — 2 km trasa w oddziale 1/180		Nie określa się
10	Szlaki rowerowe Drogi publiczne w granicach Bieszczadzkiego Parku Narodowego relacji: 1. Bereżki—Ustrzyki Górne—Berehy Górne—Wetlina, 2. Berehy Górne—Nasiczne 3. Ustrzyki Górne—Wołosate 4. Tarnawa—Bukowiec 5. Nasiczne—Przysłop Caryński Trasa Bukowiec—Beniowa—Bukowiec 1/281, 1/280, 1/277, 1/276, 1/275, 1/274, 1/59, 1/56, 1/50, 1/48, 1/36, Trasa Tarnawa—Dzwiniacz 1/262—1/268	Droga wojewódzka Droga powiatowa Droga wojewódzka Droga powiatowa Droga gminna	1000 osób
11	Oddziały o numerach: 1/184, 1/183, 1/182, 1/181, 1/180	Odcinki szlaku konnego Wołosate—Wołosate (mała pętla)	40 osób
12	Oddziały o numerach: 1/182, 1/183, 1/184, 1/185, 1/135, 1/213, 1/217, 1/218, 1/223, 1/226, 1/27, 1/229, 2/18, 2/19, 2/23, 2/24, 2/70, 2/86, 2/87, 2/89	Odcinki szlaku konnego: Wołosate—Ustrzyki Górne—Berehy Górne	40 osób
13	Oddziały o numerach: 2/90, 2/170, 2/171, 2/172, 2/173, 2/174, 2/181, 2/182, 2/185, 2/188, 2/187, 2/189, 2/132, 2/124, 2/123, 2/121, 2/119, 2/111, 2/125, 2/126	Odcinki szlaku konnego: Berehy Górne—Wetlina	30 osób

1	2	3	4
14	Oddziały o numerach: 2/188, 2/187, 2/189, 2/132, 2/124, 2/123, 2/121, 2/119, 2/111, 2/125, 2/126	Odcinki szlaku konnego: Wetlina—Przełęcz Orłowicza—Suche Rzeki	15 osób
15	Oddziały o numerach: 1/97, 1/96, 1/95, 1/134, 1/133, 1/132, 2/5, 2/4, 2/3	Odcinki szlaku konnego: Ustrzyki Górne—Bereżki	30 osób
16	Oddziały o numerach: 1/273—1/249, 1/282, 1/281, 1/280, 1/179, 1/278, 1/277, 1/276, 1/275, 1/274, 1/59, 1/56, 1/50, 1/48, 1/36	Odcinki szlaku konnego: Łokieć—Tarnawa— Bukowiec—Beniowa, dziennie może przemieszczać się po szlaku maksymalnie 40 koni	40 osób
17	Oddziały o numerach: 2/289, 2/288, 2/287, 2/285, 2/281, 2/33, 2/1	Odcinki szlaku konnego, Nasiczne—Przełęcz Przysłup—Bereżki	20 osób
18	Odcinki wzdłuż szlaków pieszych: a) Ustrzyki Górne—Szeroki Wierch— Siodło pod Tarnicą—Tarnica— Wołosate, b) Przełęcz Wyżna—Połonina Wetlińska (schronisko)—Brzegi Górne, c) Wetlina—Przełęcz Orłowicza—Połonina Wetlińska (schronisko). Inne trasy: d) spacerowe narciarskie trasy biegowe wokół Wetliny (oddziały: 2/191, 2/188, 2/185, 2/182, 2/279) e) spacerowa trasa narciarska w Wołosatem (oddział 180) f) spacerowe trasy narciarskie w obwodzie ochronnym Tarnawa oddziały 1/262— 1/268	Trasy wędrówek na nartach śladowych, ski-tourowych i raketach śnieżnych	100 osób dziennie dla każdej trasy (a—f)
19	Oddziały o numerach: 1/124, 1/150	Miejsce odpoczynku: rejon „źródełka pod Tarnicą” (funkcjonuje jednocześnie jako sezonowy posterunek Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego)	25 osób
20	Oddział o numerze 2/70	Miejsce odpoczynku: przy parkingu na Przełęczy Wyżniańskiej	30 osób
21	Oddział o numerze: 2/67h	Parking 1 szt. (w Brzegach Górnych) dla 2 autobusów i 45 samochodów osobowych	250 osób
22	Oddział o numerze: 2/70k	Parking 1 szt. (na Przełęczy Wyżniańskiej) dla 2 autobusów i 45 samochodów osobowych	250 osób
23	Oddział o numerze: 1/18c	Parking 1 szt. (w dolinie Rzeczycy) dla 20 samochodów osobowych	100 osób
24	Oddział o numerze: 1/129l	Parking 1 szt. (w dolinie Terebowca) dla 40 samochodów osobowych	200 osób
25	Oddział o numerze: 1/217b	Parking 1 szt. w Ustrzykach Górnych — dla 6 autobusów oraz 60 samochodów osobowych	500 osób
26	Oddział o numerze: 2/1r	Parking 1 szt. (w Bereżkach) dla 20 samochodów osobowych	100 osób

1	2	3	4
27	Oddział o numerze: 1/182m	Parking 1 szt. (Wołosate) dla 5 autobusów i 60 samochodów osobowych	500 osób
28	Oddział o numerze: 1/280c	Parking 1 szt. (Bukowiec) dla 30 samochodów osobowych	150 osób
29	Oddział o numerze: 2/172	Parking 1 szt. (na Campingu „Górna Wetlinka”) dla 3 autobusów i 30 samochodów osobowych	250 osób
30	Oddział o numerze: 1/253bc	Parking 1 szt. dla zwiedzających kompleks torfowisk w Tarnawie Niżnej	100 osób
31	Oddział o numerze: 2/172	Pole namiotowe 1 szt. (na Campingu „Górna Wetlinka”)	250 osób
32	Oddział o numerze: 2/67r	Pole namiotowe 1 szt. (w Berehach Górnych)	100 osób
33	Oddział o numerze: 2/1r	Pole namiotowe 1 szt. (w Bereżkach)	100 osób
34	Oddział o numerze: 1/132 k, l	Rekreacyjny wyciąg narciarski 1 szt. (w Ustrzykach Górnych)	100 osób

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne, lądowe i wodne podzielone są na obręby ochronne oznaczone liczbami, oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami i zaznaczone są na mapie przeglądowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego (nr inw. BdPN-M.Przegl.-Pl.ochr.-2005), przechowywanej w siedzibie Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Górnych.

²⁾ Nazwa obszaru i jego lokalizacja według numeracji oddziałów i działek ewidencyjnych.

Załączniki do zarządzenia Nr 77 Ministra Środowiska
z dnia 17 grudnia 2010 r. (poz. 82)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Zagrożenie drzewostanów świerkowych (powyżej 80% Św) i z dużym udziałem świerka (powyżej 40% Św) na skutek żerów kambiofagów oraz infekcji grzybami pasożytniczymi	Przebudowa drzewostanów; usuwanie (ścinięcie, wywóz) drzew zasiedlonych przez kambiofagi lub grzyby; wykładanie pułapek na owady, korowanie zasiedlonego drewna, niszczenie kory; prognozowanie występowania owadów, monitoring fotograficzny stanu drzewostanów Parku
2	Uszkodzanie odnowień i młodników leśnych przez zwierzęta	Przebudowa drzewostanów; zabezpieczanie odnowień i młodników przed uszkodzeniami od zwierzyny; odstrzały redukujące liczebność populacji jelenia; ochrona ostoi dużych drapieżników
3	Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy niektórych drzewostanów (sztucznych świerczyn) oraz ich struktura przestrzenna	Przebudowa drzewostanów; wykorzystanie odnowień naturalnych lub sztucznych;
4	Pojawianie się niepożądanych gatunków drzew, krzewów oraz roślin zielnych w cennych przyrodniczo ekosystemach nieleśnych i leśnych, powodujące obniżenie ich różnorodności biologicznej	Wykaszenie roślin zielnych, usuwanie drzew i krzewów z powierzchni ekosystemów nieleśnych i leśnych
5	Zanikanie niektórych gatunków roślin w następstwie zaniechania gospodarki pasterskiej	Wykaszenie roślin zielnych oraz wypas owiec w celu zatrzymania degradacji cennych zespołów roślinnych
6	Zanikanie niektórych gatunków roślin w następstwie intensywnej gospodarki pasterskiej	Czasowe groduzenie powierzchni w celu zabezpieczenia cennych gatunków roślin przed zgryzaniem; czasowe groduzenie powierzchni porównawczych
7	Zagrożenie ekosystemów wskutek niewłaściwej gospodarki rolnej i leśnej prowadzonej przez prywatnych właścicieli gruntów na obszarze Parku lub w jego najbliższym otoczeniu	Wykupy gruntów prywatnych na obszarze Parku
8	Zagrożenie populacji głuszca i jarząbka na skutek oddziaływania niekorzystnych czynników biotycznych (zmiany środowiska, drapieżniki, dryf genetyczny) i antropogenicznych (naruszanie ostoi)	Rozpoznanie stanu populacji i zagrożeń głuszca i jarząbka, ochrona rejonów występowania (patrole, strefy ochronne, tablice informacyjne)
9	Zagrożenia populacji niektórych gatunków ptaków, na skutek oddziaływania niekorzystnych czynników biotycznych (zmiany środowiska, drapieżniki, dryf genetyczny) i antropogenicznych (naruszanie ostoi)	Ochrona rejonów występowania (patrole, strefy ochronne, tablice informacyjne) oraz monitoring wybranych gatunków

1	2	3
10	Zagrożenia siedlisk oraz populacji niektórych gatunków zwierząt, na skutek oddziaływania niekorzystnych czynników biotycznych (zmiany środowiska, drapieżniki, dryf genetyczny) i antropogenicznych (naruszanie ostoi)	Czynna ochrona siedlisk nieleśnych (koszenia, usuwanie krzewów), ochrona rejonów występowania zwierząt (patrole, strefy ochronne, tablice informacyjne) oraz monitoring wybranych gatunków
11	Zanikanie miejsc rozrodu dla płazów i bezkręgowców związanych ze stojącą wodą	Zachowanie i odtwarzanie niewielkich zbiorników wodnych, wykorzystywanych przez płazy oraz wodne bezkręgowce jako miejsca rozrodu
12	Duża śmiertelność płazów w okresie godowym podczas ich przechodzenia przez drogi oraz w koleinach znajdujących się na drogach wewnętrznych Parku	Wykonywanie zabezpieczeń przy drogach w miejscach wędrówek płazów oraz likwidacja kolein w trakcie remontowania dróg
13	Zanikanie miejsc rozrodu i bytowania gadów	Wykaszanie roślin zielnych, usuwanie drzew i krzewów z powierzchni ekosystemów nieleśnych, zachowanie i odtwarzanie niewielkich zbiorników wodnych oraz śródpolnych kopców kamieni wykorzystywanych przez gady jako miejsca rozrodu i bytowania
14	Mała ilość miejsc lęgowych dla ptaków gniazdujących w dziuplach; zagrożenie ptaków w okresie zimy	Wywieszanie skrzynek lęgowych dla ptaków w drzewostanach z małą ilością drzew dziuplastych; sporadyczne dokarmianie zimą ptaków, ograniczone do rejonów osad służbowych i dolnych części głównych dolin użytkowanych turystycznie (edukacja, monitoring)
15	Niszczenie siedlisk przyrodniczych w wyniku ruchu turystycznego	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, ścieżek edukacyjnych, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej oraz ich czytelne oznakowanie
16	Zanikanie kultury pasterskiej; niszczenie szałasów związanych z dawną gospodarką pasterską oraz innych obiektów historycznych	Przywracanie gospodarki pasterskiej na polanach; remont lub odbudowa zagrożonych obiektów kultury pasterskiej oraz innych obiektów historycznych
17	Pojawianie się niepożądanych gatunków drzew, krzewów oraz roślin zielnych w obszarze parku dworskiego w Porębie Wielkiej oraz w innych miejscach historycznych, powodujące obniżanie ich wartości estetycznej i dydaktycznej	Usuwanie nadmiernie rozwijających się drzew i krzewów oraz pielęgnacja pozostałych, koszenie roślinności zielnej; prace porządkowe
18	Uszkodzenia oraz zanikanie drzewostanu i roślinności zielnej, wprowadzonej pierwotnie przez twórców założenia ogrodowego w obszarze parku dworskiego w Porębie Wielkiej na skutek czynników biotycznych (patogeny) i abiotycznych (wiatry, opady śniegu)	Działania konserwatorskie w istniejącym drzewostanie oraz wprowadzanie nowych nasadzeń, nawiązujących rozmieszczeniem i składem gatunkowym do założenia pierwotnego
19	Erozja dróg i ścieżek powodowana przez wody opadowe	Zabudowa przeciw erozyjna spowalniająca spływ powierzchniowy wód opadowych z dróg i ścieżek
20	Erozja szlaków i ścieżek edukacyjnych w miejscach ruchu turystycznego	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, ścieżek edukacyjnych, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej oraz ich czytelne oznakowanie
21	Zanikanie znaków granic wewnętrznych w Parku	Odtwarzanie znaków granic wewnętrznych w Parku

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie pożarami	Ochrona przeciwpożarowa (patrole ochronne, utrzymanie drożności dróg dojazdowych i pożarowych, utrzymanie łączności, dozorowanie pożarzysk)
2	Występowanie silnych wiatrów, a także okiści powodujących uszkodzenia w drzewostanach	Usuwanie wiatrowałów i wiatrolomów drzew iglastych potencjalnie zagrożonych zasiedleniem przez kambiofagi z powierzchni uszkodzonych drzewostanów; usuwanie fragmentów powalonych i uszkodzonych drzew i ich części z szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, spacerowych, edukacyjnych, dróg dojazdowych i stokowych

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenia populacji niektórych gatunków ptaków na skutek oddziaływania niekorzystnych czynników biotycznych (zmiany środowiska, drapieżniki, dryf genetyczny) i antropogenicznych (naruszanie ostoi)	Ochrona rejonów występowania oraz monitoring wybranych gatunków
2	Zagrożenia siedlisk oraz populacji niektórych gatunków zwierząt na skutek oddziaływania niekorzystnych czynników biotycznych (zmiany środowiska, drapieżniki, dryf genetyczny) i antropogenicznych (naruszanie ostoi)	Czynna ochrona siedlisk, ochrona rejonów występowania zwierząt oraz monitoring wybranych gatunków
3	Duża śmiertelność płazów w okresie godowym podczas ich przechodzenia przez drogi w otulinie Parku i w jego otoczeniu	Nadzór nad wykonywaniem zabezpieczeń przy drogach w miejscach wędrówek płazów
4	Zanikanie miejsc rozrodu dla płazów i bezkręgowców związanych ze stojącą wodą w otoczeniu Parku	Zachowanie i odtwarzanie niewielkich zbiorników wodnych, wykorzystywanych przez płazy oraz wodne bezkręgowce jako miejsca rozrodu
5	Presja na budowę nowych ujęć wody w obszarze przygranicznym Parku, powodujących osuszanie tego terenu oraz degradacja cennych siedlisk przyrodniczych	Możliwość konserwacji oraz przebudowy istniejących ujęć wody na terenie Parku, pozwalających na pobór wody — wg potrzeb użytkowników
6	Zanikanie znaków granic zewnętrznych Parku	Odtwarzanie i konserwacja znaków granicy zewnętrznej Parku
7	Fragmenty spornych granic zewnętrznych Parku	Rozgraniczenia

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie pożarami	Współpraca z sąsiednimi jednostkami Straży Pożarnej w ochronie przeciwpożarowej, działania edukacyjne w szkołach, głównie w otulinie Parku

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONNY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Na obszarach ochrony ścisłej przewiduje się następujące działania monitoringowe i ochronne

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Monitoring stanu populacji kornika drukarza, drwalnika paskowanego i brudnicy mniszki za pomocą pułapek feromonowych	Do 400 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
2	Prognozowanie występowania owadów z rodzaju zasnuja w oparciu o pomiary na powierzchniach próbnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
3	Monitoring stanu populacji zespołu kornika drukarza za pomocą drzew pułapkowych (zaadaptowanie w tym celu drzew połamanych i przewróconych), celem oceny stopnia rozwoju populacji kornika	Do 30 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
4	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów w oparciu o metody fotograficzne z wykorzystaniem samolotu, motolotni lub paralotni	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
5	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów świerkowych i z dużym udziałem świerka (powyżej 40% Św) na stałych powierzchniach próbnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
6	Monitoring roślinności przy wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
7	Monitoring presji jeleniowatych na odnowienia w drzewostanach	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
8	Monitoring zimowy dużych ssaków drapieżnych i kopytnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
9	Monitoring sów i dzięciołów	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
10	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)

1	2	3	4
11	Monitoring owadów z rodzaju zasnuja (pomiar na powierzchniach próbnych)	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
12	Ochrona przeciwpożarowa (patrole ochronne, utrzymanie dróg dojazdowych, pożarowych i łączności, dozоровanie pożarysk)	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
13	Czyszczenie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, spacerowych, dróg stokowych i dojazdowych z drzew je zarastających, powalonych i złamanych z pozostawieniem ich w ekosystemie	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
14	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizacje szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz małej infrastruktury turystycznej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
15	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w tym instalowanie drogowiskazów i tabliczek informacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
16	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
17	Odtwarzanie znaków linii oddziałowych — malowanie linii, wkopanie i oznakowanie słupków granicznych; łącznie z obszarem ochrony czynnej i krajobrazowej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Monitoring roślinności przy wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
2	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)

1	2	3	4
3	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz małej infrastruktury turystycznej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
4	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w tym instalowanie drogowiskazów i tabliczek informacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
5	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej Parku	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zakończenie prac technicznych przy adaptacji zbiornika wodnego, powstałego po usunięciu ruin budynku stacji PAN, na miejsce rozrodu płazów (uszczelnienie dna, zabezpieczenie dopływu i odpływu wody oraz dostępu światła)	1 szt.	122a
2	Monitoring zmian środowiskowych w odniesieniu do potencjalnych miejsc rozrodu oraz bytowania płazów i bezkręgowców wodnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą

D. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zabudowa przeciwoerozyjna dróg poprzez budowę stopni z drewna, wypełnianie rowów erozyjnych rumoszem skalnym; zabezpieczenia przeciwoerozyjne na skarpach i przepustach drogowych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą
2	Remont nawierzchni szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz dróg; likwidacja kolein na drogach stokowych Parku jako miejsc zagrażających uwięzieniem i w konsekwencji nieumyślnym uśmiercaniem lub likwidacją potencjalnych miejsc rozrodu wielu gatunków fauny, w szczególności płazów (w wyniku rozjeżdżania oraz w przypadku występowania intensywnych opadów i spływu powierzchniowego)	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną ścisłą (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Jaszczę”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)

II. Na obszarach ochrony czynnej przewiduje się następujące sposoby ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Usuwanie zasiedlonych przez kambiofagi drzew świerkowych (posusz czynny) oraz ich korowanie wraz ze zniszczeniem kory; stopniowe usuwanie wiatrolomów i wiatrowałów zasiedlonych i potencjalnie zagrożonych zasiedleniem przez kambiofagi; zabieg nie dotyczy drzew dziuplastych i drzew obumarłych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	1a, b, c, 2a, b, c, d, f, h, 3b, c, d, 7a, b, c, d, 9a, 10a, b, c, 11a, b, c, d, g, h, 19a, 22a, b, f, g, h, 23a, b, c, 25g, h, 29b, 30h, 31a, 32a, b, c, d, f, g, 36a, b, c, d, f, g, 37a, b, c, d, f, g, h, 38a, b, d, 39a, 42a, b, c, d, 43a, b, c, d, f, 44a, d, f, j, k, l, m, n, o, 45a, b, c, d, f, g, 46a, b, c, d, f, 47a, b, c, d, 48a, b, c, d, f, 49a, b, c, f, 50a, b, c, d, f, 51a, b, c, d, f, 52c, 56a, b, c, d, g, h, i, 58a, 59a, 60b, 62a, b, c, d, 64f, 65a, 66a, f, 68d, f, 71c, d, 72c, d, 73c, d, 74d, 75c, 76a, b, 77b, c, d, f, g, 78b, 79a, b, c, d, 80a, 85a, 88a, b, c, f, 93a, f, 96b, d, 101b, 105c, 106f, i, 107a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 108a, b, c, d, f, 109a, b, 110a, b, c, d, f, 111a, c, d, f, 112a, 113d, 114b, c, 116a, b, c, 119a, b, 120a, 121a, 122b, 123c, d, 128a, b, 129a, b, c, 130a, b, c, d, 131a, b, c, d, 132a, b, c, d, f, 133c, 135b, 136f, 145a, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, 146a, b, c, d, f, 147a, b, c, 148a, b, c, d, 149d, 150a, b, 156c, 161a, b, c, d, f, g, 162a, b, c, 163a, 164b, 173a, b, 174a, b, c, d, 175a, b, c, d, f, 176a, b, 181a, b, c, d, f, g, h, 182a, b, c, d, f, g, h, i, 183a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 185c, 186a, 189d, 190b, 191a, b, 192a, b, c, d, f, g, 194a, c, 195a, b, 196a, b, c, d, f, 197a, b, c, d, f, g, h, i, 198a, b, d, f, 199a, b, c, d, f, g, h, i, j, 200b, 201b, c, d, 202a, 203b, c, 204a, b, 205a, b, c, d, 206a, b, c, d, f, g, 207a, b, c, d, f, g, 208a, b, c, d, f, g, h, 209a, b, c, 210a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s
2	Odnowienia sztuczne z wykorzystaniem odnowienia naturalnego na powierzchniach wylesionych wskutek żerów kornika, poprzedzone usunięciem pojedynczych egzemplarzy gatunków lekkonasiennych; wprowadzanie domieszek biocenotycznych	1,0 ha	203c, 205d
3	Poprawki na powierzchni z odnowieniem sztucznym	2,1 ha	182f, 208b, 209b
4	Palikowanie odnowień sztucznych	2,1 ha	182f, 208b, 209b
5	Pielęgnacja gleby i koszenie chwastów na istniejących i powstałych uprawach	2,1 ha	182f, 208b, 209b
6	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na kornika drukarza, drwalnika paskowanego i brudnicę mniszkę	Do 300 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
7	Wyłożenie drzew pułapkowych, przygotowanych z wiatrolomów i wiatrowałów iglastych w celu oceny stopnia rozwoju populacji kornika	Do 60 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną

1	2	3	4
8	Prognozowanie występowania owadów z rodzaju zasnuja w oparciu o pomiary na powierzchniach próbnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
9	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów w oparciu o metody fotograficzne z wykorzystaniem samolotu, motolotni lub paralotni	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
10	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów świerkowych i z udziałem świerka na stałych powierzchniach próbnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
11	Monitoring roślinności przy wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
12	Monitoring presji jeleniowatych na odnowienia w drzewostanach	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
13	Monitoring zimowy dużych ssaków drapieżnych i kopytnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
14	Monitoring sów i dzięciołów	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
15	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
16	Zdejmowanie, zbędnych mechanicznych zabezpieczeń (tuby) przed zgryzaniem przez zwierzęta z pojedynczych drzewek gatunków liściastych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	11d, 43b, c, 45f, 46c, 47c, d, 116a, 119a, 182b, c, h, f, 183i, 191a, 192b, 198f, 208a, d, f
17	Mechaniczne zabezpieczanie (spiralami) upraw i młodników jodłowych przed zgryzaniem przez jeleniowate	197 ha	1a, b, 2a, b, c, 3b, c, 9a, 10a, b, 11d, g, h, 18c, 22a, b, g, 23a, b, c, 31a, 32d, f, g, 36a, b, d, 37b, 38a, b, 39a, 42a, b, d, 43a, b, c, d, 45g, 46a, b, c, 47a, b, c, 48b, c, 49a, 50b, c, 51b, c, 52c, 56c, d, f, 58a, 59a, 79c, d, 80a, 85a, 108b, c, d, f, 109a, 110a, c, 111f, 114b, 116a, b, 119a, b, 121a, 122b, 123c, d, 128a, b, 129a, b, c, 130a, b, 131a, b, c, d, 132b, c, d, 145h, f, 146f, 147b, 148a, 161 ab, 162b, 164b, 173a, b, 175f, 176a, b, 181h, 182a, b, d, f, h, i, 183i, 190b, 191a, 192a, b, 194a, 195a, 197a, b, c, g, 199i, j, 201b, 203a, b, 204a, b, 206a, 207a, 208a, b, d, f, h, 209a, b

1	2	3	4
18	Zabezpieczanie upraw i młodników jodłowych zapachowymi środkami odstraszającymi (repelentami) przed jeleniowatymi	148 ha	1b, 2a, b, g, 3a, b, c, 7a, b, 9a, 11d, h, f, 18a, b, c, 19a, b, 22a, b, g, 23a, b, c, 29a, 31a, 32a, b, 36b, c, d, f, g, 37b, 38a, b, c, d, 39b, 42a, c, d, 43a, b, c, 44f, 45a, f, g, 46a, b, c, 47a, b, c, d, 48a, b, 49f, 50b, c, 51a, b, c, d, 52c, 56c, d, f, 58a, 59a, 62a, 78a, 79c, d, 80a, 108b, c, d, f, 109a, b, 110a, c, 111a, b, d, f, 112a, 114a, b, 116a, b, 119a, b, 120a, 121a, 122b, 123c, d, 128a, b, 129a, b, c, 132a, b, c, d, 145a, 176b, 182a, b, d, 183i, j, 190b, 191a, 192b, 194a, 196a, c, f, 197g, 198a, b, d, f, 199a, b, c, h, j, 201b, 203b, 205a, 206a, 207a, g, 208a, d, f, 209a, b
19	Odstrzały redukujące nadmierną liczebność populacji jelenia w miejscach nasilenia szkód, w uprawach i młodnikach; w przypadku stwierdzenia dużej aktywności drapieżników (wilk, ryś) lub innych czynników powodujących naturalne ograniczenie wielkości populacji jelenia (o przyrost zrealizowany), redukcja będzie ograniczana lub wstrzymana; zabieg będzie poprzedzony inwentaryzacjami: szkód w drzewostanach i liczebności zwierząt; rozmiar (wielkość redukcji) podano w tym przypadku łącznie z obszarem ochrony krajobrazowej	Do 28 szt.	Obwody Ochronne: Turbacz, Kudłań, Suhora
20	Ochrona przeciwpożarowa (patrole ochronne, utrzymanie drożności dróg dojazdowych i pożarowych, utrzymanie łączności, dozorowanie pożarysk)	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
21	Czyszczenie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, spacerowych, dróg stokowych i dojazdowych z drzew je zarastających, powalonych i złamanych wraz z ich usunięciem	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
22	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizacje szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz małej infrastruktury turystycznej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłań na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłań do Koniny)
23	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w tym instalowanie drogowskazów i tabliczek informacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
24	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
25	Odtwarzanie znaków linii oddziałowych (malowanie linii, wkopanie i oznakowanie słupków granicznych). Łącznie z obszarem ochrony ścisłej i krajobrazowej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Monitoring roślinności przy wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
2	Monitoring wpływu zabiegów ochrony czynnej na wybrane gatunki roślin — krokusa i przebiśniega	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
3	Czasowe grodzenie części powierzchni ze stanowiskami niektórych cennych gatunków roślin (gatunków szczególniej troski) oraz powierzchni porównawczych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
4	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
5	Wycinanie niepożądanych drzew i krzewów wraz z kształtowaniem biogrup w kompleksie zabytkowego parku dworskiego w Porębie	0,6 ha	210i, j, k, l, p
6	Koszenie mechaniczne i ręczne roślin zielnych na polanach wraz ze składaniem części biomasy w pryzmy i pozostawieniem w ekosystemie	62,2 ha	22c, 25g, h, 48f, 56i, 60b, 62c, 65a, 66a, f, 68d, 77f, 87a, 88c, 107a, d, h, j, 113d, 148d, 156c, 161f, 162c, 181g, 182g, 183c, 206d, 207f, 210d, f, g, h, i, j, k, l, p, r, s
7	Wypas owiec i bydła na polanach; w razie braku możliwości prowadzenia wypasu — mechaniczne lub ręczne koszenie powierzchni polan; przywracanie elementów kulturowych (obrzędy, strój, wyposażenie domostw)	9,64 ha	22c, 29b, 30h, 37g, 46f, 68d, 96b, d, 145d, i, 186a
8	Konserwacja drzew z usunięciem egzemplarzy zagrażających bezpieczeństwu, cięcia pielęgnacyjne krzewów i podrostów; nasadzenia oraz koszenie roślinności zielnej w kompleksie zabytkowego parku dworskiego w Porębie Wielkiej	24,06 ha	210a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s
9	Konserwacja oraz remont koryta, przepustów i kładek cieku wodnego w kompleksie zabytkowego parku dworskiego w Porębie Wielkiej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	210f, h, m, n, o, p
10	Budowa altan edukacyjnych wraz z urządzeniem monitorującym (kamery) w kompleksie zabytkowego parku dworskiego w Porębie Wielkiej	2 szt.	210o, p

1	2	3	4
11	Odsłanianie i przebudowa istniejących oraz wykonywanie nowych kopców z kamieni na polanach reglowych w celu zabezpieczenia miejsc rozrodu i bytowania gadów	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
12	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizacje szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz małej infrastruktury turystycznej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
13	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w tym instalowanie drogowskich i tabliczek informacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
14	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
15	Remont zespołu obiektów historycznych w kompleksie parku dworskiego w Porębie Wielkiej (budynki i ogrodzenie)	1 zespół obiektów	210h, n
16	Prace pielęgnacyjne w drzewostanie otaczającym osadę „Gajówka Mikołaja”	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	192g
17	Umocnienie skarp potoku Łopuszna oraz remonty umocnień mostu przy „Gajówce Mikołaja”	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	192g

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Odtwarzanie niewielkich zbiorników wodnych, służących jako miejsca rozrodu i bytowania płazów oraz niektórych gadów. Zabezpieczenie w nich odpowiedniego poziomu wody i dostępu światła	Do 10 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
2	Monitoring zmian w środowisku przyrodniczym w związku z likwidacją kolein drogowych oraz odtwarzaniem zbiorników wodnych jako miejsc rozrodu i bytowania dla płazów i bezkręgowców	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
3	Konserwacja i rozbudowa istniejących miejsc rozrodu płazów (niewielkich zbiorników wodnych) przez ich pogłębianie, poszerzanie, zabezpieczanie brzegów, dopływu wody i światła oraz budowę pomostów z jednoczesnym przystosowaniem do prowadzenia obserwacji	Do 10 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
4	Utrzymanie istniejących na terenie Parku ujęć wody pitnej i zbiorników retencyjnych, z możliwością ich przebudowy i konserwacji w celu zabezpieczenia potrzeb lokalnych społeczności oraz niedopuszczenia do powstawania nowych ujęć wody, powodujących degradację cennych siedlisk przyrodniczych w wyniku osuszania terenów przygranicznych	34 sztuki	37b, c, g, 46b, d, 47d, 62a, 76a, b, 77b, f, 107k, 144b, 145c, d, 148d, 161a, g, 181g, 192f, 196a, 197a, b, 200a, 206g, 210a, g

D. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zabudowa przeciwoerozyjna dróg poprzez budowę stopni z drewna, wypełnianie rowów erozyjnych rumoszem skalnym; zabezpieczenia przeciwoerozyjne na skarpach i przepustach drogowych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną
2	Remont nawierzchni szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych oraz dróg; likwidacja pułapek ekologicznych (kolein wypełnionych wodą)	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną czynną (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Jaszczce”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)

III. Na obszarach ochrony krajobrazowej przewiduje się następujące sposoby ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	2	3	4
1	Usuwanie zasiedlonych przez kambiofagi drzew świerkowych (posusz czynny) oraz ich korowanie wraz z niszczeniem kory; stopniowe usuwanie wiatrolomów i wiatrowałów zasiedlonych przez kambiofagi. Zabieg nie dotyczy drzew dziuplastych i drzew obumarłych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
2	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na kornika drukarza, drwalnika paskowanego i brudnicę mniszkę	Do 500 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
3	Prognozowanie występowania owadów z rodzaju zasnuja w oparciu o pomiary na powierzchniach próbnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
4	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów w oparciu o metody fotograficzne z wykorzystaniem samolotu, motolotni lub paralotni	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
5	Monitoring roślinności przy wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
6	Monitoring zimowy dużych ssaków drapieżnych i kopytnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową

1	2	3	4
7	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
8	Monitoring wpływu jeleniowatych na ekosystemy leśne	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
9	Odstrzały redukujące nadmierną liczebność populacji jelenia w miejscach nasilenia szkód, w uprawach i młodnikach; w przypadku stwierdzenia dużej aktywności drapieżników (wilk, ryś) lub innych czynników powodujących naturalne ograniczenie wielkości populacji jelenia (o przyrost zrealizowany), redukcja będzie ograniczana lub wstrzymana; zabieg będzie poprzedzony inwentaryzacjami: szkód w drzewostanach i liczebności zwierząt; rozmiar (wielkość redukcji) podano w tym przypadku łącznie z obszarem ochrony czynnej	Do 28 szt.	W Obwodach Ochronnych: Turbacz, Kudłoń, Suhora
10	Ochrona przeciwpożarowa (patrole ochronne, utrzymanie dróg dojazdowych, pożarowych i łączności, dozorowanie pożarzysk)	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
11	Czyszczenie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, spacerowych, dróg stokowych i dojazdowych z drzew je zarastających, powalonych i złamanych oraz ich usunięcie	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
12	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizacje szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz małej infrastruktury turystycznej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
13	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w tym: instalowanie drogowskazów i tabliczek informacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
14	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
15	Odtwarzanie znaków linii oddziałowych (malowanie linii, wkopanie i oznakowanie słupków granicznych); łącznie z obszarem ochrony ścisłej i czynnej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
16	Wykupy gruntów	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	2	3	4
1	Wycinanie niepożądanych drzew i krzewów na polanach, kształtowanie biogrup	2,5 ha	Polany: Figurki, Przysłopek, Kopa, Gabrowska Duża, Aniołówka, Cioski, Hala Młyńska, Zielenica, Kudłoń, Jaworzyna Kamienicka, Jonkówki, Jonkówka Podwyszańska, Średniak, Skole Jędrasowe, Skole Pradelowe, Łonna, Przysłop Górny, Solnisko, Żubrowisko, Kułachowa, Francisyna, Gronie Drożdżowe, Gronie Chowańcowe
2	Koszenie mechaniczne i ręczne roślin zielnych na polanach wraz ze składaniem części biomasy w przyzmy i pozostawieniem w ekosystemie	96,50 ha	Polany: Adamówka, Biedowa, Bieniowe, Borysówka Dolna, Figurki Dolne, Górne i Średnie, Francisyna, Górc Porębski, Jaworzyna Kamienicka, Jasinkowa, Jonkówki, Józefowa, Kopa, Kudłoń, Kułachowa, Ludwikowa, Łąki, Łonna, Młynarska, Mostownica, Podmostownica, Podskąły, Podwyszańska, Przysłop Górny, Przysłopek, Pustak, Solnisko, Starmaszka, Stawieniec, Suhora, Szałasisko Porębskie, Śmierdząca, Średniak, Średnie, Tobołów, Turbaczyk, Ustępne, Wierchy Zarębskie, Zielenica i Rąbaniska
3	Wypas owiec i bydła na polanach; w razie braku możliwości prowadzenia wypasu — mechaniczne lub ręczne koszenie powierzchni polan; przywracanie elementów kulturowych (obrzędy, strój, wyposażenie domostw)	81,06 ha	Polany: Gąsiorowska, Gabrowska Duża, Wierchy Zarębskie, Wolnica, Wzorowa, Jaworzynka, Starmaszka, Suhora, Tobołów, Mostownica, Jonkówki, Zielenica
4	Odslanianie i przebudowa istniejących oraz wykonywanie nowych kopców z kamieni na polanach reglowych celem zabezpieczenia miejsc rozrodu i bytowania gadów	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
5	Remont lub odbudowa budynków pasterskich na polanach z ich przystosowaniem na schrony-magazyny	4 obiekty	Polany: Jaworzyna Kamienicka, Łonna, Przysłopek, Stawieniec
6	Monitoring wpływu zabiegów ochrony czynnej na wybrane gatunki roślin — krokusa i przebiśniega	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
7	Czasowe grodzenie części powierzchni ze stanowiskami niektórych cennych gatunków roślin (szczególnej troski) oraz powierzchni porównawczych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
8	Monitoring stanu entomofauny epigeicznej na polanach za pomocą pułapek ziemnych Barbera wraz z odłowem tych owadów	Do 330 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową

1	2	3	4
9	Monitoring roślinności przy wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
10	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
11	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz małej infrastruktury turystycznej	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)
12	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w tym: instalowanie drogowskazów i tabliczek informacyjnych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową Kudłoń do Koniny)
13	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
14	Wykupy gruntów	Zgodnie ze potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową

C. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Zabudowa przeciwoerozyjna dróg poprzez budowę stopni z drewna, wypełnianie rowów erozyjnych rumoszem skalnym; zabezpieczenia przeciwoerozyjne na skarpach i przepustach drogowych	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
2	Remont nawierzchni szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych oraz dróg, likwidacja kolein	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową (w tym na ścieżkach edukacyjnych: „Dolina Gorcowego Potoku”, „Dolina potoku Jaszcz”, „Dolina potoku Turbacz” oraz na żółtym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń na Turbacz i czarnym szlaku z Lubomierza przez Kudłoń do Koniny)

D. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Odtwarzanie niewielkich zbiorników wodnych, służących jako miejsca rozrodu i bytowania płazów oraz niektórych gadów; zabezpieczenie w nich odpowiedniego poziomu wody i dostępu światła	Do 10 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
2	Monitoring zmian w środowisku przyrodniczym, w związku z likwidacją kolein drogowych oraz odtwarzaniem zbiorników wodnych jako miejsc rozrodu i bytowania dla płazów i bezkręgowców	Zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
3	Konserwacja i rozbudowa istniejących miejsc rozrodu płazów (niewielkich zbiorników wodnych) przez ich pogłębianie, poszerzanie, zabezpieczanie brzegów, dopływu wody i światła oraz budowę pomostów z jednoczesnym przystosowaniem do prowadzenia obserwacji	Do 10 szt.	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową
4	Utrzymanie istniejących na terenie Parku ujęć wody pitnej i zbiorników retencyjnych z możliwością ich przebudowy i konserwacji w celu zabezpieczenia potrzeb lokalnych społeczności oraz niedopuszczenia do powstawania nowych ujęć wody, powodujących degradację cennych siedlisk przyrodniczych w wyniku osuszania terenów przygranicznych	3 szt.	Hala Wzorowa

¹⁾ Ekosystemy leśne i nieleśne lądowe podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 95, poz. 794) i jest zgodny z mapą przeglądową Parku, w skali 1 : 20 000, według stanu na 1 stycznia 1998 r. Mapy znajdują się w siedzibie Parku w miejscowości Poręba Wielka.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ZWIERZĄT I ROŚLIN

I. Obszary ochrony ścisłej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Kumak górski, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Likwidacja kolein na drogach stokowych, szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych	Zasypywanie kolein, wyrównywanie, utwardzanie i odwadnianie powierzchni wybranych odcinków dróg stokowych, szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych
2	Kumak górski, żalotka większa, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Zakończenie prac związanych z adaptacją istniejącego miejsca rozrodu	Uszczelnienie, zabezpieczenie dopływu wody i światła
3	Głuszec, jarząbek	Rozpoznanie stanu populacji i zagrożeń, ochrona rejonu występowania gatunków	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej, ścieżek edukacyjnych i dróg dojazdowych z zachowaniem ich drożności (usuwanie wiatrowałów i wiatrołomów), korygowanie ich przebiegu zgodnie z potrzebami, czytelne oznakowanie z umieszczeniem drogowskazów, tablic i tabliczek informacyjnych; oznakowanie stref ochronnych, montaż szlabanów na drogach wjazdowych, patrole ochronne
4	Bocian czarny, derkacz, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, gąsiorek, muchołówka mała, orlik krzykliwy, orzeł przedni, trzmielojad, puchacz, sóweczka, włochatka, gacek brunatny, karlik większy, mroczek posrebrzany, mroczek pozłocisty, nocek duży, nocek rudy, wilk, ryś, niedźwiedź, wydra, tchórz, kuna leśna, jeleń, sarna	Ochrona rejonu występowania	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej, ścieżek edukacyjnych i dróg dojazdowych z zachowaniem ich drożności (usuwanie wiatrowałów i wiatrołomów); czytelne oznakowanie z instalacją drogowskazów, tablic i tabliczek informacyjnych, patrole ochronne

II. Obszary ochrony czynnej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Kumak górski, żalotka większa, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Odtworzenie miejsc rozrodu	Odkopanie dawnych zbiorników wodnych lub wykonanie nowych oraz zabezpieczenie w nich odpowiedniego poziomu wody i dostępu światła

1	2	3	4
2	Kumak górski, żalotka większa, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Konserwacja i rozbudowa istniejących miejsc rozrodu z ich przystosowaniem do prowadzenia obserwacji	Pogłębianie z usuwaniem namulisk, poszerzanie, zabezpieczanie brzegów, dopływu wody i światła oraz budowa pomostów obserwacyjnych w wybranych zbiornikach wodnych
3	Żaba trawna	Zabezpieczanie szlaków migracji	Wystawianie płotków zabezpieczających przy drogach
4	Kumak górski, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Likwidacja kolein na drogach stokowych, szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych	Zasypywanie kolein, wyrównywanie, utwardzanie i odwadnianie powierzchni dróg stokowych, szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych
5	Gniewosz plamisty, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna	Zabezpieczenie miejsc rozrodu i bytowania	Odślanianie istniejących i wykonywanie nowych kopców z kamieni na polanach reglowych
6	Gniewosz plamisty, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny	Konserwacja istniejących miejsc rozrodu i bytowania	Wykaszanie roślin zielnych, usuwanie drzew i krzewów z powierzchni ekosystemów nieleśnych. Pogłębienie, poszerzenie, zabezpieczenie brzegów oraz dopływu wody i światła w istniejących zbiornikach wodnych
7	Dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł białogrzbisty, dzięcioł zielony, dzięcioł duży, dzięciołek, rudzik, kos, paszkoć, mysikrólik, zniczka, sikora uboga, sikora czarnogłowa, sikora czubata, sikora sosnowka, sikora bogatka, sikora modra, kowalik, pełzacz ogrodowy, płochacz pokrzywnica, sójka, sroka, orzechówka, wrona, gawron, wróbel, mazurek, zięba, dzwonec, szczygieć, czyż, gil, grubodziób, trznadel, jer, czeczotka	Dokarmianie ptaków w okresie zimowym	Wykładanie karmy ograniczone do budynków wolnostojących (osady leśne) oraz wzdłuż dolnych części głównych dolin, użytkowanych turystycznie i spacerowo w okresie zimowym
8	Sikora sosnowka, sikora bogatka, sikora modra, sikora uboga, sikora czarnogłowa, sikora czubata, pleszka, mazurek, szpak, krętogłów, kowalik	Poprawa bazy lęgowej dla ptaków	Wymiana zniszczonych skrzynek lęgowych dla ptaków przy osadach leśnych oraz wzdłuż dolnych części głównych dolin, w ilości do 100 szt.
9	Głuszcza, jarząbek	Rozpoznanie stanu populacji i zagrożeń, ochrona rejonu występowania gatunków	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej, ścieżek edukacyjnych i dróg dojazdowych z zachowaniem ich drożności (usuwanie wiatrowalów i wiatrołomów), korygowanie ich przebiegu zgodnie z potrzebami, czytelne oznakowanie z umieszczeniem drogowskazów, tablic i tabliczek informacyjnych; oznakowanie stref ochronnych, montaż szlabanów na drogach wjazdowych, patrola ochronne

1	2	3	4
10	Bocian czarny, derkacz, dzięcioł białogrzbisty, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, gąsiorek, muchołówka mała, orlik krzykliwy, orzeł przedni, trzmielojad, puchacz, sóweczka, włochatka, gacek brunatny, karlik większy, mroczek posrebrzany, mroczek pozłocisty, nocek duży, nocek rudy, wilk, ryś, niedźwiedź, wydra, tchórz, kuna leśna, jeleń, sarna	Ochrona rejonu występowania	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej, ścieżek edukacyjnych i dróg dojazdowych z zachowaniem ich drożności (usuwanie wiatrowałów i wiatrołomów); czytelne oznakowanie z instalacją drogowaskazów, tablic i tabliczek informacyjnych, patrole ochronne

III. Obszary ochrony krajobrazowej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Kumak górski, zalotka większa, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Odtworzenie miejsc rozrodu	Odkopanie dawnych zbiorników wodnych lub wykonanie nowych oraz zabezpieczenie w nich odpowiedniego poziomu wody i dostępu światła
2	Kumak górski, zalotka większa, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta	Konserwacja i rozbudowa miejsc rozrodu z ich przystosowaniem do prowadzenia obserwacji	Pogłębianie z usuwaniem namulisk, poszerzanie, zabezpieczanie brzegów, dopływu wody i światła oraz budowa pomostów obserwacyjnych w wybranych zbiornikach wodnych
3	Żaba trawna	Zabezpieczanie szlaków migracji	Wystawianie płotków zabezpieczających przy drogach
4	Kumak górski, żaba trawna, traszka karpacka, traszka górską, traszka zwyczajna	Likwidacja kolein na drogach stokowych, szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych	Zasypywanie kolein, wyrównywanie, utwardzanie i odwadnianie powierzchni dróg stokowych, szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych
5	Gniewosz plamisty, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna	Zabezpieczanie miejsc rozrodu i bytowania	Odstanianie istniejących i wykonywanie nowych kopców z kamieni na polanach reglowych
6	Gniewosz plamisty, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny	Konserwacja istniejących miejsc rozrodu i bytowania	Wykaszanie roślin zielnych, usuwanie drzew i krzewów z powierzchni ekosystemów nieleśnych; pogłębienie, poszerzenie, zabezpieczenie brzegów oraz dopływu wody i światła w zbiornikach wodnych
7	Dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł białogrzbisty, dzięcioł zielony, dzięcioł duży, dzięciołek, rudzik, kos, paszkoć, mysikrólik, zniczek, sikora uboga, sikora czarnogłowa, sikora czubata, sikora sosnowka, sikora bogatka, sikora modra, kowalik, pełzacz	Dokarmianie ptaków w okresie zimowym	Wykładanie karmy przy budynkach wolnostojących (osady leśne) oraz wzdłuż dolnych części głównych dolin, użytkowanych turystycznie i spacerowo w okresie zimowym

1	2	3	4
	ogrodowy, płochacz pokrzywnica, sówka, sroka, orzechówka, wrona, gawron, wróbel, mazurek, zięba, dzwonec, szczygieł, czyż, gil, grubodziób, trznadel, jer, czeczotka		
8	Sikora sosnowka, sikora bogata, sikora modra, sikora uboga, sikora czarnogłowa, sikora czubata, pleszka, mazurek, szpak, krętogłów, kowalik	Poprawa bazy lęgowej dla ptaków	Wymiana zniszczonych skrzynek lęgowych dla ptaków przy osadach leśnych oraz wzdłuż dolnych części głównych dolin, w ilości do 100 sztuk
9	Głuszec, cietrzew, jarząbek	Rozpoznanie stanu populacji i zagrożeń, ochrona rejonu występowania gatunków	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej, ścieżek edukacyjnych i dróg dojazdowych z zachowaniem ich drożności (usuwanie wiatrowałów i wiatrołomów), korygowanie ich przebiegu zgodnie z potrzebami, czytelne oznakowanie z umieszczeniem drogowskazów, tablic i tabliczek informacyjnych; oznakowanie stref ochronnych, montaż szlabanów na drogach wjazdowych, patrole ochronne
10	Bocian czarny, derkacz, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, gąsiorek, muchołówka mała, orlik krzykliwy, orzeł przedni, trzmiełojad, puchacz, sóweczka, włochatka, gacek brunatny, karlik większy, mroczek posrebrzany, mroczek pożłocisty, nocek duży, nocek rudy, wilk, ryś, niedźwiedź, wydra, tchórz, kuna leśna, jeleń, sarna	Ochrona rejonu występowania	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez remonty i modernizację szlaków, miejsc biwakowych, infrastruktury turystycznej, ścieżek edukacyjnych i dróg dojazdowych z zachowaniem ich drożności (usuwanie wiatrowałów i wiatrołomów); czytelne oznakowanie z instalacją drogowskazów, tablic i tabliczek informacyjnych, patrole ochronne

IV. Ochrona roślin na obszarach ochrony czynnej i krajobrazowej

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Pełnik europejski, podejrzony księżycowy	Zabezpieczenie przed zgryzaniem przez owce i bydło	Czasowe grodzenie części powierzchni

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	2	3	4
1	Ochrona ścisła	4a, b, c, d, f, 5a, b, c, 6a, b, c, d, 7f, 8a, b, c, 9b, c, 12a, b, c, d, 13a, b, c, 14a, b, c, 15a, b, 16a, b, c, d, 17a, b, c, 20a, b, c, 21a, b, 24a, b, c, d, 25a, b, c, d, f, 26a, b, c, d, f, g, 27a, b, c, 28a, b, c, d, 30a, b, c, d, f, g, 33a, b, c, d, 34a, b, c, d, f, 35a, b, c, d, f, 39c, 40a, b, c, 41a, b, 53a, b, c, d, f, 54a, 55a, b, c, d, f, g, 57b, 58b, 59b, c, d, f, g, h, 60a, 61a, b, c, 63a, b, c, 64a, b, c, d, g, 65b, 66b, c, d, 67a, b, 68a, b, c, 69a, b, 70a, b, c, d, 71a, b, 72a, b, 73a, b, 74a, b, c, 75a, b, 81a, b, c, d, 82a, b, c, d, f, g, 83a, b, 84a, 85b, 86a, b, c, d, f, 87a, b, c, d, 89a, 90a, b, c, d, 91a, b, c, d, f, 92a, b, c, d, 93b, c, d, 94a, 95a, b, c, 96a, c, f, g, h, 97a, b, c, d, f, 98a, b, 99a, b, 100a, 101a, 102a, b, c, d, 103a, 104a, b, 105a, b, d, f, g, 106a, b, c, d, g, h, 113a, b, c, f, g, h, i, j, k, 115a, b, c, d, 117a, b, 118a, b, 122a, 123a, b, 124a, b, 125a, 126a, b, 127a, b, 133a, b, 134a, 135a, 136a, b, c, d, 137a, b, c, d, f, 138a, b, c, 139a, b, 140a, b, c, d, 141a, b, 142a, b, c, 143a, b, 144a, b, c, 151a, b, c, 152a, 153a, b, c, 154a, b, c, d, 155a, b, c, 156a, b, d, 157a, b, d, 158a, b, c, 159a, b, c, d, 160a, b, 164a, 165a, 166a, b, 167a, 168a, b, 169a, b, 170a, 171a, 172a, b, c, 177a, b, c, 178a, b, c, 179a, b, c, 180a, b, c, 184a, b, c, d, f, g, h, 185a, b, d, f, 186b, c, 187a, b, c, 188a, b, c, d, 189a, b, c, 190a, 193a	3 611,07
2	Ochrona czynna	1a, b, c, 2a, b, c, d, f, g, h, 3a, b, c, d, f, 7a, b, c, d, 9a, 10a, b, c, 11a, b, c, d, f, g, h, 18a, b, c, 19a, b, 22a, b, c, d, f, g, h, 23a, b, c, 25g, h, 29a, b, 30h, 31a, 32a, b, c, d, f, g, h, 36a, b, c, d, f, g, 37a, b, c, d, f, g, h, 38a, b, c, d, 39a, b, 42a, b, c, d, 43a, b, c, d, f, 44a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, 45a, b, c, d, f, g, 46a, b, c, d, f, 47a, b, c, d, 48a, b, c, d, f, 49a, b, c, d, f, 50a, b, c, d, f, 51a, b, c, d, f, 52a, b, c, 56a, b, c, d, f, g, h, i, 57a, 58a, 59a, 60b, 62a, b, c, d, f, 64f, 65a, 66a, f, 68d, f, 71c, d, 72c, d, 73c, d, 74d, 75c, 76a, b, c, 77a, b, c, d, f, g, 78a, b, 79a, b, c, d, f, 80a, b, c, 85a, 88a, b, c, d, f, g, 93a, f, 96b, d, 101b, 105c, 106f, i, 107a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 108a, b, c, d, f, 109a, b, 110a, b, c, d, f, 111a, b, c, d, f, 112a, b, 113d, 114a, b, c, 116a, b, c, 119a, b, 120a, 121a, 122b, 123c, d, 128a, b, 129a, b, c, 130a, b, c, d, 131a, b, c, d, 132a, b, c, d, f, 133c, 135b, 136f, 145a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, 146a, b, c, d, f, 147a, b, c, d, 148a, b, c, d, 149a, b, c, d, 150a, b, 156c, 157c, 161a, b, c, d, f, g, 162a, b, c, 163a, 164b, 173a, b, 174a, b, c, d, 175a, b, c, d, f, 176a, b, 181a, b, c, d, f, g, h, 182a, b, c, d, f, g, h, i, 183a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 185c, 186a, 189d, 190b, 191a, b, 192a, b, c, d, f, g, 194a, b, c, 195a, b, c, d, f, 196a, b, c, d, f, 197a, b, c, d, f, g, h, i, 198a, b, c, d, f, 199a, b, c, d, f, g, h, i, j, 200a, b, 201a, b, c, d, 202a, 203a, b, c, 204a, b, 205a, b, c, d, 206a, b, c, d, f, g, 207a, b, c, d, f, g, 208a, b, c, d, f, g, h, 209a, b, c, 210a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s	2 882,51
3	Ochrona krajobrazowa	Obręb ewidencyjny Konina: 2557, 2583, 2584, 5353, 5354, 5355, 5356, 5357, 5358, 5359, 5360, 5361, 5362, 5363, 5364, 5365, 5366, 5367, 5368, 5369, 5370, 5371, 5372, 5373, 5374, 5375, 5376, 5377, 5378, 5379, 5380, 5381, 5382, 5383, 5384, 5385, 5386, 5387, 5388, 5389, 5392, 5393, 5394, 5395, 5396, 5397, 5398, 5400, 5402, 5403, 5404, 5405, 5406, 5407, 5408, 5409, 5410, 5412, 5413, 5414, 5415, 5416, 5417, 5418, 2556/1, 2556/2, 5391/1, 5391/2, 5411/1, 5411/2, 5411/3.	536,27

1	2	3	4
		Obręb ewidencyjny Lubomierz: 4821, 4822, 4927, 4928, 4929, 4930, 4931, 4932, 4933, 4934, 4935, 4936, 4937, 4938, 4939, 4940, 4941, 4942, 4943, 4944, 4946, 4961, 4962, 4963, 4964, 4971, 4973, 4974, 4975, 4976, 4977, 4979, 4981, 4982, 4983, 4984, 4985, 4986, 4987, 4988, 4989, 4990, 4991, 4992, 4993, 4994, 4995, 4996, 4997, 4998, 4999, 5000, 5001, 5002, 5003, 5004, 5005, 5006, 5007, 5008, 5009, 5010, 5011, 5012, 5013, 5014, 5015, 5016, 5020, 5022, 5023, 5024, 5025, 5026, 5027, 5028, 5029, 5031, 5032, 5033, 5034, 5035, 5036, 5037, 5038, 5039, 5040, 5042, 5043, 5044, 4978/1, 4978/2, 4980/1, 4980/2, 5017/1, 5017/2, 5017/3, 5018/1, 5018/2, 5018/3, 5018/4, 5018/5, 5019/1, 5019/2, 5021/1. Obręb ewidencyjny Łopuszna: 224, 225, 226, 227, 230, 231, 233, 238, 239, 243, 246, 303, 307, 310, 312, 319, 325, 330, 331, 332, 333, 348, 2372, 2373, 2374, 2375, 2379, 2380, 2382, 2383, 2721, 2792, 2795, 2796, 2797, 2816, 2819, 2821, 2822, 2823, 2827, 2828, 2840, 2841, 2842, 2843, 4154, 4163, 4164, 4165, 4166, 2381/1, 2381/2, 2381/3, 2384/1, 2384/2, 2384/3, 2720/1, 2720/2, 2793/3, 2793/4, 2799/1, 2799/2, 2799/3, 2800/1, 2800/2, 2800/3, 2801/1, 2802/1, 2802/2, 2802/3, 2802/4, 2804/1, 2804/2, 2804/3, 2804/4, 2804/5, 2807/1, 2807/2, 2808/1, 2809/1, 2809/2, 2810/1, 2810/2, 2811/3, 2811/4, 2814/1, 2814/2, 2814/3, 2814/4, 2815/1, 2815/4, 2815/5, 2815/6, 2815/7, 2815/8, 2818/1, 2818/2, 2818/3, 2818/4, 2820/1, 2820/2, 2820/3, 2820/4, 2824/9, 2824/10, 2824/11, 2824/12, 2830/1, 2839/1, 2839/2, 2839/3, 2839/4, 2844/1, 2844/2, 4152/2, 4153/1, 4153/2, 4153/3, 4155/1, 4155/2, 4157/1, 4162/1, 4167/1, 4167/2, 4206/1, 2824/13, 2824/15, 2824/16, 2824/17, 2824/18, 2824/19, 2824/20, 2824/21, 2824/22, 2824/23, 2829/31, 2829/32, 2829/33, 2829/34, 2829/35, 2829/36, 4188/218. Obręb ewidencyjny Ochotnica Górna: 1127, 1130, 1175, 1176, 1178, 1179, 1910, 1939, 1940, 14398, 14399, 14401, 14402, 14405, 14408, 14647, 14387/7, 14387/9, 14388/1, 14388/2, 14388/3, 14388/5, 14388/6, 14388/7, 14397/139, 14397/140, 14397/69, 14397/70, 14397/71, 14397/72, 14397/73, 14397/74, 14397/75, 14400/1, 14400/2, 14400/3, 14404/3, 14404/4, 14404/5, 14404/6, 14406/1, 14406/2, 14411/1, 14411/12, 14411/13, 14411/14, 14411/15, 14411/16, 14411/17, 14411/19, 14411/2, 14411/21, 14411/22, 14411/23, 14411/24, 14411/25, 14411/26, 14411/27, 14411/28, 14411/29, 14411/3, 14411/30, 14411/31, 14411/32, 14411/33, 14411/34, 14411/35, 14411/36, 14411/37, 14411/38, 14411/39, 14411/4, 14411/40, 14411/41, 14411/42, 14411/43, 14411/44, 14411/45, 14411/46, 14411/47, 14411/48, 14411/49, 14411/5, 14411/50, 14411/51, 14411/52, 14411/53, 14411/54, 14411/55, 14411/7, 14411/9, 14413/1, 14413/10, 14413/11, 14413/12, 14413/13, 14413/14, 14413/15, 14413/16, 14413/17, 14413/2, 14413/20, 14413/21, 14413/22, 14413/23, 14413/25, 14413/26, 14413/27, 14413/28, 14413/29, 14413/3, 14413/30, 14413/31, 14413/32, 14413/33, 14413/34, 14413/35, 14413/36, 14413/37, 14413/38, 14413/39, 14413/4, 14413/40, 14413/41, 14413/44, 14413/45, 14413/46, 14413/47, 14413/48, 14413/49, 14413/5, 14413/50, 14413/6, 14413/7, 14413/8, 14413/9, 14484/1129, 14484/1137, 14484/1138, 14484/1216, 14484/1217, 14484/1247, 14484/1248, 14484/1249, 14484/1250, 14484/1251, 14484/539, 14484/723, 14484/724, 14484/856, 14484/857, 14484/858, 14484/859, 14484/860, 14484/861, 14484/864, 14484/865, 14484/869, 14484/870, 14493/1, 14493/2, 14627/120, 14627/121, 14627/122, 14627/123, 14627/124, 14627/53, 14630/2, 14630/3, 14643/10, 14643/11, 14643/14, 14643/15, 14643/19, 14643/20, 14643/21, 14643/22, 14643/23, 14643/24, 14643/25, 14643/26, 14643/4, 14643/6, 14643/7, 14643/8, 14643/9, 14645/10, 14645/11, 14645/12, 14645/13, 14645/14, 14645/15, 14645/16, 14645/17, 14645/18, 14645/19, 14645/20, 14645/21, 14645/3, 14645/5, 14645/6, 14645/7, 14645/8,	

1	2	3	4
		14646/10, 14646/11, 14646/17, 14646/18, 14646/19, 14646/20, 14646/22, 14646/23, 14646/24, 14646/26, 14646/27, 14646/28, 14646/29, 14646/3, 14646/30, 14646/31, 14646/32, 14646/33, 14646/34, 14646/35, 14646/36, 14646/4, 14646/6, 14646/7, 14646/8, 14646/9, 14648/1, 14648/10, 14648/2, 14648/3, 14648/4, 14648/5, 14648/6, 14648/7, 14648/8, 14648/9. Obręb ewidencyjny Olszówka: 4691, 4692, 4693, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4690/1, 4690/2. Obręb ewidencyjny Poręba Wielka: 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2482, 4183, 4184, 4185, 4186, 4187, 4189, 4190, 4191, 4192, 4193, 4194, 4195, 4196, 4199, 4200, 4202, 4205, 4207, 4208, 4209, 4211, 4212, 4213, 4214, 4215, 4216, 4217, 4218, 4219, 4220, 4221, 4222, 4223, 4224, 4225, 4226, 4227, 4228, 4229, 4231, 4232, 4233, 4234, 4235, 4236, 4237, 4238, 4241, 4242, 4243, 4244, 4245, 4246, 4247, 4248, 4249, 4250, 4251, 4252, 4253, 4254, 4255, 4256, 4258, 4259, 4260, 4261, 4262, 4263, 4264, 4265, 4266, 4267, 4268, 4269, 4270, 4271, 4272, 4273, 4274, 4276, 4277, 4278, 4279, 4280, 4281, 4283, 4284, 4285, 4286, 4287, 4288, 4290, 4291, 3702/1, 3702/2, 3764/1, 3765/1, 3765/2, 3765/3, 3766/1, 3766/2, 3766/3, 3767/1, 3767/2, 3767/3, 4188/1, 4188/2, 4188/3, 4188/4, 4197/1, 4197/2, 4198/1, 4198/2, 4201/1, 4201/2, 4203/1, 4203/2, 4204/1, 4204/2, 4206/1, 4206/2, 4210/1, 4210/2, 4210/3, 4230/1, 4230/2, 4282/1, 4282/2, 4334/131/, 4334/131/4, 4335/132/2, 4335/132/5, 4335/132/6, 4339/136/2, 4352/131/6, 4354/137/4. Obręb ewidencyjny Zasadne: 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1477, 1479, 1480, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1493, 1494, 1496, 1497, 1481/1, 1598/144	
	Razem		7 029,85

¹⁾ Ekosystemy leśne i nieleśne lądowe podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 95, poz. 794) i jest zgodny z mapą przeglądową Parku, w skali 1 : 20 000, według stanu na 1 stycznia 1998 r. Mapy znajdują się w siedzibie Parku w miejscowości Poręba Wielka. W przypadku gruntów stanowiących własność prywatną, które znalazły się w obszarze ochrony krajobrazowej, numery działek ewidencyjnych oznaczono liczbami. Podział ten jest zgodny z mapą ewidencyjną dla obrębów: Konina, Lubomierz, Olszówka, Poręba Wielka i Zasadne w skali 1 : 2000 oraz dla obrębów Łopuszna i Ochotnica w skali 1 : 2880.

Załącznik nr 5

WSKAZANIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, KULTUROWYCH, TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH Z PODANIEM SPOSOBÓW ICH UDOSTĘPNIANIA ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar Parku	Określane przez dyrektora Parku po analizie tematu badań, zakresu, metodyki i obszaru	Nie określa się

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ścieżka edukacyjna „Wokół doliny Poręby” Oddziały: 194b, c, 198b, 199a, 203a, 206d, f, 207f, g		35 osób/1 km ścieżki
2	Ścieżka edukacyjna „Dolina Gorcowego Potoku” Oddziały: 76a, b, 77c, f, g, 78a, b, 79a, b, c, f, 80a, b		35 osób/1 km ścieżki
3	Ścieżka edukacyjna „Dolina Kamienicy” Oddziały: 108b, c, f, 109a, b, 110a, c, d, f, 116b, c		35 osób/1 km ścieżki
4	Ścieżka edukacyjna „Z Łopusznej na Jankówki” Oddziały: 176b, 181h, 182c, f, g, h, 183i, g		35 osób/1 km ścieżki
5	Ścieżka edukacyjna „Na Turbaczyk” Oddziały: 43f, 44j, l, m, n, 45f, g, 46a, b, d, 47a, b, c, d, 48a, b, 49a, 50a, b, 51a, b		35 osób/1 km ścieżki
6	Ścieżka edukacyjna „Park podworski Wodzickich—Góra Chabówka” Oddziały: 210a, b, c, d, f, g, h, j, l, n, o, p		35 osób/1 km ścieżki
7	Ścieżka edukacyjna „Dolina potoku Turbacz” Oddziały: 47d, 48c, d, f, 49f, 50d, f, 51d, f, 52c, 53a, c, 56a, b, c, d, f, 57b, 58b, 59b, c, 62f, 63b		35 osób/1 km ścieżki
8	Ścieżka edukacyjna „Dolina potoku Jaszcz” Oddziały: 152c, 155a, b, 156b, c, 150b, 166a, b		35 osób/1 km ścieżki
9	Ścieżka edukacyjna „Z Turbacza na Jaworzynę Kamienicką” Oddziały: 184b, c, d, 185a, b, 186a, 137f, 138b, c, 159a, 178a		35 osób/1 km ścieżki
10	Ścieżka edukacyjna „Partyzancką ścieżką na Turbacz” Oddziały: 192b		35 osób/1 km ścieżki

C. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
37g, 46f, 68d, 96b, d, 145d, i, 186a, polany: Gąsiorowska a, Gabrowska Duża a, d, Wierchy Zarębskie a, b, d, Wolnica a, Wzorowa a, b, d, Starmaszk a, Suhora a, c, d, e, Tobołów a	Prezentacja wypasu kulturowego owiec i bydła oraz sposobów otrzymywania produktów z mleka owczego	100 osób

D. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Szlak Żółty: Lubomierz Kudłoń—Turbacz Oddziały: 104b, 105a, c, d, g, 106a, b, c, d, g, i, 13a, c, 14b, c, 189a, 20a, 24a, c, d, 27c, 28a, b, 4a, d, f, 5c, 6d, 76a, 79a, 80a, b, 99b, 8c, 91a, f, 92a, 93a, b, c, d, f		35 osób/1 km długości szlaku
2	Szlak Czerwony: Rabka—Turbacz—Zielenica—granica Parku Oddziały: 138c, 144b, 175a, 178a, 184b, c, d, 185a, b, 186a, 203c, 205d, 206a, d, f, g, 208b, g, h, 209b, 69b, 70d, 71c, d, 72c, d		35 osób/1 km długości szlaku
3	Szlak Czarny: Łopuszna—Zielenica Oddziały: 176a, b, 177b, c, 181a, 182c, f		35 osób/1 km długości szlaku
4	Szlak Czarny: Lubomierz—Kudłoń—Konina Oddziały: 11c, 12b, c, 13c, 14b, c, 15b, 16d, 17c, 19a, b, 20a, 21a, 22a, 23a, 8b, c, 9a, b, c, 92a, d		35 osób/1 km długości szlaku
5	Szlak Niebieski: Trusiówka—Przełęcz Borek Oddziały: 100a, 101a, 102c, 103a, 104a, b, 105a, d, f, g, 108f, 109b, 110c, d, f, 114c, 116b, c, 89a, 90a, b, c, d, 94a, 95b		35 osób/1 km długości szlaku
6	Szlak Niebieski: Koninki—Hucisko—Turbacz Oddziały: 46d, f, 47d, 56b, d, f, 48c, d, 49f, 57b, 60b, 61b, c, 62a, b, c, d, f, 63b, 64a, b, 65a, b, 66a, b, c, f, 67a, b		35 osób/1 km długości szlaku
7	Szlak Zielony: Koninki—Tobołów—Obidowiec Oddziały: 194b, c, 197a, 198a, 199a, 203a, b, c, 75c		35 osób/1 km długości szlaku
8	Szlak Zielony: Niedźwiedź—Turbaczyk—Turbacz Oddziały: 189a, 38c, 39b, c, 40a, b, c, 41a, 44j, l, m, n, o, 45c, f, g, 47a, b, 50a, 51a, 52a, b, 53b, 54a, 55a, c, f, g, 68d, f		35 osób/1 km długości szlaku

1	2	3	4
9	Szlak Zielony: Dolina Kamienicy— Stawieniec—Kudłoń Oddziały: 100a, 101a, b, 96g, h, 97a, c, 91a, 8c, 6d, 5c		35 osób/1 km długości szlaku
10	Szlak Zielony: węzeł szlaków Hale Gorcowskie—Polana Gabrowska Oddziały: 117a, 118b, 128b, 129c, 130c, 131d, 134a, 137f, 138b, c, 147a, 149d, 152a, 153a, 154d, 156a, 158a, b, 159a, 178a, 135a		35 osób/1 km długości szlaku
11	Szlak Żółty: Ochotnica Górna Jamne— Przysłop Dolny Oddziały: 145n, m, l, k, j, 146c, b		35 osób/1 km długości szlaku
12	Szlak Żółty: Poręba Górna— Stare Wierchy Oddziały: 207g, f, 206d, f		35 osób/1 km długości szlaku
13	Szlak Niebieski: Rzeki—Gorc Kamienicki—węzeł szlaków na Halach Gorcowskich Oddziały: 111a, 113a, d, f, 117a		35 osób/1 km długości szlaku
14	Szlak Zielony: Poręba Górna— Jasionów—Rdzawka Oddziały: 209a		35 osób/1 km długości szlaku
15	Szlak Zielony: Poręba Wielka—Olszówka Oddziały: 210a, b, c, d		35 osób/1 km długości szlaku
16	Szlak spacerowy: Konina—Potasznia— Pasieka—Koninki Hucisko Oddziały: 32d, h, 36b, d, 37b, g, 38a, b, d, 39a, b, 40a, 42a, c, d, 43a, b, c, 44a, b, d, f, g, h, i, 45a, b, c, f, g, 46a, b, d, 47d		35 osób/1 km długości szlaku
17	Szlak spacerowy: Koninki—Hucisko— dol. Olszowego potoku—Tobołów— Poręba Górna Oddziały: 193a, 194a, b, 195a, b, d, f, c 196a, b, f, 197a, f, g, i, 198a, b, c, d, f, 199f, i, j, 200a, 201b, c, d, 202a, 204a, 205a, 62a, c, 64a, b, c, d, f, g, 73a, 74a, 75a		35 osób/1 km długości szlaku
18	Szlak spacerowy: Hucisko—Dolina potoku Turbacz—Czarne Błota Oddziały: 47d, 48c, d, f, 49f, 50d, f, 51d, f, 52c, 53a, c, 56a, b, f, 59b, c, 58b, 57a, b, 62f, 63b, 64b, c, d		35 osób/1 km długości szlaku
19	Szlak spacerowy: Papieżówka— Jaworzyna Kamienicka Oddziały: 116b, 119b, 120a, 121a, 122b, 123c, d, 124a, b, 125a, 126a, 127b, 129a, 130a, 131a, 132a, b, c, d, 133a, b, 134a, 135a, 136c, d, f, 137a		35 osób/1 km długości szlaku
20	Szlak spacerowy: Rzeki—Czarne Młaki— potok Spaleniec—Limierzyska Oddziały: 108a, b, c, d, 109a, 110a, c, d, f		35 osób/1 km długości szlaku
21	Szlak spacerowy: Potasznia—Brukowana Droga—Przełęcz Borek Oddziały: 106a, 20c, 21b, 22b, 23c, 25a, b, d, f, 26a, b, f, g, 27a, b, c, 28a, b, 31a, 32c, 37g		35 osób/1 km długości szlaku
22	Szlak spacerowy: Brukowana Droga— Kopa Oddziały: 19b, 20c, 21b, 22a, 22b		35 osób/1 km długości szlaku

1	2	3	4
23	Szlak spacerowy: Dolina Łopusznej Oddziały: 183d, i, j, 191a, b, 192b, c		35 osób/1 km długości szlaku
24	Szlak spacerowy: Polana Sucha—Cioski Oddziały: 170a, 171a		35 osób/1 km długości szlaku
25	Szlak rowerowy: Potasznia—Pasieka— Hucisko—Koninki Oddziały: 32d, h, 36b, d, 37b, g, 38a, b, d, 39a, b, 40a, 42a, c, d, 43a, b, c, 44a, b, d, f, g, h, i, 45a, b, c, f, g, 46a, b, d, 47d	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
26	Szlak rowerowy: Koninki—Hucisko— dolina potoku Turbacz—Czarne Błota Oddziały: 47d, 48c, d, f, 49f, 50d, f, 51d, f, 52c, 53a, c, 56a, b, f, 59b, c, 58b, 57a, b, 62a, f, 63b, 64b, c, d	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
27	Szlak rowerowy: Stare Wierchy— Turbacz—Zielenica—granica Parku Oddziały: 138c, 144b, 175a, 178a, 184b, c, d, 185a, b, 186a, 203c, 205d, 206a, d, f, g, 208b, g, h, 209b, 69b, 70d, 71c, d, 72c, d	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
28	Szlak rowerowy: Rzeki—Trusiówka— Jaworzyna Kamienicka—Polana Gabrowska Oddziały: 108f, 109b, 110c, d, f, 116c, b, 119b, 120a, 121a, 122b, 123c, d, 124a, b, 125a, 122a, 123c, d, 124a, b, 125a, 126a, 127b, 129a, 130a, 131a, 132a, b, c, d, 133a, b, 134a, 135a, 136c, d, f, 137a, f, 138f, c, 178a, 184a, 140d, 159a	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
29	Szlak rowerowy: Tobołów—Kopana Droga—Polana Młynarska Oddziały: 194b, c, 199a, 200a, 203a, b	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
30	Szlak rowerowy: Koninki—Hucisko— dolina Olszowego potoku—Tobołów— Poręba Wielka Oddziały: 193a, 194a, b, 195a, b, d, f, c 196a, b, f, 197a, f, g, i, 198a, b, c, d, f, 199f, i, j, 200a, 201b, c, d, 202a, 204a, 205a, 62a, c, 64a, b, c, d, f, g, 73a, 74a, 75a	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
31	Szlak rowerowy: Rzeki—Papieżówka— przełęcz Borek—Brukowana Droga— Potasznia Oddziały: 90a, b, c, d, 89a, 94b, 95b, 100a, 101a, 102c, d, 103a, 104a, b, 105d, f, g, 106a	Poruszanie się rowerem	3 osoby/1 km długości szlaku
32	Szlak konny: Stare Wierchy— Obidowiec—Hala Turbacz—Kiczora— Zielenica—granica Parku Oddziały: 138c, 144b, 175a, 178a, 184b, c, d, 185a, b, 186a, 203c, 205d, 206a, d, f, g, 208b, g, h, 209b, 69b, 70d, 71c, d, 72c, d	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
33	Szlak konny: Rzeki—Trusiówka—polana Jaworzyna Kamienicka Oddziały: 108f, 109b, 110c, d, f, 116b, c, 119b, 120a, 121a, 122a, b, 123c, d, 124a, b, 125a, 126a, 127b, 129a, 130a, 131a, 132a, b, c, d, 133a, b, 134a, 135a, 136c, d, f	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
34	Szlak konny: Polana Gabrowska—Gorc Kamienicki—polana Mrażnica pod Gorcem Oddziały: 140d, 184a, 178a, 138f, c, 137f, 135a, 159a, 134a, 156a, 155d, 153a, 152a, 131d, 130c, 129c, 128b, 117b, a	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku

1	2	3	4
35	Szlak konny: Potasznia—Pasieka—Koninki Hucisko Oddziały: 32d, h, 36b, d, 37b, g, 38a, b, d, 39a, b, 40a, 42a, c, d, 43a, b, c, 44a, b, d, f, g, h, i, 45a, b, c, f, g, 46a, b, d, 47d	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
36	Szlak konny: Koninki Hucisko—Dolina potoku Turbacz—Czarne Błota Oddziały: 47d, 48c, d, f, 49f, 50d, f, 51d, f, 52c, 53a, c, 56a, b, f, 59b, c, 58b, 57a, b, 62f, 63b, 64b, c, d	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
37	Szlak konny: Koninki Hucisko—dolina Olszowego potoku—Tobołów—Poręba Górna Oddziały: 193a, 194a, b, c, 195a, b, c, d, f, 196a, b, f, 197a, f, g, i, 198a, b, c, d, f, 199f, i, j, 200a, 201b, c, d, 202a, 204a, 73a, 74a, 75a	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
38	Szlak konny: Tobołów—Kopana Droga—Polana Młynarska Oddziały: 194b, c, 199a, 200a, 203a, b	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
39	Szlak konny: Rzeki—Papieżówka—przełęcz Borek—Brukowana Droga—Potasznia Oddziały: 90a, b, c, d, 89a, 94b, 95b, 100a, 101a, 102c, d, 103a, 104a, b, 105d, f, g, 106a	Jazda konna	3 osoby/2 km długości szlaku
40	Na całym obszarze Parku objętym ochroną krajobrazową	Dopuszcza się wprowadzanie psów na smyczy i w kagańcu na szlaki turystyczne i spacerowe	1 osoba/1 km długości szlaku

E. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Trasy do uprawiania narciarstwa i wyciągi narciarskie. Teren pod linę wyciągu w oddz. 197, teren pod nartostradę pomiędzy oddz. 197 i 196, polany: Tobołów, Starmaszka	Zgodnie z regulaminem Parku	Teren w oddz. 197, pomiędzy oddz. 197 i 196 oraz polana Tobołów: 900 osób
2	Pole biwakowe na polanie Oberówka	Miejsce do postawienia namiotów z możliwością palenia ogniska	55 osób
3	Pole biwakowe na polanie Trusiówka	Miejsce do postawienia namiotów z możliwością palenia ogniska	35 osób
4	Pole biwakowe na polanie Stare Wierchy	Miejsce do postawienia namiotów z możliwością palenia ogniska	55 osób

¹⁾ Ekosystemy leśne i nieleśne lądowe podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 95, poz. 794) i jest zgodny z mapą przeglądową Parku, w skali 1 : 20 000, według stanu na 1 stycznia 1998 r. Mapa znajduje się w siedzibie Parku, w miejscowości Poręba Wielka.

Załączniki do zarządzenia Nr 78 Ministra Środowiska
z dnia 20 grudnia 2011 r. (poz. 83)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pojawianie się inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia oraz nadmierny rozwój roślinności na łąkach i pastwiskach, powodujące zanikanie siedlisk lęgowych i miejsc żerowania ptaków oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych	Wykaszenie roślinności zielnej, usuwanie drzew i krzewów; Wypas bydła i koni na wyznaczonych powierzchniach; Na pastwiskach koszenie tzw. niedojadów
2	Zanik cennych zbiorowisk roślinnych: łąk zmiennowilgotnych i łąk podmokłych w wyniku zaprzestania ich użytkowania	Koszenie i wywożenie skoszonej biomasy
3	Niszczenie lęgów gęgawy, krzyżówki i ohara, gniazdujących w sztucznych urządzeniach lęgowych, przez norkę amerykańską	Ograniczenie liczebności norki amerykańskiej
4	Wzrost liczebności obcych gatunków drapieżników — szopa pracza i jenota	Monitorowanie zmian liczebności, redukcja liczebności szopa pracza i jenota
5	Niska liczebność ptaków gniazdujących w dziuplach — gągoła i tracza nurogęsi spowodowana niedoborem dziuplastych drzew	Stosowanie budek lęgowych
6	Szkody wyrządzane przez populację dzika na łąkach, pastwiskach i urządzeniach melioracji wodnej	Odstrzał redukcyjny dzików
7	Kłusownictwo rybackie	Lokalizacja tarlisk i zimowisk ryb za pomocą echosondy. Wzmocniona ochrona ryb przed kłusownictwem rybackim
8	Wypływanie i zarastanie starorzeczy	Usuwanie roślinności na wybranych odcinkach starorzeczy
9	Zarastanie przez robinie akacjową murawy napiaskowej	Usuwanie podrostu robinii akacjowej; ogrodzenie i oznakowanie stanowiska

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Nadmierny wzrost liczebności populacji lisa i jenota zagrażających ptakom lęgowym	Odstrzał redukcyjny lisów i jenotów
2	Wypływanie rowów i kanałów, niesprawne funkcjonowanie sieci melioracyjnej uniemożliwiające utrzymanie odpowiednich warunków wodnych na obszarze polderu północnego	Konserwacja podstawowych i szczegółowych urządzeń melioracyjnych; Konserwacja zastawek, śluz, jazów
3	Niekorzystne zmiany warunków wodnych na skutek niesprawnego funkcjonowania doprowadzalnika i innych urządzeń hydrotechnicznych	Naprawa i konserwacja urządzeń melioracyjnych
4	Zanik optymalnych, otwartych siedlisk ptaków wodno i błotnych w wyniku wtórnej sukcesji wierzby	Wypas bydła, odtworzenie terenu o charakterze otwartym

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Sąsiedztwo ferm norek amerykańskich — stały napływ osobników uciekających z niewoli i zagrażających rodzimym gatunkom fauny	Odłowy i eliminacja norek amerykańskich szczególnie przed i w trakcie okresu lęgowego ptaków
2	Nadmierna presja użytkowników terenu — turystów i wędkarzy, powodująca zaśmiecanie terenu, nielegalny wjazd na tereny nie udostępnione oraz płoszenie ptaków i przypadkowe niszczenie lęgów	Utrzymanie miejsc postoju i biwakowania, utrzymanie koszy na odpady, zakazów ruchu i regulaminów udostępnienia Parku
3	Pożary powstające w wyniku nielegalnego wypalania łąk	Utrzymanie dróg dojazdowych do punktów czerpania wody

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie budową parków wiatrowych w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Narodowego „Ujście Warty”	Udział w procesie konsultacyjnym planów zagospodarowania przestrzennego. Udział w ocenach oddziaływania inwestycji na środowisko i cele ochrony Natura 2000

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Działania na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Prowadzenie monitoringu przyrodniczego	Wybrane gatunki ryb, ptaków wodnych, błotnych, szponiastych i wróblowych oraz monitoring bobrów, zwierząt łownych, roślin naczyniowych	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
2	Monitoring populacji lęgowych i pozalęgowych (przelotnych i zimujących) wybranych grup ptaków poprzez ich obrączkowanie	Wybrane gatunki ptaków, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków wodnych, błotnych	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno

II. Działania na obszarach objętych ochroną czynną

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Prowadzenie monitoringu przyrodniczego	Wybrane gatunki ryb, ptaków wodnych, błotnych, szponiastych oraz monitoring bobra, zwierząt łownych, roślin naczyniowych	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
2	Monitoring populacji lęgowych i pozalęgowych (przelotnych i zimujących) wybranych grup ptaków poprzez ich obrączkowanie	Wybrane gatunki ptaków, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków wodnych, błotnych i wróblowych	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
3	Usuwanie zarośli wierzbowych	200 ha w ciągu 3 lat	O.O. Słońsk
4	Ekstensywny wypas bydła i koni lub koszenie łąk	Do 4000 ha Do 4000 sztuk bydła Około 600 koni	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
5	Koszenie jeden raz do roku, po 15 sierpnia, łąk i ziółorośli w celu ochrony łąk trzęślicowych i zbiorowisk do nich nawiązujących	72 ha	O.O. Słońsk
6	Koszenie i wywóz biomasy z turzycowisk będących siedliskiem wodniczki, po zakończeniu sezonu lęgowego	90 ha	O.O. Słońsk
7	Koszenie i rozdrobnienie zielonej masy na wilgotnych pastwiskach w celu eliminacji lub ograniczenia zarastania obcym gatunkiem inwazyjnym — rzepieniem włoskim	Powierzchnia w zależności od obszaru miejsc masowego pojawu rzepienia włoskiego	O.O. Słońsk

1	2	3	4
8	Ochrona siedliska: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi — usuwanie podrostu robinii akacjowej; oznakowanie stanowiska	0,5 ha	O.O. Słońsk
9	Ochrona siedliska eutroficzne starorzecza: przeciwdziałanie wypłycań starorzeczy — pogłębienie wybranych odcinków	5 km	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
10	Naprawa urządzeń melioracyjnych — doprowadzalnika i urządzeń przepustowych w celu utrzymania optymalnych warunków dla ptaków w okresie pierzenia	5 km	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
11	Powstrzymanie sukcesji wtórnej poprzez wypas bydła	Do 200 sztuk	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno

B. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie dróg udostępnionych, ścieżek edukacyjnych, miejsc postoju i biwakowych	2 miejsca postoju 1 miejsce biwakowania	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno
2	Utrzymanie dróg do punktów czerpania wody oraz oznakowania punktów czerpania wody gaśniczej	22,5 km dróg 14 tablic „Punkt czerpania wody” 5 tablic „Do punktu czerpania wody”	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno

III. Działania na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Prowadzenie monitoringu przyrodniczego	Wybrane gatunki ryb, ptaków wodnych, błotnych, drapieżnych i wróblowatych, oraz monitoring bobrów, zwierzyny łownej, roślin naczyniowych	O.O. Polder Północny
2	Monitoring populacji lęgowych i pozalęgowych (przelotnych i zimujących) wybranych grup ptaków poprzez ich obrączkowanie	Wybrane gatunki ptaków, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków wodnych, błotnych i wróblowych	O.O. Polder Północny
3	Ekstensywny wypas bydła i koni lub koszenie łąk	Do 3340 ha Do 2000 sztuk bydła Do 100 koni	O.O. Polder Północny
4	Usuwanie podrostu robinii akacjowej	Do 2 ha	O.O. Polder Północny

1	2	3	4
5	Odstrzał redukcyjny dzików	Do 30 sztuk w każdym roku	O.O. Polder Północny
6	Koszenie jeden raz do roku ziółorośli nawiązujących do łąk ze związku <i>Calthion</i>	18 ha	O.O. Polder Północny
7	Koszenie jeden raz do roku, po 15 sierpnia łąk z selernicą żyłkowaną <i>Cnidium dubium</i>	46 ha	O.O. Polder Północny
8	Konserwacja podstawowych i szczegółowych urządzeń melioracyjnych; Konserwacja zastawek, śluz, jazów	200 km	O.O. Polder Północny

B. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie dróg udostępnionych, ścieżek edukacyjnych, miejsc postoju i biwakowych	2 miejsca postoju 2 miejsca biwakowania	O.O. Polder Północny
2	Utrzymanie dróg do punktów czerpania wody oraz oznakowania punktów czerpania wody gaśniczej	80 km dróg 12 tablic „Punkt czerpania wody” 7 tablic „Do punktu czerpania wody”	O.O. Słońsk, O.O. Chyrzyno

¹⁾ Podział na obwody ochronne (O.O.) podano zgodnie z mapą Parku Narodowego „Ujście Warty” sporządzoną przez Park w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.2003 r.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary objęte ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ptaki wodne i błotne	Usuwanie zarośli wierzbowych; Redukcja drapieżników obniżających sukces lęgowy oraz powodujących wysoką śmiertelność ptaków dorosłych; Utrzymanie odpowiednich warunków wodnych	Regulacja liczebności norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota poprzez odłowy, a następnie usypianie lub odstrzał w okresie przed i w trakcie trwania sezonu lęgowego ptaków; Usprawnienie sieci melioracyjnej i kontrola przepływu wody
2	Wodniczka	Kształtowanie optymalnych siedlisk lęgowych	Koszenie i wywóz biomasy z 90 ha turzycowisk będących siedliskiem wodniczki, po zakończeniu sezonu lęgowego
3	Gągoł, tracz nurogęś	Uzupełnienie i konserwacja budek dla gągołów i traczy nurogęsi — 30 sztuk	Utrzymanie budek w celu zwiększenia populacji lęgowej
4	Ryby	Ochrona tarlisk i zimowisk ryb na rzece Postomii	Lokalizacja tarlisk i zimowisk ryb za pomocą echosondy. Wzmocniona ochrona ryb przed kłusownictwem rybackim

B. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Kukułka krwista <i>Dactylorhiza incarnata</i> , trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i> , dziewięciornik błotny <i>Parnassia palustris</i>	Ochrona stanowisk	Koszenie łąki po 15 sierpnia. Wykaszenie trzciny w najbliższej okolicy stanowiska
2	Grzybienie białe <i>Nymphaea alba</i> , grązel żółty <i>Nuphar lutea</i>	Ochrona stanowisk	Mechaniczne usuwanie kłaczy do 1/3 szerokości cieku
3	Szczotlika siwa <i>Corynephorus canescens</i> , goździk piaskowy <i>Dianthus arenarius</i> , turzycza piaskowa <i>Carex arenari</i>), kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> , strzęplica sina <i>Koeleria glauca</i>	Ochrona stanowisk	Oznakowanie stanowiska; usuwanie podrostu robinii akacjowej

II. Obszary objęte ochroną krajobrazową

A. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ptaki wodne i błotne	Redukcja drapieżników obniżających sukces lęgowy oraz powodujących wysoką śmiertelność ptaków dorosłych	Odstrzał redukcyjny lisów — do 30 osobników; Regulacja liczebności norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota poprzez odłowy, a następnie eliminację (usypianie lub odstrzał); Usprawnienie sieci melioracyjnej;
2	Ryby	Ochrona tarlisk i zimowisk ryb na rzece Warcie	Lokalizacja tarlisk i zimowisk ryb za pomocą echosondy. Wzmoczona ochrona ryb przed kłusownictwem rybackim

B. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ostrożeń warzywny <i>Cirsium oleraceum</i> , rdest wężownik <i>Polygonum bistorta</i> , kuklik zwisty <i>Geum rivale</i> , kozłek lekarski <i>Valeriana officinalis</i>	Ochrona stanowiska	Koszenie jeden raz do roku
2	Selernica żyłkowana <i>Cnidium dubium</i>	Ochrona stanowisk	Koszenie łąki po 15 sierpnia

Załącznik nr 4

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Forma ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem [ha]
1	Ochrona ścisła	O.O. Chyrzyno, O.O. Słońsk	681,9
2	Ochrona czynna	O.O. Chyrzyno, O.O. Słońsk	4015,4
3	Ochrona krajobrazowa	O.O. Polder Północny	3376,7
	Razem		8074,0

¹⁾ Podział na obwody ochronne (O.O.) podano zgodnie z mapą Parku Narodowego „Ujście Warty”, sporządzoną przez Park w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.2003 r.

Załącznik nr 5

MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH
ORAZ POŁOWU RYB, SPOSOBY ICH UDOSTĘPNIANIA ORAZ MAKSYMALNA LICZBA OSÓB
MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar całego Parku	Za zgodą Dyrektora Parku	60

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ścieżka edukacyjna „Mokradła” dł. ok. 1 km	Ścieżka piesza	50
2	Ścieżka przyrodnicza „Ptasim szlakiem” dł. ok. 2 km	Ścieżka piesza lub rowerowa	150
3	Wał Królewskiej Wyspy dł. ok. 3,5 km	Ścieżka piesza, wstęp wyłącznie z pracownikiem Parku	20
4	Ścieżka przyrodnicza „Na dwóch kółkach przez Polder Północny” dł. ok. 30 km	Ścieżka piesza lub rowerowa	100
5	Ścieżka przyrodnicza „Olszynki” dł. ok. 3,2 km	Ścieżka piesza	50

C. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Drogi udostępnione na terenie O.O. Polder Północny, łącznie około 8,8 km	Turystyka piesza i rowerowa, ruch samochodowy	100
2	Drogi udostępnione na terenie O.O. Chyrzyno, łącznie około 16 km	Turystyka piesza i rowerowa	200
3	Drogi udostępnione na terenie O.O. Słońsk, łącznie około 4,8 km	Turystyka piesza i rowerowa	50
4	Pola biwakowe na terenie O.O. Polder Północny	Miejsce do biwakowania	30
5	Pola biwakowe na terenie O.O. Słońsk	Miejsce do biwakowania	15
6	Stara Warta (Kanał Maszówek) — około 8 km	Turystyka kajakowa	20
7	Ujście rzeki Postomii (do wysokości Wyspy Sommera)	Turystyka żeglowa, łodzie o długości do 8 m, bez napędu silnikowego, od świtu do zmierzchu w okresie od 15.07 — 30.09	10

D. Miejsca udostępniane w celu połowu ryb

Lp.	Miejsce udostępniane	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Prawy brzeg i koryto Warty: od 17 km (Prądy) w dół rzeki do granic Parku — około 9,5 km linii brzegowej	Połów z brzegu i z łodzi przez całą dobę z wyjątkiem okresu ochronnego miętusa od 1 grudnia do końca lutego, kiedy obowiązuje zakaz połowu nocnego	80
2	Prawy brzeg i koryto Warty od 17 km (Prądy) w górę rzeki do granic Parku — około 5,5 km linii brzegowej	Połów z brzegu i z łodzi od 1 kwietnia do 14 listopada przez całą dobę	50
3	Prawy brzeg Starej Warty (Kanału Maszówek): ok. 8 km linii brzegowej	Połów z brzegu przez cały rok, od jednej godziny przed wschodem do jednej godziny po kalendarzowym zachodzie słońca	20
4	Lewy brzeg Starej Warty (Kanału Maszówek): ok. 11 km linii brzegowej	Połów z brzegu przez cały rok, od jednej godziny przed wschodem do jednej godziny po kalendarzowym zachodzie słońca	20
5	Kanały i zbiorniki pomiędzy prawym brzegiem Warty a wałem przeciwpowodziowym	Połów z brzegu od 1 czerwca do 31 grudnia, od jednej godziny przed wschodem do jednej godziny po kalendarzowym zachodzie słońca	30
6	Lewy brzeg Postomii od ujścia Kanału Czerwonego do ujścia Postomii do Warty: ok. 1,2 km	Połów z brzegu od 16 czerwca do 31 grudnia, od jednej godziny przed kalendarzowym wschodem słońca do jednej godziny po zachodzie słońca	50
7	Lewy brzeg Postomii od Mostu Wysokińskiego do ujścia Kanału Czerwonego, ok. 12,5 km	Połów z brzegu od 16 czerwca do 31 grudnia, od jednej godziny przed kalendarzowym wschodem słońca do jednej godziny po zachodzie słońca	300
8	Żółty Kanał, Jez. Kiszki, Jez. Głuche	Połów z brzegu od 16 czerwca do 31 grudnia, od jednej godziny przed kalendarzowym wschodem słońca do jednej godziny po zachodzie słońca	20
9	Lewy brzeg Warty od 12,5 km rzeki (tzw. „I Wyrwa”) do 14 km rzeki	Połów z brzegu od 16 czerwca do 31 grudnia, od jednej godziny przed kalendarzowym wschodem słońca do jednej godziny po zachodzie słońca	20
10	Lewy brzeg Warty od 14 km w górę rzeki do granic Parku: ok. 8,5 km linii brzegowej	Połów z brzegu od 16 czerwca do 31 grudnia. Połów dozwolony przez całą dobę z wyjątkiem okresu od 1 do 31 grudnia, kiedy obowiązuje zakaz połowu nocnego	40
11	Kanał Czerwony — lewy brzeg: ok. 6 km linii brzegowej	Połów z brzegu przez cały rok, od jednej godziny przed kalendarzowym wschodem do jednej godziny po zachodzie słońca	50
12	Kanał Czerwony — prawy brzeg: ok. 6 km linii brzegowej	Połów z brzegu od 16 czerwca do 31 grudnia, od jednej godziny przed kalendarzowym wschodem słońca do jednej godziny po zachodzie słońca	20

¹⁾ Podział na obwody ochronne (O.O.) podano zgodnie z mapą Parku Narodowego „Ujście Warty”, sporządzoną przez Park w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.2003 r.

Załączniki do zarządzenia Nr 79 Ministra Środowiska
z dnia 20 grudnia 2010 r. (poz. 84)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Funkcjonowanie ośrodka wczasowego Grodno II	Przekształcenie ośrodka w obiekt służący celom Parku lub fizyczna likwidacja zbędnych dla realizacji zadań Parku obiektów
2	Kompleks edukacyjny Grodno	1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej 2. Likwidacja zbędnej infrastruktury 3. Adaptacja niezbędnych obiektów do celów Parku
3	Punkt Obserwacyjny Marynarki Wojennej w Białej Górze	Zabezpieczenie wysokiego klifu przed uruchomieniem przez istniejącą infrastrukturę
4	Funkcjonowanie obiektów: a) wieże Grzywacz i Polana, b) napowietrzne linie energetyczne, gazociąg, c) drogi: nr 3 i nr 102, d) linia kolejowa, e) drogi powiatowe i gminne, f) baza rybacka w Międzyzdrojach, g) przystań Łunowo, h) latarnia Kikut	Docelowa likwidacja wież Grzywacz i Polana. Docelowe okablowanie linii energetycznych kablem podziemnym. Ograniczenie negatywnego wpływu istniejących szlaków komunikacyjnych na przyrodę poprzez inwestycje „proprzyrodnicze”, realizowane w trakcie ich modernizacji lub remontów
5	Wzrost ruchu turystycznego, presja na szersze udostępnienie Parku	Ukierunkowanie ruchu turystycznego — utrzymanie istniejącej i budowa nowej infrastruktury turystycznej, jednolite i czytelne oznakowanie granicy zewnętrznej Parku, konserwacja szlaków, ewentualne korekty przebiegu, wymiana słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, konserwacja ścieżek dydaktycznych, konserwacja szlabanów i instalowanie nowych w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdom na tereny chronione, budowa zapór (płoty siatkowe, żerdzie, gałęzie) u podnóża wydm i miejsc nielegalnej penetracji, ustawianie tablic informacyjnych z regulaminem Parku i piktogramów, udostępnienie informacji na temat wartości przyrodniczych i kulturowych regionu, stała kontrola nasilenia ruchu turystycznego, współpraca z zainteresowanymi podmiotami w przedsięwzięciach z zakresu turystyki (w tym tworzenie systemu informacji turystycznej w regionie), czasowe zakazy wstępu na niektóre tereny wprowadzane ze względów przyrodniczych
6	Pogarszanie bilansu wodnego	Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku, oddziaływanie Parku na plany zagospodarowania przestrzennego. Retencjonowanie wód, w tym: konserwowanie, odnawianie infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód, współudział w zasileniu w wodę gmin: Wolin, Międzyzdroje z ujęcia w Kodrąbku, w celu ochrony zasobów wód podziemnych Parku
7	Duże powierzchnie gleb zniekształconych i zdegradowanych	Przebudowa drzewostanów, zabiegi pielęgnacyjno-hodowlane regulujące skład gatunkowy i strukturę przestrzenną z dostosowaniem do siedliska, pozostawianie w ekosystemach martwej materii

1	2	3
8	Zniekształcenia rzeźby terenu (drogi, ścieżki, wyrobiska)	Stopniowe wyłączanie istniejących dróg wewnętrznych i ścieżek z użycia w oparciu o czynniki naturalne
9	Wysoki stopień niezgodności składu gatunkowego drzewostanów w stosunku do siedliska	Przebudowa drzewostanów, zwiększenie udziału gatunkowego dębu bezszypułkowego i buka (w średniowiekowych drzewostanach sosnowych na siedliskach: boru mieszanego świeżego, lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego) — wykonywanie odnowień, podsadzeń i poprawek, kształtowanie zróżnicowanej struktury gatunkowej i przestrzennej pionowej drzewostanu przez wykorzystanie i włączenie do drzewostanu spontanicznie powstałych podrostów, odnowień gatunków rodzimych lub tolerowanych, pozostawianie w ekosystemach martwej materii
10	Zanieczyszczenia wód Parku	Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku
11	Udział niepożądanych gatunków w dendroflorze, ubożenie składów gatunkowych biocenoz, synantropizacja	Eliminacja gatunków obcych, niepożądanych, popieranie gatunków pożądanых, pozostawianie martwej materii, programy ochronne
12	Nadmierne szkody wyrządzane przez zwierzęta w odnowieniach, podsadzeniach i odnowieniach naturalnych drzewostanów	Zabezpieczenie uszkodzanych powierzchni poprzez wykonywanie ogrodzeń lub poprzez osłonki indywidualne, ograniczenie populacji zwierząt wyrządzających nadmierne szkody w drzewostanach
13	Grunt w obcym zarządzie wewnątrz granic Parku (gospodarka niezgodna z celami Parku)	Wykup gruntów i ich wykorzystanie zgodne z celami Parku
14	Zagrożenie grzybami pasożytniczymi	Zabezpieczanie pni po ściętych drzewach na gruntach porolnych
15	Pożary	Ochrona przeciwpożarowa (utrzymanie pasów przeciwpożarowych, punktów czerpania wody, dróg dojazdowych i pożarowych, łączności)
16	Zachwianie równowagi stanu liczebnego zwierząt, zanik gatunków występujących wcześniej i obecnie na terenie wyspy Wolin	Programy ochrony i restytucji gatunków, prowadzenie rehabilitacji rannych i chorych zwierząt z terenu Parku, tworzenie stref ochronnych, zróżnicowanie składu i wieku drzewostanów, ochrona siedlisk (w tym drzew obumierających, martwych, wykrotów), pozostawianie piwniczek i schronów, nie remontowanie strychów zajętych przez nietoperze w okresie marzec—sierpień, ograniczenie do minimum niepokojenia zwierząt, zakaz rozbudowywania układów drogowych, odłowu lub redukcja przegęszczonych populacji (w tym populacji gatunków zagrażających lęgowi ptaków w delcie Świny), dążenie do wypracowania programu ochrony i gospodarki populacjami zwierząt leśnych w skali całej wyspy Wolin, ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków
17	Niska świadomość dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego	Edukacja w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego
18	Niedostateczna ilość drewna martwego w zbiorowiskach leśnych	Pozostawianie drzew zamierających i martwych jako naturalnego składnika ekosystemu — usuwanie jedynie drzew zagrażających bezpieczeństwu użytkowników szlaków turystycznych, dróg publicznych, trakcji kolejowej, mieszkańców budynków położonych w sąsiedztwie drzew i powodujących nadmierne zagrożenie pożarowe
19	Zanik gatunków roślin w ekosystemach	Utrzymywanie odpowiednich stosunków wodnych, wspieranie działania gmin w celu szybkiego uregulowania gospodarki wodno-ściekowej, uzgadnianie przez Park zapisów planów zagospodarowania przestrzennego, eliminacja gatunków obcych i niepożądanych, popieranie gatunków pożądanых, programy ochronne, czynna ochrona ekosystemów przez wykaszanie i odkrzaczanie, pozostawianie drzew martwych i zamierających niezagrażających trwałości lasu, wypas zwierząt

1	2	3
20	Zagrożenie ze strony owadów mogących występować w nadmiernych ilościach — gradacje	Kontrole stanu populacji najważniejszych gatunków, utrzymanie stanu pędraków na terenie szkoły na poziomie zapewniającym możliwość produkowania dobrego materiału sadzeniowego, wykonywanie ekspertyz
21	Zanieczyszczenia powietrza	Ocieplanie budynków, modernizacja systemów ogrzewania na wykorzystujące bardziej przyjazne dla środowiska nośniki energii, w szczególności odnawialne jej źródła
22	Obce gatunki roślin i zwierząt	Eliminacja lub ograniczanie ilości gatunków obcych, ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków
23	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	Leczenie i okresowe przetrzymywanie w celu rehabilitacji zwierząt wymagających opieki, odpowiednie oznakowanie dróg przecinających Park, budowa przejść dla zwierząt

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pogarszanie bilansu wodnego	Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku, uzgadnianie przez Park zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Racjonowanie wód w tym konserwowanie, odnawianie infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód
2	Zanieczyszczenia wód i gleb Parku	Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Parku. Prowadzenie modernizacji ciągów komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem wymogów ochrony przeciwko skażeniom wód i gleb
3	Zachwianie równowagi stanu zwierząt, zanik gatunków występujących wcześniej i obecnie na terenie wyspy Wolin	Programy ochrony i restytucji gatunków, prowadzenie rehabilitacji rannych i chorych gatunków chronionych z terenu Parku, tworzenie stref ochronnych, zróżnicowanie składu i wieku drzewostanów, ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków, pozostawianie piwniczek i schronów, nie remontowanie zajętych przez nietoperze strychów w okresie marzec-sierpień, ograniczenie do minimum niepokojenia zwierząt, zakaz rozbudowywania układów drogowych
4	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	Odpowiednie oznakowanie dróg przecinających Park, budowa przejść dla zwierząt

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Pogarszanie bilansu wodnego	Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w ramach zbiornika GZWP 102. Uzgadnianie przez Park zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Retencjonowanie wód w tym: konserwowanie, odnawianie infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód, współudział w zasileniu w wodę gmin: Wolin i Międzyzdroje z ujęcia w Kodrąbku
2	Zanieczyszczenia wód Parku	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji rządowej w kierunku poprawy jakości wód Zalewu Szczecińskiego

1	2	3
3	Nielegalny połów ryb	Współdziałanie Parku z Urzędem Morskim, Inspektorem Rybołówstwa Morskiego, Policją i Strażą Graniczną w kierunku kontroli ekosystemów wodnych, limitowania ilościowego, czasowego i przestrzennego prowadzonych połowów. Programy ochrony ichtiofauny, kontrola ekosystemów wodnych. Utrzymanie wyłączenia obszaru jezior śródlądowych Parku dla amatorskiego i sportowego połowu ryb (wędkowania)
4	Naruszanie granic Parku — zbieractwo, dojścia do plaż, rekreacja	Utrzymanie i egzekwowanie zakazu wstępu na obszary niedostępne. Utrzymanie szlaków turystycznych. Utrzymanie wyłączenia jezior z udostępnienia rekreacyjnego
5	Sporty wodne uprawiane na wodach: a) Zatoki Pomorskiej i Zalewu Szczecińskiego w tym: jez. Wicka Wielkiego i Wicka Małego, b) jezior wewnętrznych Parku	Współpraca z Urzędem Morskim, Policją i Strażą Graniczną w sprawie limitowania ilościowego, czasowego i przestrzennego dla jednostek z napędem motorowym na wodach morskich Parku. Utrzymanie całkowitego zakazu używania sprzętu pływającego na jeziorach śródlądowych
6	Bariera ekologiczna w postaci dróg: nr 3, nr 102 oraz linii kolejowej	Modernizacja z uwzględnieniem wymogów kompleksowej ochrony środowiska. Docelowe ograniczenie roli drogi 102 do roli drogi obsługującej ruch lokalny
7	Presja urbanizacji na tereny Parku, zanieczyszczenie powietrza, gleby, wód	Współpraca z samorządami w kierunku ochrony Parku. Docelowa zmiana źródeł ogrzewania na oparte o paliwa odnawialne lub ekologicznie czyste. Docelowe skanalizowanie wszystkich jednostek osadniczych na terenie wyspy Wolin
8	Loty cywilnych statków powietrznych	Ograniczenie lotów cywilnych statków powietrznych nad obszarami Parku do wysokości powyżej 1000 m nad poziomem terenu, z wyjątkiem służb Straży Granicznej, Urzędu Morskiego, ratownictwa medycznego i przeciwpożarowych
9	Opanowywanie Parku przez gatunki obce roślin i zwierząt	Eliminacja lub ograniczanie ilości gatunków obcych, ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków, współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządami wyspy Wolin i Uznam ukierunkowane na preferowanie hodowli roślin i zwierząt rodzimych

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenia wód Parku	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji rządowej w kierunku poprawy jakości wód Zalewu Szczecińskiego
2	Ruch statków w granicach Parku, powodujący płoszenie zwierząt i zanieczyszczenie wód	Limitowanie ilościowe, czasowe i przestrzenne dla jednostek z napędem motorowym na wodach morskich — współdziałanie Parku z Urzędem Morskim, Strażą Graniczną
3	Rozwój motoryzacji, w szczególności rozbudowa sieci dróg	Współudział w opracowywaniu strategii ciągów komunikacyjnych w skali regionu
4	Budowa elektrowni wiatrowych, stanowiących barierę antropogeniczną dla awifauny	Współdziałanie z organami samorządu terytorialnego i wojewodą w zakresie ochrony krajobrazu estuarium Odry
5	Budowa nowych ośrodków wczasowych przy granicach Parku — zakłócenie walorów krajobrazowych, nadmierna presja antropogeniczna	Współdziałanie z organami samorządu terytorialnego i wojewodą w zakresie właściwego zabezpieczenia otoczenia Parku

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach zniekształconych rosnących na gruntach porolnych — zabieg o charakterze trzebieży wczesnej	14,57 ha	Oddziały: 17c, 61h, 122n, 130d, 136h
2	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach zniekształconych przesłą gospodarką człowieka — zabieg o charakterze trzebieży późnej	122,40 ha	Oddziały: 29d, 31f, j, o, 33g, i, 34k, l, 35f, 39j, 53d, 58g, i, 59a, b, 61i, 64c, f, 86g, h, hx, 101a, b, c, g, h, j, 104a, c, 113h, i, j, jx, m, 120k, l, m, 122h, i, m, 123a, ax
3	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach na siedliskach zdegradowanych, występujących na gruntach porolnych, w celu umożliwienia przebudowy w kierunku odtwarzania właściwych dla danego siedliska: struktury przestrzennej i gatunkowej	2,50 ha	Oddział 69a
4	Produkcja materiału sadzeniowego (dęb bezszypułkowy) na szkółce gospodarczej, w celu wykorzystania podczas odnowień w ekosystemach leśnych	0,46 ha	Oddział 110p
5	Sadzanie sadzonek drzew pod osłoną drzewostanów, w ramach wzbogacania składu gatunkowego i kształtowania właściwej struktury przestrzennej	1,98 ha	Oddziały: 69h, 137c, 139b,c, 140a, 143g, 144f, h, 145a, b, 146d
6	Przygotowanie gleby pod sadzenie — sposób przygotowania zależny od warunków siedliskowych oraz wprowadzanych gatunków	1,00 ha	Oddział 69h
7	Regulacja składu gatunkowego i struktury młodników — zabieg o charakterze czyszczeń wczesnych	0,47 ha	Oddziały: 137c, 139b,c, 140a, 143g, 144f, h, 145a, b, 146d
8	Regulacja składu gatunkowego i struktury młodników — zabieg o charakterze czyszczeń późnych	6,32 ha	Oddziały: 32a, 37d, 50b, c, 61h
9	Usuwanie ekspansywnych gatunków obcych — czeremchy amerykańskiej i robinii białej z dolnych pięter lasu, przygotowanie powierzchni do podsadzeń w ramach przebudowy drzewostanów, w kierunku zgodności z warunkami siedliskowymi	12,37 ha	Oddziały: 1Cd, Ck, 1Bf, 6a, b, d, g
10	Kontrola stanu zagrożenia drzewostanów — poszukiwania szkodliwych owadów w ściółce oraz kontrola zapędrczenia gleby na szkółce	49 prób	Obszar objęty ochroną czynną
11	Kontrola występowania brudnicy mniszki — wywieszanie pułapek zapachowych (feromonowych)	14 sztuk	Obszar objęty ochroną czynną
12	Ograniczenie występowania huby korzeniowej — zabezpieczanie pni po usuniętych drzewach na gruntach porolnych biopreparatem PgIBL	2,50 ha	Oddział 69a

1	2	3	4
13	Naprawa istniejących ogrodzeń powierzchni intensywnie przebudowywanych drzewostanów zniekształconych i zdegradowanych	O długości 1300 m	Oddziały: 12o, 26j, k, l, 47k, l, 50d, 16nx, 43l, m, 61h, 62jx, 65g, 109d, 69, 92g, 93i, k, m, 96d, 113f, fx, 114a, 128h, 137c, 139b, c, 140a, 143g, h, 145a, b, 146a, b, 147f, 148a, b, d, f, k
14	Wykonanie nowych ogrodzeń wokół powierzchni przebudowywanych	280 m	Oddział 32a
15	Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych występujących w nadmiernym zagęszczeniu zapobiegające szkodom wyrządzanym w odnowieniach naturalnych, zwierzynie drobnej i na terenach zurbanizowanych (uprawy rolne): — jeleń, — jenot, — lis, — dzik	5 szt. 4 szt. 4 szt. 30 szt.	Obszar objęty ochroną czynną
16	Ochrona przeciwpożarowa — wykonanie, utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez mineralizację gleby, usuwanie materiałów łatwopalnych wzdłuż dróg, szlaków na odległość do 30 m od pasa drogowego	37,41 km	Oddziały: 7r, 8b, c, d, f, 9m, x, 10m, n, 11r, t, 12o, r, s, 13h, j, k, 14o, p, s, t, 15k, o, 15Af, g, h, 16f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, s, 17d, f, 18a, 25f, g, 26a, b, c, 27a, 28a, b, 29b, 30b, c, 31b, c, 32a, c, d, f, 33a, 34a, b, 35b, 36c, 37a, b, f, 38a, b, 39b, d, 40a, c, 41l, 42b, c, d, f, 47k, 48c, g, 49c, 62j, n, o, w, 63a, b, c, d, g, 64c, 69a, p, 70k, l, m, 71j, k, 75c, 83a, 88c, d, 91a, g, 101b, f, fx, 102a, d, 106f, g, j, k, 107a, 109d, s, 110An, Aw, z, 111a, b, d, f, h, g, i, k, n, o, 112c, b, g, 117b, c, d, f, 118a, b, 128d, c, 128Ak, 128B, 129—132, 148j, m
17	Ochrona przeciwpożarowa — utrzymanie dróg dojazdowych do pożarów poprzez konserwację rowów odwadniających te drogi	0,81 km	Oddziały: 95b, g, 96a, c, 113i, n, 114f, g, i, j
18	Zabezpieczanie obszarów przed szkodami ze strony nadmiernego ruchu turystycznego — remonty, konserwacja, budowa nowych urządzeń turystycznych, w tym m.in.: — stelaży i witaczy pod tablice informacyjne, — stołów, ław i koszy na śmieci, — wiaty przeciwdeszczowej	3 szt. 6 szt. 1 szt.	Oddziały: 71k, 111a, Oddziały: 14f, 40c, Oddział 128Ah
19	Ochrona przed erozją — utrzymywanie i budowa urządzeń zabezpieczających wzdłuż szlaków turystycznych — wymiana podstopni w schodach ziemnych	30 szt.	Oddziały: 90d, 128d, 128Aa, 128Ah
20	Zabezpieczenie stanowiska <i>Anthericum liliago</i> przez fładowanie oraz usuwanie siewek krzewów	0,06 ha	Oddział 90d
21	Wytyczenie i zagospodarowanie szlaku przyrodniczo-historycznego Kawcza Góra—Biała Góra wraz z zejściem na plażę w rejonie Kawczej Góry (na etapie projektowania)	1 szt.	Oddziały: 15Bf, Bj, Bg, 16a, d
22	Wykonanie dojścia i zejścia z klifu z kompleksu Biała Góra (na etapie projektowania)	1 szt.	Oddziały: 15a, b, c, d, f

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ręczne wykaszanie łąk trzęślicowych, zebranie skoszonej masy i wywiezienie poza teren Parku. Realizacja zadania — wrzesień 2011 r.	2,50 ha	Oddział 202a, m
2	Letnie koszenie roślinności w celu uzyskania właściwej struktury w biotopach ginących gatunków roślin i ptaków. Zadanie realizowane będzie w miesiącach lipiec—wrzesień 2011 r.	1,00 ha 9,00 ha 0,50 ha	Oddział 204b, Oddział 201i, Oddział 122z
3	Prowadzenie ekstensywnego wypasu i ekstensywnej gospodarki łąkarskiej dostosowanej do celów ochrony i restytucji siedlisk rzadkich gatunków ptaków oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych, obejmujące: — koszenie działek kośnych oraz niedojadów od 1.08.2011 r. do 31.12.2011 r., — wypas kwaterowy do 31.11.2011 r., — okresowe zwiększenie obsady bydła na kwaterach do 1,5 DJP na hektar, mające na celu ograniczenie ekspansji trzciny. Zadanie realizowane w ramach wieloletniej umowy dzierżawy	440,25 ha	Oddziały: 206b, 207c, 208c, 211c
4	Ograniczenie ekspansji olszy czarnej i wierzb w płatach szuwarów kłociowych i szuwarów trzcinowych z woskownicą europejską	4,00 ha	Oddział 202m
5	Wycięcie samosiewów sosny, osiki oraz odrostów tarniny i czerwchy amerykańskiej w murawach	3,11 ha	Oddziały: 122ax, bx, y, 125s, t, w, x, 126j
6	Skoszenie łąki, zebranie i wywiezienie pokosu poza teren Parku. Zadanie realizowane będzie w miesiącach lipiec—sierpień 2011 r.	3,10 ha	Oddziały: 110Am, 110Ap.
7	Koszenie roślinności łąkowo-murawowej oraz występujących tam agregacji trzcinika piaskowego, wywiezienie skoszonego materiału poza teren Parku. Zadanie realizowane będzie w miesiącach lipiec—sierpień 2011 r.	7,84 ha	Oddziały: 122bx, y, 125s, w, 126f, i, j
8	Odstrzały redukcyjne dzików — ograniczenie strat w lęgach ptaków	10 szt.	Wyspy delty Świny — oddziały: 205i, k, l, 206b, 207c, 208c, 211c
9	Utrzymanie stanowisk <i>Eryngium maritimum</i> : usuwanie odrostów osiki, czerwchy amerykańskiej, robinii białej, oliwnika	0,20 ha	Oddział 6a, b
10	Odsłonięcie stanowisk <i>Cladium mariscus</i> oraz <i>Myrica gale</i>	2,00 ha	Oddział 202a, m
11	Naprawy, zdejmowanie i zakładanie odcinków ogrodzeń przy fragmentach klifów i wydm	800 m	Oddziały: 6r, 7s

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wspólne z Inspektorem Rybołówstwa Morskiego kontrolowanie wykonywania rybołówstwa kulturowego na wodach morskich	Według potrzeb	Oddziały: 203a, 205f, 206a, 207a, b, 208a, b, 209c, 211b, 212a, b, c, 213f, d, c, 214a

II. Sposoby ochrony na obszarach ochrony ścisłej

Nie planuje się.

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona przeciwpożarowa — wykonanie, utrzymywanie pasów przeciwpożarowych poprzez mineralizację gleby, usuwanie materiałów łatwopalnych wzdłuż dróg, szlaków na odległość do 30 m, od linii energetycznej i pasa ppoż.	6,40 km	Oddziały: 131i, 132h, j, l, 138c, 142h, 143f, 144a, linia kolejowa PKP wzdłuż oddz. 41, 42, 62, 63, 64, 82, 83, 101, 102

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona przeciwpożarowa — utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez mineralizację gleby	0,15 km	Oddział 109o

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową Parku, sporządzoną przez Park w skali 1 : 10 000, według stanu na 1.01.1998 r. Obszar całego Parku podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Parku w miejscowości Międzyzdroje.

Załącznik nr 3

SPOSOBY OCHRONY CZYNNEJ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary ochrony czynnej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Pajęcznica liliowata <i>Anthericum Liliano</i>	Zabezpieczanie stanowiska	Rozstawienie fladr wokół stanowiska, usuwanie siewek, nalotu drzew i krzewów
2	Mikołajek nadmorski <i>Eryngium maritimum</i>	Utrzymanie stanowisk	Usuwanie odrostów wierzby kaspijskiej i wyłożenie wyciętego materiału na przedpolu wydmy
3	Kłoc wiechowata <i>Cladium marsicus</i>	Utrzymanie i odsłonięcie stanowisk	Ręczne obkaszanie i usunięcie trzciny oraz olszy czarnej
4	Woskownica europejska <i>Myrica gale</i>	Utrzymanie i odsłonięcie stanowisk	Ręczne obkaszanie i usunięcie trzciny oraz olszy czarnej
5	Grzybieńczyk wodny <i>Nymphoides peltata</i>	Restytucja gatunku	Wysadzanie kłaczy i monitoring

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Żubr (<i>Bison bonasus.</i>)	Hodowla zachowawcza	Prowadzenie hodowli zachowawczej w Ośrodku Hodowli Żubrów. Utrzymanie ośrodka (obsługa, remonty ogrodzeń i urządzeń hodowlanych, gospodarka paszowa, opieka weterynaryjna, inne)
2	Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), Kania ruda (<i>Milvus milvus</i>), Kania czarna (<i>Milvus nigrans</i>), Rybołów (<i>Pandion haliaetus</i>), Sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>)	Ochrona miejsc rozrodu i przebywania	Utrzymanie dotychczasowych stref ochronnych miejsc lęgowych i przebywania oraz utworzenie nowych — według potrzeb
3	Wodniczka (<i>Acrocephalus paludicola</i>)	Ochrona biotopów lęgowych	Wykaszenie i wypas roślinności w celu uzyskania właściwej struktury w biotopach
4	Gatunki chronione	Rehabilitacja	Prowadzenie rehabilitacji zwierząt z terenu Parku

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem
1	Ochrona ścisła	1. Obszar ochrony ścisłej imienia S. Jarosza oddziały: 1A1, 1Bb, d, fx, 1Cb, g, i, 1Db, c, d, f, g, j—p, 1k—t, tx, 2a—d, f, h—m, 3a, b, 4a—c, cx, 5r. 2. Obszar ochrony ścisłej im. Z. Czubińskiego oddziały: 10Bf, g, 11a—p, 12a—n, 13a—d, f, g, 14a, b, c, dx, g, h. 3. Obszar ochrony ścisłej imienia M. Raciborskiego oddział 25f,g. 4. Obszar ochrony ścisłej imienia B. Dyakowskiego oddziały: 121j, k, l, 122a—d, r, s, t, 125a—f, h—m, y, z, ax, bx, cx, dx, fx, gx, 131d. 5. Obszar ochrony ścisłej imienia W. Szafera oddziały: 126l, n, o, 127, 128a, f, 128Az, 132a—i, 133a—g, 134b. 6. Obszar ochrony ścisłej imienia A. Wodiczki oddziały: 135h, i, 140d, 141d, f, j—m, 145d, 146f, g, 215a. 7. Obszar ochrony ścisłej „Drożkowe Łąki” oddziały: 201g, h, j, k, l, 202b, d—l, 204a	500,19 ha
2	Ochrona czynna	Oddziały: 1Aa—k, 1Ba, c, g, f, 1Ca, c, d, f, h, j, k, 1Da, h, i, 1w, 2g,n,o, 3c—i, dx, 4bx,d—ax, 5a—p, 6—10, 10A, 10Ba—d,h—l, 11r—w, 12o—t, 13h, i, j, k, l, 14dy, f, i—w, 15, 15A, 15B, 16, 17, 18a—l, n, o—część, 19—24, 25a—d, h—gx, 26—41, 42a—d, f, 43—45, 46a, b, c, dx, f—n, ox, tx, 47, 48a—i, k, l, m, 49—67, 68a—c, f—n, 69—87, 88a—d, f—k, 89—108, 109a—k, n, p—hx, 110, 110A, 110B, 111, 112, 113a—t, fx, jx, 114—120, 121a—i, 122f—p, w—nx, 123, 124, 125g, n, o, r—w, 126f—k, m, p, 128b—d, g, h, j—m, dx, 128Aa, b—d, f—k, l, m—y, ax, 128B—131, 132j—l, 133h—l, 134a,c—i, 135a—g, 136—139, 140a, b, c, 141a—c, g—i, 142—144, 145a—c, 146a—d, 147, 148, 201a—c, dx, fx, i, m—z, 202a, c, m, 203, 204b—k, m—cx, 205a—f, hm, 206—214, 215b oraz wody Zatoki Pomorskiej	10 373,26 ha
3	Ochrona krajobrazowa	1) Grunty Skarbu Państwa w zarządzie Parku: 2,93 ha, obejmujące obszary w następujących oddziałach: 18m, 46r, s, 48j, 68d, 109l, m, o, 113w, x, 122x, 125p, 205g. 2) Grunty Skarbu Państwa w innym zarządzie: 59,83 ha. 3) Grunty innej własności: 1,19 ha	63,95 ha
	Razem		10 937,40 ha

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową Parku, sporządzoną przez Park w skali 1 : 10 000, według stanu na 1.01.1998 r. Obszar całego Parku podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Parku w miejscowości Międzyzdroje.

Załącznik nr 5

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIONYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH ORAZ POŁOWU RYB, Z PODANIEM SPOSOBU ICH UDOSTĘPNIANIA
ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Obszary udostępniane w celach naukowych

Lp.	Obszary udostępnienia ¹⁾	Sposoby udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Cały obszar Parku	Badania środowiska przyrodniczego Parku — w oparciu o opinię Rady Naukowej i uzyskane zgody Dyrektora Parku	Nie określa się
2	Obwód ochronny Wicko, oddziały: 88b, 104a. Obwód ochronny Wisetka, oddziały: 55i, 10Ak. Obwód ochronny Wapnica, oddziały: 129d, 126f, 128Aa. Obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały: 17d, 40c, 60a, 63b, 42c	Badania monitoringowe środowiska wodnego Parku — badania wód podziemnych	20
3	Obwód ochronny Warnowo, oddziały: 110 Ba, i, g, 110z, 110w, 110Aa, f. Obwód ochronny Wisetka, oddział 10Am. Obwód ochronny Wapnica, oddziały: 128l, 128Ac, 128n, 125f, 135, 141. Obwód ochronny Wodny, oddziały: 203, 205, 211c	Badania monitoringowe środowiska wodnego Parku — badania wód powierzchniowych	20
4	Obwód ochronny Warnowo, oddział 113p	Badanie klimatologiczne, Stacja meteorologiczna	4
5	Obwód ochronny Wisetka, oddział 10A	Badanie klimatologiczne, Stacja monitoringu przyrodniczego Grodno	4
6	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Białej Górze, Stacja meteorologiczna	5
7	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg budynku UAM Poznań nr 6, 8, 13	Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu	100
8	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	Archiwum Państwowe w Szczecinie	30
9	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie — adaptacja budynku	30
10	Obwód ochronny Wodny, oddziały: 206b, 207c, 208c, 211c	Prowadzenie monitoringu: hydrologicznego, ornitologicznego, botanicznego i entomologicznego — w ramach programu LIFE	20
11	Cały obszar Parku	Prowadzenie obserwacji monitoringowych dotyczących przyrody żywej	100

B. Obszary udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępnienia ¹⁾	Sposoby udostępnienia	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Centrum Edukacyjno-Muzealne Wolińskiego Parku Narodowego, obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18n	Edukacja w zakresie ochrony przyrody i parków narodowych. Muzealnictwo oraz edukacja ekologiczna	600
2	Zagroda Pokazowa Żubrów, obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały: 39p, r, s, t, w, j, k, m, n, l, 40d, i, j, k, h, 41a, b	Edukacja w zakresie ochrony fauny oraz gatunków chronionych i zagrożonych, charakterystycznych dla przyrody Parku	200
3	Obiekt Edukacyjno-Turystyczny WIATRAK, obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	Edukacja w zakresie ochrony przyrody i parków narodowych	100
4	Obiekt Edukacyjny — budynek nr 7, obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	Edukacja przyrodnicza	100
5	Kompleks edukacyjny Grodno obwód ochronny Wisielka, oddział 110A	Edukacja przyrodnicza	100
6	Ścieżka edukacyjna „Las”, obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały: 18b, 17i, 41f, c	Edukacja przyrodnicza	100
7	Ścieżka edukacyjna „Jeziora”, obwód ochronny Warnowo, oddziały: 71a, 110i, d, b, c, g, o	Edukacja przyrodnicza	50
8	Ścieżka edukacyjna „Bory Wolina”, obwód ochronny Wisielka, oddziały: 6p, 7p	Edukacja przyrodnicza	100
9	Ścieżka edukacyjna „Procesy Przyrodnicze”, obwód ochronny Wapnica, oddziały: 122ax, bx, 128Aa, g, h, i, k, o, x, 128b, c, d, dx	Edukacja przyrodnicza	200
10	Ścieżka edukacyjna „Nad Zalewem”, obwód ochronny Wapnica, oddziały: 148m, j, 147g, h, f, c, 146a, 143g, f, 144b, 138f, h, 139b, 145a, c	Edukacja przyrodnicza	50
11	Ścieżka edukacyjna „Drożkowe Łąki” obwód ochronny Wodny, oddziały: 201i, 202a	Edukacja przyrodnicza	50

C. Obszary udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Obwody ochronne: Wapnica, Wicko, Międzyzdroje, oddziały: 122, 128, 128A, 135, 138—141, 143—148	Szlak turystyczny pieszy i rowerowy Karnocice—Międzyzdroje (niebieski)	200

1	2	3	4
2	Obwody ochronne: Międzyzdroje, Wiselka, oddziały: 2, 3, 7–16, 19–25, 39–41, 48	Szlak turystyczny pieszy i rowerowy Międzyzdroje–Wiselka–Świętouść (czerwony)	400
3	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały: 16, 17, 40	Szlak turystyczny pieszy i rowerowy — łącznikowy (czarny) Kawcza Góra–Kwasowo	120
4	Obwody ochronne: Międzyzdroje, Warnowo, oddziały: 17–18, 41, 61, 70–71, 80, 97–98, 110–112, 114	Szlak pieszy Międzyzdroje–Warnowo (zielony)	700
5	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały: 15a, b, c, d, f	Dojście do zejścia i zejście z klifu, z kompleksu Biała Góra (na etapie projektowania)	100
6	Obwód Ochronny Międzyzdroje, Oddziały: 15Bf, Bj, Bg; 16a, d	Szlak przyrodniczo-historyczny Kawcza Góra–Biała Góra wraz z zejściem na plażę w rejonie Kawczej Góry (na etapie projektowania)	200
7	Obwód ochronny Wiselka, oddziały: 24, 5, 25, 7, 21, 3, 4, 1Ag, 1Cd, 9, 10A	Szlaki piesze — dojścia do plaży (czarne)	400
8	Obwód ochronny Wapnica, oddziały: 128Ab, Ad, Ar, As, At, Ax.	Ścieżka spacerowa wokół jeziora Turkusowego	100
9	Obwód ochronny Wapnica, oddział 128Aa	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe — j. Turkusowe	220
10	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 40c	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe — Kwasowo	200
11	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 13j, d	Miejsce postojowe — Gosań	100
12	Obwód ochronny Warnowo, oddział 111a	Miejsce postojowe przy j. Czajcze	30
13	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 16d	Punkt widokowy Kawcza Góra	40
14	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 14f	Punkt widokowy Gosa	50
15	Obwód ochronny Wapnica, oddział 128dx	Punkt widokowy Wzgórze Zielonka	80
16	Obwód ochronny Wapnica, oddział 128Ah	Punkt widokowy Piaskowa Góra	40
17	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały: 39–40	Obiekt turystyczny Zagroda Pokazowa Żubrów	200
18	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	Obiekt turystyczny Wiatrak	100
19	Obwód ochronny Wapnica, oddział 128a	Miejsce palenia ogniska	80
20	Obwód ochronny Wiselka, oddział 10An	Miejsce palenia ogniska	40
21	Obwód ochronny Wicko, oddział 90d	Stanowisko broni V3	50

D. Obszary udostępniane obszarów w celach rekreacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Plaża Świętouść, obwód ochronny Wiselka, oddziały: 1Aa, 1Ba, 1Ca	Odcinki plaż nadmorskich udostępnione do plażowania	1200
2	Plaża Wiselka, obwód ochronny Wiselka, oddziały: 4bx, 5p, 6r, 7s	Odcinki plaż nadmorskich udostępnione do plażowania	1400
3	Plaża Grodno II, obwód ochronny Wiselka, oddział 9ax	Odcinek plaży nadmorskiej udostępniony do plażowania	200
4	Plaża Grodno, obwód ochronny Wiselka, oddziały: 10Aa, 10Ba	Odcinki plaż nadmorskich udostępnione do plażowania	200
5	Plaża Międzyzdroje obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 16z	Odcinek plaży nadmorskiej udostępniony do plażowania	400
6	Przystań żeglarska Łunowo, obwód ochrony Wodny, oddział 205g	Przystań żeglarska — basen jachtowy	120
7	Ośrodek Grodno II, obwód ochronny Wiselka, oddziały: 8f, 9b, c, f, h, i	Ośrodek wypoczynkowy	200
8	Obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	Kampanie	20

E. Obszary udostępniane obszarów wodnych w celach połowu ryb

Lp.	Obszary udostępniania ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Obszary morskie poza strefą roślinności wynurzonej	Dla rybołówstwa kulturowego uprawianego przez miejscowych rybaków (zawodowych) zgodnie z obowiązującymi przepisami	Nie określa się
2	Obszar Zatoki Pomorskiej na odcinkach: • od 411,0 km do 407,3 km brzegu morskiego (od Białej Góry w kierunku wschodnim do granicy plaży Grodna), • od 402,0 km do 400,0 km (od latarni Kikut w kierunku wschodnim do plaży w Świętoustciu)	Sportowo-rekreacyjny połów ryb z brzegu (łowienie z plaży, brodenie) na podstawie zezwolenia Okręgowego Inspektora Rybołówstwa Morskiego oraz odpłatnego zezwolenia wydanego przez dyrektora Parku na sportowo-rekreacyjny połów dla osób fizycznych	100

1	2	3	4
3	Wsteczna Delta Świny i Zalew Szczeciński	Sportowo-rekreacyjny połów ryb ze statku lub innego urządzenia pływającego na wodach położonych w granicach Parku (poza strefami roślinności wynurzonej) na podstawie zezwolenia Okręgowego Inspektora Rybołówstwa Morskiego oraz odpłatnego zezwolenia wydanego przez dyrektora Parku na sportowo-rekreacyjny połów dla osób fizycznych	100

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową Parku, sporządzoną przez Park w skali 1 : 10 000, według stanu na 1.01.1998 r. Obszar całego Parku podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Parku w miejscowości Międzyzdroje.

Załączniki do zarządzenia Nr 80 Ministra Środowiska
z dnia 20 grudnia 2010 r. (poz. 85)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Pogarszanie się stanu populacji żubra: wysoki stopień inbrodu, nekrotyczne zapalenie napletka, wysoki stopień zapasożycenia, ograniczona dostępność terenów otwartych, okresowe ograniczenia w dostępie do wody; nadmierna koncentracja stad zimą, izolacja przestrzenna niewielkich populacji, kłusownictwo	Monitoring parametrów populacji (śmiertelność, rozrodczość oraz struktura wiekowo-płciowa); odłowy i przesiedlenia mające na celu tworzenie i wzmacnianie populacji poza Puszczą Białowieską; eliminacja poprzez odstrzał osobników agresywnych lub wykazujących objawy chorobowe; monitoring występowania chorób zakaźnych i inwazyjnych u zwierząt eliminowanych i odławianych; porządkowanie i odkażanie zimowych miejsc dokarmiania oraz wodopojów; działania lekarsko-weterynaryjne mające na celu zapobieganie i zwalczanie epizootcji i pasożytów; konserwacja i budowa wodopojów; utrzymywanie i tworzenie atrakcyjnych miejsc żerowania; rozpraszanie zimowego dokarmiania w celu zmniejszenia koncentracji stad; inicjowanie i wspieranie działań mających na celu tworzenie korytarzy migracyjnych na zewnątrz Puszczy Białowieskiej (na poziomie krajowym) oraz przez granicę państwową, w układzie transgranicznym z częścią Puszczy po stronie białoruskiej; podejmowanie wspólnie z Policją i służbami Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe działań prewencyjnych w celu eliminacji kłusownictwa
2	Inwazje obcych gatunków roślin sprzyjających synantropizacji siedlisk: Grąd subkontynentalny <i>Tilio-Carpinetum</i> i Łęg olszowo-jesionowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	Ręczna eliminacja obcych gatunków roślin z użyciem metod mechanicznych w strefie ochrony czynnej i krajobrazowej; ograniczenie form antropopresji sprzyjających zawleczeniu gatunków obcych; monitoring występowania gatunków obcych na terenie Parku i w jego otulinie
3	Zmiany stosunków wodnych (obniżanie się poziomu wód gruntowych, zanikanie zbiorników wodnych) zagrażające w szczególności siedliskom przyrodniczym: Borealnej świerczyny bagienej <i>Sphagno girgensohnii Piceetum</i> , Bora sosnowego bagiennego <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , Łęgu olszowo-jesionowego <i>Fraxino-Alnetum</i> oraz siedliskom gatunków: Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i> , Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i> , Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> , Przeplatka <i>aurinia</i> <i>Euphydryas aurinia</i> , Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> ; pogarszanie się jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Monitoring hydrologiczny wód gruntowych i wód w głównych ciekach wodnych; spowalnianie odpływu wód opadowych i roztopowych za pomocą urządzeń piętrzących; konserwacja i utrzymanie istniejącej infrastruktury hydrotechnicznej; monitorowanie populacji i działalności bobrów

1	2	3
4	Zanikanie terenów otwartych zagrażające w szczególności siedliskom: Murawy bliźniczkowe <i>Nardion</i> , Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> i Świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	Odkrzaczanie i wycinanie nalotów drzew oraz wykaszanie lub wypasanie terenów otwartych charakteryzujących się wysoką różnorodnością biologiczną lub posiadających duże znaczenie jako miejsce żerowania zwierząt
5	Zanikanie gatunków i ich ostoi w szczególności: Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> , Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> , Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> , Ryś <i>Lynx lynx</i> , Przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> , Rozmiarz kolweński <i>Pytho kolwensi</i> , Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i> i Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	Ograniczanie niepokojenia zwierząt przez odpowiednie sterowanie ruchem turystycznym; dostosowanie czasu i zakresu wykonywania zabiegów ochrony czynnej do potrzeb gatunków; tworzenie stref ochronnych; pozostawianie martwych drzew; utrzymanie dostępności miejsc zimowania nietoperzy w remontowanych obiektach; monitoring liczebności gatunków priorytetowych
6	Ustępowanie gatunków światłolubnych i ciepłolubnych, izolacja stanowisk — zagrożenia dla gatunków: Pachnica dębowa <i>Osmoderma barnabita</i> , Bogatek wspaniały <i>Buprestis splendens</i> , Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i> i Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	Utrzymywanie najcenniejszych powierzchni nieleśnych w stanie otwartym przez wypas, wykaszanie i odkrzaczanie; odtwarzanie stanowisk gatunków; kształtowanie warunków siedliskowych sprzyjających utrzymaniu populacji gatunków priorytetowych; przechowywanie nasion w bankach nasion; hodowla gatunków <i>ex situ</i> ; monitoring gatunków priorytetowych
7	Pogarszanie stanu walorów przyrodniczych i kulturowych Parku na skutek presji turystyki	Monitoring liczby osób wchodzących na teren Parku, zwłaszcza obszaru ochrony ścisłej; monitoring uszkodzeń roślinności i gleb przy szlakach turystycznych; utrzymanie ograniczeń w udostępnianiu najcenniejszych obszarów; monitoring wpływu na przedmioty ochrony różnych sposobów udostępnienia terenu; wykonywanie oceny oddziaływania na przedmiot ochrony planowanych zmian w sposobie udostępnienia obiektów; rozbudowa infrastruktury zabezpieczającej przedmiot ochrony przed degradacją; inicjowanie i wspieranie powstawania atrakcji turystycznych i edukacyjnych poza granicami Parku
8	Obszar Parku zbyt mały dla ochrony dużych ssaków, zagrażający w szczególności gatunkom: Wilk <i>Canis lupus</i> , Ryś <i>Lynx lynx</i> , Żubr <i>Bison bonasus</i>	Likwidacja urządzeń łowieckich w otulinie; wspieranie inicjatyw mających na celu powiększenie Parku
9	Pożary	Opracowanie w porozumieniu z Państwową Strażą Pożarną i PGL LP strategii postępowania dla każdego obiektu (o stopniu zagrożenia 3); utrzymanie pasów przeciwpożarowych od strony polany białowieskiej; monitoring zagrożenia pożarowego ekosystemów; utrzymywanie dyżurów przeciwpożarowych w okresach zwiększonego zagrożenia pożarowego; utrzymanie sprzętu i infrastruktury służącej ochronie przeciwpożarowej; edukacja społeczeństwa; działania profilaktyczne podejmowane we współpracy z PGL LP i Państwową Strażą Pożarną
10	Pogarszanie stanu obiektów dziedzictwa kulturowego	Rewitalizacja Parku Pałacowego; remonty obiektów zabytkowych; zabezpieczenie stanowisk archeologicznych przed nieuprawnioną eksploracją; działania edukacyjne zmierzające do podtrzymania lokalnej kultury; zachowanie i przywracanie tradycyjnego nazewnictwa obiektów terenowych; ocena stanu zachowania obiektów i stanowisk; współpraca ze służbami konserwatorskimi, lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi; wspieranie działań zmierzających do zachowania zasobów kulturowych
11	Ograniczanie przestrzeni życiowej dużych roślinożerców przez grodzenie odnowień	Likwidacja ogrodzeń młodników i upraw, inicjowanie i wspieranie działań mających na celu tworzenie korytarzy ekologicznych

1	2	3
12	Wypływanie i zarastanie stawów w Parku Pałacowym	Pogłębienie stawów i usunięcie nagromadzonego osadu
13	Nie zgodne z prawem korzystanie z zasobów Parku	Współpraca z Policją, PGL LP i Strażą Graniczną w zakresie prewencji; patrolowanie zagrożonych obszarów i obiektów Parku; usuwanie urządzeń kłusowniczych; kontrola osób odławiających zwierzęta oraz zbierających rośliny i grzyby; szkolenie pracowników Parku i PGL LP oraz funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej w zakresie rozpoznawania gatunków objętych ochroną
14	Niedostateczny zakres rozpoznania zasobów, tworów i składników przyrody oraz zasobów kulturowych	Prowadzenie inwentaryzacji, badań naukowych

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pojawienie się nowych chorób zakaźnych i inwazyjnych; niekorzystne zmiany w strukturze populacji; zagrożenie integralności ostoi żubra w wyniku zmian w sposobie zagospodarowania Puszczy Białowieskiej	Monitoring stanu zdrowotnego populacji; minimalizacja kontaktu żubrów z osobami postronnymi (spoza personelu parku) w okresach zwiększonego zagrożenia epizootami; wymiana osobników pomiędzy populacjami wolnymi i hodowlami zamkniętymi; podejmowanie działań lekarsko-weterynaryjnych mających na celu profilaktykę i zwalczanie epizootów i pasożytów; wspieranie działań mających na celu zapewnienie integralności ostoi żubra w Puszczy Białowieskiej; dopuszczenie większego wpływu czynników naturalnych na kształtowanie liczebności i struktury populacji
2	Zmiany bilansu wodnego ekosystemów i zlewni leśnych, pogarszanie się jakości wód powierzchniowych i podziemnych, eutrofizacja wód	Wspieranie działań samorządów w zakresie wyposażenia w kanalizację wszystkich jednostek osadniczych; likwidacja potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Inwazje obcych gatunków sprzyjających synantropizacji siedlisk: Grąd subkontynentalny <i>Tilio-Carpinetum</i> i Łęg olszowo-jesionowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	Wypracowanie i wdrożenie w porozumieniu z PGL LP, lokalnymi samorządami i innymi instytucjami z terenu Puszczy Białowieskiej wspólnej strategii postępowania z gatunkami inwazyjnymi; likwidacja ognisk obcych gatunków inwazyjnych przed ich wkroczeniem na teren Parku; na obszarach objętych ochroną czynną i ścisłą monitoring i eliminacja psów i kotów penetrujących ekosystemy Parku
2	Niska liczebność i wysoka wsobność światowej populacji żubra	Prowadzenie hodowli żubra <i>ex situ</i> ; wspieranie powstawania nowych hodowli zamkniętych i stad wolnych poza Puszcza Białowieską
3	Zanikanie tradycyjnego krajobrazu polany Białowieskiej, Masiewskiej, i Pogorzeleckiej oraz agrocenoz, zagrażające w szczególności gatunkom: Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> , Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> , Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> , Żuraw <i>Grus grus</i>	Rewitalizacja i utrzymanie punktów i ciągów widokowych na przedpolu parku; zachowanie tradycyjnych elementów architektonicznych i krajobrazowych wsi puszczańskich; ropagowanie tradycyjnych form upraw rolnych i ekstensywnego użytkowania łąk; utrzymanie dotychczasowych linii zabudowy i założeń do planowania przestrzennego (na północ, zachód i wschód od Parku Pałacowego, na polanie Białowieskiej oraz na Polanie Masiewskiej i Pogorzeleckiej)

1	2	3
4	Konflikty powodowane przez żubry, związane ze szkodami w uprawach rolnych	Poprawa warunków żerowania wewnątrz kompleksu leśnego; edukacja rolników w zakresie postępowania z żubrami i zapobiegania szkodom; kontraktacja łąk i pól z przeznaczeniem dla żubrów; odłowy i przesiedlanie żubrów poza Puszczą Białowieską; eliminacja osobników agresywnych
5	Brak łączności pomiędzy populacjami żyjącymi na terenie Parku a innymi populacjami w Puszczy Białowieskiej i poza nią, prowadzące do pogarszania się ich stanu ochrony, a w szczególności gatunków: Ryś <i>Lynx lynx</i> , Rozmiar kolweński <i>Pytho kolwensis</i>	Inicjowanie i wspieranie tworzenia, w porozumieniu z PGL LP, korytarzy migracyjnych pomiędzy obszarami chronionymi i lasami o dużym stopniu naturalności w Puszczy Białowieskiej oraz pomiędzy Puszczą Białowieską i innymi kompleksami leśnymi; zapobieganie tworzeniu i dążenie do likwidacji barier migracyjnych w sąsiedztwie Parku; przesiedlenia gatunków i hodowla <i>ex situ</i>
6	Gospodarka łowiecka na terenach bezpośrednio przylegających do Parku	Systematyczne likwidowanie urządzeń łowieckich w otulinie, współpraca z PGL LP i kołami łowieckimi w procesie tworzenia planów łowieckich dla terenów sąsiadujących z Parkiem
7	Niszczenie populacji rzadkich gatunków przez kolekcjonerów, zagrażające w szczególności gatunkom: Przeplatka <i>aurinia</i> <i>Euphydryas aurinia</i> , Bogatek wspianiał <i>Buprestis splendens</i> , Rozmiar kolweński <i>Pytho kolwensis</i> , Konarek tajgowy <i>Phryganophilus ruficollis</i> i Zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i>	Współpraca ze Strażą Leśną, Policją i Strażą Graniczną w zakresie kontroli osób odławiających owady oraz zbierających rośliny i grzyby w BPN; organizacja szkoleń dla pracowników Parku oraz funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Leśnej i PGL LP w zakresie rozpoznawania gatunków objętych ochroną prawną
8	Wypadki komunikacyjne ze zwierzętami poza granicami Parku, zagrażające zwłaszcza gatunkom: Wilk <i>Canis lupus</i> , Ryś <i>Lynx lynx</i> i Żubr <i>Bison bonasus</i>	Ustawienie znaków ostrzegawczych ze znakiem ograniczenia szybkości (A—18b) z informacją „Uwaga żubry”; ustawienie tablic informacyjnych przy drogach; dążenie do budowy przejść dla płazów podczas remontów dróg
9	Zanieczyszczenia powietrza	Propagowanie w regionie niskoemisyjnych źródeł ciepła; ograniczanie ruchu pojazdów spalinowych na terenie Parku i w jego bezpośrednim sąsiedztwie; propagowanie wykorzystania źródeł energii odnawialnej
10	Skażenie wód substancjami wyciekającymi ze składowisk odpadów	Wspieranie władz samorządowych w zdobyciu środków na likwidację składowisk odpadów i rekultywację terenu, wspieranie przedsięwzięć dotyczących budowy progów lub jazów na rzece Narewce poza terenem Parku
11	Niedostateczna ilość martwych, obumierających i dziuplastych drzew w przylegającej do Parku I Strefie LKP „Puszcza Białowieska”, zagrażająca zwłaszcza gatunkom naturowym: Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> , Ponurek schneidera <i>Boros schneideri</i> , Rozmiar kolweński <i>Pytho kolwensis</i> , Konarek tajgowy <i>Phryganophilus ruficollis</i> , Zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i>	Współpraca z PGL LP zmierzająca do pozostawiania większej ilości martwych i obumierających drzew w I Strefie LKP Puszcza Białowieska

IV. Potencjalne zagrożenia zewnętrzne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Choroby o charakterze epizooty zagrażające populacji żubra	Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizooty lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych u zwierząt; w okresach zagrożenia epizootami ograniczanie kontaktu żubrów z osobami postronnymi
2	Przekroczenie pojemności ekologicznej Puszczy dla zwierząt kopytnych — pogarszanie się stanu ochrony żubra	Odławianie i rozsiedlanie żubra poza Puszcę Białowieską; regulacja pogłowia jelenia w ramach gospodarki łowieckiej poza terenem Parku i jego otuliną; zwiększenie bazy żerowej przez utrzymywanie dobrego stanu łąk
3	Potencjalny wzrost liczby osób korzystających z obiektów Parku	Monitoring liczby osób korzystających z obiektów Parku; wprowadzanie okresowych i stałych ograniczeń i limitów w dostępie do obiektów poddanych największej presji; wspieranie tworzenia atrakcji turystycznych i obiektów edukacyjnych poza granicami Parku
4	Zagrożenie pożarowe z terenów sąsiadujących	Utrzymywanie pasów przeciwpożarowych od strony polan osadniczych; dyżury i patrole przeciwpożarowe w okresach zagrożenia; utrzymanie sprzętu i infrastruktury służącej celom przeciwpożarowym; szkolenia pracowników w zakresie profilaktyki pożarowej i walki z pożarami
5	Wzrost liczebności populacji gatunków przejawiających skłonność do inwazji, zagrażający w szczególności siedliskom: Grądu subkontynentalnego <i>Tilio-Carpinetum</i> i Łęgu olszowo-jesionowego <i>Fraxino-Alnetum</i>	Monitoring liczebności populacji gatunków inwazyjnych; opracowanie z PGL LP i lokalnymi samorządami wspólnej strategii postępowania z gatunkami inwazyjnymi na terenie Puszczy Białowieskiej
6	Zanieczyszczenie wód rzeki Narewki i Hwoźnej poprzez migrację ewentualnych zanieczyszczeń z Białorusi	Monitoring stanu jakości wód; współpraca ze stroną białoruską w zakresie zgłaszania ewentualnych awarii; edukacja samorządów o możliwościach występowania tego typu awarii; w sytuacjach awaryjnych możliwość wykorzystania stawów w Parku Pałacowym jako zbiornika buforowego, prowadzenie monitoringu hydrologicznego obejmującego ilość i jakość zasobów wodnych rzeki Narewki w pobliżu granicy państwa

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano w kolejności od najbardziej istotnego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie wiatrołomów ze szlaków turystycznych i dróg z pozostawieniem drzew w ekosystemie	Według potrzeb	Według potrzeb
2	Usuwanie podrostów i nalołów z dróg w celu utrzymania przejezdności	Według potrzeb	O.O. Orłówka
3	Utrzymanie linii podziału powierzchniowego w strefie ochrony ścisłej — odnowienie oznakowania	Według potrzeb	O.O. Orłówka
4	Utrzymanie właściwego stanu sanitarnego dróg — stosowanie płacht podogonowych dla koni	Według potrzeb	obszar objęty ochroną ścisłą

B. Inne, według specyfiki parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie szlaków turystycznych	5 km	Oddziały: 226AB, 227A, 192AB, 193CD
2	Utrzymanie i drobne naprawy dróg do celów ppoż. i monitoringu stanu ekosystemów w tym remont przepustów	11, 5 km [4 szt.]	Oddziały: 226ABCD, 227ABCD, 258 B, 160C, 192ABD, 193CD, 225ABC, 259AB, 260C, 261AB, 225Aa, 193Ci, 192Bi, 192Db
3	Bieżąca konserwacja tablic i znaków	Według potrzeb	Według potrzeb
4	Remont kapitalny mostków na drogach w celu utrzymania przejezdności	2 szt.	Oddziały: Tryb Orłowski 340C, 341 B
5	Utrzymanie stanu technicznego, obiektów infrastruktury technicznej — kładka, brama wejściowa, wiata	Według potrzeb	Oddziały: 226Ac, 398C, 399C,
6	Remont przepustów	3 szt.	Oddziały: 396G—398C, 373D—374C, 344D—345C

II. Na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Likwidacja ogrodzeń młodników i upraw	Okolo 20 km	Oddziały: 261Bc, 253Ab, 193Bg, 189Af, 368Ao, 161 Dh, 166Cf, 165Bdhj, 196Cik, 260Ck, 228Bf, 159Cn, 225Ab, 192Ab, 194Ah, 195Dh, 164Bj,

1	2	3	4
			134Adi, 166Df, 253Cf, 193Dc, 133Cc, 134Dd, 136Bm, 194Da, 163Ac, 163Bb, 130An, 130Cc, 195Db, 261 Bc, 339Ch, 190Ac, 313Bc, 313Dh, 160Ag/Bj, 161 Dh, 133Bd, 158Bc, 190Df, 159C1, 159Ch, 189Bi, 108Ac, 134Ag, 163Bb, 133Bd, 189Bi, 190Aab, 110Bi
2	Monitorowanie rozwoju populacji kornika drukarza poprzez wykładanie pułapek feromonowych; monitorowanie rozwoju populacji kornika drukarza na obszarze O.O. Hwoźna	60 pułapek feromonowych	Oddziały: 158Ad, 158Bc, 189Ac, 313Bc, 313Cf, 105Bb, 105Da, 106Bj, 106Bg, 107Bi, 108Ac, 133Bd, 133Cc, 133Ci, 164Ba, 195Dc, 111 Cg, 136Ci, 136Dh, 228Ac, 229Df O.O. Hwoźna
3	Usuwanie gatunków obcych: klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) winobluszcz (<i>Parthenocissus inserta</i>) turzycza drżączkowata (<i>Carex brizoides</i>) niecierpek drobnokwiatowy (<i>Impatiens part/flora</i>)	Według potrzeb 0,10 ha 0,10 ha 0,10 ha 0,50 ha	O.O. Hwoźna, O.O. Orłówka Według potrzeb 110Adjh 110Ba, 111Ad 135Db, 136Ca, 196Da 161Af
4	Mechaniczna i ręczna pielęgnacja pasów przeciwpożarowych z pozostawieniem powierzchni gruntu oczyszczonego do warstwy mineralnej	Na odcinku 3,7 km	Oddziały: 368Ajl, 399D, 4000, 400D, 401C, 401D, 401F
5	Konserwacja punktów czerpania wody dla celów przeciwpożarowych	3 punkty	Oddziały: 130Ch, 160Dg, 189Cc
6	Naprawa, utrzymanie sprawności dróg dojazdowych dla celów przeciwpożarowych, monitoringu i ochrony zasobów BPN przez: wykaszanie i odkrzaczanie poboczy, porządkowanie rowów drogowych, utrzymanie nawierzchni, remont nawierzchni, remont przepustów	Na odcinku 73 km	Drogi dojazdowe w O.O. Hwoźna
7	Remont istniejącego przejazdu do łąk kośnych	1 szt.	130Ag

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Jednokrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych z usunięciem biomasy — koszenie mechaniczne, przewracanie, prasowanie, wywóz, czynności transportowe, ręczne lub mechaniczne równanie powierzchni	40,00 ha ²⁾	Oddziały: 104Aa, 158Ba, 159Dh 189Ac, 190Ba, 221Af, 253Ba, 253Da, 282Ba, 282Ch, 339Bk, 339Db, 339Dd, 104Bg, 130Ag, 130Cd, 106Ba, 107Af, 160Ba, 161Ag, 162Ba, 160Af, 134Bg, 134D1, 164Ba, 133Ci, 135Cdx, 135Dk, 165Af, 165Ba, 166Bi,

1	2	3	4
2	Przeciwdziałanie procesowi sukcesji wtórnej w ekosystemach nieleśnych poprzez usuwanie drzew i krzewów (bez usuwania drzew o pierśnicy powyżej 15 cm i kęp krzewów o powierzchni powyżej 4 m ²), mechaniczne koszenie łąk z zebraniem i wywiezieniem biomasy lub ze złożeniem w brogi na miejscu; pozostawienie 10–20% powierzchni nieskoszonej, czynności transportowe	Do 100 ha	398Gn, 398Gl, r, 399Dc, d, h, i, j, l 400Cc, f, g, h, i, j, k, l, n, o, 400Db, d, g, h, 401Ca, b, f, g, i, k, l, m, 401Dc, f, g, h, i, l, 401Fb, c, g, h
3	Naprawa i utrzymanie dróg prowadzących do powierzchni przeznaczonych do wykaszania	Do 6 km	O.O. Orłówka

C. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie wiatrołomów ze szlaków turystycznych i dróg z częściowym zagospodarowaniem biomasy, odnowienie szlaków turystycznych i konserwacja obiektów infrastruktury turystycznej	Według potrzeb	Według potrzeb
2	Utrzymanie obiektów turystycznych (wieża widokowa, platformy obserwacyjne, wiaty, kładki, ławki, tablice, żywopłoty, miejsca ogniskowe i inne)	Według potrzeb	Według potrzeb
3	Utrzymanie linii podziału powierzchniowego na terenie, przecinka z częściowym zagospodarowaniem biomasy i odnowienie oznakowania	23,0 km	Oddziały: 158BD, 189BD, 189AC, 221A, 104A, 104B, 105A, 105C, 130A, 130B, 130C, 160A, 160B, 163AB, 164AB, 194CD, 195CD, 163DB, 108AC, 133AC, 163AC, 194AC, 111C, 165A, 165D, 229D, 260A, 260B
4	Konserwacja tablic, znaków i rogatek na terenie Obrębu Ochronnego Hwoźna	Według potrzeb	Według potrzeb
5	Remont obiektów turystycznych w tym: kładek turystycznych, wiat turystycznych, obiektu turystycznego „Filipówka”	1000 mb 2 szt. 1 szt.	190CD, 221F, 161Da, 194 Of, 110Ac, 111Ad 368Al
6	Budowa wieży widokowej	1 szt.	159 Bj
7	Oznakowanie nowego odcinka szlaków turystycznych — do Ostoi Żubrów Czoło i Cmentarza Ewangelickiego	1800 mb	111A, C

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Utrzymanie pasa państwowej drogi granicznej Rzeczypospolitej Polskiej w granicach Parku poprzez podkrzesanie drzew, usuwanie nalotu oraz złomów i wywrotów z częściowym zagospodarowaniem biomasy	Na odcinku 9,5 km	Oddziały: 111Ah, 111Ca, 136Ba, 136Da, 166Ba, 166Da, 197Ba, 197Da, 229Ba, 229Da, 260Ba, 260Da, 261Ba, 290Ba, 320Ba, 320Da, 346Ba, 346Da, 375Ba O.O. Hwoźna

1	2	3	4
2	Wykładanie karmy dla ptaków w warunkach ostrej zimy	160 kg karmy	W sąsiedztwie osad i terenów mieszkalnych Parku oraz Parku Pałacowego
3	Usuwanie wiatrołomów (z usunięciem biomasy) ze szlaków turystycznych i dróg, odnowienie szlaków turystycznych i konserwacja obiektów infrastruktury turystycznej	Według potrzeb	Według potrzeb
4	Wykaszenie łąk w Parku Pałacowym z usunięciem biomasy	11,94 ha	Oddział: 398a, b
5	Pielęgnacja kęp zadrzewień w Parku Pałacowym poprzez usuwanie posuszu, złomów i wywrotów oraz przestrzenna regulacja gatunków krzewiastych, dosadzanie gatunków zgodnie z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Według potrzeb	Oddział: 398
6	Pielęgnacja drzew pomnikowych w Parku Pałacowym	Według potrzeb	Oddział: 398
7	Konserwacja tablic i znaków	Według potrzeb	Park Pałacowy, oddz. 398
8	Pogłębienie stawów w Parku Pałacowym i usunięcie nagromadzonego osadu	Według potrzeb	Park Pałacowy, oddz. 398
9	Utrzymanie osady „Dziedzinka”	1 szt.	Oddział: 403df

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Na obszarach objętych ochroną czynną i krajobrazową

A. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Zarządzanie (gospodarowanie) wolno żyjącą populacją żubrów na terenie Puszczy Białowieskiej, utrzymanie i poprawa bazy żerowej, utrzymanie miejsc zimowego dokarmiania; prowadzenie hodowli restytucyjnej żubrów zgodnie z rocznym planem hodowlanym opartym o wskazania genetyczne i dane rodowodowe zwierząt	Prowadzenie monitoringu liczebności i stanu zdrowia wolnego stada; równanie, wałowanie, bronowanie, podsiew traw, nawożenie wapnem magnezowym, wykaszanie, przewracanie, prasowanie i zbiór siana z łąk i innych powierzchni otwartych, czynności transportowe ¹⁾ ; dokarmianie stada wolnego żubrów w zimie, porządkowanie pozostałości po niezjedzonym sianie, wywóz nadmiaru odchodów ²⁾ ; wykładanie soli w lizawkach wg potrzeb; bieżące remonty infrastruktury na terenie hodowli wolnej (brogi, paśniki, odłownie, drogi ³⁾ ; bieżące remonty infrastruktury rezerwatów w tym utrzymanie dróg dojazdowych ⁴⁾ ; bronowanie polan, podsiew traw, nawożenie wapnem magnezowym, koszenie od środka powierzchni, grabienie, belowanie, transporty ⁵⁾ ; utwardzanie zagród i stanowisk karmowych ⁶⁾ ; obsługa rezerwatów zamkniętych ⁷⁾ ; obsługa stada wolnego ⁸⁾ ; profilaktyka, obsługa weterynaryjna ⁹⁾ ; usuwanie zagrażających drzew z terenu OHŻ ¹⁰⁾ ; wykaszanie i odkrzaczanie terenu ¹¹⁾ ; regulacja liczebności ¹²⁾ ; kontynuacja zadań ochronnych przewidzianych w Programie Żubr po uzyskaniu środków i wymaganych uzgodnień płoszenie żubrów wychodzących na tereny rolnicze ¹³⁾
2	Inwentaryzacja gatunków fauny i flory na terenie BPN	Według potrzeb	Według potrzeb
3	Jelenie i dziki	Regulacja liczebności	Odłów lub eliminacja do 12 szt. wraz ze sprzedażą lub przekazaniem do innych hodowli ¹⁴⁾
4	Ptaki i ssaki	Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt	Według potrzeb ¹⁵⁾
5	Wilki	Poprawa warunków bytowania	Budowa zagrody kwarantannowej ¹⁶⁾
6	Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>)	Ochrona miejsc bytowania	Usunięcie zakrzaczeń oraz ewentualne i rozrodu wykaszanie powierzchni na stanowiskach występowania gatunku
7	Zwierzęta w Rezerwacie Pokazowym	Poprawa warunków bytowania zwierząt i lepsze spełnianie funkcji edukacyjnych	Modernizacja Rezerwatu Pokazowego Żubrów wraz z terenami przyległymi w administracji PGL LP w zakresie organizacji ruchu turystycznego

B. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>)	Odkrzaczanie, wykaszenie, usuwanie nadmiaru biomasy	Ręczne usunięcie krzewów i paproci pogarszających warunki świetlne stanowiska; zabieg na pow. 0,1 ha w oddz. 159Bj
2	Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>)	Odkrzaczanie, usuwanie nadmiaru biomasy, prześwietlenie drzewostanu	Ręczne usunięcie krzewów i roślin zielnych pogarszających warunki świetlne stanowisk; punktowe prześwietlenie drzewostanu (zabiegi w oddziale 166B)
3	Storczyki (<i>Orchidaceae</i>) w tym: <i>Epipactis</i> <i>atrurubens</i> , <i>Cephalantera</i> <i>rubra</i> , <i>Dactylorhiza</i> <i>incarnata</i> , <i>Dactylorhiza</i> <i>fuschii</i>	Odkrzaczanie, wykaszenie, usuwanie nadmiaru biomasy	Ręczne usunięcie krzewów i roślin zielnych pogarszających warunki świetlne stanowisk; zabieg na odcinku 2,0 km na nasypie kolejki wąskotorowej, punktowo w oddziałach: 158AB, 159AB, 160AB, 161AB, 162AB, 163AB, 164AB, 165AB, 166AB
4	Kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i>)	Wykaszenie, usuwanie nadmiaru biomasy	Ręczne usunięcie krzewów i roślin zielnych pogarszających warunki świetlne stanowisk; zabieg na odcinku 2, 0 km na nasypie kolejki wąskotorowej, punktowo w oddziałach: 229D, 165B

- 1) Lokalizacja: 111Ai, 111Aj, 111Al, 193Bh; powierzchnia 7, 45 ha.
2) Lokalizacja: 111A, 130AC, 160 A, 162C, 163C, 193B, 194A, 159D, 190B, 221A, 253BD, 282C, 313A, 339BD.
3) Lokalizacja: O.O. Hwoźna: 162, 193, LKP: 211, 251, 334, 390, 391, 419, 422, 446, 448, 697.
4) Rezerwat nr 1 (421A, B), Rez. nr 2 (420B, C), Rez. nr 3 (425C), Rez. nr 4 (425D, 450B), Os. Zwierzyniec (420Cr)
5) Zabieg wykonywany na powierzchni 33, 38 ha, w lokalizacji: Rez. nr 1 (421Aa, f, m; 421Bf, g, i, l, p, y); Rez. nr 2 (420Bc, h, k, l; 420Cf, g, k); Rez. nr 3 (425Ci, j, k, o, s, t, z, dx); Rez. nr 4 (425Dd, 450Bf)
6) Utwardzanie nawierzchni żwirem. Lokalizacje: Rez. nr 1 (421 Bp); Rez. nr 2 (420Cb); Rez. nr 3 (425Cn).
7) Karmienie i pojenie zwierząt, prace porządkowe.
8) Dowóz karmy, prace porządkowe, lokalizacje: O.O. Hwoźna, LKP „Puszcza Białowieska”.
9) Leczenie zwierząt, odrobaczanie, odkażanie miejsc dokarmiania, lokalizacje: Rez. nr 1 (421Ai, k; 421 Bp, t, w); Rez. nr 2 (420Bk, l; 420Cb, f, g); Rez. nr 3 (425Cg, h, p, r, a, d, f, l, n, t, ax, bx, dx, fx); Rez. nr 4 (450Bb, c, d); O.O. Hwoźna (130, 160, 162, 193, 194) LKP (211, 251, 334, 390, 391, 419, 422, 446, 448, 697).
10) Usuwanie drzew martwych i zamierających — około 150 m³, prowadzone będzie na terenie zagród hodowlanych w celu zabezpieczenia przebywających tam zwierząt przed zranieniem, zapewnienia bezpieczeństwa pracowników Ośrodka Hodowli Zwierząt oraz zabezpieczenia infrastruktury technicznej, a w szczególności płotów szczelnych. Lokalizacje: Rez. nr 1 (421A, B); Rez. nr 2 (420B, C); Rez. nr 3 (425C); Rez. nr 4 (425D, 450B) + Os. Zwierzyniec (420Cx).
11) Wykaszenie i odkrzaczanie terenu na pow. 1,18 ha: oddział: 420Cx (Os. Zwierzyniec).
12) Odłowy i eliminacje; 60 szt.; rezerwaty i hodowla wolna.
13) Obrzeża Puszczy Białowieskiej.
14) Lokalizacja: Rezerwat nr 1 (421A, B), Rezerwat nr 2 (420 B, C), Rezerwat nr 3 (425C), Rezerwat nr 4 (425D, 450B).
15) Lokalizacja: Rezerwat nr 3 (425C), Rezerwat nr 4 (425D, 450B).
16) Lokalizacja: Rezerwat nr 3 (425Cax).

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ścista	oddziały: 135A, 135B, 135Ca—cx, 135Da—j, 5725, 75, 136Aa—g, 1, n, 1600, 191A, 191B, 191C, 192, 193C, 193D, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260C, 260Db—h, 261A, 261 Bb—m, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290A, 290Bb—j, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320A, 320Bb—i, 320C, 320Db—j, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346A, 346Bb—h, 346C, 346Db—k, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375A, 375Bb—n, 398A, 398B, 398C, 398D, 398F, 398Ga—f, j, x, y, 399A, 399B, 399Ca—c, 400A, 400B, 401A, 401B, 402Af—ax	5725,75
2	Czynna	oddziały: 104A, 104B, 105, 106, 107, 108, 109A, 109B, 110Ab, c, g, h, m—t, 110B, 111Aa—d, k, m, n, 111B, 111Cb—l, 130, 131, 132, 133, 134, 135Cdx, 135Dk, 136Ah—k, m, o—s, 136Bb—m, 136C, 136Db—k, 158, 159, 160ABD, 161, 162, 163, 164, 165, 166A, 166Bb—o, 166C, 166Db—g, 189, 190, 193AB, 194, 195, 196, 197A, 197Bb—h, 197C, 197Db—h, 221, 228, 229A, 229Bb—l, 229C, 229Db—n, 253, 260A, 260Bb—o, 282, 313, 339B, 339C, 339D, 368A, 368B, 368E, 398Gg—i, k—w, z, ax, 398H, 399Cd, f, 399D, 4000, 400D, 401C, 401D, 401F, 402Aa—d, 403a—c oraz rzeki Braszcza, Łutownia w granicach Parku, Narewka w granicach Parku	4438,20
3	Krajobrazowa	oddziały: 110Aa, d, f, i—l, 111Af—j, l, 111Ca, 136Ba, 136Da, 166Ba, 166Da, 197Ba, 197Da, 229Ba, 229Da, 260Ba, 260Da, 261 Ba, 290Ba, 320 Ba, 320Da, 346Ba, 346Da, 375Ba, 398, 403d, f, 420B, 420C, 421A, 421 B, 425C, 425D, 450B oraz działki nr 726, 732, 742 obręb ewidencyjny Budy	353,32
	Razem		10 517, 27

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone małą literą podano zgodnie z mapą ewidencyjną Białowieskiego Parku Narodowego, skala 1 : 10 000, według stanu na dzień 1.01.2001 r.
Podział na obwody ochronne oraz obszary ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej podano zgodnie z mapami przeglądowymi drzewostanów, skala 1 : 10 000, według stanu na dzień 1.01.2001 r.

Załącznik nr 5

MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH,
REKREACYJNYCH ORAZ POŁOWU RYB, SPOSOBY ICH UDOSTĘPNIANIA
ORAZ MAKSYMALNA LICZBA OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Obszar całego Parku	Za zgodą dyrektora Parku i opinią Rady Naukowej; liczba osób wynikająca z przedstawionej metodyki wykonywania badań oraz kontynuacji badań wieloletnich	Bez ograniczeń

B. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar całego Parku	Po uzyskaniu zgody dyrektora Parku	W obszarze ochrony ścisłej — 20 osób/ 1 osoba prowadząca zajęcia, na pozostałym obszarze — 25 osób/ 1 osoba prowadząca zajęcia
2	Muzeum Przyrodniczo-Leśne	Grupowo, po wykupieniu biletu, pod opieką przewodnika lub indywidualnie	25 osób
3	Ośrodek Edukacji Przyrodniczej	Zajęcia edukacyjne, warsztaty, wykłady, prezentacje, wystawy	50 osób/1 osoba prowadząca zajęcia, grupy specjalistyczne — 30 osób
4	Rezerwat Pokazowy Żubrów, oddział: 425C	Po alejkach spacerowych, po wykupieniu biletu	50 osób/1 osoba prowadząca zajęcia, grupy specjalistyczne — 30 osób
5	Uroczysko Głuszec, oddz. 135Cdx	Zwiedzanie ekspozycji elementów kolejki leśnej	Bez ograniczeń
6	Ścieżka edukacyjna, O.O. Hwoźna, oddz. 194Cfg	Edukacja w zakresie zbiorowisk roślinnych i siedlisk	Bez ograniczeń

C. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Rezerwat Pokazowy Żubrów, oddział: 425C	Po alejkach spacerowych, po wykupieniu biletu	Bez ograniczeń
2	Park Pałacowy, oddział: 398	Po alejkach spacerowych	Bez ograniczeń

1	2	3	4
3	Obszar ochrony ścisłej oddziały: 284D, 285A, 285C, 314AC, 340AD, 341, 369AD, 370, 398ABC, 399ABC, 255BD, 224BD, 285AB, 286 ABD, 316 BD, 342BD, 371BD, 400AB,	W oddziałach: 398BC i 399 AC tylko z licencjonowanym przewodnikiem turystycznym, w pozostałych oddziałach dodatkowo za zgodą dyrektora Parku	20 osób
4	Obręb Ochronny Hwoźna, oddziały: 105B, 105D, 110A, 111ABC, 130B, 130C, 130D, 134B, 134D, 136A, 136C, 158B, 159ABD, 160A, 160B, 160C, 161A, 161B, 161D, 164B, 1640, 164D, 165A, 165B, 166A, 190B, 190C, 190D, 192A, 192B, 193C, 193D, 194C, 195B, 195D, 221A, 221B, 222A, 226A, 226B, 227A, 227B	Po oznakowanych szlakach turystycznych i rowerowych oraz ścieżkach edukacyjnych	500 osób
5	Uroczysko Głuszc, oddz. 135Cdx	Zwiedzanie ekspozycji elementów kolejki leśnej	200 osób
6	Obiekty turystyczne:, Filipówka", oddział 368AI, „Zamosze", oddział 110Ak	Grupowo, po uzgodnieniu z nadleśniczym Obrębu	Bez ograniczeń

D. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Aleki spacerowe w Parku Pałacowym w oddziale 398		Bez ograniczeń
2	Obiekty turystyczne „Filipówka", Zamosze	Grupowo po uzgodnieniu z nadleśniczym	Bez ograniczeń
3	Dom Myśliwski Pokoje gościnne CEM	Pokoje gościnne Pokoje gościnne	32 osoby 107 osób
4	Stawy w Parku Pałacowym, oddział 3981	Do 5 łodek wiosłowych stylizowanych na przełom XIX i XX wieku, po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków	20 osób
5	O.O. Hwoźna, z wyjątkiem obszarów objętych ochroną ścisłą	Ręczny zbiór płodów runa leśnego	Bez ograniczeń

E. Miejsca udostępniane dla połowu ryb

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Stawy w Parku Pałacowym w oddz. 3981	Połów wędką z brzegu ²⁾ na podstawie wykupionego w BNP zezwolenia	Nie określa się
2	Rzeka Narewka w granicach Parku Pałacowego, oddział 398a i 398p	Połów wędką z brzegu na podstawie wykupionego w BNP zezwolenia	Nie określa się

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone małą literą podano zgodnie z mapą ewidencyjną Białowieskiego Parku Narodowego, skala 1 : 10 000, według stanu na dzień 1.01.2001 r.

Podział na obwody ochronne oraz obszary ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej podano zgodnie z mapami przeglądowymi drzewostanów, skala 1 : 10 000, według stanu na dzień 1.01.2001 r.

²⁾ Ze względu na zagrożenie eutrofizacją wód w stawach obowiązuje zakaz zanęcania ryb.

Załączniki do zarządzenia Nr 83 Ministra Środowiska
z dnia 29 grudnia 2010 r. (poz. 88)

Załącznik nr 1

IDENTYFIKACJA I OCENA ELIMINACJI ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Erozja gleb	Zabudowa nawierzchni szlaków turystycznych oraz dróg wewnętrznych; zabezpieczenie poboczy szlaków turystycznych i dróg wewnętrznych; zabudowa czynnych rynien erozyjnych w obszarze objętym ochroną czynną; zabezpieczenie nartostrad i tras wyciągów
2	Podatność drzewostanów Parku na uszkodzenia od czynników abiotycznych i biotycznych na skutek zniekształcenia struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów	Przebudowa gatunkowa i strukturalna drzewostanów, renaturalizacja ekosystemów leśnych, restytucja rzadkich i zagrożonych ekotypów drzew i krzewów, kontrola stanu sanitarnego sztucznych monokultur świerkowych
3	Presja zwierzyny płowej na ekosystemy leśne	Współpraca z sąsiadującymi nadleśnictwami oraz Krkonoskim Narodnim Parkiem w zakresie regulacji liczebności jeleniowatych na całym obszarze Karkonoszy i Gór Iżerskich, wykonywanie ogrodzeń, zakładanie na drzewka osłon indywidualnych, zabezpieczanie repelentami, odstrzał redukcyjny
4	Zachwianie równowagi stanu populacji zwierząt i zanik rzadkich oraz zagrożonych gatunków zwierząt, ubytek naturalnych ostoi gatunków	Restytucja i reintrodukcja gatunków, kontrola liczebności i struktury populacji, odłowy lub redukcja przegęszczonych populacji, czasowe wyłączanie wybranych obszarów Parku z udostępnienia turystycznego; odbudowa biotopów dla zapewnienia optymalnych warunków dla zagrożonych populacji
5	Wymieranie gatunków i zmniejszanie liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zanikanie zbiorowisk	Zachowanie zasobów genowych rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, restytucja i reintrodukcja gatunków; ograniczanie wejść na obszar występowania zagrożonych gatunków
6	Lokalne i okresowe przekroczenia dopuszczalnych ilości osób mogących przebywać na danym odcinku szlaku turystycznego	Ograniczanie wejść na zagrożony obszar Parku; limitowanie ilości przewożonych turystów przez koleje linowe; monitorowanie oddziaływań
7	Rozbudowa infrastruktury obsługującej ruch turystyczny	Uzgodnianie warunków realizacji inwestycji w ramach wydanych decyzji administracyjnych; realizacja działań kompensacyjnych; monitoring oddziaływania inwestycji na środowisko

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1	Zanieczyszczenia powietrza, zanieczyszczenia wód, zanieczyszczenia gleb, naruszenie przepływów wód w potokach	Kontrola niskiej emisji ze źródeł lokalnych oraz gospodarki wodno-ściekowej w schroniskach, obiektach administracyjnych, docelowo odprowadzanie ścieków poza obszar Parku z miejsc szczególnie cennych przyrodniczo; monitorowanie poboru wód
2	Presja rozbudowy infrastruktury technicznej obsługującej ruch turystyczny	Uzgodnianie projektów i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
3	Presja przekształcania dotychczasowych obiektów administracyjnych (np. strażnic SG) na obiekty o charakterze turystyczno-rekreacyjnym	Przejęcie w trwały zarząd; wykup gruntów; ograniczanie rozbudowy i przekształcania obiektów

1	2	3
4	Ingerencja zamierzeń inwestycyjnych w zasoby przyrodnicze na obszarach Natura 2000	Oceny oddziaływania na środowisko planów, strategii i zamierzeń inwestycyjnych na obszarach Natura 2000; uzgadnianie planów, strategii i zamierzeń inwestycyjnych na terenie Parku; występowanie do właścicieli gruntów, zarządców, o zaniechanie działań mogących pogorszyć stan zasobów przyrodniczych objętych ochroną obszarową Natura 2000

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Nadmierny ruch turystyczny	Czasowe zamykanie szlaków turystycznych, czasowe wyłączanie zagrożonych obszarów z udostępnienia, regulacja natężenia ruchu turystycznego, poprawa stanu nawierzchni szlaków turystycznych, ustawianie infrastruktury informacyjno-edukacyjnej
2	Powstawanie barier w migracji zwierząt pomiędzy Parkiem i otoczeniem	Wyznaczenie korytarzy ekologicznych; występowanie do organów administracji publicznej z wnioskami o zachowanie wyznaczonych korytarzy w miejscowym planowaniu przestrzennym
3	Uszkodzenie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt poprzez penetrację osób przebywających lub mieszkających w bezpośrednim sąsiedztwie Parku	Podjęmowanie działań w kierunku wykupu gruntów przylegających do Parku; wnioskowanie do władz samorządowych o umieszczenie stosownych zapisów w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących ograniczania zabudowy na gruntach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Parku
4	Zaśmiecanie, hałas, płoszenie zwierząt, niszczenie roślin i grzybów, nielegalna penetracja	Ustawianie tablic informacyjnych, kontrola i nadzór obszaru Parku przed nielegalnym wstępem i penetracją przez turystów
5	Uszkodzenia drzewostanów przez zjawiska atmosferyczne (wiatry, opady)	Usuwanie części drzew powalonych, zwiększanie odporności drzewostanów w ramach zabiegów pielęgnacyjnych
6	Synantropizacja roślinności	Eliminowanie roślinności synantropijnej w najbardziej zagrożonych miejscach Parku, używanie materiałów rodzimego pochodzenia do wykonywania remontów szlaków i dróg

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Przenikanie gatunków obcych i niepożądanych, w tym inwazyjnych	Regulacja liczebności tych gatunków na terenie Parku; współpraca z lokalnymi społecznościami dla podniesienia świadomości zagrożeń
2	Utrata walorów krajobrazowych	Wnioskowanie o ograniczanie budowy nowych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej na terenie otuliny Parku oraz bezpośrednim sąsiedztwie Parku; występowanie do organów administracji samorządowej o umieszczanie przepisów o ochronie walorów krajobrazowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, strategiach rozwoju regionalnego
3	Zanieczyszczenia powietrza, wód, gleb	Monitorowanie źródeł i poziomu zanieczyszczeń, podjęcie ewentualnych działań w celu eliminacji lub ograniczania zanieczyszczeń

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony ścisłej:

A. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Remont szlaków turystycznych	9340 m	74, 87, 90, 96, 97, 102, 166, 170, 171, 172, 173, 175
2	Przycinanie pędów kosodrzewiny zarastającej szlaki turystyczne	4390 m w miarę potrzeb przy odtwarzaniu przebiegu szlaku turystycznego	74, 97, 96, 170, 171, 172, 173, 210

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usunięcie starych elementów barier kanalizujących ruch turystyczny	780 m	171
2	wytyczenie nowego przebiegu szlaku turystycznego dla zmniejszenia presji na zagrożone zbiorowiska roślin	570 m	164, 165, 171, 172
3	Monitoring zagrożonych gatunków roślin w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych gatunków flory KPN — Żywy Bank Genów Jagniątków”	Cały teren Parku objęty ochroną ścisłą	Obwody Ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
4	Monitoring gatunków synantropijnych przy szlakach turystycznych w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych ekosystemów KPN”	Okolice szlaków turystycznych na terenie Parku w obszarach objętych ochroną ścisłą	Obwody Ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Remont szlaków turystycznych	4500 m	73, 74, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 167, 174
2	Przycinanie pędów kosodrzewiny zarastającej szlaki turystyczne	560 m w miarę potrzeb przy odtwarzaniu przebiegu szlaku turystycznego	73, 74
3	Wytyczenie nowego przebiegu szlaku turystycznego dla zmniejszenia presji na zagrożone zbiorowiska roślin	170 m	164
4	Zabezpieczenie zniszczeń spowodowanych przez obfite opady atmosferyczne	Do 3640 m dł. szlaków i dróg objętych naprawami — kontynuacja prac z 2010 r.	Obwody ochronne: Przełęcz, Szrenica, Śnieżka

B. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Zbiór szyszek, nasion i pędów do szczepień z lokalnych ekotypów drzew i krzewów	W miarę potrzeb i urodzaju nasion	Wydzielone drzewostany, drzewa i krzewy rodzimego pochodzenia
2	Hodowla sadzonek	do 120 000 sztuk	Szkółki leśne: 104h, 104f, 108h, 113g, 118d, 213p
3	Zbiór ściółki dla zaszczepienia grzybów korzeniowych (mikoryz) na produkowanych sadzonkach	Do 80 metrów przestrzennych	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
4	Przebudowa drzewostanów w reglu dolnym: sadzenie jodły pospolitej, sadzenie rzadkich i zagrożonych ekotypów drzew i krzewów, sadzenie sadzonek w ramach kompensacji wykonywanej przez inwestora	Do 215 000 sztuk sadzonek	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
5	Kształtowanie strefy ekotonu — sadzenie sadzonek	Do 5 000 sztuk sadzonek	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
6	Wzbogacanie bazy pokarmowej cietrzewia — sadzenie sadzonek gatunków stanowiących bazę pokarmową	Do 10 000 sztuk sadzonek	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
7	Kontrolne poszukiwania owadów (zasnuj świerkowej)	Do 60 prób	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
8	wykładanie oraz korowanie drzew pułapkowych na kornika drukarza	Do 200 sztuk pułapek	Obwody ochronne: Śnieżka Przełęcz, Szrenica
9	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na kornika drukarza, rytownika pospolitego, drwalnika paskowanego, brudnicę mniszkę, wskaźnicę modrzewianeczkę	Do 900 sztuk pułapek	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
10	Korowanie drewna zasiedlonego przez owady w drzewostanach zagrożonych masowym występowaniem kornika drukarza i gatunków jemu towarzyszących	1300 ha, w miarę potrzeb i stopnia rozwoju owadów, z pozostawieniem większości drewna okorowanego do mineralizacji	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
11	Cięcia sanitarne — cięcie drzew powalonych, złamanych oraz zasiedlonych przez owady dla ograniczenia masowego rozwoju owadów zagrażających zdrowotności drzewostanów, z pozostawieniem drzew niezasiedlonych	1300 ha, w miarę potrzeb i stopnia zagrożenia przez owady	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
12	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez grodzenia powierzchniowe upraw podokapowych	Do 6000 m	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
13	Naprawy istniejących ogrodzeń upraw leśnych dla zabezpieczenia przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny (bieżące naprawy i konserwacja)	W miarę potrzeb, stwierdzanych uszkodzeń ogrodzeń przez śnieg, wywroty	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
14	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez stosowanie osłon indywidualnych — przestawianie lub naprawa osłon istniejących	Do 3200 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

1	2	3	4
15	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez stosowanie osłon indywidualnych	Do 1800 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
16	Zabezpieczanie spiralami upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez zakładanie na pędy szczytowe osłonek winidurowych	Do 250 000 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
17	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez stosowanie na pędy szczytowe środków zapachowych (repelentów)	Do 385 000 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
18	Zabezpieczanie upraw i młodników leśnych przed uszkodzeniami, poprzez spalowanie za pomocą osłon indywidualnych	Do 2 000 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
19	Ochrona odnowień przed zwierzyną, poprzez odstrzał redukcyjny zwierząt łownych	Jeleń europejski — do 36 sztuk sarna europejska — do 10 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
20	Zabezpieczanie szczepów na archiwum genetycznym	do 7500 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
21	Wykaszenie roślin wokół sadzonek drzew na uprawach leśnych	Do 50 000 sztuk	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
22	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia wczesne, czyszczenia późne)	Do 30 ha	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
23	Poprawa warunków bytowania populacji cietrzewia, poprzez regulację zagęszczenia drzew w młodnikach w reglu górnym	Do 20 ha	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
24	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia rozluźniające)	Do 13 ha	Oddziały: 133k, 145a, 147a, 135j, 136a, 139a, 139b, 186a
25	Usunięcie części drzew w celu poprawy warunków wzrostu dla młodego pokolenia (cięcia na rzecz odnowienia)	Do 16 ha	Oddziały: 31c, 31i, 31g, 40d, 43f, 43c, 45a, 132b
26	Kształtowanie potencjalnych siedlisk głuszcza, poprzez regulację zagęszczenia drzew w reglu górnym — usuwanie biogrup, kęp drzew z pozostawieniem drewna do mineralizacji	Do 20 ha	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

C. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	2	3	4
1	Wykaszenie łąk wraz z usunięciem biomasy	Do 22 ha	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz
2	Wycinanie nalotów drzew i krzewów	Do 0,5 ha	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz
3	Nawożenie organiczne	Do 3,0 ha	Obwody ochronne: Śnieżka, Przełęcz
4	Usuwanie owocostanów szczawiu alpejskiego <i>Rumex alpinus</i> w okolicach Schroniska pod Łabskim Szczytem	Do 2,5 ha	Pododdziały: 175d, 174f, 168l

1	2	3	4
5	Utworzenie ogrodu roślin i krzewów leczniczych, zbiór roślin, nasion wybranych gatunków roślin z terenu Parku i utrzymanie w hodowli	Do 0,3 ha	Pododdziały 31m, 31n, 31o
6	Monitoring zagrożonych gatunków roślin w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych gatunków flory KPN – Żywy Bank Genów Jagniątków”	Teren Parku objęty ochroną czynną	Obwody Ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
7	Monitoring gatunków synantropijnych przy szlakach turystycznych w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych ekosystemów KPN”	Okolice szlaków turystycznych na terenie Parku objętym ochroną czynną	Obwody Ochronne: Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r.
Mapa znajduje się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	2	3	4
1	Czosnek siatkowaty <i>Allium victorialis</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
2	Czosnek syberyjski <i>Allium sibiricum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
3	Modrzewnica zwyczajna <i>Andromeda polifolia</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
4	Zawilec narcyzowy <i>Anemone narcissiflora</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
5	Gęsiówka alpejska <i>Arabis alpina</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
6	Aarnika górską <i>Arnica montana</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
7	Wełnianeczka alpejska <i>Baeothryon alpinum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
8	Dzwonek karkonoski <i>Campanula bohemica</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca;
9	Rzeżucha gorzka <i>Opiza Cardamine amara</i> subsp. <i>opizii</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
10	Rzeżucha rezedolistna <i>Cardamine resedifolia</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, gromadzenie wyhodowanych roślin ex situ, zachowanie na terenie Parku in situ, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
11	Turzyca patagońska <i>Carex magellanica</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
12	Irga pospolita <i>Cotoneaster integerrimus</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
13	Zmienka górską <i>Cryptogramma crispa</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór zarodników lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie

1	2	3	4
14	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
15	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
16	Bażyna obupłciowa <i>Empetrum hermaphroditum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
17	Bażyna czarna <i>Empetrum nigrum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
18	Świetlik maleńki <i>Euphrasia minima</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
19	Przytulia sudecka <i>Galium sudeticum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
20	Goryczuszka polna <i>Gentianella campestris</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
21	Kuklik górski <i>Geum montanum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
22	Szarota drobna <i>Gnaphalium supinum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
23	Jałowiec pospolity halny <i>Juniperus communis subsp. alpina</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
24	Żurawina drobnolistkowa <i>Oxycoccus microcarpus</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
25	Żurawina błotna <i>Oxycoccus palustris</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
26	Czeremcha skalna <i>Padus petraea</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
27	Dziewięciornik błotny <i>Parnassia palustris</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
28	Gnidosz sudecki <i>Pedicularis sudetica</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
29	Biedrzynek mniejszy <i>Pimpinella saxifraga subsp. rupestris</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
30	Żebrowiec górski <i>Pleurospermum austriacum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie

1	2	3	4
31	Różeniec górski <i>Rhodiola rosea</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
32	Porzeczka skalna <i>Ribes petraeum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
33	Malina moroszka <i>Rubus chamaemorus</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
34	Wierzba zielna <i>Salix herbacea</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
35	Wierzba lapońska <i>Salix lapponum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
36	Skalnica mchowata <i>Saxifraga bryoides</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
37	Skalnica bazaltowa <i>Saxifraga moschata</i> subsp. <i>basaltica</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
38	Skalnica śnieżna <i>Saxifraga nivalis</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, gromadzenie wyhodowanych roślin ex situ, zachowanie na terenie Parku in situ, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
39	Skalnica naprzeciwlistna <i>Saxifraga oppositifolia</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
40	Borówka bagienna <i>Vaccinium uliginosum</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
41	Przetacznik alpejski <i>Veronica alpina</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie, przechowywanie nasion w LBG Kostrzyca
42	Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion lub części roślin, hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
43	Rozrzutka alpejska <i>Woodsia alpina</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór zarodników lub części roślin, hodowla sadzonek w warunkach laboratoryjnych metodą in vitro, gromadzenie wyhodowanych roślin w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie oraz ogrodach botanicznych ex situ, a także na terenie Parku in situ
44	Rodzaj Torfowce <i>Sphangnum sp.</i>	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór płatów roślin, szczepienie torfowców w specjalistycznym namiocie torfowiskowym, hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
45	Bartsia alpejska	Zachowanie in situ i ex situ	Zbiór nasion i hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie

1	2	3	4
46	Bliźniczka psia trawka <i>Nardus stricta</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
47	Wełnianeczka darniowa <i>Baeothryon caespitosum</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
48	Wełnianka pochwowata <i>Eriophorum vaginatum</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
49	Wełnianka wąskolistna <i>Eriophorum angustifolium</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
50	Fiołek błotny <i>Viola palustris</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
51	Fiołek dwukwiatowy <i>Viola biflora</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
52	Sit cienki <i>Juncus filiformis</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
53	Turzyca dzióbkowata <i>Carex rostrata</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
54	Turzyca bagienna <i>Carex limosa</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
55	Turzyca pospolita <i>Carex nigra</i>	Hodowla ex situ	Zbiór nasion, fragmentów roślin — hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
56	Dzwonek karkonoski <i>Campanula bohemica</i> , świetlik maleńki <i>Euphrasia minima</i> , sasanka alpejska <i>Pulsatilla alba</i> , wroniec widlasty <i>Huperzia selago</i>	Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym czerwonym — punkt widokowy nad Wielkim Stawem	Wzruszanie gleby przy pomocy narzędzi ręcznych dla usunięcia egzemplarzy roślin synantropijnych z nawierzchni szlaku — prace prowadzone pod nadzorem botanicznym
57	Dzwonek karkonoski <i>Campanula bohemica</i> , świetlik maleńki <i>Euphrasia minima</i> , Sasanka alpejska <i>Pulsatilla alba</i> , wroniec widlasty <i>Huperzia selago</i> , pierwiosnka maleńka <i>Primula minima</i> , wysokogórskie gatunki traw: mietlica zwyczajna <i>Agrostis rupestris</i> , tomka alpejska <i>Anthoxanthum alpinum</i> , kostrzewa niska <i>Festuca airoides</i>	Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym czerwonym — punkt widokowy nad Śnieżnymi Kotłami	Wzruszanie gleby przy pomocy narzędzi ręcznych dla usunięcia egzemplarzy roślin synantropijnych z nawierzchni szlaku — prace prowadzone pod nadzorem botanicznym

1	2	3	4
58	Goryczka tojeściowa <i>Gentiana asclepiadea</i> , tojad sudecki <i>Aconitum plicatum</i> , kukulka <i>Fuscha Dactylorhiza fuschii</i> , żłobik koralowy <i>Corallorhiza trifida</i> , wierzba lapońska <i>Salix lapponum</i>	Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym żółtym pomiędzy grupą skalną Pielgrzymy a skałą Słonecznik	Wzruszanie gleby przy pomocy narzędzi ręcznych dla usunięcia egzemplarzy roślin synantropijnych z nawierzchni szlaku — prace prowadzone pod nadzorem botanicznym
59	Sasanka alpejska <i>Pulsatilla alba</i> , ciemnizyca zielona <i>Veratrum lobelianum</i> , tojad sudecki <i>Aconitum plicatum</i>	Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym czerwonym — Kocioł Łomniczki	Wzruszanie gleby przy pomocy narzędzi ręcznych dla usunięcia egzemplarzy roślin synantropijnych z nawierzchni szlaku — prace prowadzone pod nadzorem botanicznym

II. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ptaki	Inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy	Inwentaryzacja znanych stanowisk wybranych gatunków, poszukiwanie miejsc występowania, monitorowanie stanu populacji, badanie sukcesu lęgowego w znanych miejscach gniazdowania
2	Ptaki	Inwentaryzacja i kontrola budek lęgowych	Kontrola zasiedlenia budek lęgowych, czyszczenie budek lęgowych, uzupełnienie bazy danych rozmieszczenia budek lęgowych w terenie
3	Nietoperze	Monitoring występowania inwentaryzacja i kontrola budek drewnianych	Kontrola zasiedlenia budek drewnianych, czyszczenie budek drewnianych, uzupełnienie bazy danych rozmieszczenia budek drewnianych w terenie
4	Gatunki ssaków: pilchowate	Inwentaryzacja i kontrola budek drewnianych	Kontrola zasiedlenia budek drewnianych, czyszczenie budek drewnianych, uzupełnienie bazy danych rozmieszczenia budek drewnianych w terenie
5	Kuraki leśne	Odstrzał redukcyjny drapieżników w ilości: lis — do 40 sztuk jenot — do 12 sztuk	Prowadzenie odstrzałów redukcyjnych lisa i jenota
6	Niepyłak Apollo <i>Parnassius Apollo</i>	Tworzenie warunków do bytowania i rozwoju, hodowla i reintrodukcja gatunku	Hodowla rośliny żywicielskiej <i>Sedum maximum</i> w gospodarstwie szkółkarskim w Jagniątkowie, przygotowanie do hodowli i reintrodukcji gatunku <i>Parnassius apollo</i>
7	Bezkęgowce rozwijające się w drewnie	Poprawa warunków bytowania, tworzenie miejsc rozwoju	Wycięcie drzew i pozostawienie do mineralizacji drewna

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały: 5, 8d, f, 9f, g, 10d, f, 19b, 20b, 22c, 24, 25, 67j, k, l, m, n, 67p, 69n, o, 71l, o, 74j, k, 84f, g, h, j, k, l, 85f, h, i, k, l, 87—97, 98b, d, f, g, h, 99, 100—103, 160i, 164f, g, 165i, 166j, l, 169—173, 175f, 196c, 197c, 208, 209b, d, g, h, i, k, l, m, o, 210, 211	1726,09
2	Ochrona czynna	Oddziały: 1—4, 6, 7, 8a, b, c, 9a, b, c, d, 10a, b, c, 11—18, 19a, 20a, 21, 22a, b, 23, 26—29, 30a, b, c, d, f, g, h, j, 31a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, 32, 33, 34a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, 35a, b, c, d, f, g, h, i, j, 36—66, 67a, b, c, d, f, g, h, i, n, o, 68, 69a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 70, 71a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, m, n, 72, 73, 74a, b, c, d, f, g, h, i, l, m, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84a, b, c, d, i, 85a, b, c, d, g, j, 86, 98a, c, 104, 105a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 106—113, 114a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 115, 116, 117, 118a, b, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, r, s, t, y, 119, 120a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 121—159, 160a, b, c, d, f, g, h, 161, 162, 163, 164a, b, c, d, 165a, b, c, d, f, g, h, 166a, b, c, d, f, g, h, i, k, 167, 168, 174, 175a, b, c, d, 176—195, 196a, b, 197a, b, 198—207, 209a, c, j, f, n, 212a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, z, ax, bx, cx, dx, fx, gx, hx, ix, 213a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, r, s, t, w, x, ax, bx, fx, gx, hx, ix, jx, kx, lx, 214a, b, c, d, f, g, h, i, 215a, b, c, d, f, g	3832,01
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały: 30i, k, 31n, p, 34o, p, 35k, 43i, j, 105n, o, 114l, m, n, 118c, d, p, w, x, 120l, 212d, 213y, z, cx, dx, mx, nx, 214j, k, 215h, i, j, k, l, m, n, o. Działki o numerach: 457/2, 354, 469, 470, 473, 474, 472, 456, 399, 240, 307, 324, 332, 357, 342, 355, 369, 352, 356, 471, 128, 35/3/341	22,37
	Razem		5580,47

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r.
Mapa znajdują się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.

Załącznik nr 5

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
KULTUROWYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH, SPOSOBY ICH UDOSTĘPNIANIA,
ORAZ MAKSYMALNA LICZBA OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały teren Parku	Na podstawie pisemnej zgody dyrektora Parku	50

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Ścieżka dydaktyczna „We wschodnich Karkonoszach”; oddziały: 16, 17, 18, 19, 24, 25 90, 87, 66, 38	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
2	Ścieżka dydaktyczna „Śląską drogą na Śnieżkę”; oddziały: 52, 59, 60, 69, 88, 91, 90, 25	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
3	Ścieżka dydaktyczna „Wokół Wielkiego i Małego Stawu”; oddziały: 33, 34, 36, 56, 64, 72, 95, 94, 93, 71, 89, 101, 102, 97, 73, 65, 54, 47	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
4	Ścieżka dydaktyczna „Po ekosystemach leśnych Karkonoskiego Parku Narodowego”; oddziały: 118, 108, 105, 107, 106, 109, 126, 125, 124, 123, 138, 153, 86, 169, 170, 160, 150, 151, 146, 143, 144, 133, 117	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
5	Ścieżka dydaktyczna „Chojnik”; oddziały: 212, 213	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	1 grupa 40-osobowa
6	Ścieżka dydaktyczna „Na Górę Chojnik”; oddziały: 212, 213	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
7	Ścieżka dydaktyczna dostosowana dla osób niepełnosprawnych „Do Wodospadu Szklarki”; oddziały: 214, 215	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 1 grupa 40-osobowa
8	Transgraniczna Ścieżka dydaktyczna „Polodowcowe dziedzictwo Karkonoszy”; oddziały: 90, 91, 88, 69, 89, 93, 101	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób

1	2	3	4
9	Ścieżka dydaktyczna „Szrenica”; oddziały: 199, 192, 188, 193, 190, 194, 195	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
10	Ścieżka turystyczna „Dolina Wilczego Potoku”; oddziały: 29, 30, 31, 32, 40, 41	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób
11	Ścieżka geoturystyczna we wschodnich Karkonoszach; oddziały: 16, 17, 18, 19, 24, 25, 29, 30, 31, 32, 37, 38, 66, 87, 90	Zajęcia terenowe prowadzone przez pracowników Parku lub osoby upoważnione przez dyrektora Parku	Indywidualnie lub 2 grupy po 40 osób

III. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Kaplica Św. Wawrzyńca Gmina Karpacz Obręb Karpacz 3, działka nr 128	Miejsce kultu religijnego	100

IV. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Wąwóz i Wodospad Kamieńczyka, oddział 184	Turystyka piesza	50
2	Szlak turystyczny czarny: górna stacja kolei linowej na Szrenicę—Szrenica, oddział 210, długość 719 m	Turystyka piesza i narciarska	100
3	Szlak turystyczny czarny: Wodospad Szklarki, oddział 215, długość 1009 m	Turystyka piesza; dostępny dla osób niepełnosprawnych	150
4	Szlak turystyczny czarny: Jagniątków—Trzy Jawory—Schronisko pod Łabskim Szczytem, oddziały: 114, 115, 122, 167, 174, długość 1758 m	Turystyka piesza i narciarska	150
5	Szlak turystyczny czarny: III droga—Czarny Kocioł, oddziały: 146, 150, 151, długość 1560 m	Turystyka piesza i narciarska	60
6	Szlak turystyczny czarny: Chojnik, oddział 213, długość 1773 m	Turystyka piesza; możliwość	150
7	Szlak turystyczny czarny: Petrówka, oddziały: 86, 105, 106, 107, 109, 123, 124, 125, 126, 138, 153, 169, długość 4669 m	Turystyka piesza i narciarska	200

1	2	3	4
8	Szlak turystyczny czarny: Śląska Droga, oddziały: 52, 59, 60, 69, 88, 90, 91, długość 4736 m	Turystyka piesza i narciarska	400
9	Szlak turystyczny czarny: Wilcza Poręba—Sowia Przełęcz, oddziały: 16, 17, 18, długość 1226 m	Turystyka piesza i narciarska	80
10	Szlak turystyczny niebieski: Wodospad Szklarki (dolny fragment Czeskiej Ścieżki), oddziały: 214, 215, długość 1453 m	Turystyka piesza; dostępny dla osób niepełnosprawnych	100
11	Szlak turystyczny niebieski: Czeska Ścieżka (górna część), oddziały: 168, 172, 173, 175, długość 1271 m (oddziały: 172 i 173 wyłącznie w sezonie zimowym)	Turystyka piesza i narciarska	60
12	Szlak turystyczny niebieski: Michałowice—Przełęcz Pod Śmielcem, oddziały: 162, 171, długość 1510 m	Turystyka piesza i narciarska	100
13	Szlak turystyczny niebieski: Koralowa Ścieżka, oddziały: 117, 118, 133, 143, 144, 146, 147, 152, 160, 170, długość 4753 m	Turystyka piesza i narciarska	200
14	Szlak turystyczny niebieski: Przesieka—Przełęcz Karkonoska, oddział 82, długość 799 m	Turystyka piesza, narciarska i rowerowa	70
15	Szlak turystyczny niebieski: Wang—Okraj (fragment — Droga Jubileuszowa), oddziały: 4, 5, 8, 9, 10, 15, 18, 19, 24, 25, 33, 34, 36, 56, 64, 71, 72, 89, 90, 93, 94, 95, 100, 101, długość 15 958 m	Turystyka piesza, narciarska na odcinku: Wang—Dom Śląski, z wyłączeniem odcinka zamkniętego w sezonie zimowym	1000
16	Szlak turystyczny czerwony: Rozdroże Pod Wielkim Szyszakiem—Schronisko pod Łabskim Szczytem, oddziały: 162, 163, 164, 165, 166, 167, 174, długość 3995 m	Turystyka piesza i narciarska	60
17	Szlak turystyczny czerwony: Chojnik, oddział 213, długość 1658 m	Turystyka piesza	120
18	Szlak turystyczny czerwony: Wodospad Kamieńczyka— Śląski Dom—Orlinek (Główny Szlak Sudecki im. M. Orłowicza) od Granicznej Łąki do Śląskiego Domu — szlak przyjaźni polsko- czeskiej, oddziały: 38, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 66, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 90, 99, 100, 101, 102, 103, 169, 170, 171, 172, 173, 184, 186, 190, 194, 201, 208, 211, długość 27 333 m	Turystyka piesza i narciarska, rowerowa i konna na odcinku: Orlinek—Schronisko Nad Łomniczką (długość 3277 m)	1500

1	2	3	4
19	Szlak turystyczny czerwony: Śląski Dom—Śnieżka—Sowia Przełęcz (fragment szlaku przyjaźni polsko-czeskiej), oddziały: 15, 18, 19, 24, 25, 90, długość 5243 m	Turystyka piesza; turystyka narciarska z wyłączeniem odcinka Śląski Dom—Śnieżka	200
20	Szlak turystyczny zielony: Wodospad Szklarki, oddział 215, długość 1473 m	Turystyka piesza	60
21	Szlak turystyczny zielony: Wąwóz Kamieńczyka — szlak żółty (granica Parku), oddziały: 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, długość 3243 m	Turystyka piesza i narciarska	120
22	Szlak turystyczny zielony: Chojnik, oddział 213, długość 674 m	Turystyka piesza	70
23	Szlak turystyczny zielony: Hala Szrenicka—Pielgrzymy (Mokra Ścieżka/Ścieżka nad Reglami), oddziały: 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 86, 97, 98, 99, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 169, 170, 171, 172, 173, 194, 195, 201, 208, 210, 211, długość 21 526 m	Turystyka piesza, narciarska z wyłączeniem odcinków zamkniętych w sezonie zimowym i wiosennym	400
24	Szlak turystyczny zielony: Karpacz—Polana—Kocioł Wielkiego Stawu, oddziały: 47, 54, 56, 64, 72, 95, 96, długość 3768 m	Turystyka piesza, narciarska	200
25	Szlak turystyczny zielony: Okraj—Karpacz (Tabaczana Ścieżka i Wilcza Poręba), oddziały: 3, 4, 6, 7, 11, 31, 32, długość 2935 m	Turystyka piesza i narciarska	100
26	Szlak turystyczny żółty: Chojnik, oddział 212, 213, długość 716 m	Turystyka piesza	50
27	Szlak turystyczny żółty: granica Karkonoskiego Parku Narodowego—Śnieżne Kotły, oddziały: 172, 173, 175, 176, 177, 178, długość 3941 m	Turystyka piesza, narciarska z wyłączeniem odcinka zamkniętego w sezonie zimowym	200
28	Szlak turystyczny żółty: Jagniątków, oddział 104, 105, długość 349 m	Turystyka piesza i narciarska	40
29	Szlak turystyczny żółty: (Rówienka) Polana—Pielgrzymy—Słonecznik, oddziały: 65, 73, 97, długość 3690 m	Turystyka piesza i narciarska	200
30	Szlak turystyczny żółty: Karpacz—Strzecha Akademicka—Biały Jar, oddziały: 52, 55, 62, 63, 71, 89, długość 3740 m	Turystyka piesza, narciarska z wyłączeniem odcinka zamkniętego w sezonie zimowym	200
31	Szlak turystyczny żółty: Wilcza Poręba—Schronisko nad Łomniczką, oddziały: 29, 30, 37, długość 2439 m	Turystyka piesza i narciarska	80

1	2	3	4
32	Szlak turystyczny żółty: Budniki—Skalny Stół, oddział 12, długość 869 m	Turystyka piesza i narciarska	40
33	Szlak turystyczny żółty: Okraj—Kowary, oddział 2, długość 221 m	Turystyka piesza i narciarska	20
34	Szlak zimowy (obejście Białego Jaru) z Kopy na Halę Złotówka, oddziały: 88, 89, długość 1243 m	Turystyka piesza i narciarska	50
35	I droga (od potoku Sopot do potoku Brocz), oddziały: 104, 105, 108, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, długość 3556 m	Turystyka rowerowa, narciarska, konna	60
36	droga Urszuli: granica KPN—most na Łomniczce, oddziały: 29, 30, 31, 32, 40, 41, długość 1699 m	Turystyka rowerowa, narciarska, konna	10
37	Miejsce odpoczynku: Tabaczana Ścieżka (szlak zielony), oddział 6b	Odpoczynek	30
38	Miejsce odpoczynku: Sowia Przełęcz, oddział 18d	Odpoczynek	40
39	Miejsce odpoczynku: Droga Urszuli (szlak żółty), oddział 29a, 29b (2 miejsca odpoczynku)	Odpoczynek	40
40	Miejsce odpoczynku: szlak czerwony do Schroniska nad Łomniczką, oddział 48b	Odpoczynek	30
41	Miejsce odpoczynku: Śląska Droga (szlak czarny), oddział 52k	Odpoczynek	30
42	Miejsce odpoczynku: szlak żółty, oddziały: 52g, 63b, (2 miejsca odpoczynku)	Odpoczynek	40
43	Miejsce odpoczynku: Spalona Strażnica (szlak niebieski), oddział 92f	Odpoczynek	40
44	Miejsce odpoczynku: Stonecznik, oddział 96	Odpoczynek	25
45	Miejsce odpoczynku: szlak czerwony k. Orlinka, oddział 45a	Odpoczynek	40
46	Miejsce odpoczynku: Strażnica Karkonoskiego Parku Narodowego „Domek Myśliwski” (szlak niebieski), oddział 71m	Odpoczynek	40
47	Miejsce odpoczynku: Polana (szlak niebieski), oddział 56a, 56b, 56d (3 miejsca odpoczynku)	Odpoczynek	60
48	Miejsce odpoczynku: szlak zielony (Droga B. Czecha), oddział 35d	Odpoczynek	25

1	2	3	4
49	Miejsce odpoczynku: enklawa Chojnik (szlak czerwony), oddział 213i, 213s	Odpoczynek	30
50	Miejsce odpoczynku: Petrówka (szlak czarny), oddziały: 104d, 123h, (2 miejsca odpoczynku)	Odpoczynek	25
51	Miejsce odpoczynku: Koralowa Ścieżka (szlak niebieski), oddział 119a	Odpoczynek	30
52	Miejsce odpoczynku: Koralowa Ścieżka (szlak niebieski) przy III Drodze, oddział 146a	Odpoczynek	40
53	Miejsce odpoczynku: Śnieżne Kotły (szlak czerwony), oddział 171r	Odpoczynek	50
54	Miejsce odpoczynku: Wodospad Kamieńczyka (szlak czerwony), oddział 184j	Odpoczynek	50
55	Miejsce odpoczynku: szlak czerwony na Halę Szrenicką, oddział 190g	Odpoczynek	40
56	Miejsce odpoczynku: szlak zielony na granicy Parku, oddziały: 180b, 181a, (2 miejsca odpoczynku)	Odpoczynek	25
57	Miejsce odpoczynku: Kukułcze Skały (szlak żółty), oddział 168g	Odpoczynek	40
58	Miejsce odpoczynku: Wodospad Szklarki (szlak czarny), oddział 215a	Odpoczynek	50
59	„Schronisko Nad Łomniczką” Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4, działka nr 473	Odpoczynek, konsumpcja	30
60	„Schronisko Górskie Dom Śląski” Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4, działka 471	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	80
61	„Restauracja na Śnieżce” Gmina Karpacz Obręb Karpacz 3, działka 128	Odpoczynek, konsumpcja	120
62	Schronisko „Strzecha Akademicka” Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4, działka nr 470	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	180
63	Schronisko „Samotnia” Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4, działka nr 469	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	100
64	Schronisko „Odrodzenie” Gmina Podgórzyn Obręb Przesieka, działka nr 456	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	127
65	Schronisko „Pod Łabskim Szczytem” (2 budynki) Gmina Szklarska Poręba Obręb Szklarska P. 8, działka nr 369	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	80

1	2	3	4
66	Schronisko „Szrenica” Gmina Szklarska Poręba Obręb Szklarska P. 8, działka nr 356	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	100
67	Schronisko „Na Hali Szrenickiej” Gmina Szklarska Poręba Obręb Szklarska P. 8, działka nr 352	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	200
68	Schronisko „Kochanówka” Gmina Piechowice Obręb Michałowice, działka nr 240	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	30
69	Schronisko „Na Zamku Chojnik” Gmina Jelenia Góra Obręb Sobieszów 1, działka nr 399	Odpoczynek, konsumpcja, noclegi	56
70	Bufet w budynku górnej stacji kolei linowej na Kopę Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4, działka nr 472	Odpoczynek, konsumpcja	50

V. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Strefa wypoczynkowa, Chojnik — oddział 213w	Odpoczynek	30
2	Droga wewnętrzna w oddziale 212	Marszobiegi, nartorolki, narciarstwo biegowe	50
3	Wybrane szlaki turystyczne, drogi wewnętrzne oraz inne trasy Parku	Organizacja imprez rekreacyjno- -sportowych za każdorazową zgodą dyrektora parku narodowego	300
4	Droga wewnętrzna KPN „Droga pod regłami”, oddziały: 114, 120, 119, 118, 117, 116, 112, 113, 108	Trasa 1 Nordic Walking — turystyka piesza	100
5	Szlak turystyczny „Koralowa Ścieżka”, drogi wewnętrzne KPN „Il droga”, „Droga pod regłami” oddziały: 118, 117, 132, 133, 134, 135, 122, 115	Trasa 2 Nordic Walking — turystyka piesza	100
6	Droga wewnętrzna KPN „Droga pod regłami”; teren Nadleśnictwa Śnieżka oddziały: 105, 104	Trasa 3 Nordic Walking — turystyka piesza	100
7	Działka obcej własności przy schronisku Odrodzenie, w strefie ochrony krajobrazowej	Ustawienie na okres zimowy urządzenia do transportu osób, bez trwałego umocowania do gruntu — długość 70 m	30

VI. Miejsca udostępniane w celach sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Sposoby udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	2	3	4
1	Nartostrada: Lolobrygida, oddziały: 183c, 184i, 185d, 188g, 189h, 198i, 189j, 193h, 193i, 193j, 200i, 200j, 200k, 200l, 209c, 209i, 209j, 209o, 210d, 210f, 210	Narciarstwo zjazdowe	4200
2	Nartostrada: Śnieżynka, oddziały: 180n, 180o, 181f, 187h, 192g, 192h, 192j, 192k, 192l, 200h, 200i	Narciarstwo zjazdowe	1400
3	Nartostrada: Trasa Zjazdowa FIS, oddziały: 179j, 198d, 208d, 208c, 208j, 210k	Narciarstwo zjazdowe	2800
4	Nartostrada: Złotówka, oddziały: 59w, 60l, 61m, 70m	Narciarstwo zjazdowe	1400
5	Nartostrada: Liczyrzepa, oddziały: 52n, 52o, 59r, 59s, 68g, 67n, 67p, 87c	Narciarstwo zjazdowe	1350
6	Nartostrada: Jan, oddziały: 58p, 58s, 67n	Narciarstwo zjazdowe	500
7	Nartostrada: Poma I, oddział 59t	Narciarstwo zjazdowe	700
8	Dojazd Złotówka, oddziały: 60m, 59y	Narciarstwo zjazdowe	100
9	Hala Złotówka, oddziały: 89	Narciarstwo zjazdowe	1400
10	Hala Szrenicka, oddziały: 200, 201, 209, 211	Narciarstwo zjazdowe	2800
11	kolej linowa na Kopę Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4, działka nr 472—474	Przewóz osób w okresie całego roku	650
12	Kolej linowa narciarska na zboczu Kopy Gmina Karpacz Obręb Karpacz 4	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	1100
13	Górny odcinek kolei linowej na Szrenicę Gmina Szklarska Poręba Obręb Szklarska P. 8, działka nr 355	Przewóz osób w okresie całego roku	1400
14	Podwójny wyciąg orczykowy na Hali Szrenickiej Hala Szrenicka, oddziały: 201, 211	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	2800
15	Kolej linowa narciarska na zboczu Szrenicy Gmina Szklarska Poręba Obręb Szklarska P. 8 oddziały: 181, 187, 191, 199, 209	Przewóz narciarzy w okresie zimowym od 1 grudnia do 15 kwietnia	1985

1	2	3	4
16	Wyciąg orczykowy na Hali Szrenickiej Hala Szrenicka, oddziały: 201, 211	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	600
17	Wyciąg orczykowy nr 6 — Świąteczny Kamień, oddziały: 200, 209, 210	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	1400
18	Wyciąg orczykowy na zboczu Szrenicy Szrenica, oddziały: 180, 199, 209	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	1400
19	Wyciąg orczykowy na Halę Złotówka (I) Hala Złotówka, oddziały: 61, 70, 89	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	1400
20	Wyciąg orczykowy na Hali Złotówka (II) Hala Złotówka, oddział 89	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	1400
21	Wyciąg orczykowy Poma I, oddział 59	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	700
22	Wyciąg orczykowy Poma II, oddziały: 67, 87	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	700
23	Wyciąg orczykowy Jan oddziały: 51, 58	Przewóz narciarzy w okresie zimowym	500
24	Obszary w Kotle Małego Stawu (od Szerokiego żlebu do żlebu Wrota Przemyslników) oddziały: 93, 94	Udostępnione do szkoleń z zakresu poruszania w trudnych warunkach terenowych — za każdorazową zgodą dyrektora parku narodowego, w okresie od 1 grudnia do 28 lutego (z możliwością skrócenia terminu z uwagi na niewystarczające warunki lodowo-śnieżne oraz z przyczyn przyrodniczych), szczegółowe warunki realizacji szkoleń określa zgoda dyrektora parku narodowego	12
25	Obszary w Wielkim Śnieżnym Kotle (od żlebu Mokrego do Rynny Świętego Elma) oddział: 171	Udostępnione do szkoleń z zakresu poruszania w trudnych warunkach terenowych — za każdorazową zgodą dyrektora parku narodowego, w okresie od 1 grudnia do 28 lutego (z możliwością skrócenia terminu z uwagi na niewystarczające warunki lodowo- śnieżne oraz z przyczyn przyrodniczych), szczegółowe warunki realizacji szkoleń określa zgoda dyrektora parku narodowego	12
26	Startowisko dla paralotni na zboczach Kopy oddział: 87c	Miejsce startu na paralotni	5

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1 : 25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r.
Mapa znajdują się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.